

Del E av NHL Tb. nr. 46 1771-1778

(1776: 263b)

Sommer Tinget for Sartors Skibreede 1776

Anno 1776 den 7de Maji blev et almindeligt Sommer Ting holden for Sartors Skibreede paa Tingstædet Tøsøen og Retten betjent af Sorenskriveren og de ved sidstl: Høste Ting dertil opnævnte 8 Laug Rettes Mænd som her foran f: 241 ere anførte undtagen at i Stæden No: 2 Niels Johan/n/esen Øvre Golten sad Jens Christensen lille Sangolt, hvilke alle fremviiste Attest om at have aflagt Eed for Laug Manden. Ved Tinget var til stæde Kongel: May:ts Foged Hr: Cristen Heiberg Lensmanden og meenige tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort følgende Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve

1. Forordningen om det stemplede Papiirs Brug af 27de Novembris 1775.
2. Forordningen af 7de Decembris 1775 at ingen maae tilegne sig Forkjøbs Ret til strandet Vrag og Gods.
3. Forordningen af 14de Decembris 1775 at til Ægteskaber i forbudne Leed herefter ligesom forhen skal søges

Bevilling

4. Forordningen af 2den Januarii 1776 om Danske Speciers Udmyntning og Cours
5. Indføds Retten af 15de Januarii 1776.
6. Forordningen af 15de Februarii 1776 om hvad der bør iagttages med Ansøgninger om Betjener og

Bestallinger derpaa i Henseende Indføds Retten

7. Forordningen om Indelandske Skibs Byggeriers Opmuntring og Forfremmelse dateret 18de Martii 1776.
8. Fornyet Forbud imod uberettiget Handel paa Grønland af sam/m/e dato.
9. Placaten af 18de Martii 1776 ang: visse Anordninger til contrabande og ufortolde Vahres Indsnigelse at

hemme.

10. Fornyet Forbud imod uberettiget Fiskerie og Handel omkring og paa Island dateret 1te April 1776.
11. En Skrivelse fra Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe til Hr: Fogden Heiberg at hos den/n/e sidste kand

Derneste frem kom til Publication følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Landraa den 7de Octobris 1775 efter afdøde Mand Engel Olsen Landraa.
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Nippen den 27de Martii 1776 efter afdøde Mand Jens Johannesen Nipen.
3. Et ditto efter Anders Olsen Moevigen af 28de sam/m/e Maaned
4. Et ditto efter Koenen Magelie Ivers Dotter Mitzøen af Herløe Skibreede af 27de Novembris 1775.

Hr: Fogden Heiberg i Anledning af en fra Almuen i Fielde Sogn til Stiftet indgivne Ansøgning om at Schaalevignæsset maatte blive bestemt til Fiske Tiende Stæd i Stædet for Bratholmen og Stiftes Skrivelse af 12te Martii sidstleden begjerede at Almuen saavel som Tiende Ejeren Sr: Christie maatte tilspørgeres om det første Stæd for begge Parter til Tiendens Ydelse er beqvemt.

Saavel Kirke Ejeren Sr: Christie som samtlige tilstædeværende tingsøgende Almue svarede hertil at Schaalevignæsset var det allerbelejlige Stæd til al Fiske Tiendens Ydelse \for Fields Sogn/ saavel af Som/m/er som Vinter Fiskeriet baade for stoere og smaa Fartøyer og indstillede Almuen tillige at dette maatte blive det eeneste almindelige Tiende Stæd for Sunds Sogn og følgelig for det heele Skibreede, da det ligger {...} liige i Vejen hvor alle

1776: 264

Fartøyer fra heele Skibreedet maae passere forbie ved at frembringe Fisken til Byen.

Nye Sag

Sr: Henrich Christie imod Jacob Pedersen Agotnes.

Sr: Henrich Christie anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Jacob Pedersen Agotnes at liide Dom til Fiske Tiendes Svarelse af ½ Tønde og 7 Kander Tran, som han sidstl: 12te Xbr: frembragte til Bergen uden deraf i Forvejen til Citanten som Kirke Ejer at have aflagt den paabudne Tiende, med 2 mrk 4 s og erstatte denne Rettergangs Omkostning.

Jacob Pedersen Agotnes mødte og tilstoed at have frembragt til Byen den paastevnte qvantite Tran den ommelte Tiid uden deraf til Citanten i Forvejen at have betalt Kirkens Tiende, det han formeente at være befriet for da han ved hans Nærværelse i Byen nest forrige gang paa Fiske Bryggen var bleven sagt at af den Tran som blev virket af den om Sommeren og uden for det stoere almindelige Vaar Fiskerie fangne Fisk burde {si} ej til Præst og Kirke Ejer ydes

nogen Tiende, men at den fulde Tiende deraf tilfaldt Forpagterne af Konge Tienden, og derfor have han deraf ved Fiske Tiende Bryggen i Byen betalt den fulde Tiende {deraf}, saa at han for Citantens Tiltale forventer at vorde befriet.

Sr: Christie kunde ej begribe hvor Forpagteren af Konge Tienden kunde indbilde den indstevnte saadant, da det ej allene ved Rescriptet af 1703 udtrykkelig er fastsadt at Kirken og Præsten nyder Tiende af den Fisk der føres til Byen uden Undtagelse, men endog Cancelliets Resolution af 2den Julii 1774 udtrykkelig siiger at Forpagterne ej bør oppebære Kongens Tiende førend Kirkens og Præstens Tiende er betalt med mindre han uden Lov og Dom selv vil staae til Ansvar derfor, og den Tran Tiende som nu omtvistes kand ej hentydes til Torve Fisk og altsaa formoeder han at denne Indvending af den indstevnte ej kand komme i Betragtning, men indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maae tilfindes at betale den paasøgte Tiende med 2 mrk 4 s og denne Rettergangs Omkostning med 3 Rdlr.

Indstevnte Jacob Agotnes henholdt sig til sit forrige og indloed Sagen Dom.

hvorefter saaledes for Ret blev kjendt

Dømt og Afsagt

Lovens 2 – 22 – 2den og 3die \og 4de/ articler lyder at Tienden af Fisk bør svares som sædvanlig været har \til vedkom/m/ende selv/ og deeles i 3 liige Deelee imellem Kongen Kirken og Præsten uden nogen Undtagelse, og derfor kand den Ret som Forpagteren af Konge Tienden uden for Loven tilægner sig ej betage Citanten den Ret ham som Kirke Ejer efter Loven tilkommer, men det maae blive den indstevntes egen Sag at henholde sig til Forpagteren af Konge Tienden om denne af ham noget formeget og urettelig har oppebaaret.

Thi Kiendes og Dømmes for Ret at indstevnte Jacob Pedersen Agotnæs bør til Citanten udrede den paasøgte Tiende med 2 mrk 4 s og denne Rettergangs forvoldte Omkostning med Toe Rigsdaler. at efterkom/m/e inden 15 Dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under lovlig Adfærd.

5. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Daniel Andersen Hagenes til Søren Steffensen Næsse paa hans Myntlingers Vegne stoer 20 Rdlr mod Pant i gaarden Hagenes dateret 4de Octobris 1774 og tinglyst sam/m/e dato, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 7de Maji 1776 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Næstefter den 8de Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret

6. Et Skjøde udgiven af Ole Johan/n/esen Tønnevig til Aamund Olsen paa 2 Pund og 20 2/5 Marker Fiskes Leje i Gaarden Tønnevig for 60 Rdlr dateret 7de Maji 1776.

1776: 264b

7. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Hille i Sundhordlehns Fogderie den 23de Julii 1773 efter Johannes og Salomon Johannessønner hvorved Farfaderen Ole Johan/n/esen Tønnevig er tilbage falden den Anpart i Gaarden Tønnevig som de afdøde havde arvet efter deres Foermoder ved Skifte paa Gaarden Tønnevig forrettet den 5te Augusti 1771.

8. Et Skjøde udgiven af Niels Nielsen Landraae som Laug Værge for Enken Karie Niels Dotter Landraae til Hendrich Nielsen paa 20 5/6 Marker Fiskes Leje i gaarden Landraae for 39 Rdlr dateret 7de Maji 1776

9. En Bygsel Seddel udgiven af Niels Ingebrigtsen Telle til Anders Olsen paa 12 Marker Smør og 12 Marker Fiskes Leje i Gaarden Koursland dateret 7de Maji 1776 med Revers.

10. En ditto udgiven af ditto til Knud Jonassen paa liige Skyld i samme gaard af sam/m/e dato med Revers

11. En ditto udgiven af Knud Monsen Øvre Golten til Erich Larsen paa 5 Marker Smørs Leje i Gaarden Humelsund af sam/m/e dato med Revers

12. En ditto udgiven af Ole Øriansen Nore Biørøen til Jacob Andersen paa 9 Marker Fiskes Leje i Gaarden Nore Biørøen dateret 8de Maji 1776 med Revers.

13. En Odels Lysning udgiven af Grim Olsen Telle paa hans Myndtlings Niels Nielsen Nipens Vegne til 4 Spand Fisk i gaarden Nipen og 2 ½ Spand Fisk i gaarden Telle dateret 8de Maji 1776.

14. En ditto udgiven af Willum Michelsen Telle paa hans Hustrue Marthe Mons Dotters Vegne til 1 Vog Fisk i gaarden Nipen af 8de Maji 1776

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Finderne af det ved Lochøen bjergede Skibs Vrag

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til denne Ret at have ladet indkalde Finderne og Bjergerne af det ved Gaarden Lochøen den 7de Januarii afvigte Aar fundne Skibs Vrag nemlig Finderne Johannes Olsen, Niels Monsen og Peder Olsen alle fra Gaarden Lochøen og Bjergerne Joen Tostensen, Thomas Rognaldsen og Endre Andersen de 3 sidste tjenende hos Hans Krohn paa Lochøen, hvilken sidste tillige er indkaldet i Henseende de af ham anvendte Omkostninger ved Vragets Bjergning, at liide Dom for hvad dem af dette Vrag kand til falde.

Finderne Johannes, Niels og Peder Lochøen mødte og vedtoeg lovlig Varsel, og Sr: Hans Krohn loed ved Lensmanden fremlevere en Regning for sig og Tjenere som Bjergere der er indtagen og er af følgende Indhold.

Citanten i Rette lagde derpaa den under 7de Januarii 1775 over dette Vrag holdte Besigtelses Forretning saavel som Auctions Forretningen derover af 15de Februarii dette Aar, som han begjærede Acten i sin Tiid vedhæftet Tilsidst fremlagde han en Beregning over alle til dette Vrags Bjergning og Besigtelses og Auctions Forretningerne derover medgangne Omkostning, hvorudi tillige er ind dragen forbemeldte Regning fra Sr: Hans Krohn, stoer 36 Rdlr 64 s der her indtages saa lydende og derefter indloed Sagen Dom med Indstillende hvorledes Beløbet af Vraget til de medgangne Omkostninger bør repareres da disse sidste langt overgaaer det første, saa at intet bliver til overs hverken for Hans Kongel: May:ts Casse eller Finderne

Finderne havde intet til Sagen at svare da deres ringe Bjergnings Løn i Regningen er anført som de paastoed sig forlods tilkjendt og de i Øvrigt intet viidere deraf kand vente at nyde.

hvornest Sagen blev optagen til Doms.

Nye Sag

Hr: Nathanael Sunde imod Mons Stephensen Bukken

Procurator Sr: Randulff mødte for Sogne Præsten til Sunds Præstegjeld Hr: Nathanael og fremlagde skriftlig Stevning af 12te April dette Aar imod gjæstgiveren udi Bukken Mons Steffensen der er saa lydende.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd

1776: 265

Peder Knudsen og Michel Olsen Tøsøen i relation til Paategningen.

Pr: Randulff fremstillede Vidnerne Knud Simonsen Tøsøen, Halvor Tøsøen og Johannes Tøsøen som han bad admitteret til eedelig Forklaring om de ikke den i Stevningen ommelte Tiid havde tilsagt den indstevnte at fra flytte det omstevnte Huus fra Præstegaardens Grund?

der paa fremstoed

1te Vidne Knud Simonsen Tøsøen, der aflagde Eed og svarede til det fremsadte Spørsmal joe at det forholder sig i alt som omspurgt og svarede da Mons i Bukken at han nærmere ville tale derom med Præsten og ventede at det der efter kunde kom/m/e i Rigtighed og Huuset blive staaende. dernest fremkom

2det Vidne Halvor Nielsen Tøsøen, der aflagde Eed og forklarede eensstem/m/ig med 1te Vidne.

3die Vidne Johannes Rasmusen Tøsøen aflagde Eed og forklarede liigeledes eensstem/m/ig med de forrige

Vidner.

Da den indstevnte ej møder begjærede Pr: Randulff ham laug daget til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Mons Steffensen Bukken gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at tilsvare Sagen.

Nye Sag

Hr: Nathanael Sunde imod Opsidderne paa Børnæs

Procurator Sr: Randulff mødte for Sogne Præsten til Sunds Præstegjeld Hr: Sunde tilkjendegivende at bemelte hans Principal ved skriftlig Stevnemaal til dette Ting havde indkaldet Niels Johannesen og Ole Nielsen Nedre Børnes fordie de paa egen Haand imod Citantens Vilie af hans Fæhuus skal have udtaget endeel af Citanten vel beføyet indsadte Creaturer derom at høre Vidner Halvor Nielsen Tøsøen og Johannes Rasmusen ibidem som stevnte og som godvillig mødende Knud Simonsen Tøsøen. Stevne maalet blev produceret dateret 12te April sidstl: og blev oplæst i Retten saa lydende.

De indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Pr: Randulff begjærede Vidnerne afhørte og tilspurgt 1. om ikke Vidnerne i Augusti Maaned afvigte Aar havde efter de indstevntes Forlangende indfundet sig hos Citanten for at tilbage forlange de Creaturer som Citanten havde ladet indsætte i sin Fjøs eller Floer 2. om ikke Citanten dertil svarede joe naar de ville betale den af bemelte Creaturer foraarsagede Skade item om ikke de indstevnte negtede saadant 3. om ikke de indstevnte alligevel loed udtage Creaturerne af Citantens Fjøs, hvor de vare indsadte og det imod hans Vilie 4. om Fjøsen var lukket med Laas eller Laage, hvorledes de kom derind om nogen oplukkede for dem eller om de selv trængede sig ind i Fjøsen og paa hvad Maade 5. hvormange og hvad Slags Creature de af Fjøsen udtoed.

De indstevnte frem lagde en skriftlig Contra Stevning, der i Retten blev oplæst og er af saadan Indhold.

Pr: Randulff for Hr: Sunde vedtoeg Forkyndelsen indstillende i Øvrigt hvorvidt de tilstevnte Contra Vidner kunde admitteres i fald enten de frem sættende qvæstioner eller af deres Forklaring skulle befindes at de sigtede til at infringere Hoved Citantens Vidner da disse ej ere kaldte til Vedermaele, imidlertid begjærede han at Hoved Citantens Vidner først maatte admitteres til Forklaring paa de frem satte qvæstioner.

der paa blev fremstillet

1te Vidne Knud Simonsen Tøsøen, der efter at Eedens Forklaring af Lovbogen var forelæst samtlige Vidner, aflagde Eed og svarede til 1te qv: joe til 2den qv: Vidnet taledede ikke med Hr: Sunde selv men med hans Kone Madame Sunde, der viiste dem til Forpagteren, da de kom til den/n/e gik han ud fra

1776: 265b

Vidnet blev ude en Stund og som Vidnet kunde fornem/m/e havde imidlertid talt med Præste Konen derom, da Forpagteren kom tilbage sagde han at naar Børnes Mændene ville betale en ringe Ting 4 mrk 8 s omtrent skulle deres Creaturer blive dem løsladte, hvilket Børnæs Mændene ej ville beqvemme sig til men \Niels/ sagde til Forpagteren jeg har gjort dig saameget godt tilforn, derpaa sagde Vidnet til Forpagteren du faaer kom/m/e hen at lukke Fjøsøen op saa de kand faae Creatureerne ud, hvor til han svarede nej jeg følger Dokker ikke at lukke op, der er ikkun en liden Nab eller Klure i Dørren til og de kand lukke den op hvem som vil, og er saadan Nab eller [Klure]? en almindelig Lukkelse for Fjøs Dørre i Almindelighed her i Eggen til 3de qv: joe uagtet at Forpagteren ikke ville følge med gik de indstevnte hen til Floeren gik ind løste deres Creaturer og toeg dem med sig Vidnet og Halvor og Johan/n/es Tøsøen var i Følge med da \de/ indstevnte gik hen til Fjøsøen at udtage deres Creaturer, men Vidnet og disse Mænd blev staaende et Stykke derfra ude paa Marken for at tilsee at Creatureerne ej skulle gaae i Ager og Eng naar de kom ud. til 4de qv: er nys foran besvaret til 5te qv: 12 voxne For Creaturer og syntes endeel af dem at have begyndt at faae Skade i deres *Jver (Juer?) fordie de ikke vare bleven melkede, Paa viidere Tilspørgende forklarede Vidnet at de indstevnte for ham havde tilstaaet for Hr: Sunde at være bleven tilsagt saasnart deres Creaturer vare indsadte men derhos formeent at melke dem

2det Vidne Halvor Nielsen Tøsøen aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe men han blev staaende i Kjøkkenet paa Præstegaarden uden at tale med Præsten eller hans Kone indtil 1te Vidne Lensmanden Knud Tøsøen kom ud af Præstens Stue og sagde at Præste Konen havde viist ham til Forpagteren, hvorefter Vidnet tilligemed Lensmanden og Johan/n/es Tøsøen gik ind i Borstuen til Forpagteren. til 2den qv: provede han eensstemmig med 1te Vidne med den Forskjel at Forpagteren først paastod 8 s for Stykket af de indsadte Creaturer, men da han havde været ude en liden Stund og kom tilbage nedsatte han det til 6 s for Stykket. I Øvrigt provede han til \de/ følgende qvæstioner i et og alt eensstemmig med 1te Vidne.

derpaa fremkom

3die Vidne Johannes Rasmusen Tøsøen aflagde Eed og forklarede i et og alt eensstemmig med 2det Vidne.

De indstevnte tilstoed selv for Retten at have faaet Bud fra Hr: Sunde saasnart Creatureerne vare indsatte.

Contra Citanterne fremstillede derpaa som

4de [Vidne] Johannes Knudsen Øvre Børnæs der aflagde Eed og forklarede at Creatureerne fra Nedre Børnes stedse have gaaet i Udmarken som støder til Præstegaarden uden noget derimellem værende Deeler Gaard eller Gjærde og derfor for begge disse angrændsende Gaarder er tilfælles, men Vidnet er uviidende om paa hvilket Stæd i Udmarken Creatureerne fra Nedre Børnæs gik, da de i det paastevnte Tilfælde ere optagne paa Præstegaarden.

derefter fremkom som

5te Vidne Brithe Niels Dotter stoere Sangolt, der aflagde Eed og forklarede eensstemmig med nest forrige Vidne med det Tillæg at denne Udmark saaledes har været tilfælles imellem Sunds Præstegaard og Nedre Børnæs i de 22 Aar at Vidnet var i Tjeneste paa sidst bemelte Gaard.

Contra Citanterne begjerede Sagen udsadt til neste Ting for at besørge nærmere Oplysning og Tilsvær i Sagen.

Pr: Randulff for Hr: Sunde begjerede tilført at hvad Contra Citanternes Vidner er angaaende, da holdt han uforholden derover at indlade sig i viidere end ved blot Benægtelse imod deres Vidnes byrd

1776: 266

som utilstrækkelige saameget meere som de uden for Hoved qvæstionen i Sagen, der allene angaaer Contra Citanternes egenmægtige Omgang ved paa egen Haand at udtage de indsadte Creaturer af Hoved Citantens Huus indtrænge sig i sam/m/e og udladte Creatureerne alt paa egen Haand imod vedkommendes Vilie, som af Vidnes byrdene er oplyst, hvilket er striidende imod Lovens 1 - 11 - 3 ligesom det og er beviist at de strax har været advaret om Creatureernes Indsættelse men negtet at betale den for foraarsagede Skade forlangte ringe Erstatning, hvilket tilkjendegiver en yderligere Grad af Paastaaelighed og Trettekjerhed, thi indloed Comparenten om ikke Sagen ved Dom matte besluttes saaledes at vedkom/m/ende bliver for deres Forbrydelse anseet med tilstrækkelige Bøder og tilpligtede at erstatte denne Sags Omkostning med 12 Rdlr.

Contra Citanterne vedblev deres Paastand om Anstand.

Eragtet

Efter Contra Citanternes Begjering bevilges Sagen udsadt til nestk: Høste Ting for dette Skibreede.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Hr: Fogden Heiberg imod Finderne og Bjergerne af det ved Lochøen fundne Skibs Vrag afsagt saadan

Dom

Efterat Opsidderne paa Gaarden Lochøen Johan/n/es Olsen, Niels Monsen og Peder Olsen den 27de Xbris 1774 ude paa Havet havde fundet et meget ilde tilredet og ganske sønderslaget Vrag af et lidet Skib er derover holdet Besigtelses Forretning begyndt d/en 7de og sluttet den 9de Januarii 1775, hvor efter Skroget med derudi forefundne ringe Levninger af Lasten den 15de Februarii nestpaafølgende ved offentlig Auction er bleven bortsolgt og udbragt til 23 Rdlr 4 mrk 10 s; Derimod er til Bjergringen, Besigtelsen og Auctions Forretningen derover denne Rettergang og andre

Omkostninger dermed medgaaet 36 Rdlr 64 s efter den derover fra Citanten frem lagde Beregning, der af vedkom/m/ende ej i mindste Maade er bleven imodsaagt, saa at der langt fra at overblive noget til Beste for Hans Kongel: May:ts Casse og Finderne tvertimod kommer til kort for de derved anvendte Omkostninger.

Thi Kjendes hermed og Dømmes for Ret at forbemelte Beløb af dette Vrag bør repareret til alle derved anvendte Omkostninger i liige Proportion med Afslag af henved 1/3 Deel, dog vedtager Dom/m/eren og Citanten for deres Deel at antage saameget mindre at Findere og Bjergere kand nyde den fulde for dem anførte ringe Arbejds Løn for Bjergningen. At efterkom/m/es af Citanten som Indcassator af Auctions Pengene inden 15 Dage efter Dommens Forkyndelse under lovlig Adfærd.

15. blev publiceret et Skjøde udgiven af Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen til hans Søn Peder Knudsen paa 18 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Tøsøen for 70 Rdlr dateret 8de Januarii 1776.

16. Et Deelee Brev udgivet af Sorenskriveren til Ole Nielsen Hitzøen paa 12 3/5 Marker Fiskes Leje i Gaarden Hitzøen for 21 Rdlr, der ham som myndig Arving efter Enken Lisbeth Ols Dotter Hitzøen er udlagt, dateret 8de Maji 1776.

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Følge Stiftets Ordre af 3die Octobris 1775 at Almuen maatte blive tilspurgt om her i Skibreedet er nogen særskildt Herlighed af Hum/m/er Fangst eller des lige, hvortil af Almuen blev svaret at her vel fanges noget lidet Hum/m/er men ej af nogen Betydenhed

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Anledning af Stiftets Ordre af 13de Januarii dette Aar Almuens Svar indhentet om hvor nær Bergen Vaar silden dette Aar haver været at fange samt om Almuen haver merket at den haver laget nogen Forandring i sin tour ved Ankomsten her under Landet i disse senere Aaringer, hvor til blev svaret at Vaar silden i Aar gaaet til paa det allernærmeste 3 á 3 1/2 Miil fra Byen og siden længer sør efter til Skudesnæs og er ikkun en ringe Deel her i Fogderiet blevet fangen og det allene i Sartors Skibreede, og om Sildens tour kunde de ingen vis Slutning gjøre sig.

1776: 266b

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Følge Stiftets Ordre af 30te passato at Almuen maatte vorde tilspurgt hvor mange Fiske Vær her udi Sartors Skibreede findes, hvor gamle disse ere, af hvem de ejes og bruges og om Ejerne dertil haver Privilegium eller ikke, om alle eller ikkun nogle af dem ere nødvendige? hvortil blev svaret at her i Skibreedet ere følgende Fiske Vær 1. Glævær (Glaevær) over 100 Aar gam/m/elt ejes og bruges af Albert Hinrich Mejer med Privilegium 2. Haachelsund af Lyse Kloster Gods nesten lige saa gam/m/elt bruges og ejes af sam/m/e Ejere med Privilegium 3. Tellebogen liigesaa gam/m/elt omtrent og bruges af sam/m/e Ejere, men om det har Privilegium eller ej er Almuen ubevidst 4. Lochøen omtrent 50 Aar gam/m/elt ejes og bruges af Hans Krohn med Kongel: Privilegium 5. Sollesvig noget ældre ejes og bruges af Consul Wallace med Kongel: Privilegium.

Alle disse Fiskevær holdt Almuen for at være høystnødvendige og nyttige i mange Henseender, thi naar disse ikke var \....., var/ Fisken Almuen til Unytte naar Uvejr og Modvind hindrede Frembringelsen til Byen og maatte raadne for dem, ligesom og i den Tiid at Fremførselen skeede blev hindret fra det imidlertid ind faldende Fiskerie til ubodelig Tab og Skade. 2. er den paa Fiske Værene virkede Fiske Vahre langt bedre, hviidere tiidigere og fastere i Fisken naar den her saa strax saltes og virke ganske frisk, i den Stæd at den under lang Vejs Fremførsel til Byen bliver blød og slet og langt fra saa goed som naar den strax saltes 3. har Almuen deraf den Fordeel at de paa disse Fiske Væhr formedelst jevnlig Mellemlhandling har credit paa Korn Vahre og hvad andet de behøver og uden sam/m/e skulle Almuen i de nys forløbne dyre Korn Aar have lidet yderste Kum/m/er Mangel og Nød.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge Sum/m/arisk Beregning over de resterende Høy Kongel: ordinaire Skatter for 1te og 2den termin dette Aar beløbende 300 Rdlr og fra forrige Aaringer 72 Rdlr

Da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget [at] udrette, blev samme sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Schiolds Skibreede 1776

Anno 1776 den 10de Maji blev et almindeligt Sommer Ting holdet med Schiolds Skibreedes Almue paa Tingstædet Møllendahl og Retten betjent af Sorenskriveren og de ved sidstl: Høste Ting hertil opnævnte Laug Rettesmænd som her foran f: 243 ere anførte hvilke alle fremlagde Beviis om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd. Ved Tinget var overværende Høy Velbaarne Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe og Hr: Foged Heiberg tillige med øvrige tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort de samme Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Høste Ting for Sartors Skibreede og her foran f: 263 ere registrerede.

derneft fremkom til Publication følgende

1. et Skjøde udgiven af Hans Monsens Enke Anne Mons Dotter til Sr: Danckert Krohn paa en deel Huuse Bygninger staaende paa Gaarden stoere Soleim for 24 Rdlr dateret 4de Martii 1776.
2. En Pante Obligation udgiven af Jens Jensen Cronstad til Sr: Wollert Krohn stoer 1000 Rdlr mod 1te [p:tets] Pante Berettigelse i Gaarden Cronstad skyldende 1 Løb Smør dateret 9de Xbris 1775.
3. Et Auctions Skjøde udgiven til Ole Olsen Østestad paa Ole Jonsens Brug i Gaarden Samdahl skyldende een Løb Smør for 260 Rdlr dateret 3de Julii 1775.
4. Et Skjøde udgiven af Sr: Christopher Henrich Lau til Lejlændingen Jens Jensen paa Gaarden Cronstad skyldende 1 Løb Smør for *for 1200 Rdlr dateret 9de Xbris 1774.

Tingsvidne om Taxationen over Fane Klokker Ejendoms Huuse

1776: 267

Klokkeren i Fane Præstegjeld Lars Bahuus anmeldte ved de 2de af Kongens Foged opnævnte Mænd Niels Larsen og Lars Poulsen Sandahl at have ladet lovlig taxere de paa hans paa boende Klokker Boelig Aanæs kaldet staaende Vaanings Huuse der ham ere tilhørende; hvorom han til Beviis fremviiste Fogdens Opnævnelse til Mændene under 18de Martii dette Aar og fremstillede 2de Mænd til Forklaring om saadan deres Taxation og samme at beedige, men som Taxationen var foregaaet Opnævnelserne frafaldt han deres Vidnes Byrd herom denne sinde at indhente.

Da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette udsættes Sagetinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 11te Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da

5. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Aarestads Ejer Sr: Hans Mølle til Bernhard Kreser som Ejer af Valke Møllen paa det halve Vand fald i Aarestads eller Møllendals Elven tilfælles med Skomagernes Barke Mølle dateret 1te Xbr: 1773.

6. En Pante Obl: udgiven af Hr: General Krigs Com/m/issaire Geelmuyden til Sr: Wollert Krohn stoer 500 Rdlr med 2den p:tets Pant i Gaardene Damsgaard og Kiønnen nest efter 1800 Rdlr til Munderings og Udrednings Cassen dateret 31te Januarii 1776

7. En ditto udgiven af Sogne Præsten til Fane Hr: Peder Brandahl til DeH:rer Daae, Kort & Wollert Krohn stoer 400 Rdlr med 1te Pante Ret i hans Ejendoms Huuse paa Fane Præste gaard og nogle Specificerede Løsøre Effecter dateret 1te Martii 1776

8. En Declaration fra Bergens Byes Ober Formyndere at Gaardene Lunggaarden Calfaret, Nobben, Nordre og Søndre Nobben samt lille og stoere Starrefossen som i Skiftet efter Justitz Raad Carbiner er udlagt Sr: Albert Henrich Meyers Børn, hvorfore Faderen Sr: Albert Hendrich Mejer er beskikket Værge, ej maa sælges eller pantsættes uden Ober Formyndernes Samtykke dateret 4de Maji 1776.

9. En Bygsel Seddel udgiven af Fane Sogne Præst Hr: Brandahl til *til Joen Joensen paa 3 Spand Smør og ½ Huuds Leje i Gaarden Lille Tvedt dateret 18de Aprilis 1776 med hosfulgte Revers upaategnet.

10. En ditto udgiven af Ole Johannesen Hope til Ole Andersen paa 21 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Houcheland af Matriculs No: 84 dateret 10de Maji 1776 med Revers.

11. Et Skjøde udgiven af Anders Nielsen og Niels Andersen Appelthun til Niels Larsen paa en Anpart i Gaarden Grimstad der tilligemed den Deel Kjøberens forhen er tilhørende skylder i alt 1 Pund 3 Marker Smør og ¼ Deel Huud samt 1 Mæle Malt for 71 rd 1 mrk 8 s, dateret 10de Maji 1776

12. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Erich Larsen Aadland til hans Moeder Syneve Erichs Dotter med fleere stoer 72 Rdlr med 1te Pante Ret i Gaarden Aadland af Skyld ¾ Løb Smør og ½ Huud dateret 2den Maji 1757 og tinglyst sam/m/e dato, der nu efter paategnede Qviteringer af 1te Maji 1761 og 10de Maji 1776 er indfriet, hvorefter den herved mortificeres.

13. Et Deelee Brev udgiven af Sorenskriveren til Ole Johan/n/esen Tønnevig paa Gaarden Brevig skyldende 21 Marker Smør, som ham efter hans Søn Lars Olsen arvelig er tilfalden dateret 19de April 1776.

14. en Pante Obl: udgiven af Mons Monsen Lund til Zacharias Zachariasen Houcheland stoer 100 Rdlr med 2den Pante Ret i Gaarden Lund skyldende 1 Pund 22 1/5 Mark Smør og 11/20 Huud nest efter 200 Rdlr, hvorfore den forhen er pantsadt, dateret 9de Maji 1775.

15. Et Skjøde udgiven af Ole Andersen Nord Eide til Petter Joensen paa 21 Marker Smør og 1 Mæle Malts Landskylds Leje i gaarden Houcheland/ for 60 Rdlr dateret 11te Januarii 1776.

16. Et Gave Brev udgiven af Ole Andersen Nord Eide til Petter Joensen paa Odels Retten til nys bemelte Anpart i Gaarden Houcheland af sam/m/e Dag

17. Et Skjøde udgiven af Christopher Larsen Lieland som Laug Værge for Enken Syneve Erichs Dotter til Enken Marthe Ols Dotter paa 15 Marker Smørs Leje i Gaarden Aadland for 21 Rdlr dateret 10de Maji 1776.

1776: 267b

Friderich Meyer contra Mathias Tarlebøe efter Udsættelse

Citanten Meyer loed ved Procurator Rotwitt paatrænge Dom med kraftigste Protest imod viidere Udsættelse i denne klare Sag under Benegtelse af hvad urigtige Indsigelser og Forevendinger den indstevnte end maatte ville fremkomme med: Thi Ord er Ord og Gjerning er Gjerning.

Procurator Randulff mødte for Tarlebøe og fremlagde Indlæg af Gaars dato, der her indtages saalydende, hvormed han Soumitterede Sagen Dom.

hvorefter den optages.

Procurator Saxe som anbefalet contra Madame Sinning

Procurator Saxe loed fremsende et Indlæg af Gaars dato, der er af saadan Indhold, hvormed han besluttede Sagen til Dom.

Procurator Randulff som befalet for Madame Sinning at svare i denne Sag udbad sig nødvendig Udskrift af det fra Actors Siide indkomne for derpaa at besørge det fornødne Tilsvær, i hvilken Anledning han begjerede Sagens Anstand til neste Ting.

Eragtet.

Sagens Anstand bevilges til nestk: Høste Ting for dette Skibreede

Elsebe Michels Dotter Damsgaard contra Karen Lars Dotter ibm:

Procurator Sonderburg for contracitantinden mødte og i Rettelagde Rettens Forelæggelse for de udeblevne Vidner af 7de Octbr: afvigte Aar, som lovlig er forkyndt efter Paategningens Udviis den 6te Aprilis dette Aar for de udeblevne Vidner, hvorom han fremstillede Lensmanden Jaen Tveteraas og Hans Hansen Natland til Afhjemling.

Af de forelagde Vidner mødte ikkun Rasmus Pedersen, Karen Hans Dotter og Syneve Jacobs Dotter, men ikke Daniel Michelsen og Karen Ols Dotter, hvorføre Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet af forbemelte Stevne Vidner i relation Paategningen at være skeed for udeblevne Daniel Michelsen i hans Boepæl i Doqven og Karen Ols Dotter i hendes Boepæl paa Damsgaard

Pr: Randulff mødte for Hoved Citantinden Elsebe Michels Dotter efter Forlangende og reserverede saavel hendes Ret som contra qvæstioner til Vidnerne i fornøden Tilfælde.

Pr: Sonderburg for Contra Citantinden begjerede de mødende Vidner admitterede til Forklaring paa de forhen protocollerede qvæstioner og ellers i Henseende de udeblivende forbeholdt det fornødne derpaa blev fremstillet som

3die Vidne efter Contra Stevningen Rasmus Pedersen, der under den forhen af ham aflagde Eeds Kraft forklarede til Contra Citantens Spørmaale. til 1te joe til 2det joe, til 3de qv: joe som forhen er forklaret paa den fra Hoved Citantinden frem satte 4de qvæstion med det Tillæg at for Dørren til Sænge Boen er der Laas, hvor med den kand tillukkes men om Som/m/eren naar der er fremmede Lyster Folk derudi er Dørren ej lukket i Laas endog om Natten saa længe de ere der, saavel som ellers iblant om Dagen, men til Svalen eller Skottet uden for Boen er der ej Laas for Dørren, til 4de qv: joe et Par gange som Vidnet veed, til 5te qv: Vidnet har ikke hørt at Elsebe Michels Dotter skulle have haft Penge i dette Skrin førend efterat hun havde taget det derfra, ej heller har han hørt at Elsebe imidlertiid Skrinet der var beroende har taget Penge deraf, til 6te qv: Det var først en Uge eller 2 efterat Elsebe havde bragt Skrinet bort fra Karen Lars Dotters Huus at hun klagede over at have mistet deraf 12 Rdlr, men ikke saalænge det endnu der var beroende.

Pr: Sonderburg begjerede Vidnet tilspurgt 7de om \om/forklarede Kiste og Skrin var paa foregaaende Forlangende

1776: 268

til Contra Citantinden af Hoved Citantinden om at faae og have samme staaende i forommeldte Sænge Boed og om de der er bleven ind sadt med Contra Citantindens Vilie og Samtykke og om disse gjemsler i sær Kisten var ikke meget brøstfældig saavel paa Laag som Bund og Laaset medens de stoed udi Sænge Boen hos Contra Citantinden, hvortil Vidnet svarede at Contra Citantindens Søn Lars Pedersen selv bragte denne Kiste i hendes Huus, men om hun dertil i Forvejen havde givet sit Samtykke {derti} og derom var anmoedet, er Vidnet ubekjendt, ej heller er Vidnet bekjendt at Kisten var brøstfældig som omspurgt,

hvornest Vidnet blev afskeediget og derpaa fremstillet

4de Vidne Syneve Jacobs Dotter, der aflagde [Eed]? og efter Sr: Sonderburgs Forlangende allene blev forelagt den 7de og sidste qv:, hvortil hun svarede joe det var med Contra Citantindens Samtykke og Vilie at Kisten der blev indsadt, men om den var brøstfældig er Vidnet ubekjendt

Pr: Randulff bad at Vidnet maatte tilspørgeres 1. om ikke hun veed eller har seet at Kisten den Tiid at den blev tagen tilbage var beskadiget paa Laag Laas eller Bund og at Hoved Citantinden der over beklagede sig 2. om ikke Contra

Citantinden for at tilfredstille dette Klagemaal lovede at betale Hoved Citantinden 12 Rdlr. hvortil Vidnet svarede til 1te qv: Vidnet var tilstæde i Karie Vaskers Huus da den/n/e omhandlede Kiste blev didbragt {fra} ved Hoved Citantinden selv og Karen Hans Dotter som sagde at de da kom med den fra Karie Lars Dotter, og befandtes da Laaset til Kisten at være i Sønder, hvorover Elsebe Michels Dotter beklagede sig, til 2det Sv: nej det hørte Vidnet ikke.

Pr: Sonderburg viidere i Anledning Vidnets Svar paa 7de qv: begjerede hende tilspurgt ved hvad Lejlighed og Anledning det var hende ubekjendt i hvad Tilstand brøstfædig eller ikke den omspurgte Kiste var af da den blev indsadst hos Karen Lars Dotter og imedens den der stoed? hvortil blev svaret at det var fordie hun ej saae derefter. Viidere begjerede han Vidnet tilspurgt om ikke Elsebe Michels Dotter adskillige gange gik i sine Gjemsler imedens de stoed hos Karen Lars Dotter og om hun ved Bort bringelsen derfra hørte Elsebe klage over at hun havde mistet Penge? hvor til blev svaret nej veed ej derom.

5te Vidne Karen Hans Dotter, for hvem Pr: Sonderburg begjerede fremsadt den/n/e qv: i Anledning hendes Svar paa 4de qv: fra Hoved Citantinden nemlig om ikke ved Ols Dags Tiider, da Karen Lars Dotter skulle have sagt at hun ville betale de 12 Rdlr, som Elsebe Michels Dotter foregav at have mistet, der og blev sagt og truet Karen Lars Dotter at hun enten skulle betale disse foregivne borte blevne Penge, eller og skulle enten Politiet eller Folk fra Byen kom/m/e at tage bort alt hvad hun havde og om ikke Karen Lars Dotter bejamrede saadant med Grund og forsikrede om sin Uskyldighed og udloed sig at hun før ville betale Pengene end underkaste sig den Skjebne? hvor til hun {svarede nej har} under forhen aflagde Eeds Kraft svarede nej, hun har ej hørt nogen saadan Trusel ej heller det viidere omspurgte. Pr: Sønderburg begjerede Vidnet tilspurgt da de til 4de Hoved qv: forklarede Ord af Karen Lars Dotter skal være falden om nogen og hvem som der var tilstæde, om Elsebe Michels Dotter, om det var paa den Tiid at Kisten og Skrinet var bort ført fra Karen Lars Dotters Boepæl, eller om Ordene faldt af Karen Lars Dotter som en Fortælling om noget som forhen var passeret og ved hvad Lejlighed? hvortil blev svaret at hendes Mad Moeder Karen Ols Dotter derved var tilstæde tillige-

1776: 268b

med Hoved Citantinden Elsebe Michels Dotter, og tildroeg dette sig imedens at Kisten endnu var beroende i Karen Lars Dotters Huus. Viidere begjerede Pr: Sonderburg Vidnet tilspurgt om det var ved Paaske eller Michels Dag Tiider 1773 eller hvad Tiid paa Aaret det skeede at Elsebe Michels Dotter skal have afhentet sin Kiste og Skrin fra Karen Lars Dotter og om begge Deele blev hentet paa eengang, eller hvad der blev hentet først? hvortil blev svaret at Tiiden naar Kisten blev afhentet kunde hun ej bestem/m/e og blev Kisten først afhentet og siden nogen Tiid derefter Skrinet.

Pr: Sonderburg begjerede de udeblevne Vidner Daniel Michelsen og Karen Ols Dotter, som forhen have aflagt Vidnesbyrd efter Hoved Citantindens Stevning og nu siden er contrastevnet og har nydt adskillige Forelæggelser, som lovlig ere forkyndt, men hverken forhen have mødt eller nu møder i Følge Contra Stevningen og Forelæggelserne med Vidnesbyrds Aflæg, men forsætlig udebliver maae i Følge Lovens 1 – 13 – 7 og Forordn: af 3de Januarii 1741 fældes i deres Falsmaals Bøder til sammes Udreedelse og under samme Falsmaals Brøde igjen forelægges til neste Ting deres Vidnes byrd at aflægge efter Contra Stevningen, hvilket han Soumitterede med Paastand til Rettens lovlige Paaskjøn.

Eragtet

De udeblevne Vidner Daniel Michelsen og Karen Ols Dotter forelægges atter under Lovens Falsmaal til neste \Høste/ Ting at møde med Provemaal i Sagen efter Contra Stevningen, og vil det imidlertid kom/m/e an paa om de da kand beviislig gjøre saa lovligt Forfald at de for den {ved deres} \for/ Udeblivelse fortjente Straf kand fritages eller ej.

18. blev publ: et Skifte Brev efter Jens Hansen Aadland begyndt d/en 8de Julii og sluttet *og *sluttet den 13de Septbr: 1776.

Procurator Saxe som anbefalet contra Oberste Dietrichson o: s: v:

Pr: Saxe for Hans Næverman loed fremsende et Indlæg af Gaars dato, der her indtages af saadan Indhold, og dermed indloed Sagen Dom

Eragtet

Sagen optages til Doms eller Kjendelse efter Beskaffenhed til Løverdagen den 22de Junii førstk: her paa Stædet ved et Udsættelses Ting at afsiige

Taxations Forretning over Albert Pedersens Mølle og Huuse paa Møllendahl

Albert Pedersen anmeldte at han ved de 2de Mænd Samuel Gievertz og Petter Wesmand i Følge Fogdens Opnævnelser har ladet lovlig vurdere hans ejende Mølle og Vaanings Huuse, hvorom han fremlagde deres Forretning tilligemed derudi indrykkede Fogdens Opnævnelser og en Gjenpart derudaf, hvorhos han nu fremstillede bemelte Vurderingsmænd saadan deres Forretning at beeedige

Benævnte 2de Mænd Samuel Gieverts og Petter Wesmand mødte for Retten og eedfæstede denne deres Forretning efter beste Skjøn at være fuldført.

Comparenten begjerede sig dette beskrevet meddeelt der blev bevilget

Hr: Fogden Heiberg loed frem lægge en ohngefærlig Beregning over de efterstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter, hvorefter sam/m/e beløber dor 1te og 2den termin indeværende Aar 995 Rdlr 5 mrk og for de forrige Aaringer 640 Rdlr 3 mrk.

Og da ingen efter 3de forskjellige Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, blev samme herved sluttet og ophævet.

1776: 269

Sommer Tinget for Herløe Skibreede 1776

Anno 1776 den 13de Maji blev et almindeligt Sommer Ting holdet for Herløe Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrømmen og Retten betjent af Sorenskriveren med de der til ved sidstl: Høste Ting opnævnte Laug Rettesmænd, som her foran f: 244 ere antegnede, hvilke alle fremlagde Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd. Ved Tinget var overværende Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe, Fogden Heiberg og dernest en talriig tingsøgende Almue.

Først blev bekendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordning og Stifts Brev som ved dette Som/m/er Ting ere registrerede tilligemed en

Skrivelse fra Stiftet under 9de April om at Hospitalets Godeste Revenuer paa 6 Aar ere forforpagtet til Johan Friderich Krøpelin, Cort Kramer og Peder Tafteberg.

Dernest blev oplæst følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev af 27de Novbr: 1775 efter Koene Magdelie Ivers Dotter Mitzøe.
2. Et ditto af 30te samme Maaned efter Koenen Anne Knuds Dotter Tosche.
3. Et ditto af 1te Xbr: 1775 efter Koenen Inger Pouls Dotter Tosche
4. Et ditto af 7de Octbr: 1775 efter Engel Olsen Landraae i Sartors Skibreede
5. Et Auctions Skjøde udgiven til Sr: Petter Dreyer paa 4 Bismer Pund Fiskes Leje i Gaarden Herløevæhr afg:

Mad: Stinche salig Pouls Meyers Seniors Sterboe tilhørende for 995 Rdlr dateret 22de Martii 1776.

6. En Pante Obl: udgiven af Sr: Petter Dreyer til Sr: Christian Ameln ster 800 rd med 1te Pante Ret i nysbemeldte hans tilkjøbte Anpart i Gaarden Herløevæhr af 23de Martii 1776.

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Anledning af Stiftets Ordre af 3de Octobr: 1775 at Almuen maatte blive tilspurgt om her i Skibredet er nogen særskilt Herlighed af Hummer Fangst eller deslige? hvor til blev svaret at her vel er Hum/m/er at fange, men da her ej ligger nogen Hummer Byse og Frem førselen deraf fra Hav Kanten, hvor den falder, til Byen paa 6 Miiles distance er alt for besværlig er den ej afsættelig, og derfor fanger de ej deraf nogen sønderlig qvantite.

Liigeledes begjerede Hr: Fogden i Anledning af Stiftets Ordre under 13de Januarii dette Aar Almuens Svar indhentet om hvor nær Bergen Vaar Silden dette Aar har været at fange samt om Almuen haver mærket at den haver taget nogen Forandring i sin tour her under Landet i disse seenere Aaringer? hvortil blev svaret at 6 Miile norden for Byen ved Fedlø i Lindaas Skibreede er i Aar faldet en deel Vaarsild allene til Huus Fornødenhed, men sønden for Byen 3 Miil ved Glæsvæhr her i Fogderiet er den gaaet lidt til og bedre sør efter i Sundhordlehns Fogderie 4 á 5 Miil i det nærmeste ved Byen, men her i Skibreedet har i de sidste 18 Aar intet Vaar Silde Fiskerie gaaet til, Ellers har Vaar Silden i disse seenere [Aar]? strøget det yderste Land forbie ved Hav Kanten uden at søge nærmere ind til Lands, men har holdet sig mer paa Dybet ude ved Havet.

Paa Hr: Fogdens Tilspørgende ang: Fiskeværerne saaledes som her foran f: 266 er tilført, svarede Almuen at her i Skibreedet er følgende Fiskevæhr 1. Hennøe ejes og bruges af Consul Wallace med Kongel: Privilegium over 100 Aar gam/m/elt 2. Hegøholmen ejes og bruges af Petter Dreyer henved 100 Aar gam/m/elt 3. Blomvaagen ejes og bruges af Frue Falch med Kongel: Privilegium henved 80 Aar gam/m/elt 4. paa Gaarden Floen boer en Mand ved Navn Johan/n/es Rasmusen som i Fiskeriets Tiider farer ud paa Havet at opkjøbe Fisk som han i liden qvantite virker men har intet privilegium. disse førstbemelte 3 Fiskevær holder Almuen for nødvendige og nyttige, da Fisken ej i Uvejrr og Modvind kand frembringes til Byen saa lang Vej uden at forderves ligesom de og imedens Frem førselen blev hindret fra det imidlertiid ind faldende Fiskerie og {...} \Fisken/ paa Fiske Værerne er langt bedre virket naar den saa frisk kommer i Salt end naar den længe har lagt i Fartøyerne og Jagterne, men naar ikke de mange Jægte Førere vare kunde Fiske Værene ej bestride at virke al den fangne Fisk, ej heller kunde Bonden uden det naae saa høy Priis for deres Fiske Vahre, og holdt Almuen for at Jagterne ej bør indtage meere end 20 á 24000 Vaar Sild i hver Jægt for ikke ved den

1776: 269b

større Mængde at være underkastet Fordervelse. Almuen ønskede tillige at disse Fiske Væhr maatte være forsynet med

de fornødne Vahre til Almuens Beqvemmelighed paa det de om Vinteren og i Fiskeriets Tiider, naar de ej formedelst Uvejr og deslige {ej} kand kom/m/e den lange Vej til Byen, kand erholde samme. Hennøe ligger 5 Miile fra Byen, Hegøe Holmen 4 Miil og Blomvogen 3 ½ Miil.

Hr: Fogden Heiberg begjerede Almuen tilspurgt om den ej skulle ansee det til Nytte og Fordeel for sig at al frie Skyds blev betalt med Penge og derimod lignet paa den samtlige Almue, hvorved Byrden og Udgiften blev liige for alle? hvortil Almuen eensstemmig svarede joe at de *de meget ønskede det

*6. blev publ: en Pante Obl: udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Sr: Wollert Krohn stoer 500 Rdlr med 1te Pante Rettighed i Gaardene Stuure skyldende 3 Voger Fisk og 1 Faar, Schiold skyldende 1 Vog Fisk og Hatten 1 Vog Fisk dateret 17de Januarii 1776.

8. En ditto udgiven af Claus Lampe til Sr: Wollert Krohn stoer 1000 Rdlr med 1te Pante Ret i gaarden Strudshavn og paastaaende Huuse dateret 1te Maji 1776

9. En ditto udgiven af Hr: Consul Wallace til Hr: Lt: Lars With stoer 1190 Rdlr med 1te Pante Ret i Gaarden Toft skyldende 1 Løb Smør og underliggende Toftevog med paastaaende Huuser og Bygninger dateret 30te Martii 1776.

10. En Declaration fra Bergens Byes Ober Formyndere at den af Consul Wallace til Justitz Rd: de Fine paa hans Myndtling Frøken de Fines Vegne udgivne Obl: med Pant i Hennøe gaard og Fiskevær ej maae indfries eller transporteres uden deres Samtykke dateret 4de Maji 1776.

11. En Bygsel Seddel udgiven af Sogne Præsten til Ham/m/ers Præstegjeld Hr: Bergendahl til Niels Knudsen paa 2 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Mæland dateret 8de Maji 1776 med Revers.

12. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Peder Jacobsen paa ¼ Part i gaarden Røsland med Vilkor at sælge til Ejeren hans Avel af Søe og Land efter Markets Priis og at svare 1/5 Part i Lands Lod til Ejeren af hvad Fiske Kast ved Landet kand falde saavel for ham selv som frem/m/ede dateret 20de Octobr: 1775 med Revers.

13. En ditto udgiven af ditto til Ole Erichsen paa 18 Marker Smør og 9 Kander Malts Leje i Gaarden Huusebøe med sam/m/e Vilkor som nest forrige dateret 7de Martii 1776 med revers

14. En ditto udgiven af ditto med liige Vilkor til Arne Jacobsen paa 18 Marker Smør og ¼ Tønde Malts Leje i Gaarden Tvedt dateret 6te Maji 1776 med Revers.

hvorefter Sage Tinget udsættes til i Morgen.

Dagen Nestefter den 14de Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

Nye Sag

Halvor Olsen Næssie imod Rasmus Olsen Nore Sæhle

Halvor Olsen Næssie anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Rasmus Olsen Nore Sæhle for udsagde Skjelds Ord imod Citantens Søn Poul Halvorsen at liide Dom til Undgjeldelse og Søgemaalets Bekostning at erstatte samt derom at afhøre Vidnerne Knud Hansen Nore Sæhle og Rasmus Nielsen Nore Sæhle, som under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Vidnesbyrd herom at aflægge hvorfor han og fremstillede som godvillig mødende Rasmus Halvorsen Qvalem.

De indstevnte Vidner mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men ikke paagjeldende Rasmus Olsen Nore Sæhle, hvorføre de brugte Kaldsmænd Lensmand Mons Nielsen Schielanger og Amund Erichsen Huusebøe eedelig afhjemlede Varselen at være skeed for indstevnte Rasmus Olsen Nore Sæhle som meldt den 19de April sidstl: i hans eget Boepæl og Paahør. derpaa fremstillede Citanten

1te Vidne Knud Hansen Nore Sæhle, der aflagde Eed og forklarede at i dette \Aars/ Vaar Fiske noget for sidstl: Paaske kom Vidnet roende paa Fiske Pladsen Toltei og hørte der høyt Raab og Skjænderie af indstevnte Rasmus Olsen Nore Sæhle imod Citantens Søn Poul Halvorsen der sam/m/estæds vare tilstæde hver for sig paa en Baad og iblandt adskilligt der undgik Vidnet formedelst Vind og Storm, hvorover den eene Baad ej kunde være den anden nær

1776: 270

hørte han i sær at den første skjeldte den sidst for en Rakker Hund og Rakker Tamp og at den første havde lagt sin Ureenlighed i sin Baad, hvilket han bad den sidste at lugte til og at han skulle løbe den grum/m/e Mands Vej, hvorfra han kom, hvad Anledningen var til denne Ordvexling og de Øvrige Omstændigheder derved var Vidnet ubekjendt af forbemelte Aarsag

2det Vidne Rasmus Nielsen Nore Sæhle aflagde Eed og vandt eensstemmig med 1te Vidne med den Forskjel at den indstevnte skjeldte Poul for Rakker Hund og Kjeltringe Hund.

Derefter fremkom som godvillig mødende

3die Vidne Rasmus Halvorsen nu tjenende hos Lars i Hofden, der aflagde Eed og forklarede dette Aars Vaar Fiske at have været paa Baaden med Citantens Søn Poul Halvorsen paa Fiske Pladsen Toltei i den Tiid at han var i Tjeneste hos Citanten. Rasmus Olsen Nore Sæhle spurgte Poul Halvorsen om han ej havde sagt om ham at han om

Natten skulle have taget Sild af Garnene der i Vogen, hvortil Poul svarede det er Løgn jeg har ikke sagt det, derpaa skjeldte Rasmus Sæhle Poul Halvorsen for Rakker, Rakkers Hund og Kjeltrings Hund samt Land stryger, og hvad der i Øvrigt derved tildroeg sig kunde Vidnet ej høre formedelst Vejr og Vind der skildte Baadene fra hinanden.

Citanten indloed derpaa Sagen Dom med Paastand at de udsagde Skjelds [Ord]? maatte vorde mortificeret og den indstevnte tilpligtes at udreede Bøder herfore samt oprette Søgemaalets Bekostning skadesløs.

Eragtet

Lovlig indstevnte Rasmus Olsen Nore Sæhle gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede Sagen at tilsvare.

15. Publ: et Skjøde udgivet af Aad Joensen Myrtved til Niels Johannesen paa 1 Pund 12 Marker Smørs Leje i Gaarden Myrtved for 30 Rdlr dateret 13de Maji 1776

16. En Bygsel Seddel udgiven af Sogne Præsten til Ham/m/er Hr: Bergendahl paa ½ Løb Smør og 12 Kande Malts Leje i Gaarden Grasdahl dateret 8de Maji 1776 med Revers.

17. En ditto udgiven af Magister Daae til Tørres Arnesen paa 1 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Leervig dateret 3de Aprilis 1776.

18. En ditto udgiven af Lensmanden Mons Schielanger paa Mælends Kirke Ejeres Vegne til Tørres Arnesen paa 12 Marker Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Leervig dateret 14de Maji 1776 med Revers

19. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Niels Monsen paa 12 Marker Fiskes Leje i gaarden Stuure med Forbeholden af 1/5 Part Lands Lod af alt Fiske Kast saavel af Lejlændingen som Frem/m/ede og Forkjøb af hvad Fisk eller anden Avl han har at sælge dateret 12te Martii 1775 med Revers

20. En ditto udgiven af ditto til Knud Fløysand paa Pladsen søre Hanevig under Gaarden Asch dateret 15de Septbr: 1775.

21. En Pante Obl: udgiven af Hans Joensen Rogn til Rasmus Leervig og Christian Erstad som Værger for Michel Joensen Hopland stoer 26 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Rogn skyldende 9 Marker Smør dateret 14de Maji 1776.

Hr: Fogden Heiberg fremlagde en ohngefehrlig Beregning over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter, der beløber for 1te og 2den termin dette Aar 569 Rdlr 82 s og for forrige Aaringer 364 Rdlr 1 mrk 12 s.

Og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, blev samme sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Alenfiths Skibreede 1776

Anno 1776 den 15de Maji blev et almindeligt Sommer Ting holden for Alenfiths Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrøm/m/en og Retten betjent af Sorenskriveren med de hertil sidstl: Høste Ting opnævnte Laug Rettesmænd som her foran f: 249 ere antegnede undtagen at i Stæden for No: 2 Anders Schare, der er Landværn sad Ole Hansen Næsse gam/m/el Laug Rettes mand, i Stæden for No: 6 Ole Olsen ytre Giervig der har forsømt og efter Beretning ej har aflagt Eed blev imod Betaling tilformaaet Hans

1776: 270b

Larsen Nedre Tvedt gam/m/el Laug Rettesmand og i Stæden for Siur Olsen Seim der er Landværn, var beskikket og sad nye Laug Rettesmand Einer Pedersen Møchisvold og i Stæden for No: 1 Rognald Storoxe, der har aflagt Eed, var af ham tilformaaet og sad Lars Monsen Storxe, hvilke fremlagde Attest om at have aflagt Eeden som Laug Rettesmænd.

Ved Tinget var overværende Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe Fogden og tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Brev som ved dette Aars Som/m/er Ting for Sartors Skibreede ere registrerede.

derneft blev publiceret

1. et Skifte Brev efter Marie Aschids Datter Todtland begyndt den 7de Julii og sluttet den 12te Septembris 1775.

2. Et ditto efter Koenen Giertrud Knuds Datter Næsse af 11te Decbr: 1775

3. Et ditto af 12te sam/m/e Maaned efter Koenen Marithe Ols Dotter Sletten.

Paa Hr: Fogdens Tilspørgende ang: Vaar silde Fiskeriet i Aar blev svaret at den paa det nærmeste er falden 4 Miile sønden for Byen og dernest en ringe qvantite 6 Miile norden for ved Fedjøe.

Almuen af dette Skibreede søger de i Herlø Skibreede værende Fiskevæhr naar Fiskerie af Betydenhed gaer an efter deres Forklaring paa Fogdens Tilspørgende ang: Fiskevæerne, og er ingen af dette Slags her i Skibreedet beliggende da det ligger inde i Fjordene.

Paa Fogdens Tilspørgende ang: Frie Skydsens Betaling med Penge og deres Ligning paa samtlige Almue blev svaret ligesom af Herløe Skibreedes Almue at de ønskede det meget.

4. Publ: et Skjøde udgiven af Ole Larsen Nedre Echanger som Laug Værge for Enken Marithe Lars Dotter Myhr med fleere til Enken Ingebor Lars Dotter Gousereide paa en Anpart i gaarden Gousereide for 60 Rdlr, der tilligemed den Anpart hun selv forhen er ejende skylder 1 Pund 12 Marker Smør og 1 Mæle Malt dateret 29de Martii 1776.

5. Et ditto udgiven af Haldor Joensen Bærefjord som Laug Værge for Enken Ingebor Lars Dotter Gousereide til hendes Søn Joen Larsen paa et Bismer Pund og 12 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Gousereide for 80 Rdlr med Vilkor dateret 17de April 1776.

6. Et Vil Kors Brev udgiven sam/m/e dato af Joen Larsen Gousereide til hans Moeder Ingebor Lars Dotter Gousereide paa aarlige Leve Kaar af nys bemelte hans tilkjøbte Anpart i Gaarden Gousereide

7. En Pante Obl: udgiven af Erich Bergesen Seim til Hr: Schanche stoer 78 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Seim skyldende 2 B/ismer Pund og 6 Marker Smør og $\frac{3}{4}$ Huud dateret 26de Martii 1776

8. Et Skjøde udgiven af Lars Andersen Klefdahl til Gullich Gullichsen paa 18 Marker Smør og $\frac{1}{2}$ Faars Leje i Gaarden Klefdahl for 80 Rdlr dateret 15de Maji 1776.

9. Et ditto udgiven af Svend Bergesen Seim til *til Lars Andersen Klefdahl paa $\frac{1}{2}$ Løb Smør og $\frac{1}{2}$ Tønne Malts Leje i Gaarden Seim for 124 Rdlr dateret 15de Maji 1776.

10. En Bygsel Seddel udgiven af Halvor Larsen Kapperdahl til hans Søn Jacob Halvorsen paa 1 Pund og 3 Marker Smørs Leje i Gaarden Nore Kapperdahl dateret 15de Maji 1776 med Revers.

11. En Transport udgiven af Capitaine Niels Dahl til hans Broder Krigs Com/m/issaire Henning Friman Dahl paa den ham tilhørende halve Deel af Ole Erichsen Søre Monstads udgivne Pante Obl: under 3de 8bris 1772 stoer 57 rd 48 s dateret 31te Januarii 1776.

12. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Erichsen Søre Monstad til Hr: Capitaine Niels Dahl og Henning Friman Dahl stoer 57 Rdlr 48 s med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Søre Monstad skyldende 2 Pund 6 Mark Smør dateret 3de Octbr: 1772 og tinglyst den 11te Maji 1774, der efter paategnet Qvitering af Hen/n/ing Friman Dahl er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres

1776: 271

13. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Svend Bergesen Seim til Hr: W. Friman stoer 60 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Seim skyldende $\frac{1}{2}$ Løb Smør og $\frac{1}{2}$ Huud dateret 23de Maji 1775 og tinglyst sam/m/e Dag der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 7de Maji 1776 er indfriet og betalt, hvorefter den herved mortificeres.

14. Et Auctions Skjøde udgiven til Sr: Danckert D: Heiberg paa Een Løb Smør og 1 Tønne Malts Leje i Gaarden Mongstad afg: Postmester Brøchers Sterboe forhen tilhørende for 170 Rdlr dateret 15de Maji 1776.

15. Et Skjøde udgiven af Danckert D: Heiberg til Lejlændingen Michel Pedersen paa $\frac{1}{2}$ Løb Smør og $\frac{1}{2}$ Tønne Malts Leje i Gaarden Mongstad for 120 Rdlr dateret 15de Maji 1776.

16. Et ditto af ditto udgiven sam/m/e dato til Lejlændingen Erich Pedersen paa liige Skyld i Gaarden Mongstad neml: $\frac{1}{2}$ Løb Smør og $\frac{1}{2}$ Tønne Malt for 120 Rdlr

17. En Pante Obl: udgiven af Lars Andersen Seim til Mangers Sogne Præst Hr: Wilhelm Friman stoer 60 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Seim af Skyld $\frac{1}{2}$ Løb Smør og $\frac{1}{2}$ Tønne Malt dateret 15de Maji 1776.

18. En Bygsel Seddel udgiven af Ole Hansen Næsse med fleere til Ole Jacobsen paa 17 Marker Smør og 9 Kander Malts Leje i Gaarden Næsse dateret 15de Maji 1776 med Revers.

19. Et Skjøde udgiven af Sogne Præsten i Lyster Hr: Gerhard Daae til Knud Larsen paa en Anpart i gaarden indre Giervig, skyldende 1 Pund 12 Mark Smør og $\frac{1}{2}$ Tønne Malt for 145 Rdlr dateret 24de Novbr: 1775.

20. En Pante Obl: udgiven af Knud Larsen Indre Giervig til Hr: Jens Bergendahl stoer 100 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden indre Giervig skyldende $\frac{1}{2}$ Løb Smør og $\frac{1}{2}$ Tønne Malt dateret 15de Maji 1776

21. Et Skjøde udgiven af Ole Erichsen Mongstad til Ole Andersen paa 2 Pund 6 Marker Smørs Leje i Gaarden Søre Mongstad for 152 Rdlr dateret 15de Maji 1776

22. En Pante Obl: udgiven af Ole Andersen Søre Mongstad til Johan/n/es Andersen Aaseim stoer 50 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Søre Mongstad skyldende 2 Pund 6 Mark Smør dateret 15de Maji 1776.

23. Et Skjøde udgiven af Anders Magnesen Mundahl med fleere til Ole Olsen paa 2 Pund og 6 Marker Smør og $\frac{1}{2}$ Tønne Malts Leje i Gaarden Espeland for 42 Rdlr dateret 15de Maji 1776

24. Et Vil Kors Brev udgiven af Ole Olsen Espeland til Enken Magdelie Magnes Dotter Espeland paa aarlige Levekaar af den/n/e hans nys tilkjøbte Anpart i Gaarden Espeland dateret 15de Maji 1776.

25. En Pante Obl: udgiven af Johan/n/es Larsen Halsteendahl til Erich Larsen Morvig stoer 30 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Halsteendahl skyldende 18 Marker Smør og 12 Kander Malt dateret 20de Februarii 1776.

26. En ditto udgiven af Knud Joensen Halsteendahl til Erich Larsen Morvig stoer 50 Rdlr med 1te Pante Ret i hans Anpart i Gaarden Halsteendahl skyldende 18 Mark Smør og 12 Kander Malt dateret 20de Februarii 1776.

Hr: Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Cort Kramer anmelde til dette Ting at have ladet indkalde Hans Aslachsen Fosse for begangne Lejermaal i Ægteskab, men som han ej selv møder og det brugte Stevne Vidne er bortrejst fra Tinget, kunde den/n/e Sag ej nyde frem/m/e.

Hr: Fogden fremlagde en ongefærlig Beregning over de efterstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter, hvorefter sam/m/e beløber for 1te og 2den termin dette aar 520 Rdlr 32 s og for forrige Aaringer 311 Rdlr 32 s

og som ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sagetinget at udrette blev sam/m/e sluttet og ophævet.

1776: 271b

Sommer Tinget for Radøe Skibreede 1776

Anno 1776 den 17de Maji blev et almindeligt Sommer Ting holdet med Radøe Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrøm/m/en og Retten betjent af Sorenskriveren med de dertil ved sidstl: Høste Ting opnævnte Laug Rettes Mænd som her foran f: 245 ere antegnede, hvilke alle fremlagde Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd undtagen at i Stæden for Lars Johannesen Boge der er svag sad Johannes Erichsen Boge. Ved Tinget var nærværende Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe Fogden Heiberg og meenige tingsøgende Almue

Først blev kundgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og et Stifts Brev som ved dette Som/m/er Ting for Sartors Skibreede ere registrerede.

Dernest blev læst og bekendtgjort

1. Et Skifte Brev efter Koenen Marthe Rasmus Dotter indre Sæbøe af 6te Xbr: 1775

2. Et ditto efter Koenen Brithe Niels Dotter Olsvold af 7de sam/m/e Maaned

3. Et ditto efter Johan/n/es Olsen Tougle af 30te Martii 1776.

4. En Odels Lysning udgiven af Lt: Gerhard Wilhelm Geelmeyden til 4 Løb Smørs Leje i Gaarden Sletten der har tilhørt hans Fader Raadstuskriver Geelmeyden og siden er kjøbt af Magister Daae dateret 4de Maji 1776.

Paa Hr: Fogden [Heibergs] Tilspørgende ang: Hum/m/er Fiskerie svarede Almuen at sam/m/e ej her i Skibreedet gaar til af Betydenhed.

Ang: Vaar Silde Fisket svarede Almuen at 6 Miile norden for Byen ved Fedie havde Almuen i Aar fanget en ringe Deel Vaarsild til Huuse Behov men ellers har Almuen i de sidste 20 Aar ikkun et Aar haft betydeligt Vaar Silde Fiske, og i Øvrigt blev svaret eensstem/m/ig med Herløe Skibreedes Almue ang: Vaarsildens forandrede tour i de seenere Aaringer

Fiskeværh gives ikke her i Skibreedet, men Almuen af dette Skibreede søger de i Herløe Skibreede ved Havet liggende Fiske værh hvor de ligger at fiske og om deres Nytte blev svaret det samme som af Herløe Skibreedes Almue

Ang: frie Skydsens Betaling med Penge og Ligning paa Almuen svarede Almuen at det var meget nyttigt og nødvendigt.

5. publ: et Auctions Skjøde udgivet af Sorenskriveren til Magister Ludvig Daae paa Gaarden Mellingen skyldende 2 Løb Smør og 2 Tønder Malt dateret 7de Novbr: 1775.

6. En Bygsel Seddel udgiven af Stift Provst Mossin til Jacob Erichsen paa ½ Pund Smør og ½ Qvarter Malts Leje i Gaarden Olsvold dateret 12te April 1776 med Revers.

7. En ditto udgiven af ditto til Knud Larsen paa ½ Pund Smør og ½ Qvarter Malts Leje i Gaarden Olsvold dateret 14de Februarii 1776 med Revers

8. En ditto udgiven af Sogne Præsten til Manger Hr: Wilhelm Friman til Lars Steffensen paa 6 Marker Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Reigstad dateret 10de Augusti 1775 med revers.

9. En ditto udgiven af Capellanen paa Vos Hr: Edvard Mejer til Ole Rasmusen Indhelle paa 8 Marker Smør og 4 Kander Malts Leje i Gaarden Indhelle dateret 4de Septbr: 1775 med Revers.

10. En ditto udgiven af Niels Haaversen Søre Wetaas til hans Søn Haaver Nielsen paa 18 Marker Smør og ¼ Tønde Malts Leje i Gaarden Søre Wetaas dateret 29de Januarii 1776 med Revers.

11. En ditto udgiven af Krigs Raad Koren til Niels Monsen paa 9 Marker Smør og 9 Kander Malts Leje i Gaarden Nordanger med Vilkaar at svare til Ejeren 1/5 Part Lands Lod af den Fisk der kastes ved Landet {ved Landet} saavel af frem/m/ede som Lejlændingen og at sælge sine Fiske Vahre og anden Avl til Jordrotten eller en paa hans Vegne mod billig Betaling fremfor nogen anden dateret 28de Febr: 1776 med Revers.

12. En ditto udgiven af ditto til Baste Larsen Qvalvogen paa 13 ½ Mark Smør og 11 ¼ Kande Malts Leje i

Gaarden Miøs med liige Vilkaar som nest forrige med Tillæg at han istandsætter de forfaldne Huuse inden 3 Aar og at Ejeren forbeholder sig at oprydde Huusmands Pladser dateret 26de Augusti 1775.

13. En ditto udgiven af Johan/n/es Halvorsen Manger til Thomas Johan-

1776: 272

nesen paa 16 Marker Smør og 10 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Øvre Manger dateret 17de Maji *1766 (1776?) med Revers.

14. En ditto udgiven af Rasmus Nielsen Sæbøe med flere til Rasmus Olsen paa 18 Marker Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Mit Tiore dateret 17de Maji 1776.

15. En Pante Obl: udgiven af Iver Erichsen Instebøe til Hr: Wilhelm Friman stoer 10 (70?) Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Instebøe af Skyld ½ Løb Smør og ½ Tønne Malt dateret 17de Maji 1776.

16. En Odels Lysning udgiven af Ole Johan/n/esen Kaalstad til 16 Marker Smør og 21 1/3 Kande Malts Leje i Gaarden Kaalstad der beboes af Ole Olsen dateret 17de Maji 1776.

17. Et Skjøde udgiven af Johan Jansen With til Gregorius Jansen paa 29 5/11 Mark Smør og 19 7/11 Kande Malts Leje i Gaarden Haaland for 134 Rdlr dateret 25de Januarii 1776.

Da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 18de Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

Nye Sag

Consul Wallace imod Enken Karie Jacobs Dotter Rosnes

Henrich Grime Handels Gesel paa Fiskeværret Hennø anmeldte at hans Husbonde Hr: Consul Wallace med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet indkalde Enken efter afg: Clemet Rosnes Karie Jacobs Dotter for skyldige 8 Rdlr 2 mrk 6 s at liide Dom til Betaling og denne Rettergangs forvoldte Omkostning at erstatte.

Indstevnte Karie Jacobs Dotter Rosnes mødte tilligemed hendes antagne Laug Værge Ole Olsen Willanger og vedtoeg lovlig Varsel, og ellers benegtede Kravet og paastoed sig friefunden for Citantens Tiltale da Kravet ej i Skiftet efter hendes Mand er anmeldet uagtet foregaaende Indkaldelse og tillysning dertil af Kirke Bakken.

Hendrich Grimen derimod forestillede paa Citantens Vegne at sliig Indkaldelse af Kirke Bakken har været ham aldeeles ubekjendt da han om Vinteren som oftest ikke i mange Uger formedelst Uvejr kand kom/m/e til Kirke eller faae Kundskab om saadant.

Den indstevnte imodsagde dette Foregivende og paastoed at Citanten maatte tage Skade for Hjemgjeld fordie han har forsømt at anmelde Fordringen i Skiftet efter hendes salig Mand og ellers begjerede hun Sagen udsadt til neste Ting for at fremlægge Skifte Brevet til Beviis om den dertil skeede lovlige Indkaldelse

Henrich Grime vedblev at han ej i Forvejen var viidende om Skiftets Foretagelse og at Regningen derfor først blev leveret Sønnen Friderich Clemetsen nogle Dage efter at Skiftet var halden, og i Øvrigt holdt han for at det havde været Enkens Pligt selv i Boet at anmelde Gjelden, hvornest han tillige begjerede Sagen udsadt til neste Ting.

Eragtet

Efter begge Parters Forlangende udsættes Sagen til neste Høste Ting.

18. Publ: et Skjøde udgiven af Rasmus Andersen til Simon Andersen paa 6 1/32 Marker Smør og 65/824 Faars Leje i Gaarden Indre Sæbøe for 20 rd dateret 18de Maji 1776

19. En Bygsel Seddel udgiven af Simon Andersen til Hans Olsen indre Sæbøe paa 9 3/8 Marker Smør og {25 103/} 25/103 Faars Leje i Gaarden indre Sæbøe dateret 19de Maji 1776.

20. En Odels Lysning udgiven af Simon Andersen til 1 Pund 9 ¾ Mark Smør og 5/12 Faars Leje i Gaarden indre Sæbøe dateret 16de Maji 1776.

Hr: Fogden Heiberg fremstillede Bondemanden Østen Willumsen Grindem, som har fundet en liden Skibs Mast og begjerede at han maatte blive examineret om naar og paa hvilket Stæd den blev funden og bjerget

Bemelte Østen Grindem forklarede derpaa for nogle Uger siden ved Bede Dags

1776: 272b

Tiid at have fundet ved Hielme Landet tet ved Landet en liden smekker og spæd Skibs Mast som han bragte hjem til Eltrevogen ved Waagenes Landet, hvor den endnu er beliggende.

Derefter fremstillede Fogden Lensmanden Knud Haaversen Olsvold og Ole Michelsen Qvalem, som efter hans Ordre have besigtiget og taxeret bemelte Mast til Forklaring derom hvilke berettede at have besigtiget bemelte Mast i Eltrevogen og befunden den 25 Alen lang og paa det tykkeste 1 Alen i Omkreds men ellers heel undtagen at der paa det Stæd hvor den til Dækket har været fæstet, vare nogle Huller paa ¼ Alens {Længde} Brede efter udrevne Spigre,

hvor den tillige havde taget Raadenhed til sig, og i Øvrigt uden vedhængende Toug Blokker eller Jern og efter deres Skjøn skulle de helst troe at det har været en Bramstang, den de have taxeret for 4 mrk

Hr: Fogden Heiberg loed frem lægge en ohngefehrlig Beregning over de tilbagestaaende Høy Kongelige ordinaire Skatter, hvorefter sam/m/e beløbe sig for 1te og 2den termin dette aar 421 Rdlr 58 s og for forrige Aaringer 196 Rdlr 48 s

Og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev samme herved sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Lindaas Skibreede 1776

Anno 1776 den 20de Maji blev et almindeligt Sommer Ting holden for Lindaas Skibreedes Almue paa Tingstædet Kiilstrømmen og Retten betjent af Sorenskriveren med de dertil ved sidstl: Høste Ting opnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 247 ere antegnede undtagen at i Stæden for No: 5 Johan/n/es Amundsen Grov, der dog har aflagt Eed, sad i hans Forfald gam/m/el Laug Rettesmand Ole Magnesen Grov, hvilke alle fremviiste Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettes Mænd.

Ved Tinget var overværende Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe og Fogden Heiberg foruden tingsøgende meenige Almue.

Først blev bekendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Brev som ved dette Som/m/er Ting for Sartors Skibreede ere registerede.

derneft blev læst og bekendtgjort

1. Et Skifte Brev efter Konen Marie Johan/n/es Dotter Fieldanger af 22de Martii 1776
2. Et ditto efter Konen Karie Knuds Dotter Næsse i Alenfiths Skibreede af 11te Xbr: 1775

Paa Hr: Fogdens Tilspørgende ang: Hum/m/er Fangsten svarede Almuen at sam/m/e ej her gaaer til af nogen Betydenhed

Ang: Vaar silde Fiskeriet svarede Almuen at ved Fedjøe, som er 6 Miile fra Byen er i Aar gaaet til en anseelig Mængde Vaarsild der kom sam/m/e tour eller Strøg som forrige Tiider at de goede Silde Fiskerier gik an nemlig \fra/ norden, men i Mangel af Jagen af Hval kom den saa sildig ind til Land at Fangsten ej blev saa betydelig som den ellers kunde have været da Silden ikkun blev staaende en Jevn Døgn ved Land og siden toeg til Havs, ellers har Vaarsilden i de sidste 18 Aar at den ej har gaaet til tagen ganske anden tour end tilforn nemlig ude paa Dybet til Havs, og det lidet som deraf er blevet fangen er kom/m/et sønden fra, i den Stæd at den tilforn altid kom norden fra.

Ang: Fiske Væhrerne svarede Almuen at her i Skibreedet ikkun er et Fiske væhr paa Fedjøe 5 Miiel fra Byen 150 á 200 Aar der ejes og bruges af Danckert Heiberg med Kongel: Privilegium, hvilket Almuen holdt for at være nyttigt og nødvendigt. Jagterne holdt Almuen tillige for at være nyttige, men at de ej maatte indtage meere end 20 á 24000 Sild for ikke under Frem førselen at forderves

Paa Tilspørgende ang: frie Skydsens Betaling svarede Almuen at sam/m/e ville være til megen Nytte og Fordeel.

Da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette blev Sage Tinget udsadt til i Morgen.

1776: 273

Dagen Nestefter den 21de Maji vedvarede Sage Tinget og blev da publiceret

3. Et Skjøde udgiven af Krigs Com/m/issaire Henning Friman Dahl til Michel Guttormsen paa 1 Pund Smør, 1/3 Faar og 1/3 Mæle Malts Leje i gaarden Nataas for 85 rd dateret 30te Maji 1775
4. Et ditto udgiven af ditto til Clemet Clemetsen Rosnæs paa 1 Pund 10 1/8 Mark Smørs Leje i Gaarden Hopland for 50 Rdlr dateret 10de Januarii 1775.
5. Et ditto udgiven af Ole Johan/n/esen Hoshofde som Laug Værge for Enken Ingebor Ols Datter Nore Bysem til Anders Magnesen Bysem paa 3 Jordskillings Leje i Gaarden Fam/m/estad for 21 Rdlr dateret 23de Octbr: 1775.
6. Et ditto udgiven af Anders Joensen Fieldanger til Lensmand Lars Larsen Fieldsende paa 20 12/21 Marker Smør og 2/7 Huuds Leje i Gaarden Fieldanger for 52 Rdlr dateret 20de Maji 1776
7. En Pante Obl: udgiven af Iver Ellingsen Udlyhren til Rasmus Olsen Lyhren stoer 49 Rdlr med 1te Pante Ret i 22 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Udlyhren dateret 17de Octobris 1775.
8. En Bygsel Seddel udgiven af Frue Falch til Erich Hansen paa 20 4/13 Mark Smør og 27 1/3 Kande Malts Leje i Gaarden Loftaas med Vilkaar at fraviige Jorden uden Opsigelse dersom han ej i rette Tiid betale Landskylden og til 1779 Aars Udgang ej har sadt Huusene i aabodsfør Tilstad samt om Ejersken bliver nødsaget for ham at udbetale de Kongel: Skatter dateret 2den Januarii 1776.

9. En ditto udgiven af Lindaas Sogne Præst Magister Daae til Ole Storhsen (Størhsen) paa 12 Marker Smør 1 Mæle Korn og 2 Kander Malts Leje i Gaarden Schouge dateret 17de Martii 1776.
10. En ditto udgiven af ditto til Sæbiørn Andersen paa 24 Marker Smør 13 Marker Fisk og 1 ½ Mæle Malts Leje i Gaarden Sætre dateret 12te 8br: 1775 med Revers
11. En ditto udgiven af den residerende Capellan til Domkirken i Bergen Hr: Jørgen Wiggers til Kaare Monsen paa den Part i Gaarden Hundven som Halvor Knudsen har brugt tilligemed en øde Part i sam/m/e Gaard som Jorddrotten hidindtil selv har brugt med Vilkaar paa den øde Part at opbygge Huuse imod Landskyld Frihed deraf for 3 Aar og aarlige Leve Kaar at svare til Halvor Knudsen at underholde ham i hans Alderdom dateret 30te Januarii 1776.
12. En ditto udgiven af Ole Rasmusen i Bergen til Ole Getmundsen paa 1 Punds Leje i Gaarden Oxnes dateret 22de Martii *1766 med paategnet Revers.
13. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Joseph Knudsen Dyrnes til Ole Olsen Stordahl stoer 71 Rdlr med Pant udi Gaarden Dyrnes dateret 19de 8br: 1764 og tinglyst sam/m/e Dag, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 10de Decbr: 1775 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

Rasmus Michelsen i Bergen imod Mads Rognaldsen Spiøtøen

Citanten æskede Sagen i Rette efter Laug Dag som han fremlagde paategnet lovlig forkyndt.

indstevnte Mads Rognaldsen Spiøtøen mødte og vedtoeg Laug Dagens Forkyndelse.

Citanten indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maae tilpligtes at betale ham de paasøgte hans Hustrues Arve Midler med Renter og desuden oprette ham dette Søgemaals forvoldte Omkostning med 6 Rdlr.

Indstevnte Mads Spiøtøen gav tilkjende at han ej har imodtaget Myndtlingens Penge af den forrige Sorenskrivers Fuldmægtig Hans Lessøe der havde indcasseret Auctions Pengene og havde ej nogen fuld Vished om at han her fore var beskikket til Værges førend han blev stevnet til Laug Tinget da Skifte Brevet der blev paaanket og derfor paastoed sig for Citantens Tiltale befriet.

Citanten paastoed derimod at det har været den/n/e indstevntes egen Forsøm/m/else ej at fordre Pengene da de andre Arvinger imodtoeg deres og derfor vedblev han sit forrige.

Mads Spiøtøen gav tilkjende at han havde affordret Lessøe Myndtlingens

1776: 273b

tilfaldne Arve Lod saasart Skiftet var sluttet men fik til Svar at den ej kunde udtæles eftersom de andre Arvinger vare misfornøede og havde paaanket Skiftet, og siden har Comparenten da Skiftet var omgjort atter affordret Lessøe disse Penge og da fik Løfte at erholde sam/m/e 14 Dage derefter, men da han derpaa kom igjen svarede Lessøe at hans Lejlighed ej var at betale og siden var han atter hos Lessøe at affordre det sam/m/e Dag han rejste fra Byen, uden at naae Betaling saa at han ingen Umage har sparet for at erholde dem og i Øvrigt har han hørt at bemelte Lessøes Husbonde den forrige Sorenskriver burde tilsvare det som hans Tjener paa hans Vegne havde forretet.

Citanten ved blev sit forrige og paastoed Dom i Sagen.

Eragtet

Sagen optages.

Efter Fogdens Forlangende blev den Hans Kongel: May:t tilhørende øde Gaard Bachebøe opbuden for tingsøgende Almue til Forpagtning og Græsleje.

Siur Aadsen Berge tilbød sig at give i Græs Leje derfor 1 mrk aarlig i 4 Aar da han tillige ville rydde og forbedre den. og da intet andet Bud derpaa skeede blev sam/m/e Hr: Stiftbefalingsmand de Schouboe accorderet paa nærmere Approbation

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 22de Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug [Ret] og blev

14. Publ: et Skjøde udgiven af Gievle Monsen Hougsdahl som Laug Værges for Enken Ingebor Lars Dotter med fleere til Hans Monsen Ravneberg paa 1 Pund 8 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Ravneberg for 25 Rdlr 3 mrk dateret 22de Maji 1776

15. Et ditto udgiven af Ole og Besse Olsson/n/er til Amund Joensen Leervog paa 12 Marker Smør og 4 Kander Malts Leje i Gaarden Leervog for 24 Rdlr dateret 21de Maji 1776

16. Et ditto udgiven af Ole Rasmusen Kalland med fleere/ til Magister Daae paa 18 Marker Smør 12 Kander Malt og 1/8 Faars Leje i Gaarden Kalland for 24 Rdlr dateret 21de Maji 1776.

17. Et ditto udgiven af Raadmand Weiner til Danckert Danckertsen Heiberg paa Garden Førland skyldende 1 Løb Smør og 1 Tønde Malt for 108 Rdlr dateret 13de Xbr: 1775

18. Et ditto udgiven af Iver Joensen Waage til Svend Bergesen paa 2 Pund og 15 Marker Smørs Leje i Gaarden Waage for 180 Rdlr dateret 21de Maji 1776.

19. En Pante Obl: udgiven af Svend Bergesen Waage til Wilhelm Friman stoer 120 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte hans tilkjøbte Anpart i gaarden Waage skyldende 2 Pund 15 Mark Smør dateret 21de Maji 1776.
20. Et Skjøde udgiven af Joen Michelsen Ryeland til Stephan Persen paa 1 Pund 7 ½ Mark Smørs Leje i gaarden Søre Qvalvog for 85 Rdlr dateret 21de Maji 1776
21. En Pante Obl: udgiven af Stephan Persen Qvalvog til Erich Danielsen Melcheraaen stoer 50 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte hans tilkjøbte Anpart i Gaarden Søre Qvalvog *skylden 1 Pund 7 ½ Mark Smør dateret 21de Maji 1776.
22. Et Skjøde udgiven af Østen Andersen til Ole Storhsen paa 1 Pund 14 ½ Mark Smør og 20 Kander Malts Leje i Gaarden Schouge for 70 Rdlr dateret 21de Maji 1776
23. Et ditto udgiven af Johannes Olsen Hodneqvam/m/e til Niels Andersen paa 1 Pund og 1 1/3 Mark Smørs Leje i gaarden Hodneqvam/m/e for 35 Rdlr dateret 21de Maji 1776
24. En Bygsel Seddel udgiven af Niels Andersen Tofte til Johan/n/es Olsen paa 1 Pund og 1/3 Mark Smørs Leje i gaarden Hodneqvam dateret 21de Maji 1776 med Revers.
25. Et Skjøde udgiven af Rasmus Larsen Huuse til Hr: Capitaine Hans Brygger paa 18 Mark Smørs Leje i gaarden Monstad for 27 Rdlr dateret 22de Maji 1776.
26. Et Skifte Brev af 21de Maji 1776 efter Myndtlingen Gievle Olsen fra Ravneberg
27. En Bygsel Seddel udgiven af Magister Daae til Hogne Erichsen Riisnes paa 18 Marker Smørs Leje i gaarden Riisnes dateret 25de Martii 1776.
28. En ditto udgiven af ditto til Thore Henrichsen paa 9 Marker Smør og ½ Mæle Malts Leje i Gaarden Hosteland i Madsfiorden dateret 4de Januarii 1776

Dernest blev udi Sagen anlagt af Rasmus Michelsen Storeim imod Mads Rognaldsen Spiøtøen afsagt følgende 1776: 274

Kiendelse

Da indkaldte Mads Spiøtøen har formeenet sig frietagen for Citantens Tiltale paa Grund af at han ej af Indcassator i Boet har kundet erholde udbetalt de paasøgte Arve Midler, har han ej indladt sig i viidere Tilsvær i Sagen og endskjønt det i den Anledning ej fra hans Siide er bleven imodsaagt, saa er der dog intet andet Beviis for Søgemaalet fra Citantens Siide end hans blotte Andragende i Stevnemaalet heel utilstrækkeligt derefter at fælde den saggivne til Ansvar. Det vil derfor paaligge Sagsøgeren ved Skifte Brevet eller Udtoeg derudaf nærmere at godtgjøre hvormeget Myndtlingen virkelig i Arv er tilfalden, og/ om den saggivne som Værge til Skiftet er bleven varslet {og hvem Boets Midler har været *været betroet, da denne efter Foregivende ej har udreedet Beløbet}, førinden dermed tilbørlig Vished kand bestem/m/es hvorvidt den indstevnte derfor bør være ansvarlig eller ej. Til saadan Ende gives Sagen Anstand til nestk: Høste Ting for dette Skibreede paa det at Citanten kand tilvejebringe den viidere udfordrende Oplysning.

Hr: Fogden Heiberg begjerede opbuden for tilstædeværende Almue til Brug imod Afgift eller Græs Lejes Svarelse den Hans Kongel: May:ts tilhørende øde gaard Søre Fieldsbøe, der og skeede men ingen vilde antage sig sam/m/e.

Nye Sag

Danckert D: Heiberg imod Enken Alit Johan/n/es Dotter Børilde

Sr: Danckert Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Enken Alit Johan/n/es Dotter Børilde af Ostreims Sogn for Udeblivelse med 2 Aars Korn Tiende til ham som Ejer af Ostreims Kirke derfor at liide Dom til Betaling og denne Rettergangs Omkostning at oprette.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore Citanten fremstillede de brugte Kaldsmænd Jacob Erichsen Wichene og Ole Hansen Ulføen, der med oprakte Fingre eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed sidstl: Løverdag 14 Dage siden i indkaldte Alit Johan/n/es Dotter Børildes eget Paahør og Boepæl.

Citanten indstillede at den udeblevne maatte laug dages til neste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte Alit Johan/n/es Dotter Børilde gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

29. blev publ: et Deeel Brev udgivet af Sorenskriveren til Hans Olsen store Sliire paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden stoere Sliire, som ham paa hans Hustrues Ragnilde Nils Dotters Vegne arvelig er tilfalden efter afdøde Niels Olsen stoere Sliire dateret 22de Maji 1776

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge en ohngefærlig Beregning over de efterstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter, hvorefter sam/m/e beløber for 1te og 2den termin dette Aar 850 Rdlr 81 s og fra forrige Aaringer 756 Rdlr 56 s.

og da ingen efter Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Hosanger Skibreede 1776

Anno 1776 den 29de Maji blev et almindeligt Som/m/er Ting holden for Hosangers Skibreedes Almue paa Tingstædet Bernestangen og Retten betjent af Sorenskriveren med de dertil sidstl: Høste [Ting] opnævnte 8 Laug Rettesmænd, som her foran f: 251 ere antegnede undtagen at i Stæden for No: 4 Iver Nielsen Blegelie, der har aflagt Laug Rettesmands Eed, sad Berge Knudsen Sandahl, hvilke alle fremlagde Beviis om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd. Ved Tinget var overværende

1776: 274b

Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe, Fogden Heiberg og meenige tingsøgende Almue.

Først blev publiceret de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Som/m/er Ting for Sartors Skibreede ere registrerede.

Dernest blev bekendtgjort

1. Et Skifte Brev efter Johan/n/es Andersen Hoshofde begyndt og sluttet d/en 18de Xbr: 1775
2. Et ditto efter afg: Ole Olsen Toschedahl begyndt d/en 30te 8br: og sluttet den 23de Xbr: 1775.
3. En Bestalling udgiven af Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe til Stephen Magnesen Hatland paa at være

Lensmand i Hosanger Skibreede dateret 1te Martii 1776

4. Et Auctions Skjøde udgiven til Niels Rasmusen paa 1 B/ismer Pund Smør 1/6 Tønde Malt og 1/3 Faars Leje i Gaarden Litland for 107 Rdlr dateret 27de Martii 1776.

5. Et ditto udgiven sam/m/e dato til Enken Syneve Siurs Datter paa liige Anpart i Gaarden Litland for liige Sum/m/a.

Paa Tilspørgende ang: Frie Skydsens Betaling med Penge i Anledning Fogdens Begjering svarede Almuen at sam/m/e ville blive dem til Nytte og Fordeel.

Nye Sag

Erich Olsen Tepstad imod Jørgen Aschildsen Tepstad.

Erich Olsen Tepstad anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Jørgen Aschildsen Tepstad for tilføjede Beskyldning imod Citanten at være Tyv og at have fornærmet ham paa hans Ejendom inden og uden gjerdes derfor at liide Dom til Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte samt derom at anhøre Vidnerne Johan/n/es Erichsen og Marithe Berges Dotter som under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal herom at aflægge.

Indstevnte Jørgen Tepstad mødte ikke efter Paaraab, hvor fore de brugte Kaldsmænd Magne Stephensen Hatland og Erich Olsen Rachnes eedelig afhjemlede Varselen at være skeed som meldt for meere end 14 Dage siden i Jørgen Tepstads Boepæl i hans Hustrues Paahør.

Begge de indkaldte Vidner mødte og vedtoeg lovlig Varsel, og Eedens Forklaring blev dem af Lov Bogen forelæst, hvornest Citanten fremstillede som

1te Vidne Johan/n/es Erichsen en Søn af Sagsøgeren Erich Tepstad, der aflagde Eed og forklarede at for 3 Uger siden da Vidnet tilligemed Citanten var ude paa Bøen eller Engen paa Gaarden Tepstad kom indstevnte Jørgen Aschildsen Tepstad tilstæde og sagde til Citanten Du har hugget mit i min Skov og er en Tyv og Du har fra mig baade inden og uden gjerdes, hvilket han 3de gange igjentoeg.

2det Vidne Marithe Berges Dotter tjenende hos Citanten aflagde Eed og vandt eensstemmig i et og alt som 1te Vidne

Citanten indstillede at den indstevnte maatte forelægges til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Jørgen Aschildsen Tepstad gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

og da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette, udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 30te Maji vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da

6. publ: et Auctions Skjøde under 27de Martii 1776 til Aschild Larsen paa 1 B/ismer Pund Smør 1/6 Tønde Malt og 1/3 Faars Leje i gaarden Litland for 107 Rdlr.

7. en Pante Obl: udgiven af Aschild Larsen Litland under 9de Maji 1776 til Magne Olsen Grønaas stoer 100 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte hans tilkjøbte Anpart i gaarden Litland

8. En Bygsel Seddel udgiven den 22de Febr: 1776 af Stift Provst Mossin til Joen Erichsen paa 1 B/ismer Pund 18 Mark Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Nedre Rachnes med Revers.

9. En ditto udgiven den 30te Maji 1776 af Tørres Aschildsen Hustruelie til Anders Larsen paa 14 2/3 Mark Smør og 4 4/5 Kande Malts Leje i Gaarden Hustruelie med Revers.
10. Et Skjøde udgiven den 29de Maji 1776 af Knud Siursen Fieldschaal til Ole Jacobsen Hoele paa 1 B/ismer Pund 3 3/5 Marker Smør og 10 1/5 Kander Malts Leje i gaarden Nore Møching for 60 rd.
11. En Bygsel Seddel udgiven af Sogne Præsten Schanche til Klokker Halvor Larsen Beraas paa 18 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Miøs dateret 18de Xbr: 1775.
12. En Pante Obl: udgiven af Hossangers Klokker Halvor Larsen Beraas til Mangers Sogne Præst W: Friman stoer 40 Rdlr med 1te Pante Ret i et Vaanings Huus paa Gaarden Miøs dateret 28de Maji 1776.

1776: 275

13. Et Skifte efter Peder Johan/n/esen Tveten begyndt og sluttet den 18de Martii 1776.

Hr: Fogden Heiberg imod Niels Olsen Hanestved

Hr: Fogden Heiberg æskede Sagen i Rette efter Udsættelse fra sidste Ret og anmeldte tillige med mundtlig Continuations Stevning til dette Ting at have ind kaldet det af den indstevnte besvangrede Qvinde Menneske Brithe Ols Datter Echnes liigeledes at liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse for den/n/e sin Forbrydelse samt conjunctim med ham at erstatte Processens Omkostning og var tillige ind kaldet begge de Saggivnes Defensor Lensmanden Magne Hatland. Niels Olsen Echnes mødte for hans Søster Brithe Ols Dotter og paa hendes Vegne vedtoeg Continuations Stevningens Forkyndelse saavelsom den for begge de anklagede beskikkede Defensor Lensmanden Magne Hatland. Niels Olsen Echnes tilstoed paa hans Søsters Vegne at det paasøgte Lejermaal af hende er begaaet.

Actor efter de fremlagde Beviisligheder og egen Tilstaaelse indloed Sagen Dom med Paastand at bemelte Piige Brithe Ols Dotter ligesom Drengen Niels Hanestved maatte tilfindes at arbejde i nærmeste Tugthuus et Aar følgelig Forordningen af 2den Septbr: 1745 samt begge conjunctim at erstatte Processens Omkostning med 4 Rdlr, men hvad de forvirkede Bøder angaar da har hun for sin Deel betalt sam/m/e, og i Øvrigt vedblev han den forhen over Niels Olsen Hanestved gjorde Paastand.

Defensor refererede sig til det fra hans Siide forhen tilførte og haabede at Actors haarde Irettesettelse imod begge de anklagede ej kand finde Stæd.

Eragtet

Sagen optages til Doms.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge en ohngefærlig Beregning over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter, der beløber for 1te og 2den termin dette Aar 469 Rdlr 38 s og fra forrige Aaringer 120 Rdlr 18 s.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Echangers Skibreede 1776

Anno 1776 den 31te Maji blev et almindeligt Som/m/er Ting holden for Echangers Skibreedes Almue paa Tingstædet Bernestangen og Retten betjent af Sorenskriveren og de ved sidstl: Høste [Ting] hertil opnævnte 8 Laug Rettesmænd, som her foran f: 252 ere antegnede undtagen at Niels Andersen Toft sad i Stæden for No: 8 Jacob Monsen Øvre Aas, der dog tilligemed alle de øvrige have aflagt Eeden som Laug Rettesmænd efter derom foreviiste Attester.

Ved Tinget var overværende Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe Fogden Heiberg og tingsøgende meenige Almue.

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongelige Anordninger og Stifts Breve som her foran ved dette Som/m/er Ting for Sartors Skibreede ere registrerede

dernest fremkom til Publication følgende Breve

1. Et Skifte Brev efter Ole Olsen Biørge af 15de Martii 1776.
2. Et ditto efter Koenen Bottele Ols Dotter Biørsvigvogen begyndt d/en 30te Januarii og sluttet den 19de Martii 1776.
3. Et ditto efter Johan/n/es Iversen Echnes begyndt og sluttet den 19de Martii 1776.
4. Et ditto efter Koenen Marithe Ols Dotter Fyllingsnæs af sam/m/e dato.
5. Et ditto efter Koenen Brithe Tollefs Datter ytre Eide af 20de sam/m/e Maaned
6. Et Skjøde udgiven af Ole Iversen Ascheland til Ole Ellingsen Eide paa 1 B/ismer Pund Smør og 1/6 Faars Leje i Gaarden Tofte for 98 Rdlr dateret 17de April 1776.
7. En Pante Obl: ang: udgiven af Ole Ellingsen Eide til Hendrich Norman i Bergen stoer 90 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte hans tilkjøbte Anpart i gaarden Tofte og deals Specificeret Løsøre 17de April 1776.
8. En Bygsel Seddel udgiven af Johan/n/es Holgersen Giellesvig til Stephen Monsen paa 1 B/ismer Pund 6 Marker Smørs Leje i gaarden Nedre Aas dateret 27de 8br: 1774 med Revers.

9. Et Auctions Skjøde udgiven til Johannes Larsen Hougsdahl (tilført seinare med blyant: Husdal) paa Gaarden Hougsdahl *skylden ½ Løb Smør og 6 Kander Malt for 71 rd dateret 28de Martii 1776

1776: 275b

Paa Fogdens Tilspørgende ang: Friskydsens Betaling med Penge og deres Repartition paa samtlige Almue svarede Almuen at saadant ville blive dem til megen Nytte og Fordeel.

10. blev publiceret et Skifte Brev efter Joen Aschidsen Hielmaas af 15de Xbr: 1775.

11. et Auctions Skjøde udgiven til Ole Iversen Aschelands paa gaarden Qvamme for 255 Rdlr dateret 17de Aprilis 1776.

12. Et Skjøde udgiven af Jørgen Larsen Hindenæs til Hans Larsen Kalhovde paa 13 ½ Mark Smør og 6 Kander Malts Leje i gaarden Hindenæs for 18 Rdlr dateret 29de Maji 1776

13. Et ditto udgiven af Gudmund Fusesen Tveten med fleere til Ole Amundsen Washelle paa 22 2/13 Mark Smør og 18 6/13 Kande Malts Leje i gaarden Washelle for 88 Rdlr dateret 31te Maji 1776.

14. Et ditto udgiven af Joen Monsen Romereim med fleere til Anders Monsen Romereim paa 12 6/7 Mark Smør og 2 1/7 Kande Malts Leje i Gaarden Schaar for 20 Rdlr dateret 31te Maji 1776.

15. En Bygsel Seddel udgiven af Sogne Præsten til Kors Kirken Johan Nordahl Bruun til Iver Johan/n/esen paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden indre Echnes imod at svare det halve Vilkor med Iver Monsen til Mons Tørresen og hvoraf til Bergens Manufactur Huus er betalt 3 mrk dateret 20 Xbr: 1775.

16. En ditto udgiven af Sogne Præsten W: Friman til Erich Larsen Totlandsdahl paa 18 Marker Smør og ½ Faars Leje i Gaarden Aschelands, hvoraf til Bergens Manufactur Huus er betalt 1 mrk 8 s dateret 30te Aprilis 1776 med Revers

17. En ditto udgiven af ditto til Iver Olsen paa 18 Marker Smør og 1/6 Faars Leje i Gaarden Aschelands, dateret 30te April 1776, med Revers og blev derfor til Bergens Manufactur Huus betalt 1 mrk 8 s.

18. En ditto udgiven af Seminarii Forstander Jon Mariager til Magne Jonsen Muulen paa ½ Løb Smør og ¼ Tønne Malts Leje i gaarden ytre Echnes dateret 7de Martii 1776 med Revers.

19. En ditto udgiven af Mons Monsen ytre Eide paa egne og Med ejeres Vegne til Anders Olsen paa 12 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Hielmaas dateret 31te Maji 1776 med Revers.

20. En ditto udgiven af Peder Tafteberg som Forpagter af Hospitalets Gods til Rasmus Andersen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Houchøen med Vilkor at yde til den afgaaende Lejlænding Ingvald Johannesen 2 Tønder Korn og Føde for 2 Kjør og 2 Smaler, og at fraviige Jorden uden Opsigelse ifald de Kongel: Skatter i 2 Aar henstaaer ubetalt dateret 8de April 1776

Hospitals Tings Vidne

Baste Knudsen Qvinge anmeldte at Enke Koenen Lisbet Ivers Datter Nore Qvinge med den spedalske Syge er befængt og derhos er saa aldeeles arm og fattig at hun ej er ejende det mindste til at bekoste Indlem/m/elsen i Hospitalet og da saadant er den meenige Almue bekjendt begjerede han deres Forklaring derom indhentet,

Laug Retten og Almuen svarede dertil at det rigtig nok forholder sig som omspurgt og at hun i lang Tiid har levet af Almisser.

Comparenten begjerede dette beskrevet meddeelt, der blev bevilget

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 1te Junii vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da

21. publ: et Skjøde udgiven af Madame sal: Sorenskriver Johan Garmans til Hosangers Sogne Præst Casten Henrich Schanche paa Gaarden Jordahl skyldende 5 B/ismer Pund Smør og 1 ¼ Tønne Malt for 100 Rdlr dateret 20de Maji 1776

22. Et ditto udgiven af Magne Joensen Echnes til Lars Iversen Otterstad paa 2 4/16 Mark Smør og 13/16 Kande Malts Leje i Gaarden Otterstad for 13 Rdlr 3 mrk dateret 1te Junii 1776

23. Et ditto udgiven af Knud Johan/n/esen Molvig til Ellef Monsen Eide paa 7 5/6 Marker Smør og 1 17/64 Kande Malts Leje i Gaarden indre Eide for 10 Rdlr 3 mrk dateret 31te Maji 1776.

24. Et ditto udgiven af Anders Olsen Qvinge paa hans Hustrue Anne Mons Dotters Vegne og Wermund Simonsen Røe for hans Myndtling Marthe Mons Dotter til *til Amfind Jørgensen Næsbøe paa 18 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Næsbøe for 25 Rdlr dateret 31te Maji 1776.

25. En Pante Obl: udgiven af Amfind Johan/n/esen Næsbøe til Anders Monsen Romer-

1776: 276

eim stoer 27 Rdlr med 1te Pante Ret i nys bemelte hans tilkjøbte Anpart i Gaarden Næsbøe dateret 31te Maji 1776.

26. Et Skjøde udgiven af Niels Willumsens Enke Anne Anders Dotter og Lars Johan/n/esen Totland for hans Hustrues Dorthe Jacobs Dotter paa en Anpart i Gaarden ytre Eidsnes {skyldende med det han} til Anders Jacobsen Echanger skyldende med hvad han tilforn derudi er ejende 12 Marker Smør og 8 Kander Malt for 19 Rdlr 4 mrk dateret 10de Aprilis 1776.

27. Et ditto udgiven af Ole Olsen ytre Eidsnæs til Anders Jacobsen Echanger paa {18 Marker Smør} Reluitions Retten til Sælgerens ejende Anpart i Gaarden ytre Eidsnæs skyldende 18 Marker Smør og 12 Kander Malt for 5 Rdlr dateret 10de Aprilis 1776.

28. Et Vilkors Brev udgiven af Ole Amundsen Washelle til hans Fader Amund Olsen og Hustrue Aase Fuuses Dotter paa aarlige Leve Kaar at hæfte paa hans ved Skjøde af Gaars dato tilkjøbte Anpart i Gaarden Washelle skyldende 22 2/13 Mark Smør og 18 6/13 Kande Malts Leje dateret 1te Junii 1776.

29. En Paategning paa et Skifte Brev efter Konen Marithe Ols Dotter ytre Hindenes af 10de Martii 1762, at Søn/n/en Lars Olsen er død og hans ejende Anpart i Arvetomten er tilfalden Fader Ole Siursen som eeneste Arving dateret 1te Junii 1776.

30. En Odels Lysning udgiven af Niels Jonsen Totland til 12 Marker Smør og 10 Kander Malts Leje i Gaarden Totland som ejes af Knud Monsen dateret 31te Maji 1776.

31. En Declaration fra Forpagterne af Hospitals Godset ang: en af Fetis Ejere ved forrige Som/m/er Ting uberettiget udgiven Bygsel Seddel til Echnes Opsiddere paa en fælles Udmark med Gaarden Molvigen dateret 1te Junii 1776

32. En Bygsel Seddel udgiven af Enken Gietlog Aschids Dotter Hielmaas og Med Arvinger til Sergeant Halvor *Halvor Sætre paa 1 B/ismer Pund Smør og ½ Tønde Malts Leje i Gaarden *Hilmaas (Hielmaas) paa 16 Aar dateret 31te Maji 1776 med Revers.

33. En ditto udgiven af Anders Halvorsen Farrestved paa hans Myndtling Marie Ols Dotters Vegne paa 6 Marker Smør og 2 Kander Malts Leje i Gaarden Biørge dateret 1te Junii 1776 med Revers.

34. En ditto udgiven af Niels Næsse og Erich Wiche til Niels Olsen paa 9 Marker Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden stoere Ourdahl dateret 30te Maji 1776 med Revers.

35. En ditto udgiven af Anders Fusesen Lie med fleere til Ole Amundsen paa 13 11/13 Mark Smør og 11 11/13 Kande Malts Leje i Gaarden Washelle dateret 1te Juni 1776 med Revers.

36. En ditto udgiven af Anders Magnesen Nore Bysem med fleere til Anders Halvorsen Aschevig paa 1/6 Part af den Grund under Gaarden Schaar, hvorpaa en Flom Saug er opsadt mod aarlig recognition 1 mrk dateret 1te Junii 1776 med revers.

Dernest blev publiceret en

Kongel: Allernaadigst Forordning af 13de Maji 1776 hvorved alle Slags Jern og Malm gryders Indførsel fra frem/m/ede Stæder forbydes.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge en ohngefærlig Beregning over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter, hvorefter sam/m/e beløber sig for 1te og 2den termin dette Aar 493 Rdlr 84 s og for forrige Aar 205 Rdlr 58 s

Og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Udsættelses Ting for Hosangers Skibreede 1776

Anno 1776 den 1te Junii blev Retten sadt paa Tingstædet Bernestangen af Sorenskriveren og de for Echangers Skibreede opnævnte Laug Rettesmænd som her foran ere antegnede, til et Udsættelses Ting for Hosangers Skibreede da der udi Sagen anlagt af Fogden paa Justitiens [Vegne] imod Niels Olsen Hanestved og Brithe Ols Dotter Echnes blev afsagt saadan

Dom

Med de fremlagte Præste Attester derom saavelsom Tilstaaelse inden Retten fra de anklagedes Siide er det godtgjort at Drengen Niels Olsen Hanestved i en Alder under 14 Aar og førinden han var antagen under Forberedelse til Confirmation har begaaet Lejermaal med Qvinde Mennesket Brithe Ols Dotter Echnes. Den Frietagelse fra

1776: 276b

den almindelige Straf for andre Forbrydelser begangne af Børn under 14 Aar, som Loven ellers fastsætter, kand ikke her kom/m/e i Betragtning til Formildelse for anklagede Niels Hanestved, da den seenere Forordning af 2den Septbr: 1745 uden mindste Undtagelse foreskriver Straffen for alt Lejermaal af uconfirmerede, hvorved tillige synes forudsadt at saadant i en saare ung Alder kand være forøvet

Thi Kjendes hermed og Dømmes for Ret Niels Olsen Hanestved bør til Actor udreede Lejermaals Bøder Tolv Rdlr

og desuden bør han tilligemed kvinde Mennesket Brithe Ols Dotter Echnes arbejde i Bergens Tugthuus Sex Maaneder. At efter kom/m/es paa den Maade de Høy Kongel: Anordninger foreskriver naar Dom/m/en 15 Dage førinden lovlige er vorden forkyndt

hvor efter Udsættelses Tinget blev ophævet.

Sommer Tinget for Watzwærns Tinglav 1776

Anno 1776 den 3de Junii blev et almindeligt Som/m/er Ting holden for Watzwærns Tinglav paa Tingstædet Bolstadøren og Retten betjent af Sorenkriveren med de ved sidstl: Høste Ting opnævnte 8 Laug Rettesmænd, som her foran f: 254 ere antegnede undtagen at i Stæden for Lars Brynildsen Mæland No: 1 sad Lars Gullichsen Runtzeberg hvilke alle frem lagde Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd

Ved Tinget var nærværende Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe, Fogden Heiberg foruden meenige Almue.

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved nest forrige Ting for Echangers Skibreede.

dernest blev *blev læst følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev efter Angunda Asbiørns Dotter Rørbakken begyndt den 7de April og sluttet den 9de Junii 1775.

Arne {Olsen} Bolstad imod {Arne} Johan/n/es Bolstad

Procurator Traae æskede Sagen i Rette paa Citantens Vegne efter forrige Tiltale og vil fornem/m/e hvad den indstevnte til Sagen haver at svare.

Knud Amfindsen Giære mødte for den indstevnte efter Bevilling fra Stiftet under 28de nestf: Maaned for ham at gaae i Rette, den han nu fremviiste, og anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have contrastevnet Arne Bolstad at liide Dom til at opfylde det mundtlig indgangne Forliig og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette samt derom at anhøre stevnte og ustevnte Vidner, ligesom og under Lovens Falsmaal er indkaldet følgende Vidner Endre Johannesen Rangen Isach Bolstadøren/ Knud Bryngelsen Bolstad, Corporal Ole Halvorsen, Haldor Rasmusen Tøssen deres Provemaal herom at aflægge, endelig er og til dette Ting til disse stevnte og ustevnte Vidners Anhørelse og nøyere Examination om fornødiges de forhen i Sagen fra Hoved Citantens Siide førte Vidner Knud Aschildsen og Joen Aschildsen Bolstad.

Pr: Traae for Hoved Citanten vedtoeg Contra Stevningens lovlige Forkyndelse, men maatte derhos erindre den Høyrespective Ret at Contra Citanten allene for at opholde Sagen og gjøre den vidløftig og bekostelig som og for at han kand sidde med Gaarden, *med (ned?) raadne Huusene, udhugge Skoven Jorddrotten til allerstørste Skade og Fornærmelse og nu til 3die indstevner Vidner, som skal vidne om nogle Ord, som i Drukkenskab kand have været udtalt for meere end et aars Forløb, altsaa fandt Comparanten fornøden at protestere imod Vidner om Ord følgelig Lovens 1 – 13 – 23

1776: 277

Knud Amfindsen Giere for Contra Citanten benegter det fra Hoved Citantens Siide ubeviislig tilførte og begjerede Vidnerne afhørte

samtligede indstevnte Vidner mødte og vedtoege lovlige Varsel, og Contra Citanten fremstillede derpaa som 1te Vidne Endre Johan/n/esen Rangen (Rongen) der aflagde Eed og forklarede at han tilligemed afdøde Lensmand Ole Horvei og Isach Bolstadørn for 2 Aar siden fra sidstl: Paaske var udsendt fra Hoved Citanten at tilbyde Contra Citanten hans udlagde Bygsel og andre Omkostninger med 50 Rdlr imod at fraviige Gaarden eller bruge den halve Deel deraf tilfælles med Hoved Citanten, hvortil Contra Citanten svarede nej at naar han ej fik alle sine Omkostninger, ville han vedblive sin Bygsel.

2det Vidne Isach Tronsen Bolstadøren aflagde Eed og vandt i et og alt eensstem/m/ig med nest forrige Vidne 3die Vidne Knud Bryngelsen Bolstad aflagde Eed og forklarede i April Maaned nestl: Aar 1775 at være kaldet til Vidne at møde paa Bolstadøren at anhøre et Kjøb som mundtlig var sluttet imellem Hoved Citanten Arne Bolstad og Endre Johannesen Rangen, hvorved den første havde solgt til den sidste hans ejende Anpart i Gaarden Bolstad for 560 Rdlr, og var begge Contrahenterne da drukne, Endre Rangen betalte derpaa i Haand Penge 20 Rdlr og blev aftalt at Endre Rangen neste Dag derefter skulle kom/m/e at pløye og tilsaae Gaarden, hvorefter Endre Rangen neste Dagen derpaa bragte til Bolstad et Par æsker Korn, men sam/m/e forblev i Baaden uden at bringes paa Land

4de Vidne Corporal Ole Halvorsen aflagde Eed og forklarede eensstem/m/ig med nest forrige 3de Vidne med den Forskjel at contrahenterne den Tiid ej vare saa drukne at de joe havde deres Samling, og det Tilføyende at Hoved Citanten sam/m/e Dags Morgen som Kjøbet med Endre Rangen skeede om Aftenen havde tilbuden Contra Citanten at afkjøbe ham sam/m/e Gaard i Vidnets Nærværelse, men hvad den/n/e dertil svarede eller imellem dem siden blev

forhandlet hørte Vidnet ej viidere til.

5te Vidne Haldor Rasmusen Tøssen aflagde Eed og forklarede i et og alt eensstem/m/ig med 4de Vidne med det Tilføyende at Contra Citanten bød da Hoved Citanten for Gaarden 400 Rdlr, hvilket den sidste ej ville antage.

Knud Giere begjerede paa Contra Citantens Vegne Sagen udsadt til neste Ret for imidlertiid ved Extract af Protocollen om det passerede i Sagen at faae Oplysning og derefter at beslutte den til Doms

Pr: Traae for Hoved Citanten anmærkede at Contra Citantens Fuldmægtig vil bruge unyttige Udflugter til Sagens Udhal fra Ting til andet som nu bliver det 4de Ting allene for at han kand blive siddende ved Jorden og paa adskillige Maader til Gaardens ruin og Hoved Citanten til tem/m/elig Skade, altsaa bad han Dom/m/eren døm/m/e i Sagen efter nu nærmere gjørende Demonstration og Irettesættelse at den indstevnte bliver tilfunden at fraviige Gaarde Bruget imod at Citanten vederlægger hans Frøe gjeld og Arbejds Løn fordie han har tilsaet Jorden og at den indstevnte betaler til Hoved Citanten for det afvigte Aars Besiddelse paa Gaarden 20 Rdlr og Processens Omkostning billigst med 8 Rdlr.

Knud Giere vedblev sin forrige Paastand om Anstand da {da} ham er ganske ubekjendt i Sagen og nyelig bevilget for ham at gaee i Rette.

Traae urgerede kraftigst paa Dom og vedblev sit forrige.

1776: 277b

Eragtet

Efter Contra Citantens Begjering bevilges Sagen udsadt til neste Høste Ting med Erindring til den Tiid fra sin Siide at beslutte den til Doms

Nye Sag

Johan/n/es Johan/n/esen Rangen imod Haldor Knudsen Biørge

Procurator Niels Traae mødte for Johan/n/es Johan/n/esen Rangen og anmeldte paa hans Vegne med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Haldor Knudsen Biørge til dette Ting for imod han/n/em udøvede Slagsmaal at liide Dom til Bøders Udreedelse og Citanten for tort og Skades Lidelse som og Processens Omkostning at erstatte samt derom at anhøre Vidnerne Giertrud Mons Dotter Biørge og Karie Mons Dotter Biørge, Knud Olsen Biørge, hvilke alle under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal herom at aflægge, tilligemed et godvillig mødende Vidne Ole Biørge.

Vidnerne mødte alle og vedtoege lovlig Varsel men ikke paagjeldende Haldor Biørge hvorefore Varselen for ham at være skeed som *mel (meldt) i Dag 14 Dage i hans Boepæl og Paahør for Ole Biørge Biørge og Hustrues {Paahør} eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Biørne Bryngelsen Møcheltved og Jacob Joensen Wæland.

derpaa fremstilledes

1te Vidne Giertrud Mons Dotter tjenende hos Ole Biørge, der aflagde Eed og vandt at omtrent 14 Dage for sidstl: Paaske var Vidnet tilstæde ude paa Marken paa Gaarden Biørge og saae der {at} at indstevnte Haldor Knudsen Biørge sloeg Johan/n/es Rangen en Kind Dask hvorefter han faldt i Marken og kort efter at den sidste havde *rejste sig og sloeg Haldor atter et Slag over Nakken, hvorefter han faldt i Marken, endelig {sloeg} toeg Haldor Biørge ham atter 3die Gang i Struben og sloeg ham næsegrus i Jorden, hvorefter Johannes Rangen var syg af Hævelse i Halsen i nogle Dage. Anledningen hertil var at Hæstene vare ved Brønnen og kom sam/m/en at slaees, hvorefore Johan/n/es Rangen for at skille dem ad sloeg den eene Hæst Haldor Biørge tilhørende med en liden Kjep hvilket Haldor blev vaer og derover oppirret kom hen at slaee ham som meldt er.

2det Vidne Karie Mons Dotter Biørge gift med Ole Knudsen Biørge aflagde Eed og vandt forbemeldte Tiid at have seet Haldor Biørge slaee Johan/n/es Rangen over Nakken saa at han faldt til Jorden og derpaa igjen toeg ham i Struben og kastet ham omkuld paa Marken men da Slagsmaalet begyndte var hun ej tilstæde førend hun ved Skraal og Skrigen blev bevæget at gaee ud at tilsee Tildragelsen. Vidnet mærkede at Johan/n/es Rangen efter disse bekomne Slag var syg nogle Dage af Hævelse i Halsen.

Pr: Traae frafaldt de øvrige Vidner med reservation om fornødiges paa nye at indkalde dem og ellers indstillede at den udeblevne maae forelægges til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Haldor Knudsen Biørge gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Tinglav at møde og Sagen at tilsvare hvilken Forelæggelse Citanten haver at tage beskreven og besørge forkyndt.

Nye Sag

Tollev Siursen Skioldahlen imod Brithe Helges Dotter Jørnevig

Tollev Siursen Skioldahlen anmeldte med mundtlig Varsel til denne Ret at have ladet indkalde Koenen Brithe Helges Dotter Jørnevig {til at opfylde}

1776: 278

at liide Dom {til indgangne Ægteskabs Løfte at opfylde og da} at tilbagebetale Citanten de hende af ham under Ægteskabs Løfte givne Gaver, da hun siden har indgaaet Ægteskab med en anden, samt derom at anhøre Vidnerne Lars

Skieldahlen, Anders Kallestad, Knud Skieldahlen, Gurie Skieldahlen og Gotskalk Hatlestad samt Helge Brekke, hvilke alle under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal der om at aflægge, ligesom og hendes Mand Siur Magnesen Jørnevig tillige til Vedermæle i Sagen er indkaldet.

Alle de indkaldte Vidner mødte og vedtog lovlig Varsel, men ikke paagjeldende Brithe Jørnevig og hendes Mand, hvorfor de brugte Kaldsmænd Arne Arvesen Skieldahlen Joen Larsen Schilie eedelig afhjemlede Varselen at være skeed som meldt sidst: Løverdag 14 Dage siden i de udeblevnes Boepæl og Paahør af Huusmanden paa Gaarden Henrich og den anden Opsidder paa Gaarden Henrich Jørnevig.

Derpaa blev frem stillet

1te Vidne Lars Siursen Skieldahlen, der aflagde Eed og forklarede at hans Broder Tollev Siursen Skieldahlen omtrent for 7 Aar siden kjøbte af Vidnet en Qvige for 4 Rdlr 5 mrc som indstevnte Brithe Helges Dotter an/n/am/m/ede hos Vidnet og førte med sig da hun forloed Vidnets Tjeneste og kunde Vidnet ikke mærke andet af iidelig Omgang imellem hende paa den Tiid og hans Broder Citanten end at de agtede at gifte sig sam/m/e ligesom og hendes Fader paa den Tiid anmærkede Vidnet at oplade for hende en under hans Gaard værende Huusmands Plads, det Vidnet vegrede sig for. Om hun dertil havde leveret Broderen Pengene eller siden har betalt ham dem er Vidnet ubekjendt, men Broderen Tollev betalte Vidnet Pengene ved Liqvidation af noget dem imellemværende.

2det Vidne Anders Michelsen Kallestad aflagde Eed og forklarede at for 6 Aar siden havde Citanten sadt hos Vidnet paa Føde en Souv der siden om Vaaren blev afhentet af Johan/n/es Kallestad der sagde at have faaet den \til/ Leje som Vidnets Hustrue sagde da han ej paa den Tiid var hjem/m/e.

3die Vidne Gotskalck Olsen Hatlestad aflagde Eed og vandt at omtrent for 4 á 5 Aar siden da Vidnet boede paa Hæve paa Wosse Vangen kom indstevnte Brithe Helges Dotter Jørnevigen til Vidnet og bad ham \at/ gaae til Tollev Skieldahlen at opsigte ham det af hende givne Ægteskabs Løfte, hvilket Vidnet vegrede sig for og ej ville befatte sig dermed, og sagde hun da tillige at hun var Tollev nogle Penge skyldig som hun derhos bad ham frembringe, men hvormange sam/m/e vare kand Vidnet ej nu erindre

4de Vidne Helge Olsen Brekke aflagde Eed og vandt at da Qvigen af hans Dotter Brithe Helges Dotter bleve kjøbt hos hendes Husbonde Lars Skieldahlen havde han vel beseet den og sagt sine Tanker derom, {men om hun} og derefter skal hun efter hendes Siigende til Vidnet have laant 1 Mark af Tollev som hun gav i Haand Penge derpaa og siden betalt ham sam/m/e tilbage, da han havde hørt et Rygte om at Citanten ville ægte hans Dotter talte han med Lars Skieldahlen om at oplade en Huus mands Plads for hans Dotter i den Tanke at skaffe hende Brug at ernære sig udaf, men ett Par Aar der efter da Citanten kom i Vidnets Huus og ej var kom/m/en i nogen Nærings Vej sagde Vidnets Dotter til ham at hun i Mangel af saadan af ham belovet Nærings Vej ej kunde beqvem/m/e sig der til og siden et halve Aar derefter havde Citantens Fader været hos Vidnet og da vare af sam/m/e Tanker.

Citanten frafaldt de øvrige indkaldte Vidner

1776: 278b

med Forbeholdenhed om fornødiges paa nye at indkalde dem og fleere og indstillede at de udeblevne maatte laug dages til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Brithe Helges Dotter Jørnevig og hendes Mand Siur Magnesen Jørnevig gives Laug Dag til neste Høste Ting for dette Tinglav at møde og Sagen at tilsvare, hvilket Citanten tager vedbørlig beskrevet og besørger lovlig forkyndt for de udeblevne.

Nye Sag

Johannes Olsen og Anders Olsen Bolstad imod Endre Johan/n/esen Rangen

Knud Amfindsen Giere mødte som Fuldmægtig for Johannes Olsen og Anders Olsen Bolstad efter der til erholdte Bevilling fra Stiftet af Dags dato, som han anviiste, og anmeldte at de med mundtlig Varsel til dette Ting har ladet indkalde Endre Johannesen Rangen for uberettiget Fiskerie ved deres Land at liide Dom i Hoved Sagen og *Processens (Processens) Omkostning at erstatte samt derom at anhøre stevnte og ustevnte Vidner. Til Vidner i Sagen er under Lovens Falsmaal indkaldet Isach Tronsen Bolstadøren, Ole Endresen Rangen og Aschild Olsen Bolstad hvilken sidste møder godvillig

Indstevnte Endre Rangen mødte og gav tilkjende at han ej havde erholdt lovlig Kald og Varsel da han først i Dag 14 Dage er bleven kaldet nemlig Mandagen den 20de Maji sidstl: Kl: omtrent 4 á 5 Eftermiddag henimod Aften og ej er kaldet at høre Vidner.

Af Vidnerne mødte Aschild Olsen Bolstad, men ej de 2 andre indkaldte Vidner, hvor fore de brugte Kaldsmænd Knud Olsen Horvey og Lars Larsen Giellen eedelig afhjemlede Varselen at være skeed i Dag 14 Dage siden for Isach Bolstadørens Boepæl i hans Hustrues Paahør og for Ole Endresen Rangen for hans Boepæl i hans Faders Endre Rangens Paahør ligesom de og sam/m/e Dag varslede Endre Rangen i hans Boepæl at liide Dom i Sagen som meldt er og at anhøre stevnte og ustevnte Vidner.

der paa fremstillede Citanten som

1te Vidne Aschild Olsen Bolstad der aflagde Eed og vandt at i Fjor Som/m/er saae Vidnet indstevnte Endre

Rangen kom/m/e ned farende igjennem Bolstad Elven med en i Elven udkastet Fiske Not at fiske uden for Bolstad Landet hvor Citanterne, med hvilke Vidnet fulgtes paa Baad, just paa sam/m/e Tiid agtede at udkaste deres med havende Fiske Garn, og da han mærkede at Citanterne kom anroende søgte han at undflye dem og saasart de var kom/m/et til Lands med Baaden paa hiin Siide Elven skyndte den sig at gaae op til Skovs som havde {ført} trukket Touget til Noten langs Landet, men ind stevnte Endre Rangen fandt de og taledede med da han negtede gjerningen, Paa den indstevntes Tilspørgende svarede Vidnet at Endre Rangen var selv i Baaden og derfor ikke paa Bolstad Landet, men den anden Mand der trak Touget til Noten langs Bolstad Landet gik til Skovs som meldt for at undflye dem, derimod var Endre Rangen selv med Baaden faret over paa hiin Siide Elven til hans eget Land da de taledede med ham. Knud Giere paa Citantens Vegne ind stillede at de udeblevne Vidner til neste Høste Ting maatte forelægges. Endre Rangen imodsigde Vidnets Udsiigende som urigtigt.

Eragtet

Da det ej uden Syn {og} Begranskning og Befaring kand bestemmes hvor vidt Citanternes Ejendom strækker sig og den ind stevnte derudi har fornærmet dem, henviises Sagen efter Beskaffenhed til Aastæden at behandles og derfor kand Forelæggelse for de udeblevne

1776: 279

Vidner ej finde Stæd.

Nye Sag

Anders Joensen Mugaas imod Endre Johannesen Rangen

Anders Joensen Mugaas anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Endre Johannesen for begangne Slagsmaal at liide Dom til Undgjeldelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at erstatte samt derom at anhøre stevnte og ustevnte Vidner. Til Vidner i Sagen er under Lovens Falsmaal kaldet at møde med deres Provemaal i Sagen Anders Johan/n/esen Horvey og Elling Bryngelsen Seim.

Paagjeldende Endre Rangen mødte ikke efter Paaraab ej heller Vidnet Elling Seim. De brugte Kaldsmænd Biørne Bryngelsen Møcheltved og Jacob Joensen Wæhle afhjemlede under Eed Varselen at være skeed som meldt for Vidnet Elling Seim i eget Paahør og Boepæl for 4 Uger siden og for Endre Rangen i hans Boepæl og Koenes Paahør sidstl: Fredag 14 Dage siden.

Citanten fremstillede som

Ite Vidne Anders Johannesen Horvey som aflagde Eed og vandt at nogle Uger for sidstl: Paaske var Vidnet tilligemed Citanten Anders Mugaas en Søndag Aften paa Gaarden Evanger da indstevnte Endre Rangen kom ind og uden mindste foregaaende Anledning af Trette eller Uvenskab sloeg Anders Mugaas med knyttet Næve over Næse og Mund hvor efter han strax blødde meget stærk baade af Næse og Mund og var derved tillige overværende Elling Seim Citanten indstillede at de udeblevne maatte forelægges til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Endre Johannesen Rangen gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Tinglav at møde og Sagen at tilsvare, ligesom og det udeblevne Vidne Elling Brynildsen Seim forelægges under Lovens Falsmaal til sam/m/e Tiid at møde med Provemaal i Sagen. Den/n/e Kjendelse paaligger det Citanten at tage vedbørlig beskreven og besørge lovlig forkyndt for vedkommende.

Krigs Raad Fleischer imod Erich Siursen Jørnevig efter Laug Dag

Pr: Traae æskede Sagen i Rette efter forrige Tiltale og gav tilkjende mundtlig at have ladet forkynde Rettens Forelæggelse til dette Ting og vilde nu fornem/m/e om den indstevnte møder

Erich Jørnevig mødte og begjerede Sagen udsadt til neste Ting for ved Attest fra Reg:tet eller Compagniet at oplyse at han endnu staaer i virkelig No: som Landværn Soldat hvorefter han formener sig for Citantens Tiltale befriet.

Pr: Traae for Citanten havde intet derimod at indvende.

Eragtet

Sagen gives Anstand til neste Ting efter den indstevntes Forlangende

Nye Sag

Aschild Olsen Lie imod Endre Johan/n/esen Rangen

Aschild Olsen Lie anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Endre Johannesen Rangen for tilføyede Beskyldninger at liide Dom i Hoved Sag og Søgemalets Omkostning at oprette samt derom at anhøre stevnte og ustevnte Vidner. Som Vidner i Sagen er under Lovens Falsmaal ind kaldet Isach Tronsen Bolstadøren og Hustrue Elsebe Blomberg, Johan/n/es Knudsen Biørge og Henrich Nielsen Jørnevig deres Provemaal herom at aflægge.

Ingen af de indstevnte mødte efter Paaraab, hvorefter de brugte Kaldsmænd Biørne

1776: 279b

Bryngelsen Møcheltved og Jacob *Joen Wæhle eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed sidstl: Løverdag 14 Dage for *paagjeldende Andre Range i egen Boepæl og *Boepæl (Paahør), for Isach Bolstadøren og Hustrue i deres Boepæl og den sidstes Paahør, for Johan/n/es Knudsen Biørge for hans Boepæl i Forfaderen Ole Knudsens Paahør og for Henrich Nielsen Jørnevig for hans Boepæl i den anden Opsidders Henrich Magnesens Paahør.

Citanten indstillede at de udeblevne maatte forelægges til neste Ret.

Eragtet

Lovlig indstevnte Andre Johan/n/esen Rangen gives Laug Dag til nestk: Høste Ting for dette Tinglav at tilsvare Sagen, til hvilken Tiid de udeblevne Vidner Isach Tronsen Bolstadøren og Hustrue Elsebe Blomberg samt Johannes Knudsen Biørge og Henrich Nielsen Jørnevigen ligeledes forelægges under Lovens Falsmaal at møde med deres Provemaal i Sagen. Citanten haver at tage Kjendelsen vedbørlig beskrevet og besørge lovlig forkyndt for vedkom/m/ende.

blev publiceret et

2. Skjøde udgiven af Haldor Biørgeas som Værge for Anne Ols Dotter og Anders Jonsen Mugaas til Aschild Olsen paa 1 B/ismer Pund og 18 Marker Smørs Leje i gaarden Horvey for 186 Rdlr dateret *dateret 3de Junii 1776

3. En Pante Obl: udgiven af Aschild Olsen Horvey til Haldor Halvorsen Biørgeas stoer 106 Rdlr med 1te Pante Ret i et Bismer Pund Smørs Leje i Gaarden Horvey dateret 3de Junii 1776.

4. En ditto udgiven af Aschild Olsen Horvey til Anders Joensen Miugaas stoer 80 Rdlr med 1te Pante Ret i 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Horvey dateret 3de Junii 1776.

5. En ditto udgiven af Knud Aschildsen Bolstad til Erich Knudsen Lille Røthe stoer 170 Rdlr med 1te Pante Ret i et Pund og 17 Marker Smørs Leje i Gaarden Bolstad dateret 3de Junii 1776.

6. En Pante Obl: udgiven af Jacob Olsen Horvey til Elling Mathiasen Mølster stoer 99 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Horvey skyldende 1 B/ismer Pund 3 Marker Smør i gaarden Horvey dateret 3de Maji 1776

7. En Bygsel udgiven af Seminarii Forstander Joen Mariager til Johan/n/es Tormoesen paa 22 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Langeland dateret 14de 8br: 1775 med Revers

8. En ditto udgiven af Helge Olsen Fosse til Lars Larsen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Fosse dateret 3de Junii 1776 med Revers.

9. En ditto udgiven af Knud Siursen Roe til Brynild Knudsen paa ½ Pund Smørs Leje i Gaarden Roe dateret 3de Junii 1776

10. Et Skjøde udgiven til Helje Larsen Aarhus af Lars Heljesen Aarhus paa 1 B/ismer Pund og 6 Marker Smørs Leje i Gaarden Aarhus for 75 Rdlr dateret 17de 9br: 1775.

11. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Haldor Joensen Horvey til Anders Joensen Mugaas stoer 80 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Horvei skyldende 18 Marker Smør dateret 16de Novbr: 1774 og tinglyst sam/m/e Dag, der nu efter Paategnet Qvitering af 3de Junii 1776 er indfriet og der fore herved mortificeres.

12. Et Vilkors Brev udgiven af Helje Larsen Aarhus til hans Fader Lars Heljesen og Hustrue paa aarlige Leve Kaar dateret 3de Junii 1776

13. Et Skifte Brev efter Marie Johan/n/es Dotter Hermundsdahlen begyndt den 29de Martii og sluttet den 9de Junii 1776.

14. aflyst en Pante Obl: udgiven af Gullach Gullachsen Aarhus til Sogne Præsten Jens Bergendahl stoer 83 Rdlr med 1te Pante Ret i 1 B/ismer Pund og 12 Marker Smørs Leje i Gaarden Aarhus dateret 31te Maji 1769 og tinglyst den 4de Julii sam/m/e Aar, der nu efter paategnet Qvitering af Creditor under 20de Maji

1776: 280

1776 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres

Paa Tilspørgende efter Hr: Fogdens Forlangende angaaende Fri Skydsens Betaling med Penge og deres Repartition paa samtlige Almue svarede Almuen at saadant ville være til megen Nytte og Fordeel

15. publ: en Pante Obl: udgiven af Helie Larsen Aarhus til hans Brødre Anders og Siur Larssønner stoer 75 Rdlr med 1te Pante Ret i ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Aarhus dateret 3de Junii 1776.

16. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Jacob Olsen Horvey til Cancellie Raad Fleischer stoer 75 Rdlr med 1te Pante Ret i 1 B/ismer Pund 3 Marker Smørs Leje i Gaarden Horvey dateret 3de Julii 1773 og tinglyst den 16de Novbr: 1774, der efter Creditors paategnede Qvitering af 1te Junii 1776 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

Hr: Fogden loed fremlægge en ohngefærlig Beregning over de efterstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter der beløber for 1te og 2den termin dette Aar 148 Rdlr 48 s og fra forrige Aaringer 15 Rdlr 54 s

Da ingen efter 3 forskjellige Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Skyldsætnings Forretning paa Pladsen Stamnes Lejren [1776]

Anno 1776 den 4de Junii blev Retten sadt paa Pladsen Stamnes Lejren beliggende i Watzwærns Tinglav og Nordhordlehns Sorenskriverie og betjent af Sorenskriveren og de af Fogden dertil opnævnte 6 uvillige eedsorne Laug Rettes Mænd 1. Biørne Bryngelsen Møcheltved 2. Iver Siursen Nakke 3. Niels Nielsen Nakke 4. Erich Godvindsen Nedre Rasdahlen 5. Lars Gullichsen Biørge og 6. Tormoe Olsen Langeland for der at foretage en lovlig Skyldsætnings Forretning over bemelte Plads Stamnes Leiren kaldet der er opryddet af Udmarken under Gaarden Stamnes i Anledning Requisition fra Pladsens Ejer under gaars dato og derpaa tegnet Foranstaltning af Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe af sam/m/e Dag der blev lagt i Rette og er saa lydende. Ved Forretningen var overværende Hr: Foged Heiberg, dernest mødte og Beboerne paa gaarden Stamnes Johannes Hansen og Siur Knudsen begge Selvejere og Lejlændingen paa det 3die Brug Johannes *Johannes, hvis paaboende Anpart tilhører Niels Monsen Waage i Sundhorlehn.

Procurator Traae mødte paa Reqvirentens Vegne og producerede 1. et Skjøde udgiven til Reqvirenten af Hr: Capitaine Holck under 10de Julii 1775 paa Pladsens Huuse og Rydnings Ret 2. et ditto udgiven til ham af Niels Mosen Waage under 9de Junii 1773 paa selve Pladsen med tilligende lidet Huusmands Sæde som han begjerede i Acten ind dragen og er saa lydende. endelig producerede han og en Marke Skjels og Afdeelings Forretning under 30te Junii 1760 hvorved den/n/e opryddede Pladses Strækning er afstenet hvilken han begjerede sig tilbageleveret ved (med?) denne Forretnings Beskrivelse.

Retten begav sig derpaa ud paa Marken i Nærværelse af Fogden og forbemeldte Opsiddere paa Gaarden Stammæs hvor Reqvirenten gjorde Anviisning paa den udsteenede Strækning som man toeg i Øjesyn tilligemed det ringe Huusmands Sæde ved Søen beliggende som derunder ved det fremviiste Skjøde er henlagt.

Efter den/n/e befundne Beskaffenhed og med det Vilkor at have fælles Græsgang i den til Gaarden Stammæs værende Udmark skjøn/n/ede Retten at den aarlig burde \ansettes for/ Skatte og Landskyld Tre Marker Smør som kommer at afgaae fra Matricul Skylden for Hoved Gaarden Stamnes og in Specie fra Lejlændingen Johan/n/es Johan/n/esens Brug af hvis Mark dette Stykke Plads er opryddet og afhændet.

Til Slutning blev denne Forretnings Bekostning saaledes beregnet.

Fogden paastoed for sin Umage af en Dags Forretning 2 rd og

Diet og Rejse Penge 1 rd

3 rd

derneft og for Mænds Opnævne

3

Sorenskriveren tillægges for en Dags Forretning efter Reglement af 1708

2

... (?) Diet og Rejse Penge tillægges ham 1 rd og for Forretningens

Beskrivelse med stpl: Papier

1

5

2

de 6 Laug Rettesmænd for deres Forretning R: og Diet hver 1 mrk 8 s

1

3

Er

8 Rdlr

5

2

Skriver Aatte Rdlr Fem Mark 2 s som af Reqvirenten blev betalt og Forretningen dermed sluttet og ophævet.

1776: 280b

Sommer Tinget for Mielde Skibreede 1776

Anno 1776 den 5te Junii blev et almindeligt Som/m/er Ting holden for Mielde Skibreedes Almue paa Tingstædet Nedre Mielde og Retten betjent af Sorenskriveren med de dertil opnævnte 8 Laug Rettes mænd som her foran f: 255 ere antegnede hvilke alle fremviiste Beviis om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd

Ved Tinget var overværende Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe, og Fogden Heiberg foruden meenige tingsøgende Almue

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Som/m/er [Ting] for nest forestaaende Watzwærns Tinglav

Dernest fremkom til Publication

1. blev aflyst en Pante Obl: udgiven af *Consitorial Raad Geelmeyden til Biskop Arentz stoer 300 Rdlr med 1te Pante Ret i gaardene Nore og Søre Weset, Weaa, Heggebøe og Anthun, dateret 1te Julii 1772 og tinglyst den 19de Novbr: 1774, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 18de Decbr: 1775 er betalt og derfor mortificeres.

2. Aflyst en ditto udgiven af Knud Borgesens Biørge (Borge) til Niels Johan/n/esen Schaar stoer 68 Rdlr med 1te Pante Ret i gaarden Børge (Borge) skyldende 1 Pund Smør og 16 Kander Malt dateret 30te Maji 1772 og tinglyst sam/m/e dato, der nu efter paategnet Qvitering af Creditor under 20de Novbr: 1775 er betalt og derfor mortificeres.

3. En Declaration fra Ober Formynderen i Bergen ang: 322 Rdlr Børne Midler fra Byens Jurisdiction som er

betroet Johan Garman hvor fore for de reserverer sig at give Samtykke til naar Værgen vil sælge hans beboende Gaard Mielde dateret 4de Maji 1776

Paa Fogdens Tilspørgende ang: Frie Skydsens Betaling med Penge svarede Almuen at de ligesaa gjerne ønskede at det maatte have sit Forblivende dermed som hidindtil.

Da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Næstefter den 6te Junii vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da

*3. publ: et Skjøde udgiven af Johan/n/es Gullachsen Gierstad til Johannes Andersen paa 12 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje udi Gaarden Gierstad for 35 Rdlr dateret 5te Junii 1776

4. Et ditto udgiven af Johannes Siursen Mielstad med fleere til Stephen Erichsen Eide paa 2 B/ismer Pund 1 $\frac{3}{4}$ Mark Smørs Leje i gaarden Røscheland for 86 Rdlr *for *86 *Rdlr dateret 5te Junii 1776.

5. Et ditto udgiven af Rasmus Andersen Hemvigen for hans Myndtling Anne Halvors Dotter og Iver Magnesen Esem for hans Hustrue Gurie Halvors Dotter paa $\frac{1}{2}$ Løb Smør og 18 Kander Malts Leje i gaarden Søre Kleppe \til Anders Halvorsen/ for 98 Rdlr dateret 5te Junii 1776

6. Et ditto udgiven af Johannes Olsen Mielstad som Laug Værg for Enken Syneve Siurs Dotter Litland paa 11 $\frac{1}{4}$ Mark Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Wichne til Erich Olsen Rachnes for 46 Rdlr dateret 5te Junii 1776.

7. En Pante Obl: udgiven af Erich Olsen Rachnes til Ingebor Ols Dotter Nore Bysem stoer 40 Rdlr med 1te Pante Ret i 22 $\frac{1}{2}$ Mark Smør og 16 Kander Malts Leje i gaarden Wichne dateret 5te Junii 1776.

8. Et Skjøde udgiven af Mons Carlsen Wichne til Niels Olsen Blom paa 1 B/ismer Pund 10 $\frac{1}{4}$ Marker Smørs Leje i gaarden Wichne for 51 Rdlr 3 mrk 12 s dateret 5te Junii 1776

9. Et ditto udgiven af Johannes Dagesen Oudestad paa hans Sviger Faders Johan/n/es Knudsen Borges Vegne til Baste Bastesen Borge paa 6 Marker Smør og 4 Kander Malts Leje i Gaarden Søre Borge for 13 Rdlr dateret 5te Junii 1776

10. En Bygsel Seddel udgiven af Madame Svartskop til Anders Bastesen paa 13 $\frac{1}{2}$ Mark Smør og $\frac{1}{2}$ (?) Mæle Malts Leje i gaarden Walstrand dateret 10de Novbr: 1772 med Revers.

11. En ditto udgiven af Elling Ellevsen Mielstad med fleere til Einer Monsen paa 1 B/ismer Pund og 5 Marker Smør og 20 Kander Malts Leje i Gaarden Nore Borge dateret 5te Junii 1776 med Revers.

12. En ditto udgiven af Anders Olsen Aasheim til Lars Rasmusen paa 1 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Aasheim dateret 5te Junii 1776 med Revers.

1776: 281

13. En Bygsel Seddel udgiven af Michel Andersen Øvste Mielde til Knud Andersen paa 18 Marker Smør 4 Kander Malt og 1 Skilling Penges Leje i Gaarden Øfste Mielde dateret 5te Junii 1776 med Revers.

14. En Pante Obl: udgiven af Helje Larsen Hechland til Mons Johan/n/esen Hechland stoer 30 Rdlr med 1te Pante Ret i 21 Marker Smørs Leje i Gaarden Hechland dateret 6te Junii 1776

15. Et Vilkors Brev under sam/m/e dato udgiven af Helje Larsen Hechland til Mons Johan/n/esen Hechland og Hustrue.

Hr: Fogden loed fremlægge en ohngefærlig Beregning over ubetalt henstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter der beløber for 1te og 2den termin dette Aar 488 Rdlr 6 s og fra forrige Aaringer 113 Rdlr 71 s

Og da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, blev samme hermed sluttet og ophævet.

Sommer Tinget for Arne Skibreede 1776

Anno 1776 den 7de Junii blev et almindeligt Sommer Ting holden for Arne Skibreedes Almue paa Tingstædet Nedre Mielde og Retten betjent af Sorenkriveren med de der til ved sidstl: Høste Ting opnævnte 8 Laug Rettes mænd som her foran f: 258 ere anførte, hvilke alle frem lagde Attest om at have aflagt Eed som Laug Rettesmænd

Ved Tinget var overværende Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe og Fogden Heiberg saavelsom meenige Almue

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved nestforegaaende Som/m/er Ting for Mielde Skibreede

Dernest blev kundgjort følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev efter Mons Nielsen Helleland af 14de Martii 1776

2. Et ditto efter Myndtlingen Daniel Pedersen Houge begyndt d/en 20de og sluttet d/en 22de Xbr: *76 (75)

3. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenkriveren til Aschild Aschildsen paa afg: Baste Eschildsens Vaanhuus i

stoere Sandvigen for 570 Rdlr dateret 1te Xbr: 1775

4. Et Skjøde udgiven af Aschild Aschildsen til Lars Joensen Evie paa et Vaan huus i stoere Sandvigen for 512 Rdlr dateret 1te Maji 1776.

5. Et ditto udgiven af Diederich Adolph von Ely til Erich Chrispinussen paa ½ Løb og ¼ Tønne Malts Leje i Gaarden Flagtved for 231 Rdlr dateret 14de Maji 1776.

6. Et ditto udgiven af ditto til John Johan/n/esen Romsloe paa ½ Løb Smør og ½ Tønne Malts Leje i Gaarden Blindem for 224 Rdlr \24 s/ af 29de Maji 1776

7. Et Skjøde udgiven af Gullach Larsen Wiigen til Enken Brithe Clemets Dotter paa 1 B/ismer Pund 6 15/16 Marker Smørs Leje i Gaarden Sætre for 87 Rdlr 3 mrk dateret 15de April 1771.

8. Afløst en Pante Obl: udgiven af Anders Joensen Sætre til Gullach Olsen Wiigene stoer 70 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Sætre af Skyld ½ Løb Smør, ½ Faar og ½ Mæle Malt dateret 15de Junii 1763 og *og tinglyst Dagen neste efter, der nu efter paategnet Qvitering af Creditor under 4de Julii 1771 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

9. Et Deelee Brev udgiven af Sorenskriveren paa ½ Løb Smørs Leje i Gaarden Angeltved efter afdøde Koene Magelie Hans Dotter dateret 24de Febr: 1776.

10. En Paategning af Ober Formynderne i Bergen under 26de April 1776 paa et Auctions Skjøde udgiven til Myndtlingen Jens Mariager den 24de Maji 1774 paa Gaarden Tellevig skyldende 1 Løb 1 Pund og 12 Marker Smør med underliggende indre og ytre Klouens Laxe Fiskerie hvorved de paastaaer at den ej maae sælges eller pantsættes uden Samtykke af Ober Formynderne i Bergen.

Paa Fogdens Tilspørgende ang: Friskydsens Betaling med Penge og repartition paa samtlige Almue svarede Almuen at saadant ville være til megen Nytte og Beqvem/m/elighed

1776: 281b

Fogden Heiberg imod Niels Olsen Piiber af stoere Sandvigen

Hr: Fogden Heiberg æskede Sagen i Rette efter Laug Dag {og fremlag} som han producerede og da den indstevnte personlig møder holdt han ufornøden at lade den/n/e Forkyndelse afhjemle.

Indstevnte Niels Olsen Piiber mødte og vedtoeg Laug Dagens lovlige Forkyndelse og gav tilkjende at han var ude paa Fiskerie i de 2 Dage at Gunild Elias Dotter og de flere vare i hans Huus og kom hjem den sidste Dag de vare der da de allerede vare paagrebne.

Actor loed tilføre at denne Niels Olsen forgivne Undskyldning at han ej selv var hjem/m/e eller tilstæde da disse Omstrippere i hans Huus logerede ej kand kom/m/e i Betragtning da han dog som Husbonde i Huuset altid maae staae til Ansvar for hvad som af hans Hustrue og Huus folk i saa Tilfælde forbrydes, han indloed derfor Sagen Dom efter de allerede forhen producerede Beviisligheder og den indstevntes egen Tilstaaelse med saadan Paastand at han i Følge Forordningen af 9de Augusti 1754 art: 19 vorder tilfunden at bøde 24 s for hver Nat og for hver Person han som meldt haver Huuset samt oprette dette Søgemaals Bekostning med 3 Rdlr.

Den indstevnte gav viidere tilkjende at have kjendt disse Personer fra Barndom/m/en af og han i den Anledning ofte tilforn havde Huuset dem paa deres Rejse til Byen, hvorover hans Hustrue ej gjorde sig nogen Betænkning liigeledes den/n/e gang at laane dem Huus i hans Fraværelse da de ej havde bedrevet noget ondt og derfor forvend[tede] sig for Actors Tiltale i den/n/e Sag friefunden.

Eragtet

Sagen optages.

Nye Sag

Johan Garman imod Ole Ottesen Brevig

Procurator Randulff mødte for Johan Garman og producerede skriftlig Stevnamaal af 11te Maji indeværende Aar contra Ole Ottesen Brevig som han begjerede paraabt. Bemeldte Stevning er af saadan Indhold.

Indstevnte Ole Ottesen Brevig loed ved sin Broder Knud Ottesen Ervigen fremlevere et skriftlig Forsæt der er saa lydende.

Pr: Randulff uden at værdige det indkomne med noget viidere Tilsvær erindrede dette at Indlægget maae være forfattet af en incompetent Vinkel skriver, hvilket end og kand sees af Paategningen, hvorudi der tilstaaes at Indlægget førend det blev renskrevet skal være læst for Ole Ottesen Brevig, et klart Beviis paa at han ej selv har været i Stand til at concipere eller forfatte det og af det 2det til Vitterlighed underskrevne Personer tillige ere incompetente, saa paastoed Comparenten at dette Indlæg maatte afviises og ej blive imodtagen allerhelst disse Omveje vare aldeles ufornødne for den indstevnte, da Forordningen af 19de Augusti 1735 viiser Vejen hvorledes han i Mangel af Forsvar burde og kunde forholde sig, imidlertid reserverede Comparenten Garmans Tiltale og haabede at paa den fremsadte Exception aldeles ikke bliver reflecteret, men Sagen alligevel nyde Fremgang og saaledes fremlagde Comparenten den til Confirmation indstevnte Udkastelses Forretning dateret 18de April dette Aar som han begjerede Acten

vedhæftet og ellers reserverede alt lovligt
Hr: Foged Heiberg mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

1776: 282

Eragtet

Efter den indstevntes Begjering gives Sagen Anstand til nestk: Høste Ting for dette Skibreede

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 8de Junii vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret en Forordning at de ved Forordningen af 15de Julii 1726 nedsadte Danske Toe skillings Stykkers Coursering indtil indeværende 1776 Aars Udgang dateret Christiansborg Slot den 13de Maji 1776.

Viidere blev bekjendtgjort

11. Et Skjøde udgiven af Halsteen Jensen Angeltved til Michel Erichsen paa 18 Marker Smørs Leje i gaarden Angeltved for 24 Rdlr dateret 24de Febr: 1776.
12. Et ditto udgiven af Siur Johannesen Mit Brudvig til Sæbiørn Knudsen paa 18 Marker Smørs Leje i Gaarden Mit *Brud (Brudvig) for 40 Rdlr dateret 5te April 1776
13. Et ditto af ditto udgiven sam/m/e dato til den anden Lejlænding Joen Monsen paa liige Skyld i sam/m/e Gaard for liige Summa.
14. Et ditto udgiven af Salomon Larsen Steensvig til Ole Hansen paa ½ Løb Smør og 16 Kander Malts Leje i gaarden Nore Qvam/m/e, som hans Hustrue og \hendes/ forrige Mand Hans Olsen har ejet, for 120 Rdlr dateret 7de Junii 1776.
15. Et ditto udgiven af Ole Gregoriussen Mioldem og Søskende til Johan/n/es Gregoriusen paa 18 Marker Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Mioldem for 32 Rdlr dateret 8de Junii 1776.
16. En Pante Obl: udgiven af Joen Johan/n/esen Blindem til Johan/n/es Olsen Eichaas stoer 80 Rdlr med 1te Pante Ret i ½ Løb Smør og ½ Tønne Malts Leje i Gaarden Blindem dateret 6te Junii 1776.
17. En ditto udgiven af Niels Nielsen Helle til Johan/n/es Monsen Stanghelle stoer 40 Rdlr med 1te Pante Ret i 18 Marker Smør 1 Mæle Malt og ¼ Huuds Leje i Gaarden Helle dateret 7de Junii 1776.
18. En ditto udgiven af Niels Monsen Helle til Johan/n/es Monsen Stanghelle stoer 60 Rdlr med 1te Pante Ret i 1 Pund og 21 Marker Smørs Leje i gaarden Helle dateret 7de Junii 1776.
19. En ditto udgiven af Erich Crispinussen Flachtvad til Stephen Knudsen Blindem stoer 115 Rdlr med 1te Pante Ret i ½ Løb Smør og 1 Mæle Malts Leje i gaarden Flachtvad tilligemed Johan/n/es Olsen Blindem derudi er liige prioriteret for 114 Rdlr dateret 7de Junii 1776.
20. En ditto udgiven ditto dato af samme Debitor til Johannes Monsen Blindem stoer 114 Rdlr med 1te Pante Ret tilligemed nys forbemelte Creditor i sam/m/e Anpart i gaarden Flachtvad.
21. Et Skjøde udgiven af Thomas Nielsen Sæterdahl til hans Søn Niels Thomasen paa 17 Marker Smørs Leje i Gaarden Sæterdahl for 60 Rdlr dateret 7de Junii 1776.
22. En Pante Obl: udgiven af Jonas Gudmundsen Tosche til Madame sal: Sorenskriver Johan Garmans stoer 22 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Vaanhuus i stoere Sandvigen dateret 20de April 1776.
23. En Bygsel Seddel udgiven af Johan Garman til Ole Ellingsen paa en Huuse grund i stoere Sandvigen der forhen af Giert Busch har været beboet beliggende i 1te Rode No: 54 strækkende sig 18 2/4 Alen i Længde og 19 Alen i Brede imod aarlig Grunde Leje 1 rd 3 mrk dateret 10de 8br: 1775 med Revers.
24. Et Vilkors Brev udgiven af Johan/n/es Gregoriussen Mioldem til hans Moeder Brithe Tørres Dotter af hans Dags dato tilkjøbte Anpart udi Gaarden Mioldem dateret 8de Junii 1776.

Nye Sag

Tingsvidne Sag af Ole Hansen Thune imod Ole Siversten af
stoere Sandvigen og Johan Garman.

Procurator Kragh anviisede for det første for Ole Hansen Thune i stoere Sandvigen et ham Allernaadigst forundt beneficium paupertatis af 18de Julii m. p. p. det ham Allernaadigst er forundt at udføre en Sag for Høyeste Ret imod Johan Garman og Ole Sivertsen om en Nedbrydelses

1776: 282b

Forretning som hos Ole Hansen Thune er skeed, hvorved Allernaadigst er tilladt at Ole Hansen Thune uden noget at betale uden til stemplet Papier Rettens Betjente og viidere, og lige saa har Ole Hansen Thune under sam/m/e beneficium vundet at alle de Documenter som enten ere passerede eller passere til den/n/e Sags Oplysning skal han vedbørlig hos vedkom/m/ende gives beskrevet meddeelt, hvilket beneficium han anviiste i Retten og loed i Rette

lægge en vidimeret Copie deraf, Originale beneficium begjerede han af Retten paategnet at være der anvist Bemelte Bevilling andtages her og originalen blev Comparenten med Dom/m/erens Paategning tilbageleveret

Procurator Kragh anviste endnu meere en Høy Kongel: Allernaadigst Bevilling af 28de Julii sidste Aar, der grunder sig i en Oplysning til den Sag han haver for Høyeste Ret, hvorved Ole Hansen Thune er tilladt imod Lovens 1 B: 13de C: 28 art: at aflægge Eed. Pr: Kragh fornåm at det var en Fejltagelse Ole Hansen Thune er befriet for at aflægge nogen Eed. Ellers begjerede han bemelte Bevilling paategnet og frem leverede en vidimeret Copie deraf, hvor efter han haabede at den/n/e Tings Vidne Sag blev Ole Hansen Thune bevilget uden enten Hinder eller Penges Betaling. Den originale Bevilling blev Comparenten med Dom/m/erens Paategning tilbageleveret og Copien indtagen her saa lydende. Pr: Kragh i Rette lagde dernest Høy Velbaarne Hr: Stift Befalingsmand de Schouboes ham tilsendte Ordre af 14de 7br: sidstl: Aar det han er befalet for Ole Hansen Thune at søge den/n/e Tings Vidne Sag lovlig udført. Bemelte Stiftets Ordre til Pr: Kragh at udføre den/n/e Sag inddrages her af følgende Indhold. End viidere i Rette lagde han Stevning til denne Sag, som er paategnet at være lovlig forkyndt for vedkom/m/ende der med sin Forkyndelses Paategning indtages af saadan Indhold

Procurator Randulff mødte for Hr: Johan Garman og vedtoeg lovlig Forkyndelse af det under 20de Maji dette Aar fremlagde Stevnamaal, men da sam/m/e ikke i Conformité med Lovens 1 – 4 – 5 egentlig benævner hvad og hvorom Vidner skal føres saa at Citantens Anlæg synes at være liigesaa confus som ubestemt allerhelst det har Anseende af at skal ....aae(?) lovlig fuldførte Forretninger, som under vedbørlige Ober Retter hen hører, saa kunde Comparenten i saadan Anledning ikke andet end paa Garmans Siide reservere alt lovligt og paastaae at Pr: Kragh maatte paalægges at fremkom/m/e med skriftlige qvæstioner førinden Comparenten kunde viidere entrene og saaledes forbeholdt nærmere Tilsvær naar qvæstionerne vare fremlagde.

Pr: Kragh svarede i allerstørste Korthed imod Randulffs mavre exception. Den Stevning som Kragh har i Rette lagt er ikkun at undersøge et Vidnes byrd, hvilke ere lovlig stevnte til en vis Tiid og Stæd at møde, som Comparenten ej heller tvivler om at Vidnerne i Dag indfinder sig, hvorfor han saa meget meere imod stoed Rettens Negtelse at Ole Hansen Thunes Tings Vidne Sag ikke til Upligt maatte vorde ophaldet. Pr: Kragh i Rette lagde endviidere Høy Velbaarne Hr: Stift Befalingsmand de Schouboes Høye Befaling af 7de Novem-

1776: 283

bris sidstl: Aar, som dependerer af en Ansøgning Comparenten har Submitteret om, hvorved han fandt fornøden at iagttage hvad Dom/m/eren her paa inden Retten ville kjende. Bemelte Stiftets Skrivelse til Pr: Kragh af 7de 9br: f: a: indtages i Acten saa lydende.

I Anledning Pr: Kraghs Tilførsel blev af Dom/m/eren

Eragtet

Da den fremlagde Stevning ej indeholder nogen reel Saggivelse der kand gjøre Dom/m/eren ubeqvem at beklæde Retten i den/n/e Sag eller i mindste Maade anrører ham som paagjeldende og indviklet derudi uden for saavidt hans Navn kand blive nævnet derunder og \han/ derfor til Vidnernes Anhørelse er kaldet, der gjerne kand lade sig gjøre uden at han der fore bør fraviige sit Embede, saa havde Dom/m/eren ingen Adgang at viige sit Dom/m/er Sæde i denne Sag.

Pr: Kragh nest at forbeholde Ole Hansen Thunes Ret i belejlig Tiid ligesom og for at obediere Retten saa i Rette lagde han skriftlige qvæstioner alle efter Ole Hansen Thunes Forlangende indrettet, hvilke Comparenten haaber i Dag Vidnerne vorder tilspurgt. Disse qvæstioner er af saadan Indhold.

Hr: Fogden Heiberg mødte og vedtoeg lovlig Varsel, dernest mødte og af de indkaldte Vidner Gustavus Pettersen, Lensmand Ole Taqvam, Rasmus Larsen, Ole Andersen, Niels Michelsen Peder Larsen, Johan/n/es Blindem, Mons Jordahl, Zacharias Nielsen, Knud Ervigen, Knud Torbjørnsen og Niels Erichsen.

De brugte Kaldsmænd Lensmanden Ole Wichne og *og Haldor Joensen indre Taqvam afhjemlede under Eed Stevningens Forkyndelse for Madame Garman paa Mielde at være skeed den 23de Maji sidstl: i hendes Mands Sr: Johan Garmans Paahør, og bemelte Lensmand Ole Wichne tilligemed Niels Olsen Piiber afhjemlede eedelig at have forkyndt den/n/e Stevning den 21de Maji sidstl: for Helje Øijorden i stoere *Sadvigen (Sandvigen) i eget Paahør og sam/m/e Dag Bærent Michael Høgh og Peder Grung i begges eget Paahør og den sidstes Boepæl og Mons Myrdahl i hans Boepæl i stoere Sandvigen og Hustrues Paahør Dagen nestforhen den 20de ejusdem og sam/m/e Dag Ole Sivertsen i eget Paahør og Boepæl.

Derpaa fremstillede Citanten

1te Vidne Gustavus Pettersen af stoere Sandvigen, der aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe til 2den qv: joe til 3de qv: joe til 4de qv: joe til 5te qv: joe som opspurgt til 6te qv: joe til 7de qv: Ole Thune fremlagde et Papiir som Fogden igjennemlæste, men hvad sam/m/e indeholdt saae Vidnet ikke og Fogden svarede at han kunde stevne paa Sagen ang: Grunden siden, men hvad viidere derom blev talt erindrer Vidnet ikke til 8de er nest foran besvaret til 9de nej det kand han ikke siige til 10de qv: joe Svilstokken under Stue Dørren blev afkappet formedelst at \den/ strækkede sig hen under Skorsteenen og ej paa anden Maade kunde opbrækkes, saa blev og Spertags stokken over Bielkerne brækket formedelst Hage Boltene som stoede derudi hvor over den ej paa anden Maade \kunde/ ned tages

til 11te qv: joe Skorsteenen blev nedreven med Toug og endeel Steene derudi gik i Stykker, men saa mange deraf som efter Anseende vare heele bleve henbragte med de øvrige Materialier paa Ole Thunes Plads Egerne til 12te qv: joe der blev liggende tilbage en deel graasteen til 13. joe ved Vanvare gik der endeel Tagsteen i Stykker

1776: 283b

men det skeede ikke med Forsæt da de brugte derved den fornødne Forsigtighed til 14de qv: joe Muur og Steen fundament var der under Huuset, men om det siden af Ole Sivertsen er bleven brugt eller ej er Vidnet ubekjendt til 15de qv: nej den blev ej bort ført da de ingen Ordre dertil havde og nogle af Steenene vare saa stoere at de ej beqvem/m/elig kunde bort føres til 16de joe som omspurgt da al Graasteenen blev liggende paa Tomten og ej bort ført til 17de qv: nej som forhen forklaret er til 18de qv: til Ole Thunes egen Enge Slet Plads Egerne, til 19de qv: joe alle Materialierne tilligemed de omspurgte blev der henbragte til 20de qv: joe da Materialierne der bleve henbragte maatte Græsset nødvendig trædes med Fødderne, men derpaa skeede vist ingen Skade med Forsæt da alt blev bragt sam/m/e Vej og Tøm/m/eret blev lagt uden for Fæstalden i Nærheden derved dog at Indgangen dertil var frie; til 21de qv: nej der var ingen andre Huuse end omspurgt til 22de nej som meldt til 23de joe som omspurgt; til 24de qv: joe som omspurgt; til 25de joe den eene Engeslæt har fra ældgam/m/el Tiid været opryddet {af de forrige Huuse Ejere} førend Vidnet kom her til Landet og af hvem veed han ej, men den eene Enge Slæt er af forrige Huuse Ejer Peder Andersen Hejen bleven opryddet og naar Engen ej følger med Huusene ere slige Huuse ej meget værd 26. joe den som har kjøbt Huus i Sandvigen har gemeenlig siden forligt sig med Sandvigs Ejer om at fæste Grunden og Engen til 27de qv: joe som omspurgt til 28de qv: joe det kunde nok skee men til visse veed han ikke at hans Løsøre derved leed Skade undtagen lidt Steen Tøy og en Kaffe Kande til 29de qv: joe ikke er Vidnet andet bekjendt. de øvrige qvæstioner til dette Vidne frafaldt Citanten.

De frem satte Spørsmåle blev alle forelæst Vidnet tilligemed hans afgivne Svar af Protocollen, hvilket han tilstoed i et og alt at være rigtig tilført og derpaa blev dimitteret.

Derefter blev fremstillet

2det Vidne Rasmus Larsen fra stoere Sandvigen, der aflagde Eed og forklarede til de 6 første Spørsmåle ja som omspurgt ligesom 1te Vidne til 7de qv: han saae Ole Thune overlevere Fogden et Papiir, men hvad sam/m/e indeholdt var Vidnet ubekjendt og hørte han ej heller at Fogden svarede noget derpaa til 8de qv: joe Fogden sagde til Ole Thune efterat have læst det fremlagde Papiir at han siden kunde stevne ang: Grunden til 9de qv: ligesom 1te Vidne til 10de nej det saae han ikke; til 11te 12te og 13de qv: ligesom 1te Vidne, til 14de joe der var Muur og Steen Fundament under Huuset hvilket dog ganske blev nedreven Kampe Steenene hvoraf det var opsadt blev igjen liggende omkring paa Tomten, da disse stoere Steene ville koste meere at føre bort end de vare værd da der er nok af deslige Steene liggende i Fjeldet i Nærheden af Huuset, og om Ole Sivertsen brugte disse Steene at op sætte den nye Bygning paa er Vidnet ubekjendt; til 15de qv: nej ligesom 1te Vidne til 16de qv: Trappe Steenene bleve revne fra sit Stæd men ligesom de øvrige liggende paa Grunden fra 17de til 23de qv: incl: svarede han eensstem/m/ig i et og alt med 1te Vidne til 24de joe ligesom 1te Vidne til 25de qv: den eene af de Engeslet Pladser afdøde Peder Andersen Hejen havde i Brug er fra gam/m/el Tiid opryddet førend Vidnet kand erindre

1776: 284

og af hvem veed Vidnet ikke men den anden Plads var af Peder Andersen Hejen selv op ryddet til 26de qv: Paa den Tiid de kjøbe Huus i stoere Sandvigen pleje de og sam/m/e Tiid accordere med Grund Ejeren om at fæste Grunden, det Vidnet maatte gjøre da han der kjøbte Huus til 24de qv: joe som omspurgt til 28de nej han mærkede ikke til at de leed nogen Skade til 29de qv: joe ligesom 1te Vidne og frafaldt Citanten de øvrige Spørsmåle til dette Vidne.

Vidnets Forklaring paa hvert Spørsmåal i sær blev ham af Protocollen forelæst det han vedstoed i et og alt rigtig at være tilført

3die Vidne Ole Andersen fra stoere Sandvigen aflagde Eed og vandt til de første 6 Spørsmåle joe som omspurgt til 7de deraf vidste Vidnet sig intet at erindre til 8de joe Fogden sagde til Ole Thune at han kunde stevne derpaa naar Forretningen var gjort, til 9de og 10de qv: ligesom 2det Vidne til 11te qv: Vidnet saae ej at Skorsteenen med Toug blev nedreven da han ej den gang var tilstæde, men saae siden at den heele Muursteen bleve henbragte med de øvrige Materialier til Ole Thunes egen Enge Slet Egerne; til 12te 13de og 14de qv: svarede han i et og alt eensstem/m/ig med 2det Vidne; fra 15de til 23de qv: incl: svarede han eensstem/m/ig med 2det Vidne i et og alt til 24de qv: Vidnet har ej været saa langt op paa Marken og veed derfor intet derom til 25de qv: ligesom 2det Vidne til 26de qv: joe naar de har kjøbt et Huus i stoere Sandvigen har de siden maattet accordere med Grund Ejeren om at fæste Grunden; til 27de, 28de og 29de qv: ligesom 2det Vidne. Citanten frafaldt de øvrige Spørsmåle til dette Vidne.

Vidnets Forklaring blev ham af Protocollen forelæst til hvert Spørsmåal i sær, det han tilstoed at være rigtig tilført

4de Vidne Niels Michelsen boende paa Stølen i Bergen aflagde Eed og efterat Citanten havde fra faldet de 9 første Spørsmåle til dette Vidne forklarede til 10de at en Svil under Stue Dørren blev kappet da den med den anden Ende laae fast under Skorsteenen og ej paa anden Maade kunde kom/m/e løs fra 11te til 19de qv: eensstem/m/ig med nest forrige Vidner til 20de qv: af de mange Folk som der hen bar Materialierne blev en breed Vej i græsset

omendskjønt de alle gik sam/m/e Vej og Materialierne bleve henlagt paa Pladsen Egerne som Ole Thune har til Fæste i Nærheden af den der værende Fæstald, hvor til ikkun blev en smal gang som et Men/n/eske kunde passere og maatte Vidnet siden hjælpe Citanten at rydde det fra Dørren da han skulle føre sit Høe derind fra 21de til 24de qv: svarede han eensstem/m/ig med forrige 2 første Vidner til 25de svarede han eensstem/m/ig med 2det og 3die Vidner til 26de naar nogen har kjøbt Huus i stoere Sandvigen har de altiit accorderet med Grund Ejeren enten før eller siden om at bygsle Grunden; til 27de qv: joe til 28de veed intet derom da han ej kom at arbejde ved Nedbrydelses Forretningen førend den anden Dag og det her om spurgte skeede den første Dag til 29de qv: joe ikke rettere end ham er bekjendt til 30te qv: joe de paa Grunden nedrevne og adspreedet liggende Steen blev siden af Ole Sivertsen benyttet, da han igjen opbyggede Huuset til 31te derom maae Muurmesteren bedre kunde vidne til 32te ligeledes til 33te det veed Vidnet ej

Efterat være sin Forklaring til hvert Spørsmal af Protocollen forelæst og sam/m/e rigtige Tilførsel at have tilstaaet blev han dimitteret

5te Vidne Knud Torbiørnsen i Sandvigen aflagde Eed og vandt paa 10de qv: eensstem/m/ig med 4de Vidne og fra 11te til 24de qv: incl: eensstem/m/ig med

1776: 284b

*med 2det og 3die Vidne med den Forskjel til 14de qv: som af 4de Vidne til qv: er svaret til 25de qv: veed intet derom da han nyelig er kom/m/et til Sandvigen at boe til 26de qv: i de 4 á 5 Aar han har boet i Sandvigen har han hørt at naar de har kjøbt Huus der har de accorderet med Grund Ejeren om at fæste Grunden; til 27de qv: joe; til 28de veed intet derom til 29de joe til 30te joe som forhen ved 14de qv: er forklaret til 31te ja Vidnet bar til Murmesteren, som opbyggede den nye Skorsteen for Ole Sivertsen nogle Truger søndre Muursteen som han der paa Tomten toeg og var af den forrige Skorsteen, til 32te hvor høy Skorsteenen der af blev kand Vidnet ej siige da han tillige brugte andre nye og heele Steen som han selv dertil havde kjøbt til 33te qv: veed intet derom.

6te Vidne Peder Larsen af stoere Sandvigen aflagde Eed og vandt til 10de qv: liigesom 5te Vidne fra 11te til 24de qv: incl: svarede han eensstem/m/ig med 2det og 3die Vidne undtagen til 14de qv: ligesom nestforrige 5te Vidne til 25de qv: veed intet derom da han kort Tiid har været i Sandvigen til 26de qv: har hørt af andre at naar de have kjøbt *en Huus i stoere Sandvigen have de siden accorderet med Grund Ejeren om at fæste Grunden og tænker Vidnet selv paa den Maade at fæste sig en Grund sam/m/estæds til 27de qv: joe som omspurgt til 28de joe lidt Steen Tøye, men hvormeget veed han ej til 29de qv: joe til 30te joe og gav Ole Sivertsen ham Ordre at benytte disse graasteen da Vidnet muurede fundamentet under hans Huus og til 31te, 32te og 33te svarede Vidnet at han intet vidste om undtagen hvad der i Henseende den sidste nys foran er berørt

7de Vidne Zacharias Nielsen fra stoere Sandvigen aflagde Eed og vandt til 10de qv: veed intet derom til 11te/ Skorsteenen blev nedreven med Toug da den var saa svag at ingen dristede sig at stige op paa den og {bleve de} bleve de heele Steene bragt hen sam/m/estæd som de øvrige materialier til 12te qv: Graasteenene i Skorsteenen var efter Vidnets Skjøn saavidt han kunde see uduelig og forbrændt fra 13de til 23de qv: forklarede han eensstem/m/ig med 2det og 3die Vidne til 24de Vidnet har ej været saa langt der oppe paa Marken og veed der fore intet derom til 25de veed intet derom da han ikkun har været en kort Tiid i Sandvigen uden hvad han har hørt af andre til 26de qv: Med en Huuse Grund har det anden Beskaffenhed end med Enge Pladsen, thi en Ejer kand gjøre med sit hvad han vil og endog i første Tilfælde maatte man dog først accordere med Grund Ejeren til 27de qv: joe til 28de qv: veed intet derom til 29de qv: Vidnet kand hverken love eller llaste/ og han kand være som andre. Citanten frafaldt de øvrige qv: til dette Vidne

8de Vidne Niels Erichsen af stoere Sandvigen, der aflagde Eed og vandt til 10de, 11te og 12te qv: eensstem/m/ig med nest forrige 7de Vidne fra 13de til 23de qv: incl: forklarede han eensstem/m/ig med 2det og 3die Vidne til 24de nej veed intet derom ligesom nest forrige til 25de veed heller intet derom uden hvad der kand være fortalt af andre til 26de qv: Vidnet bygslede Grunden sam/m/e Dag at han kjøbte sit Huus i stoere Sandvigen og ville ej slutte det sidste førend han var vis paa det første, og ellers har han hørt at nogle har kjøbt Huus førend de have bygslet og andre have fæstet grunden førend de have kjøbt Huuset til 27de qv: joe saavidt han har/ hørt af andre, til 28de nej ikke saavidt Vidnet veed til 29de ligesom 7de Vidne og de øvrige qvæstioner frafaldt Citanten til dette Vidne

1776: 285

9de Vidne Knud Olsen Ervig aflagde Eed og vandt til 30te qv: nej veed det ikke til 31te qv: joe Ole Sivertsen benyttede sig/ af den i forrige Skorsteen vaarne forbrændte graasteen og nogle faa halve samt heele Muursteen til 32te qv: det veed Vidnet ikke da den gamle Steen ej udgjorde 1/10 Deel imod den nye Muursten som dertil blev forbrugt; til 33te qv: veed intet derom. de øvrige foregaaende qv: frafaldt Citanten

10de Vidne Johan/n/es Monsen Blindem aflagde Eed og forklarede paa Tilspørgende at til Høste Tinget 1773 medbragte Vidnet paa Tingstædet det til Ole Hansen Thune eller Egerne paa disse Huuser i Sandvigen meddeelte Auctions Skjøde og begjerede af mig Sorenskriver Haberdorff at ting lyse sam/m/e men fik til Svar at derhos burde

følge en Attest om hvad der kunde hæfte paa den Ejendom og i Mangel deraf blev det ej den gang tinglyst.

Som Laug Rettesmand ned sadte sig i Stæden Michel Erichsen Angelved og derimod opstoed fra Retten

11te Vidne Mons Halsteensen Jordahl der aflagde Eed og forklarede eensstem/m/ig med nest forrige Vidne med det Tilføyende at Johan/n/es Blindem derfor tog Skjødet tilbage, hvilket Johannes Monsen Blindem tillige paa nærmere Tilspørgende under hans forhen aflagde Eeds Kraft bekræftede

Procurator Kragh tilkjendegav for at faae denne Tings Vidne Sag saameget hastigere sluttet saa var det at han ikke allene frafaldt de Vidner, som i denne Sag ikke har villet møde men han begjerede dette Tings Vidne sluttet og sig in forma beskrevet meddeelt.

Procurator Randulff for Hr: Garman holdt for at dette Tings Vidne i ingen Maade kunde gravere hans Principal, da det ikke indeholder andet end hvad forhen passerede Forretninger og Acter udviiser, imidlertid erindrede han at det i 24de Spørmaal omnævnte Faare Huus ikke ere af de som Citanten haver tilkjøbt sig, hvilket Auctions Forretningen kand udviise, liigesaa anmeldte han at Ole Sivertsen, som nu beboer Pladsen Hejen er en descendant af dens forrige Beboer nemlig en Stiv Sønn af afgangne Peder Andersen, med hvilken han conjunctim har hjulpet til at rydde det eene Stykke af Pladsen, og det andet har været opryddet fra ældgammel Tiid. I Øvrigt begjerede Comparenten ligeledes Tings Vidnet sig in forma beskrevet meddeelt.

Pr: Kragh maatte i Korthed besvare paa Randulffs tilførte saaledes, hvad Ole Hansen Thune har stevnet om til at faae ved den/n/e Tings Vidne Sag oplyst er opnaaet, hvad ellers han agter at anke paa det har han Documenter og Brevskaber beskrevet for. Hvad Ole Sivertsens Rigtighed angaaer til Hejen, da har Ole Hansen Thune ved offentlig Auction paa Hejen kjøbt de der beroende Huuse paa den Grund at han efter Conditionernes 3die Post skulle efter at være bleven Kjøber for Huusene skulle han accordere med Grund Ejeren om Fæste til men da

1776: 285b

Grunden var bortfæstet tem/m/elig Tiid førend Huusene blev solgt kunde Ole Hansen Thune ikke opnaae det som egentlig den 3die Auctions Condition angaaer, ellers vedblev Pr: Kragh sit forrige og begjerede Tings Vidnet sluttet og sig beskrevet meddeelt.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Fogden Heiberg paa Justitiens Vegne imod Niels Olsen Piiber af stoere Sandvigen saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Efter den fremlagde Politie Kam/m/er Act begyndt den 11te Julii 1775 og sluttet den 15de sam/m/e Maaned og derudi inddragne Bekjendelse af de paagrebne saavel som Skyds Skafferen i Sandvigen Gustavus Pettersens Forklaring har Omstripperne Gunilde Elias Dotter og Sødskende Karen den ældre, Svend Elias og Karen den yngre været ind logeret i indstevnte Niels Olsens Huus i stoere Sandvigen fra den 7de til den 9de Julii 1775, hvilket den indkaldte tillige selv her inden Retten har tilstaaet og allene vil undskylde dermed at han ej selv paa den Tiid var hjem/m/e, men at hans Hustrue huusede dem paa Regning af gam/m/elt Bekjendtskab fra Barndom/m/en og at de forhen adskillige gange paa deres Rejse til Byen hos ham have været til Huuse.

Thi tilfindes bemelte Niels Olsen Piiber at betale til Angiveren Ole Larsen i Bergen 2 gang 24 s for hver af disse Løsgjængere han saaledes har huuset tilsam/m/en med Toe Rdlr 3 mrk og derhos oprette Actor dette Søgemaals Omkostning med Toe Rdlr 3 mrk At udredes 15 Dage efter den/n/e Doms Forkyndelse under viidere Adfærd efter Loven

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge en ohngefærlig Beregning over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter, der beløbe for 1te og 2den termin dette Aar 691 Rdlr 48 s og fra forrige Aaringer 260 Rdlr 82 s.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e herved sluttet og ophævet.

Udsættelses Ting for Schiolds Skibreede 1776

1776 den 22de Junii ble Retten sadt paa Ting stædet Møllendahl til et Udsættelses Ting for Schiolds Skibreede og betjent af Sorenskriveren i Overværelse af de 8 Laug Rettesmænd som herefter til Slutning skal vorde anført

og blev da udi Sagen anlagt af Friderich Mejer imod Mathias Olsen Tarlebø saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Efterat Citanten ved Bergens Byetings Ret har erhvervet Dom over Henning Hansen Wold for noget pantsadt Løsøre rejser han her Søgemaal imod Mathias Tarlebø, som igjen fra denne har imodtaget sam/m/e til Pant tilligemed andet meere, og fremlægger derom til Beviis Byetings Acten begyndt den 15de Augusti 1774 og sluttet ved Dom den 10de 8bris sam/m/e Aar. Den derudi pag: 3 inddragne eedfæstede Attest fra Raadstue Tjenerne Ravn og Feiring viiser at de have opsagt Henning Vold at udlevere Citantens pant sadte Gods bestaaende af en Plydser Kjole, et Sirsen Skjørt og 8

Alen Linned Lærret, imod at erholde tilbage de derpaa laante og tilbagestaaende 3 Rdlr 1 mrk med paaløbne Renter, men hvoraf der tilforn til Henning Vold var afbetalt 4 mrk, hvorefter de 8 Alen Lerred var pantsadt, hvortil Henning Vold svarede at det leverede pantsatte Gods er

1776: 286

iblant med hans eget Gods udsadt og naar han faaer sit Gods indløst skal Mejer og faae sit tilbage. Udi Indlæg til Byetings Retten af 29de Augusti 1774 giver Henning Vold til kjende at han ved 3die Mand har haft i Com/m/ission fra (for?) Citanten at forskaffe Laanet paa dette haand faaede Pant, hvilket af ham for 16 Rdlr er pant sadt med andet hans eget Gods til Mathias Tarlebøe, som af den/n/es Hustrue er bleven forklaret for Beskikkelses Vidnerne den 8de April 1775 efter deres Paategning paa Bye tings Dom/m/en, der ej af den saggivne under den/n/e Sag er bleven negtet; Saaledes er det ikke afgjort at Henning \Vold/ har selv laant Pengene paa dette Pant og været Panthaver, tvertimod berette Beskikkelses Vidnerne at de 4 Mark, hvorefter Lerredet var pant sadt, tilforn var betalt Henning Vold uden at faae sam/m/e tilbage, hvilket ikke kunde have haft Stød dersom Citanten da havde anset ham som Panthaver, men da han uden at bruge den fornødne Forsigtighed at æske Beviis fra den rette Panthaver har betroet sig til Henning Vold som Fuldmægtig og Com/m/issionaire herudi maae han tilskrive sig selv den tagne Skade og den indstevnte er ej pligtig at tilbagelevere sit haandfaaede Pant førend han skadesløs bliver udløst ligesaa fuldt som om Citanten selv {der} havde pantsadt det til ham for den fulde Sum, som derpaa er laant.

Efter saadan Beskaffenhed har den af Citanten allegerede Lovens 5 – 7 – 4 her ikke Stød, men kjendes og Dømmes hermed for Ret at indstevnte Mathias Olsen Tarlebøe bør for Citantens Tiltale i denne Sag frie at være.

Dernest blev udi Sagen anlagt paa Hans Nævermans Vegne efter bevilgede beneficium paupertatis imod Oberste v: Dietrichson afsagt saadan

Kiendelse

Da denne Sag første gang efter Stevning faldt i Rette ved Høste Tinget den 5te Octobris 1772, loed indstevnte {Oberste} Oberste Dietrichson ved Indlæg af sam/m/e dato excipere forum og henskyde sig under Krigs Retten, hvorpaa den ved Sagens Anlæg anbefalede Actor vice Politie Mester Brose begjerede tillige indstevnte Rasmus Monsen laugdaget til neste Ret og til den Tiid forbeholdt sig at besvare den skeede Exception, ligesom han allerede selv tilforn havde tvivlet om for hvad forum denne Sag imod Obersten burde anlægges og derfor under 31te Julii sam/m/e Aar derom havde gjort Forespørgsel hos Byens Magistrat hvis gjensvar derpaa af 3de Augusti nestpaafulgte her i Sagen er bleven fremlagt; Formedelst at Laug Dagen ej i rette Tiid har været forkyndt for Rasmus Monsen, der imidlertid var andenstæds henrejst, er den fra Ting til andet af Retten bleven fornyet og igjentaaget indtil Procurator Saxe, der tilsidst er bleven anbefalet for Citanten, har frafaldet Tiltale og Paastand over ham, og allene har indladt Sagen Dom imod Obersten uden at svare paa den fremsatte Exception, der i saadan Anledning den ganske Tiid har været ubesvaret. Denne Exception bliver altsaa nu først at paakjende, førinden endelig Dom i Sagen kand afsiiges.

Seer man hen til Forordningen om Justitiens administration ved Land militien i Norge af 7de Martii 1749 .....(?) fulde Sammenhæng forekom/m/er i adskillige Tilfælde derudi Collision som man har vanskeligt ved at reconciliere; dens 2den Art: bestem/m/er at ved civile Sager bør forstaaes alle de som ej vedkom/m/e Krigs Tjenesten og Com/m/andoen eller ere af det Slags, som i Lovens 1 B: 2 Cap: og Forordningen om Land militien i Norge udtrykkelig nævner for Krigs Retten at skal paadøm/m/es; Anførte Stød i Lovens art: 7de: melder tillige at Krigs Officierer i Gjelds Sager bør søges for Krigs Retten, hvorunder Bødemaalets Sager og kand henregnes, og Land Milice Forordningen af 28de Februarii 1705 dens 19de art: byder at de Sager

1776: 286b

som angaae deres Livs Ære, Gage og gevær for Krigs Retten allene skal paadøm/m/es men hvad deres Gaarde, Gods, Grunde og Ejendom/m/e vedkom/m/er og andre civile Sager skal paadøm/m/es under den civile Jurisdiction. Den næstfølgende 3de Art: i Forordningen af 1749 foreskriver derimod at Ober og Under Officierer og gem/m/eene ved Landmilicen i alle de Sager, som ikke angaar Liv, Ære charge, Besoldning, Gevær og Feldt eqvipeage, skal være den civile Jurisdiction undergIVEN, men derpaa tilføyer viidere i sam/m/e 3de art: at Under Officierer og gemeene {ved Land milicen} bør aflægge deres Vidnesbyrd for Værnetinget uden derhos at nævne Ober Officiererne, hvilke derfor ere undtagne derfra og altsaa for meere militaire ere at ansee i Henseende Jurisdictionen end disse. Den {nest} \efter/ følgende 5te art: fastsætter at Under Officiererne ved Landmilitien i Slagsmaal og Klam/m/erie Sager bør søges for Krigs Retten, ligesom og ved senere Kongel: Rescript af 17de Aprilis 1750 er anordnet at de som andre hvervede Soldater bør Sortere under den militaire Jurisdiction, hvilket ligeledes formedelst lige Aarsag synes at kunde gjelde om Ober Officiererne, og efter den 7de Art: i sam/m/e Forordning er Lejermaals og andre Straf Bøder og mulct, som falder ved de militaire, skjænket Officier Enke Cassen, hvor fore deslige Forseelser for Reg:ts Cheferne bør anmeldes for at behandles under Krigs Ret, Her til kommer at Actor endog selv i sit Indlæg gjør Paastand efter Forklaringen over Krigs Rets Instructionen af 19de Junii 1703 dens 17de art: hvis Excecution og Overholdelse efter deres Natur og Beskaffenhed udtrykkelig er paalagt de militaire Jurisdictionens havende og Chefs.

Da det saaledes er heel tvivlrådigt hvorvidt denne Sag under civil Jurisdiction bør paakjendes eller ej, eragter Dommeren fornøden i denne Henseende nærmere at erkyndige sig hos General Auditeuren udi Norge i Overensstem/m/else med det Kongel: Allernaadigste Rescript af 19de Martii 1725 for ikke i Uvished at overtræde Jurisdictionens Grændserne, til hvilken Ende Sagen udsættes til neste Høste Ting for dette Skibreede, da den erholdende Deduction skal vorde tagen i Rette til viidere paafølgende Kjendelse.

Ved dette Udsættelses Ting og forestaaende Sages og Kjendelses aflæsning var nærværende de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettesmænd som ved sidstl: Som/m/er Ting, undtagen at i Stæden for Lars Nielsen Gimmeland, der loed anmelde sit Sygdoms Forfald, blev af Dommeren beskikket forrige Laug Rettesmand Rasmus Endresen Grønnevigen.

Og da intet viidere var at foretage blev Udsættelses Tinget hermed sluttet og ophævet.

Extra Ting for Schiolds Skibreede 1776

Anno 1776 den 14de Augusti blev en Extra Ret sadt paa Tingstædet Møllendahl af Sorenskriveren og de for Schiolds Skibreede anordnede 8 Laug Rettes mænd undtagen at i Stæden for afdøde Lars Gimmeland var opnævnet Anders Iversen Soleim.

Hr: Foged Heiberg anmeldte paa Justitiens Vegne at have med skriftlig Stevning indkaldet Tyvs Delinquentinden Jorne Anders Dotter for adskillige begangne smaa Tyverier at liide Dom til Undgjeldelse og da fleere saavel Vidner som bestaalne efter Stevningens Indhold den han frem lagde og er saa lydende Liigeledes fremlagde han og Stiftets Ordre til sig af 25de Junii sidstl.: Sogne Præsten Hr: Sundes *Angivel af 23de ejusdem og Lensmandens Knud Tøssøens Indberetning af sam/m/e dato, der efter hinanden indtages i Acten af saadan Indhold.

1776: 287

Saavel paagjeldende {Delinquentinde} \anklagede med Defensor/ som de indkaldte Vidner mødte og vedtoege lovlig Varsel undtagen Forpagter Enken paa Sund, der bortrejste uden at man veed hvor hen, som Paategningen paa Stevnemaalet udviiser, og Præsterne, Hr: Sunde, Hr: Christie Viciteur Lars Christiansen og Mons Stephensen Buchen og Vidnet Tron Simonsen, hvilke 5 sidste loed møde med skriftlige Indlæg og Vidnesbyrd.

Actor frem stillede for Retten paagjeldende Jorne Anders Dotter uden Baand og Fængsel og begjerede hendes Forklaring indhentet om hendes Føde Stæd og Alder samt viidere Til og Forhold til denne Tiid.

Bemelte anklagede berettede at være fød paa en Huusmands Plads kaldet Beinevig under Gaarden Eide beliggende nest ved Lensmands Gaarden Giøen i Ous Præstegjeld og Sundhordlehns Fogderie, avlet i Ægteskab af Huusmand Anders Larsen og Moederen Marthe Ivers Dotter, der for nogle faa Aar siden ere døde efter at hun var tilvoxen, hun sagde at være nu *25 Aar gammel, i en Alder af 4 Aar kom hun af sine Forældres Huus og blev *opfostret hos Enken Christie Knuds Dotter Eide i Sundhordlehn til hendes 10de Aar; derefter blev hun opfostret hos Svend Pedersen Øijorden i Ous Præstegjeld til hendes 18 Aar, hvilken Svend Øijorden siden er død tilligemed hans Hustrue, derfra kom hun i Tjeneste hos forrige Sogne Præst til Sund nu afdøde Hendrich Giertsen og blev der i et Aar, der fra kom hun i Tjeneste hos Abraham Olsen Ørre i Sundhordlehn og Ous Præstegjeld og forblev der i 4 Aar, derfra kom hun i Tjeneste hos nu afdøde Jens Michelsen Worland i Sartors Skibreede her i Fogderiet i 4 Aar, dernest kom hun i Tjeneste hos Mons i Bukken sam/m/estæds i 1 Aar og derfra til Viciteur Lars Christiansen sammestæds hvor hun forblev i 4 Aar, og endelig kom hun i Tjeneste hos Anders Ellingsen Leervigen kort efter Paaske dette Aar. Viidere tilstoed hun ved Pints Dags Tiider dette Aar paa Leerøen og Sunds Præstegaard ved Natte Tiider ude paa Marken at have bort staaen alle de i Stevningen benævnte Koster der alle ere Ejermændene tilbageleverede undtagen et Serviet, som siden atter fra hende af en anden blev bortstaaen, og halve Deelen af Thee Dugen, som hun havde skaaret i tu, hvoraf det eene Stykke ligeledes blev hende igjen frastaalen. 3 Uger efter at Tyveriet var begaaet, loed Madame Sunde, som havde faaet Efterretning om at hun ved den Tiid at dette var bortstaaen havde været paa Præstegaarden og derover droeg Mistanke derom, afhente hende til Præstegaarden hvor hun gjorde Tilstaaelse om Tyveriet og derefter loed Ejerne tilbagelevere det staaen. I Øvrigt benegtede hun at have staaet de 2 Stykker Lerred som fra Sogne Præsten Hr: Sunde er bort kom/m/en, hvorfor han holder hende mistænkt. Paa Tilspørgende efter Actors Forlangende forklarede hun at have været til Confirmation i Sunds Kirke Sogn for Hr: Giertsen i den Tiid hun hos ham var i Tjeneste i en alder imellem 15 og 16 Aar.

Derpaa blev frem stillet

1te Vidne Anders Ellingsen Leervigen, der aflagde Eed og forklarede at 4 Uger efter sidstl: Pintsdag kom Ole Johannesen Leerøen, Joen Nielsen Høeland Forpagter paa Sunds Præstegaard og Tron sam/m/estæds tjenende til Vidnets Huus at undersøge om Pigen Jorne Anders Dotter, der nogle Uger havde været i hans Tjeneste, havde bortstaaet de paa Præstegaarden og Leerøen bortstaaen Sager, hvilket hun for dem maatte tilstaae og strax udlevere \dem/ sam/m/e samt følge med dem til Sunds Præstegaard hvorfra hun ej meere kom tilbage til Vidnets Huus, men

efter Fortælling blev bragt til Fogden og af ham arresteret. I den korte Tiid hun var i Vidnets Tjeneste opførte bemelte Jorne sig ganske skikkelig og havde han ej tilforn hørt mindste Ondt om hende.

derpaa frem kom

2det Vidne Elias Ellingsen Leervig der aflagde Eed og forklarede i et og alt eensstemmig med nest forrige

Vidne hans Broder

3die Vidne Joen Nielsen Høeland Forpagter paa Sunds Præstegaard aflagde Eed

1776: 287b

og forklarede \av han/ ved sidstl: St: Hans Dags Tiid fra Madame Sunde blev hendsendt til Leervigen for at undersøge om den der tjenende Piige Jorne Anders Dotter havde bortstaalet de paa Præstegaarden nogen Tiid tilforn bortkomne Sager, da Vidnet tilligemed Tron Simonsen og Ole Johan/n/esen Leerøen kom der til Gaarden tilstoed bemelte Piige Jorne strax at have staalet af det omspurgte paa Sunds Præstegaard og Leerøen alt det i Stevnemaalet benævnte der af hende blev dem tilbageleveret undtagen halve Deelen af Thee Dugen og en Drejels Serviet eller Hals Dug som hun sagde igjen at være hende frastaalet, derpaa førte de hende med sig til Sunds Præstegaard, hvor hun atter af Madame Sunde blev examineret ang: det forøvede Tyverie og derom gjorde ligesaadan Forklaring som \tilforn/ for Vidnet og medhaftede Mænd paa Leervigen men hun benegtede at have staalet de der siden bortkomne 2 Stykker Lerret, hvorfore hun blev beskyldt. De i Retten *nærværende Koster blev Vidnet saavel som 1te og 2det Vidne forviist og af dem vedkjendt at være de sam/m/e som forbemeldte Tiid hos Piigen Jorne Anders Dotter bleve fundne.

Første Vidne blev atter frem kaldet og under hans forhen aflagde Eeds Kraft forklarede at de forbemeldte hos Jorne Anders Dotter forefundne Tyve Koster vare de sam/m/e som i Stevningen ere benævnte Hals Dugen eller Servietten samt den halve Thee Dug undtagen som hun da sagde at være hende frakomne.

Andet Vidne gjorde liigeledes sam/m/e Forklaring.

Actor fremlagde skriftlig Vidnesbyrd fra det indstevnte 4de Vidne Tron Simonsen da han formedelst Svagheds Forfald ej kunde møde, hvilket Vidnes byrd er dateret 12te denne Maaned og indtages her af saadan Indhold.

Viidere fremlagde Actor Viciteur Lars Christiansens Skrivelse til ham af \For/ gaars dato med hosfulgte eedelige Attest, der indtages i Acten af følgende Indhold.

Fremdeles og en liige Attest fra Mons Stephensen Bukken af 11te hujus der her inddrages og er saa lydende.

Dernest blev fremlagt eedeligt Vidnes byrd fra Præsten Hr: Christie under 3de hujus der er saa lydende.

Bestaalne Ole Johannesen vedkjendte sig den her inden Retten ham foreviiste guule Vadmels Trøye og beedigede dens modvillige Fravendelse.

Viidere fremlagde Actor en Skrivelse fra Hr: Sunde af 12te hujus, hvorudi han vedtager lovlig Varsel, der her indtages af saadan Indhold, ligeledes en Attest fra bemelte Hr: Sunde af 8de hujus og en ditto fra Hr: Arentz af 10de Julii d: a: og endelig en ditto fra Præsterne i Ous Præstegjeld af 10de Julii d: a: tegnet paa Actors Requisition af 26de nestforhen der efter hinanden indtages i Acten saa lydende.

Actor forestillede at endskjønt denne sidste Attest er dateret 10de Julii er den ham ej til hænde kom/m/en førend nu for ganske faa Dage siden, hvilket endog er Defensor Lensmanden Jaen Tveteraas bekjendt, da Fogden ved Samtale med ham i Byen \for 14 Dage siden/ begjerede at han ved første forefaldende Lejlighed skriftlig ville erindre Consistorial Raaden om den reqvirerede Attest. Tiiden tilloed derfor ikke Actor at tilvejebringe en anden efterrettelig i Stæden for denne saa sildig fremsendte i Toget aldeeles uefterrettelige Attest, men forbeholdt til en anden Tiid at forskaffe en ordentlig og tjenlig Attest dersom det ellers er disse Præster mueligt at kunde meddeele den, dog reserverede han de herved foraarsagede Omkostninger og anden Ulejlighed, som kand flyde af denne Sags Udsættelse paa disse forbemeldte vedkom/m/endes An- og Til-svar.

Defensor Lensmanden Jaen Andersen Tveteraas tilstoed at det rigtig forholder sig saaledes som af Hr: Fogden er anmeldet i Henseende til ham og fremlagde derom til Beviis hans Skrivelse til Hr: Consistorial Raad Geelmeyden af 20de Julii med paategnet

1776: 288

Gjensvar af 25de sam/m/e Maaned.

De i Retten tilstæde værende Koster blev af de dertil ved Hr: Fogden opnævnte Vurderingsmænd Hans Hansen Natland og Petter Joensen Nore Eide saaledes taxeret

En gul Vadmels Trøye for		12 s
En nye Strie Skjorte for	1	4
Et ditto Forklæde for		6
Et ditto Drejels Handklæde, hvoraf nu en Strim/m/el blev foreviist, da det ej er tilbageleveret, for	1	4
En Lind Drejels Serviet for	1	
Een ditto Thee Dug, hvoraf ikkun var et Stykke, for	1	8

Tilsam/m/en 1 Rdlr 2 s

Den fra Enken Sirie Ols Dotter bort staaende Skjorte, kunde nu ej produceres, da hun her fra Fogderiet er bortrejst uden at Actor har kundet faae opspurgt hvor hen og hendes nu værende Tilholds Stæd.

Saa vel i Anledning heraf som i Mangel af Præste Attest om den anklagedes Alder etc: begjærede Actor Sagen udsadt til neste Høste Ting, da han imidlertid vil correspondere med Fogden i Sundhordlehn Hr: Kam/m/er Raad Juel om nysbemelte Enkes nu værende Tilhold og derefter ved Continuations Stevning indkalde hende, saavel som med Hr: Consistorial Raad Geelmeyden om den manglende Attest, hvor til saa lang Tiid i det mindste udfordres, da der til dem ej er nogen ordentlig Post Vej.

Eragtet

Efter Actors Begjering udsættes Sagen til nestk: Høste Ting for Schiolds Skibreede til viidere Fremme og udfordrende Oplysning.

Høste Tinget for Sartors Skibreede 1776

Anno 1776 den 3de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holdet for Sartors Skibreedes Almue paa Tingstædet Tøsøen og Retten betjent af Sorenkriveren Reg:ts Qvarteer mester Haberdorff i Overværelse af de sam/m/e 8 eedsorne Laug Rettesmænd som ved dette Aars Som/m/er Ting vare tilstæde og her foran f: 241 ere anførte saa at i Stæden for No: 2 Niels Øvre Golten sad Jens Christiansen Lille Sangolt. Ved Tinget var nærværende Hr: Foged Heiberg og meenige tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort og oplæst følgende Høy Kongel: Anordninger og dernest Eendeel Stifts Breve saa som.

1. Placaten ang: de Kongsbergske To Skillinger af Aarene 1711, 1712 og 1713 dateret 13de Junii 1776.
2. En ditto af 27de Augustii 1776 ang: hvorledes med Nams Dom/m/e i sær over Almues Folk i Norge, som fraskrive deres Værneting, skal forholdes.
3. Forordning af 5te Septbr: 1776 ang: Provision og andre Vahres Forsendelse og Indførsel til St: Croix i America.
4. Een Rente Kam/m/er Placat af 10de Junii 1776 ang: Opdagelse og Anmeldelse af de Midler og Effecter, som maatte tilhøre forrige Stiftamtsskriver Gulbrand Waager samt Fogderne Peder Randulff, Nicolaus Christian Spiesmacher Johan Adolph Cram og Ditlev Qvist, som ikke af vedkom/m/ende allerede ere angivne.
5. En Pro Memoria fra Hr: Stift Befalingsmand de Schouboe til Fogden Heiberg af 18de Junii 1776 ang: Leyerdahls Markedets Holdelse paa en anden Tiid.
6. Et Stik Brev sammestæds fra efter Delinquent Christen Lindberg som fra Romsdahls Fogderie er borttrømt, dateret 6te Augusti 1776.
7. En P: M: fra Stifts Befalingsmanden af 13de Augusti 1776, hvorved bekjendtgjøres at af det for Almuen bestemte Forraads Magazin kand til Almuen afhændes 3000 Tønder Havre for 8 mrk Danske pr: Tønde imod contant Betaling uden Credit og Rug af Land Militaire Etatens Magazin for 3 Rdlr Tønden

1776: 288b

paa liige Vilkor, hvorom, de som sam/m/e behøver, *anmeldelse sig ved Stiftet og derfra erholde Anviisning paa Magazin Forvalteren, dateret 13de Augusti 1776.

8. En Skrivelse fra Stift Befalingsmanden til Fogden af 3de Septbr: 1776 hvorved bekjendtgjøres at Herløe og Radø Skibreeders Almue indtil viidere til et Forsøg ere befriede for at arbejde paa den almindelige Lande Vej imod at erlægge hver Mand 16 Skilling aarlig og Sartors Skibreedes Almue imod 24 Skilling aarlig af hver Jordbrugende Mand, hvilke Penge af Fogden indcasseres og i Stiftamtstue Cassen erlægges i blant Vej Cassens Indtægter, samt at Schiolds og Arne Skibreeders Almue som ere i Nærheden af Vejene ikke kand frietages fra Vej arbejdet
9. En ditto sam/m/estæds fra af 17de Septbr: 1776 hvorved Sartors Skibreedes Almue sættes paa liige Jord med Herløe og Radø Skibreeder og ikkun bør erlægge 16 Skilling pr: Mand imod at frietages fra Vej Arbejde indtil viidere.
10. Et Stik Brev fra Stiftet ang: en fra Sverrig undvigt Lensmand navnlig Anders Utter (Uffer) fra Lima Sogn i Vestre Dalerne dateret 10de Septbr: 1776
11. En Skrivelse fra Stiftet af 10de Septbr: 1776, hvorved Schaalevignæsset ansættes til et almindeligt Fiske Tiende Stæd for Sunds og *Fiields Sogner.
12. En ditto fra Stift Befalingsmanden og Beskopen af 1te October 1776 hvorved fastsættes Præste Enkernes Enke Gaarder i Nordhordlehns Provstie.

Derefter frem kom til Bekjendtgjørelse følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Worland efter Jens Michelsen begyndt og sluttet den 22de Julii 1776.
2. Et ditto af 24de sam/m/e efter Ole Pedersen Lochøen

3. Et ditto den 25de sam/m/e forrettet paa Gaarden Langøen efter Konen Inger Niels Dotter

Da ingen efter Paaraab havde viidere at føre i Rette, udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 4de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

Hr: Fogden Heiberg i Anledning af den Kongel: Resolution af 20de Februarii 1770 og det Kongel: Kam/m/er Collegii Decision af 24de Octbr: 1775 begjerede Almuens Efterretning indhentet om alle de her i Skibreedet befindende Qverner og Laug Rettens Skjøn om hvormeget eenhver af dem kand ansættes at svare udi aarlig Skat og Afgift til Hans Kongel: May:ts Casse og blev da berettet at paa Gaarden Øvre Børnæs Matr: No: 4 findes 1 Qværn der blev ansadt til aarlig Afgift 4 Skilling. 2. No: 6 Hum/m/elsund 2 qverner á \hver/ 2 s. 3. No: 12 Søre Toft 2 Qverner begge for 2 s. 4. No: 13 Nore Toft 1 Qværn for 2 s. 5. No: 18 Worland 4 Qværner á hver 4 s. 6. No: 26 Telle 2 Qverner á 2 s hver. 7. No: 27 Nipen 2 Qværner á hver 2 s. 8. No: 34 Lille Sanggolt 1 Qværn 2 s. 9. No: 37 Schouge 2de Qværner á hver 2 s. 10. No: 39 Kallestad 1 for 4 s. 11. No: 43 Nordvig 1 for 2 s. 12. Schaalevig No: 51 2de qværner á 4 s. 13. N: 62 Agotnæs 2de qværner á 2 s hver. 14. No: 67 Morland 1 for 2 s. 15. No: 68 Kaabeltved 1 for 2. 16. No: 69 Bildøen 2de á 2 s. 17. No: 75 Arefjord 2 á 4 s, 18. No: 86 Telnæs 1 for 2 s. 19. No: 89 Søre Fielde 1 for 2 s. 20. No: 91 Nore Fielde 1 for 2 s.

Da her i Landet ingenstæds males uden ved Vand saa ere alle disse ringe og ubetydelige Qværner anlagt under Fjeldene ved Bjerg Kløfter og smaa Vejter; hvor der i Flom/m/ens Tiid formedelst vedvarede Regnvejr og fra Fjeldene deraf nedrinde Vand ikkun nogle faa Dage om Aaret kand males en ringe qvantage.

Dernest blev Odels Mandtallet oplæst for Almuen uden at derimod skeede nogen Indsigelse

Hr: Fogden Heiberg i Følge Stiftets Skrivelse af 17de Septbr: 1776 begjerede Almuen tilspurgt om hver Jordebrugende i Skibreedet godvillig vil for dette Aar i Stæden for Vej Arbejde in natura svare ligesom Herløe og Radø Skibreeders Almue 16 s og i fald disse 16 s pr: Mand ej skulle blive tilstrækkelig da nestkom/m/ende og følgende Aar 24 s pr: Mand naar de for Vej Arbejdet fremdeeles vil frietages.

Samtlige Almue svarede hertil at for dette Aar vare de villige at udrede 16 s pr: Mand i Stæden for Vej Arbejdet

1776: 289

men da de slet ingen Nytte have af den almindelige Lande Vej efter som de alle boe ude ved Hav kanten og desuden med andre betydelige Byrder ere *besvarede (besværede) hvoriblant den iidelige og besværlige Vand skyds der her falder stærkest i Nærheden af Byen uden at de andre som boe til Lands ved Lande Vejen dermed er besværet eller herudi med dette Skibreedede tage Deel, ligesom den største Deel af dette Skibreedes Almue beboe saa ringe Jorde Parter, der neppe er saa goede som Huusmands Pladser andenstæds, saa at \de/ ingenlunde deraf kand have deres Underholdning men maae søge sam/m/e daglig ved Fiskerie der ofte slaaer Fejl, hvor fore de ingenlunde kand afstæd kom/m/e saadant Paalæg, saa agtede de at lægge Hans Kongel: May:t Allerunderdanigst til Forder deres Ansøgning om Allernaadigst Befrielse herfore i Fremtiiden, ligesom de allerede tilforn have andraget saadan deres Trang for Høy Øvrighed.

Dernest blev publiceret

4. Et Skjøde udgiven af Enken Ingebor Niels Dotter Nipen til Johannes Erichsen Kallestad paa 8 Marker Fiskes Leje i Gaarden Telle for 10 Rdlr dateret 3de 8br: 1776

5. Et ditto udgiven af Brithe Michels Dotter Nipen til Ingebor Erichs Dotter Sælstøen paa en Anpart i Gaarden Nipen skyldende med det hun forhen derudi er ejende 3 13/24 Mark Fisk for 2 Rdlr 1 mrk af 3de 8br: 1776

6. Et ditto udgiven af Amfind Olsen Fielde til Lars Iversen Bache paa 4 Marker Fiskes Leje i Gaarden Telle for 5 Rdlr dateret 3de 8br: 1776

7. Et ditto udgiven af Wincentz Michelsen Toft til Ole Michelsen Børnæs paa 4 102/160 Mark Fisk i gaarden Berge for 4 Rdlr og udi Gaarden Nore Toft 9 8/15 Mark Fisk for 16 Rdlr 2 mrk samt udi Gaarden Øvre Golten 1 47/100 Mark Fisk for 4 Rdlr dateret 4de Octobris 1776.

8. En Bygsel Seddel udgiven af A: H: Mejer til Johannes Jacobsen paa 13 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Trellevig med Vilkor allene at falholde til Ejeren hans Avl af Søen og Jorddrotten forbeholden Lands Lod af frem/m/ede dateret 2den Septbr: 1776 med Revers.

9. En Pante Obl: udgiven af Johannes Jacobsen Trellevig til Sr: Albert Henrich Meyer stoer 14 Rdlr med 1te Pante Ret i en Røg Stue paa gaarden Trellevig dateret 2den Octobris 1776.

10. Et Skjøde udgivet af Joen Ørjansen Koursland \til Peder Andersen Bache/ paa 12 Marker Smør og 12 Marker Fiskes Leje i Gaarden Koursland for 60 Rdlr dateret 4de Octbr: 1776.

11. Et ditto udgiven af Joen Ørjandsen Koursland til Endre Andersen Ham/m/ersland paa 12 Marker Smør og 12 Marker Fiskes Leje i Gaarden Koursland for 60 Rdlr dateret 4de Octbr: 1776.

12. En Bygsel Seddel udgiven af Peder Andersen Backe til Thore Jonsen paa 12 Mark Smør og 12 Mark Fiskes Leje i Gaarden Koursland dateret 4de 8br: 1776 med Revers

13. En ditto udgiven af Seminarii Forstander Joen Mariager til Michel Thomassen paa 1 B/ismer Pund og 3 Mark Smørs Leje i Gaarden Sechingstad dateret 9de Maji 1776 med Revers

14. En ditto udgiven af Sogne Præst Bruun til Kors kirken til Haldor Erichsen paa ½ Vog Fiskes Leje i gaarden Dyrøen dateret 2den Januarii 1776, hvoraf Lejlændingen svarer 3 mrk til Manufactur Huuset.

Sogne Præsten Nathanael Sunde contra Opsidderne paa Nedre Børnæs

Pr: Sonderburg for Nedre Børnæs Mænd Niels Johannesen, Ole Nielsen og fleere i Rette lagde deres Continuations Stevning

1776: 289b

af 3de Septbr: sidstl: for vedkom/m/ende tilstevnte Hr: Nathanael Sunde med fleere lovlig forkyndt Nathanael Sunde som Hoved Part til Vidners Anhørelse og Doms Lidelse og vilde fornem/m/e om de ind stevnte møder forventende at Hr: Fogden Heiberg, imod hvem Børnæs Mændene ingen Sag mindre Paastand haver, ikke haver noget imod Sagen og Stevningen

Procurator Randulff mødte for Sogne Præsten til Sund S: F: Hr: Nathanael Sunde og nest at vedtage lovlig Forkyndelse forsaa vidt ham angik indstillede til Retten om nu fremlagde Stevnemaal kunde antages som Continuation {af forrige} af forrige anlagde Søgemaal efterdie det første allene angaaer at Børnæs Opsidderne paa egen Gaard og uden foregaaende formalia har tiltaget sig selvmægtig at udtage de af Hr: Sunde anholdte Creature, men derimod det nu fremlagde Stevnemaal viiser at det angaaer en langt *en *langt anden Tildragelse som seenere skal være passeret ved Creaturers Indsættelse som Børnæs Opsidderne formaliter har ladet udtage og altsaa ikke kand have nogen relation med første Anlæg i Henseende til Forskjelligheden af Maaden, hvorpaa Creaturene første og 2den gang ere udtagne; imidlertid paa hvilken Maade end det sidste Stevnemaal bliver at ansee, har Hr: Magister Sunde seet sig beføyet at beegne dette Anlæg med Contra Stevnemaal af 14de Septbr: dette Aar, som blev fremlagt, hvorhos Comparenten anmeldte som Vidner lovlig indkaldte Joen og Anders Røsmend paa Sund med deres Hustruer Sigrie og Marithe, forhaabende ellers at Hr: Foged Heiberg som in officio nærværende og allene for formaliteten ind kaldet vedtoeg lovlig Forkyndelse

Pr: Sonderburg replicerede paa Børnæs Mændenes Vegne at der er ingen Forskjellighed udi Sagen som fra først af ved Hoved og Contra Stevning er rejst og i Rette ført og det som den nu ind caminerede Continuations Stevning indeholder og gaaer ud paa, thi Sagen paa Børnæs Mændenes Siide angaaer den Fornærmelse og Forurettelse som Hr: Magister Sunde har forøvet imod dem ved at indtage deres Creature af fælleds Udmark og at lade dem ilde behandle til deres Skade og omendskjønt de nu sidst ved Kongel: May:ts Foged har ladet sig Creaturene tilbagelevere under en reqvireret Forretning, i Stæden for at de første gang ved Bøn og efter Anviisning har faaet sig Creaturene tilleveret, saa kom/m/er dog dette som den Maade, hvorpaa de har faaet sig sine Creature igjenleveret overeens derudi at begge Deele er lovmedhaldig efter Lovens 3 – 12 – 21. Over alt er det ikke Maaden paa hvilken Creaturene er tilbageleveret her tvistes om, men den urette og fornærmelige Maade hvorpaa de ere indtagne, altsaa som Hoved og Continuations Stevningen derudi

1776: 290

stem/m/er overeens at et og sam/m/e factum 2de gange igjentaget er paaskadiget, bliver det Kjendelig at ingen Separation har Stæd, hvor over Comparenten begjerede de i Continuations Stevningen benævnte Vidner admitterede til eedelig Forklaring paa denne qvæstion om ikke 12 Stykker Creature var af Hr: Sunde ind taget af fælles Udmark Børnæs Mændene tilhørende og indsadt udi Forvaring paa Præstegaarden og om disse ikke der havde staaet i nogen Tiid uden Foster og forhungrede og elendige bleve udtagne under reqvireret Forretning efterat Hr: Sunde havde negtet deres Udleverelse. Sluttelig vedtoeg han den den nu fra Hr: Nathanael Sunde indcaminerede Contra Stevnings lovlige Forkyndelse og sagde at de bemelte Børnæs Mændenes Vidner vare for Retten tilstæde til deres Vidnes byrds Aflæg nemlig Lensmanden Knud Tøsøen, og Mons Nielsen Tøsøen samt Johan/n/es Rasmusen ibidem

Pr: Randulff sagde kortelig at naar Hoved Anlægget i Sagen confereres med Børnæs Mændenes saakaldede Continuations Stevning, viiser sam/m/e en tydelig og virkelig Forskjellighed imellem begge Tildragelser baade i Henseende til Tiid og Beskaffenhed, da qvæstionen i Henseende *i til det første virkelig beroer paa hvorvidt Børnæs Mændene paa egen Haand har været berettigede til at udtage de \der/ indsadte Creature eller ikke, viidere ville han ikke indlade sig, men loed det ankom/m/e paa Rettens Forefindende

Pr: Sonderburg refererede sig til sit forrige.

Derpaa blev af Retten

Eragtet

Den af Hoved Citanten Nathanael Sunde under 12te April dette Aar udfærdigede Hovedstævning angaaer et i Augusti Maaned 1775 af Børnæs Mændene forøvet factum at de af hans Fæe Huus paa egen Haand havde udtaget nogle af ham

optagne og der indsadte Creaturer dem tilhørende, hvilket de indstevnte med Contra Stevning under 19de sam/m/e Maaned have begæget, derimod angaaer den af Børnæs Mændene under 3de Septbr: dette Aar udtagne saakaldede Continuations Stevning en seenere Handling at Hoved Citanten atter indeværende Aar haver ladet optage og indsætte deres Creaturer, hvilke de ved Kongens Foged under en formelig Forretning have ladet sig tilbagelevere og omendskjønt begge disse Handlinger ere af sam/m/e {Beskaffenhed} \Art/ og beroer paa sam/m/e qvæstion om Præsten har haft lovlig Ret og Føye til Indtagelsen eller ej, saa ere dog Handlingerne og facta som paaskadiges forskellige af Beskaffenhed i Henseende Maaden og Tiiden saavelsom Søgemalets Anlæg, og derfor holder Retten det betænkeligt at accumulere sam/m/e under en Sag til Afgang i de Kongel: stemplet Papiers Indkomster, men sam/m/e

1776: 290b

bliver at Separere fra hinanden saa at eenhver af disse Sager særskildt bør behandles.

Pr: Sonderburg forbeholdt Børnæs Mændenes Ret og Anke paa den afsagde Kjendelse og efter den i Rette førte Stevning begjerede deres mødende Vidner som forbemeldt afhørte.

Hr: Fogden Heiberg mødte og vedtoeg de fra begge Parter udfærdigede Stevningers lovlige Forkyndelse Dernest blev fra Børnæs Mændene som Hoved Citanter fremstillet som

1te Vidne Lensmanden Knud Simonsen Tøsøen, der aflagde Eed og forklarede at noget efter Pints Dag dette Aar var Vidnet tilstæde paa Sunds Præste Gaard da den af Børnæs Mændene \forlangte/ Udtagelses Forretning skeede og var da der for dem indtagen 12 Creaturer og 1 Qvige, deraf gik 3 á 4 Stykker ude paa Græs paa Præste Gaardens Bøe, men de øvrige vare paa den Tiid inde i Fjøsøen eller Fæhuuset sam/m/estæds og af de i Fjøsøen værende Creaturer var der 3 Stykker som saae hungrige og usselt ud og hvor disse Creaturer vare optagne af Præsten er Vidnet ubekjendt.

Pr: Randulff, som mærkede at Børnæs Opsiddere ikke frem lagde den paastevnte Udtagelses Forretning, hvoraf formoedentlig den rette Beskaffenhed kunde sees, fandt fornøden at begjere følgende Contra qvæstioner til Vidnet fremsatt 1. om Vidnet veed hvor mange Dage at Creaturerne havde været indsatte. 2. om Børnæs Mændene imidlertid ved Budsendelse var bleven bekjendtgjort denne Tildragelse 3. om Vidnet veed at Creaturerne imidlertid at de vare indsadte havde manglet den fornødne Underholdning 4. om Vidnet havde seet Creaturerne nyeligen førend de vare blevene indsadte og deraf kunde bedøm/m/e at den omprovede Skade besønderlig paa de 3 Creaturer havde sin derivation af Indsættelsen eller andet Tilfælde?

Pr: Sonderburg havde intet imod de tilførte Contraqvæstioner, men naar Vidnets Svar paa sam/m/e er indhentet, begjerede Vidnet tilspurgt om Contra Citanten Hr: Sunde nægtede Creaturerens Udleverelse i Mindelighed

Vidnet svarede til 1te Contraqv: veed ej hvorlænge de havde været ind sadte til 2den joe det blev sagt Vidnet af Præsten til 3de qv: joe de om forklarede 3de hungrige Creaturer loed til at have manglet Føde til 4de qv: nej har ej seet dem nyelig tilforn og derfor ej med Vished kand dømm/m/e derom. til Hoved Citantens yderligere qvæstion svarede Vidnet at Præsten sagde at han ej havde tilforn villet udlevere dem uden Betaling men Rettens Middel ville han ej imodstaae at lade dem udtage igjen

2det Vidne Johannes Rasmusen Tøsøen aflagde Eed og vandt eenstem/m/ig med 1te Vidne i et og alt med det Tilføyende at de ommelte 3 hungrige Creaturer ravede af Mathed da de kom ud af Fjøsøen og den Forskjel at han ej hørte at Præsten sagde det han havde givet Børnæs Mændene tilkjende at de \Creaturer/ vare indtagne

1776: 291

3die Vidne Mons Nielsen Tøsøen aflagde Eed og vandt i et og alt eensstem/m/ig med 2det Vidne baade til Hoved og Contra Citantens qvæstioner med det Tillæg at da \de 3/ Creaturer kom slunkne og hungrige ud af Fjøsøen vare de ej mavre over Ryggen og derfor maatte det være foraarsaget af Sult da de vare indsadte.

Pr: Sonderburg ville afvarte Contra Citantens Vidners Afhørelse, hvor efter han ville besørge det fornødne.

Af Contra Citantens Vidner mødte Forpagterne paa Sund Joen og Anders men ikke deres Hustruer Sigrie og Marithe som dog hertil ere kaldede.

Til disse Vidner begjerede Comparenten Randulff følgende qvæstioner fremsatt 1. naar Creaturerne bleve indsadte 2. om ikke Hr: Sunde selv eller ved sine Folk strax loed vedkom/m/ende derom bekjendtgjøre og om disse nemlig Børnæs Mændene ind fandt sig for at udlæse Creaturerne og den derved foraarsagede Skade?

der paa fremstoed fra Contra Citantens Siide som

1te Vidne Joen Nielsen Forpagter paa Sunds Præstegaard der aflagde Eed og vandt til 1te qv: veed intet derom da han ej paa den Tiid var hjem/m/e men fraværende at arbejde paa Møgster Kirke men ved nærmere Betænkning erindrede han at han kom hjem sam/m/e Dags Aften som Creaturerne om Dagen vare indsadte en Torsdag og blev de igjen anden Dag derefter som var Løver Dag igjen af Børnæs Mændene udtagne til 2den qv: joe Vidnet tilligemed den anden Forpagter Anders blev strax ved deres Hjem komst Torsdag Aften sendt fra Hr: Sunde at kundgjøre Børnæs Mændene at deres Creaturer vare indtagne og mødte de da paa Støelen Karie Ivers Dotter der er Ole Nielsen Børneses Hustrue og Inger Elias Dotter Jens Nielsen Børneses Hustrue, for hvilke Vidnet gav det tilkjende.

Efter Pr: Sonderburgs Begjering blev Vidnet tilspurgt om Creaturerne da de paa Præste gaarden vare ind sadte fik beqven Føde og Underholdning?, hvortil Vidnet svarede joe de vare alle hver Dag ude paa Bøen fastbundne at *at æde Græs dog nogle af dem af gangen. {Efter} \Paa/ Hoved Citantens Tilspørgende svarede Vidnet at efter hans Hustrues Beretning til ham blev disse Creaturer optagen i Udmarken tæt uden for Præstegaardens Bøegjerde, og har *Umarken (Udmarken) imellem Præstegaarden og Børnes været forhen uindhegnet indtil der nu i denne Som/m/er af Madame Sunde blev foranstaltet opsadt et lidet lavt Steen gjerde derimellem lidt over ½ Alen høyt men {allerede} siden er nedfalden og iblant har Hæstene fra Præstegaarden gaaet derover hen ved Bøegjerdet mod Børnæs.

derpaa blev fremstillet

2det Vidne Anders Knudsen Forpagter paa Sunds Præstegaard, der aflagde Eed og vandt eensstem/m/ig med 1te Vidne med det Tilføyende at hvor tilstrækkelig Føde de indsadte Creaturer fik kunde Vidnet ej nøyagtig bestem/m/e, men de blev fastbundne ude paa Bøen nogen Tiid om Dagen nogle af gangen og var der da Græs paa Marken som gik over Skoen og blev fløttet fra et Stæd paa Marken til et andet.

Pr: Sonderburg i Anledning af dette Vidnes

1776: 291b

Svar begjerede Vidnet tilspurgt om naar det bundne Creatur paa Marken havde opædt Græsset paa det Stæd, hvor det var bunden om det blev fløttet hen paa et andet Stæd, hvor ej et Creatur tilforn havde været bunden og om denne Udsættelse af Creaturerne skeede med dem alle og alle de 3 Dage at de vare ind sadte? hvortil Vidnet svarede joe de bleve fløttede som forhen er forklaret og alle Creaturerne udsadt alle 3 Dage dog ikkun nogle af gangen. Til forrige Vidnes Forklaring tilføyede Vidnet at det omvundne Gjerde i Udmarken var opsadt i Fjor og forhøyet i Aar og har han ikke mærket at Hæstene er gaaet derover henimod Børnæs Bøegjerde. Pr: Sonderburg end viidere begjerede Vidnet tilspurgt om det af Vidnet omforklarede Gjerde ikke er saa lavt at Creaturer og Hæste kand gaae derover og om ikke saavel Præste gaardens som Børnæs Creaturer uagtet bemelte Gjerde har gaaet i Udmarken hvor de har villet, samt hvor længe Vidnet har været Forpagter paa Præstegaarden? hvortil blev svaret joe Gjerdet er saa lavt paa som/m/e Stæder at Creaturerne kand gaae derover, og har Vidnet vel mærket at Creaturerne fra Børnæs er gaaet ind paa Præstegaardens Udmark, men ikke at de fra Præstegaarden er gaaet ind i Børnæsens Urmark dog har han ikke selv gjetet dem og derfor ikke precise kand viide hvor de har haft deres Tilhold i Udmarken

Pr: Sonderburg begjerede Vidnet tilspurgt om han veed at der er noget Skjel og Skifte imellem det som skal være Præstegaardens Udmark og det som skal være Børnæsens samt om det ommelte Gjerde er over eller under ½ Alen høyt? hvortil Vidnet svarede at da han ikkun har været Forpagter paa Præste gaarden 1 Aar og er en frem/m/et Mand veed han ej om noget Skjel og Skifte, og om Gjærdets Høyde kunde han ej fastsætte noget med Vished da han ej \har/ maalet det og det er af forskjellig Høyde paa forskjellige Stæder; som/m/e Stæder en Alen høyt og derover og andre Stæder ikkun en halv Alen

Pr: Randulff siden Børnæs Mændene i denne Sag er Hoved Citantere ville ervarte deres nærmere Bestem/m/else eller Paastand førinden han indloed sig i noget viidere og det saameget meere da de ikke have Legitimeret sig med den i deres Hoved Stevne maal paaberaabte Udtagelses Forretning.

Pr: Sonderburg begjerede Copie af Vidnernes Forklaring og Sagens Anstand til neste Ting samt forbeholdt fornøden Erindring imod de 2de Forpagteres Forklaring.

Pr: Randulff for Hr: Sunde for saavidt den/n/e Sag angaaer reserverede alt lovligt og ind stillede den begjerte Anstand til Retten

Eragtet

Efter Hoved Citantens Begjering udsættes Sagen til neste Som/m/er Ting

1776: 292

Hr: Sunde contra Børnæs Opsiddere

Pr: Randulff æskede Sagen i Rette for Hr: Sunde og paatrængte Dom i Sagen efter forrige Paastand med Tillæg i Omkostningerne af 10 Rd i Henseende Comparentens Rejse og Møje.

Pr: Sonderburg mødte for Børnæs Mændene og formeente at denne Sag henhørede til den hvorudi de har udvirket og i Rette ført deres Continuations Contra Stevning af 3de Septbr; sidstl.; men som Rettens Kjendelse under sam/m/es Indcamination er falden derhen at denne nu paaæskede Sag skal føres Separat og han saaledes ikke for nærværende Tiid kunde skride til Beslutning uden ved vidløftig mundtlig Procedure, saa anmoedede han om Sagens Anstand til neste Ting og igjentoeg den under Continuations Stevningens Irette førelse ned lagde Reservation af Anke over Separationen.

Pr: Randulff vedblev sit forrige.

Eragtet

Den af Contra Citanten forlangte Anstand til neste Som/m/er Ting bevilges.

Hr: Sunde contra Mons Steffensen Bucken

Pr: Randulff æskede Sagen i Rette for Citanten efter Laug Dag som han fremlagde paategnet lovlig forkyndt.

Den indstevntes Hustrue Berthe Marie Ols Dotter mødte paa sin Mands Vegne og fremlagde ven/ skriftlig Deduction i Sagen af 28de Septbr: 1776 saalydende.

Pr: Randulff siden det var sildig paa Aftenen begjerede Sagens Anstand til i Morgen.

Da det er silde paa Aftenen Klokken henved 9 Nie Slet udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 5te Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret.

Pr: Randulff for Hr: Sunde æskede Sagen i Rette imod Mons Steffensen Bukken og indgav skriftlig Paastand af Dags dato hvormed han besluttede Sagen til Dom, hvilket Indlæg her indtages saa lydende.

Den indstevntes Hustrue mødte og vedblev den fra hendes Mands Siide gjorde Begjering om Anstand i Sagen til neste Ret, der blev bevilget.

15. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Clemet \Telle/ og Tørres Fielde til Jacob Nielsen paa 1 Pund 12 3/5 Mark Fisk i gaarden Gietanger dateret 4de Octobris 1776 med Revers

16. En Pante Obl: udgiven af Endre Andersen Koursland til Haldor Hendrichsen Søre Biørøen stoer 60 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Koursland skyldende 12 Mark Smør og 12 Mark Fisk dateret 4de Octbr: 1776

17. Et Declarations Skrift af Kaabeltvedts Beboere imod Gaarden Morlands Ejere ang: Lands Lod af den Fisk der fanges i en Wiig ved Gaarden Kaabeltved dateret 5te 8br: 1776.

Dernest loed Hr: Fogden Heiberg fremlægge til sit Skatte Regnskabs Belæg

1. en Designation over de af Almuen som staar skyldige for det dem

1776: 292b

af *hans Hans May:t overladte Undsætnings Korn, som i Retten blev oplæst, hvortil Almuen svarede at de alle vare fattige og at ingen Betaling derfor af dem kand ventes og at de uden Navn anførte ere omfarende Betlere der ej have noget vis Tilholds Stæd {2. det stoere Tings Vidne} Bemelte Designation 244 Rdlr 1 mrk 8 s

2. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17de Spørsmale, hvortil blev svaret at det i alt forholder sig uden Forandring ligesom forrige Aar undtagen at Lensmanden Knud Tøsøen ej meere bruger sin forhen beboede gaarde Part i Gaarden Tøsøen, og er dette Aar intet Vrag funden og i Henseende 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig ved Aarets Udgang derom at frem lægge Designation.

3die det lille Tings Vidne ang: Fiske Voger, Sauger Qverner og Huusmands Pladser, hvortil blev svaret nej at intet Tillæg i den/n/e Henseende har Stæd foruden de forhen opgivne Qverner.

4. en Designation over den efterstaaende Consumption, Folke og Familie Skat beløbende 47 Rdlr 4 mrk 8 s.

5. en Fortegnelse over de efterstaaende Høy Kongel: ordinaire Skatter beløbende for dette Aar 191 Rdlr 5 mrk 8 s og for forrige Aaringer 38 Rdlr 5 mrk 14 s og af den frivillige Afgift 12 Rdlr 1 mrk 7 s samt Procento Skat 77 Rdlr 5 mrk 2 s.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere at udrette med Sage Tinget blev sam/m/e herved sluttet og ophævet, Allene at der til Slutning blev opnævnt følgende nye Mænd til Rettens Afbetjening som Laug Rettesmænd for nest kom/m/ende Aar 1777 1. Wincentz Michelsen Nore Toft 2. Ole Jacobsen Søre Toft 3. Ole Johan/n/esen Humelsund 4. Ole Nielsen Nedre Børnæs 5. Anders Jensen Windenæs 6. Ole Jensen Windenæs 7. Hans Gullachsen Ebbesvig og 8. Hans Olsen Bildøen, hvorefter Tinget atter blev ophævet.

Høste Tinget for Schiolds Skibreede 1776

Anno 1776 den 7de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Schiolds Skibreedes Almue paa Tingstædet Møllendahl og Retten betjent af Sorenskriveren med de dertil opnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 243 ere anførte undtagen at i Stæden for No: 5 afdøde Lars Gim/m/eland sad Anders Iversen Soleim.

Først blev læst og bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Brev som ved nest forrige Høste Ting for Sartors Skibreede f: 288 ere registerede tilligemed et

Høy Kongel: Rescript af 18de Augusti 1775 ang: Præste Enke Sæderne ej at maae bort bygsles uden med de Vilkor at ryddiggjøre samme uden Lov og Dom saasart Enke bliver i Kaldet.

Dernest blev kundgjort følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Schiold efter afdøde Ole Monsen begyndt og sluttet den 31te Julii 1776
2. Et ditto af 1te Augusti 1776 efter Anders Crispinusen paa Pladsen Soleimsvigen under Gaarden Soleim
3. En Contract imellem Ejerne af Gaarden Landaas DeHr:er Danckert & Wollert Krohn og Ole Poulsen stoere Tvedt ang: Fiskerie i Tvedte Vandet dateret 1te Junii 1776
4. Et Declarations Skrift af Aanelands Ejer Hr: Justitz Raad Ooken ang: Aanelands Græs gang og der udi tilføyet Skade af frem/m/ede dateret 4de 8br: 1776.
5. Et Rydnings Brev udgiven af Sr: Barthold Meyer til Anders Engelsen paa en Huusmands Plads under gaarden Kiøkkelvig imod aarlig Afgift dateret 20de Septbr: 1776.
6. Et ditto udgiven af ditto til Rasmus Olsen paa en Plads imellem bemelte Kiøkkelvig og Schaalevigen dateret 20de Septbr: 1776

1776: 293

7. En Odels Lysning udgiven af Poul Nielsen Bircheland til ½ Løb Smør udi gaarden Søre Aas dateret 7de Octbr: 1776.

Nye Sag

DeH:rer Dankert & Wollert Krohn

contra Ejerne af Slettebakken og Natland til Tings Vidne

Pr: Randulff mødte for DeH:rer Danckert & Wollert Krohn og fremlagde Stevnemaal af 3de Septbr: nestafvigte betreffende Gaarden Landaas til et Tings Vidnes Erholdelse med viidere efter Stevnemaalets Indhold, som blev fremlagt og er af saadan Indhold.

De indstevnte Vidner mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

*Prourator Sonderburg mødte paa Madame Sinnings Vegne med exception og Protest imod de intenderede Vidners Førelse paa Grund af Lovens 1 B: 16 C: samt ditto Bogs 13de Capituls 9de art.: thi da her handler om Ejendom og Grændse skjel imellem Landaas og Slettebakkens Ejendele som paa Aastædet bør forhandles og af Vidner ikke før gjøres nogen eedelig Forklaring førend de paa Aastædet ere blevne forhørte og have gjort Andviisning paa Strækning og Mærker liige efter forhen gjorde allegata saa kunde altsaa ikke Citantens Vidner ikke føres som udgaaende paa saadant førinden de til Aastædet bliver stevnte tilligemed Madame Sinning som paagjeldende.

hun Madame Sinning loed og ved Fuldmægtig siige at det Situations Kart som i Stevningen paraabes ikke er optaget saaledes som Grændse skjellet imellem Landaas og hendes Ejendom virkelig er og at hendes mødende paa Stædet ved sam/m/e Kartes Optagelse hverken er bleven hørt eller deres Anviisning modtaget eller til Kartet ført, som hun forbeholder sig nærmere at fremføre sit fornødne om naar Citanterne efter Lovens Forskrift stævner til Aastædet og altsaa saameget meere igjen toeg sin forrige Protest til Stevningens Afviisning fra denne Ret

Pr: Randulff for sine Principaler replicerede at den gjorde Exception formeentlig ikke her var passelig da Casus ikke var at fravinde Madame Sinnings Ejendom noget, men allene at faae Mærkerne fastsætte og oplyste imellem Citanternes Gaard Landaas og angrændsende Gaarder, i hvilken Hensigt og det i Stevnemaalet ommelte Situations Kart var optagen af den competente Landmaaler, hvortil Madame Sinning paa lovlig Maade var kaldet tilligemed de øvrige som bemelte Kart, det Comparanten in originali producerede, nærmere oplyser, og da derved tillige erfares at Vidnerne ej forklare andet end hvad de selv have gjort Anviisning paa under Kartets Optagelse, følgelig paa selve Aastæderne, saa formeenes ikke at deres Eedelige Forklaring nu kand negtes. De infererede *Beskyldningninger at Madame Sinnings Udsendinger eller de som paa hendes Siide skal have været tilstæde ved Kartets Optagelse ej skulle bleven hørt med viidere ere blot ubeviislige Fordrag, der desuden ikke kand hindre Tings Vidnets Fremgang; thi i fald Madame Sinning har nogen slags Prætentioner imod Landaas kand hun paa lovlig Maade udføre samme. I saadan Anledning paastoed Comparanten Vidnerne førte saa meget deshellere, da de alle vare gamle og velaldrende og lettelig imidlertid kunde bortfalde om de ej bleve afhørte hvorved Landaas Ejere blev destitueret fra den til deres Ejendoms

1776: 293b

Stræknings Oplysning behøvende Forklaring af disse Vidner; altsaa paastoed Comparanten den skeede Exception ved Rettens Eragtning tilsidesadt og Tings Vidnet fremmet.

Pr: Sonderburg sagde at det nu producerede Situations Kart ingen større Strækning har end den Forordningen af 31te Martii 1774 giver og tillader og at det er ikke nok at Vidnet for Situations Kartets Forfatter har gjort Anviisning, men at sam/m/e og maae gjøre Anviisning paa Aastæden for en competent Ret, hvorimod og Contra Vidner bør høres, og siden det heele af Retten paakjendes, samt at det saaledes paa Citanternes Siide bør skee, siden de ved deres Situations Kart og ved deres Anviisning af Vidner vil tilvinde sig saadan Strækning og Ejendom, som bliver aabenbare til Fornærmelse for Madame Sinning og følgelig at hun saameget meere har Ret og Føye til sin gjorde Protest, den Comparanten igjentoeg fast forsikret om at ikke allene denne Ret men end og andre høye Retter vil finde samme lovmedholdig uagtet den Sminke som Pr: Sr: Randulff har sadt paa Anlegget

Pr: Randulff ansaae sidst tilførte Exception for at være det samme som forhen er sagt og allene med forandrede Ord er igjen taget; thi dersom Madame Sinning i nogen Tilfælde ved dette Tings Vidne skulle ansee sig fornermet, kand hun som forhen sagt paa lovlig Maade fuldføre sine Prætentioner, uden at dette Tings Vidne bør standses for Citanterne, der i ingen Maade har angrebet Madame Sinning til hendes Ejendoms Fornærmelse. Viidere agtede Comparenten ej pro tempore at indlade sig, men med Benægtelse af alle Slags Sminker og ubeføede Beskyldninger imod Kartet og hans Principaler vedblev forrige Paastand, hvorom han udbad Rettens Kjendelse.

Pr: Sonderburg liigeleedes igjentoeg alt sit forrige og paatrængede Rettens Bortviisnings Kjendelse under Reservation af Madame Sinnings Ret naar Sagen siden kom/m/er til lovlig Paatale paa Aastæden.

Mons Larsen og Bottild Andersen mødte og vedtoege lovlig Varsel, og i Henseende udeblevne Torger Olsen Kaalstøen blev Varselen eedelig afhjemlet af de brugte Kaldsmænd Lensmand Jaen Andersen Tveteraas og Hans Hansen Natland i Relation deres Paategning paa Stevnemaalet.

Den frem lagde Opmaalings Forretning indtages her af følgende Indhold

Derefter blev i Anledning den fra Madame Sinnings Siide skeede Exception af Retten

Eragtet

Lovens 5 – 2 – 68 art: viiser at der til Tinge kand føres Vidne om en paa Aastædet foregaaet Handling og Deeling af Jordegods imellem Arvinger og Samejere uagtet at de derom ere ueenige og have Tvist om Jevnet og Fornærmelse derved, som de siden paa lovlig Maade maae forfølge, og i Overeensstemmelse dermed kand det ikke betages Citanterne her inden Retten at lade afhøre de ind stevnte Vidner ang: deres under den fremlagde Opmaalings Forretning gjorde Anviisning, da det siiden er vedkommende uformeent paa lovlig Maade at forfølge deres Ret ved Søgemaal til Aastædet, og saaledes har den allegerede Lovens 1 – 13 – 9 art: ikke her Stæd hvor en foregaaet Handling paa Aastæden gjør Forskjellen og

Pr: Sonderburg for Madame Sinning reserverede Paaanke

1776: 294

og tilkjendegav sam/m/e strax skal blive effectueret, ligesom han og nu leverede en Ort til stemplet Papiir med Begjer om det passeredes lovlige Beskrivelse og imidler tiid protesterede imod Vidners Førelse, da han skal foreviise Ober Rettens Stevning og om Retten ikke desmindre skulle ville antage Vidnerne, absenterede sig paa Madame Sinnings Vegne sam/m/e at paahøre.

Pr: Randulff uden at opholde sig med Besvarelse paa chimærer og Trudsler paastoed Vidnerne i Conformité af af sagde Kjendelse examinerede, til hvilken Ende han fremlagde qvæstionerne af Dags dato saa lydende.

Derpaa blev fremkaldet som

1te Vidne Zacharias Danielsen Houcheland, for hvilken blev oplæst den fremlagde Opmaalings Forretning der <skeede> efter Vidnets Anviisning {, skeede}, den han eedfæstede saaledes som derudi anført af ham at være skeed og viidere under sam/m/e Eeds Kraft forklarede til 2den qv: at allerede for 20 Aar siden da han kom at boe paa Houcheland blev Vidnet sagt \af/ Beboerne paa Landaas at Grændse skjellet for Gaarden Landaas skulle gaae saaledes som af ham er anvist saavel som af de andre angrændsende Naboer og Mænd, hvis Navne han ej nu kand erindre, og ved sam/m/e Tiid blev Vidnet sagt at en Dræng {tjenende} nemlig Niels, som havde tjent for Fru Bispinde Borneman, der nogle Aar tilforn ejede Slettebakken, at bemelte Frue Bispinde i den Tiid havde sagt ham at Grændse skjellet imellem Landaas og Slettebakken skulde \gaae/ i Runsestien (Ruusestien), og dette fortalte bemelte Niels til Vidnet da han var ude at hugge i den Strækning som nu af Slettebakkens Ejer er indhegnet til en Plads for Huusmanden Torger Olsen Kaalstøen, og var bemelte Bispinde Borneman Ejer af Slettebakken førend den blev solgt til Wordeman der nu er meere end 20 Aar siden. Da Vidnet kom at boe paa Houcheland for 20 Aar siden spurgte han da værende Ejer af Slettebakken Sr: Wordeman hvor Grænse Skjellet gik imellem ham og Landaas, hvor til Wordeman svarede at det kunde han spørge Landaas Mændene om. Vidnet sagde da at dem ej meere var betroet Documenterne end ham og at i fald de hugge længere end Landaas Ejendom strækkede sig maatte han nemlig Wordeman advare dem derom og derpaa huggede Vidnet strax sam/m/e Tiid paa den nordre Siide af Tennebekken langs den opmaalede Strækning op efter til Russestien, hvormed Vidnet stedse siden har continueret indtil for nogle Aar siden at Huusmanden Torger Kaalstøen har begyndt at indhegne deraf, da han efter den Tiid ikkun har kunde hugge neden for. til 3die qv: svarede Vidnet joe som omspurgt til 4de qv: nej Vidnet har ej kundet fornem/m/e saadan Tilegnelse eller Ejendoms Rets Udøvelse inden den/n/e Grændse Linie undtagen at Wosse Torger som melt for nogle Aar deraf har ryddet og indhegnet. til 5te qv: joe som omspurgt og var Vidnet selv med at forbyde ham det

1776: 294b

og tilstænge dette Huus.

Vidnets Forklaring til hver qvæstion i sær blev ham forelæst, det han tilstoed rigtig at være tilført. Derefter blev fremstillet som

2det Vidne Anders Tollevsen Landaas, for hvem blev oplæst hans i den fremlagde Opmaalings Forretning af 6te Maji dette Aar gjorde Forklaring og Anviisning af Grændse Skjellet for Gaarden Landaas, som han eedfæstede og

derunder tillige forklarede til 2den qv: for noget over 20 Aar siden har han hørt af Jonas Rasmusen, som da tjente som Kusk hos da værende Ejere af Gaarden Slettebakken Frue Bispinde Borneman at Grændseskjellet for Gaarden Landaas skulle gaa \paa/ nordre Siide {af} \i/ Tennebekken og derfra til Russe stien, hvilket ham af bemeldte Frue Bispinde selv var sagt. til 3de qv: joe som omspurgt. Til 4de qv: nej har ej fornum/m/et at de angrændsende har tilegnet sig nogen Ejendoms Ret inden for denne Grændse Linie eller udøvet nogen Ejendoms Ret derudi førend nu for nogle faa Aar siden at Wossen Torger Olsen Kaalsbøen (Kaalstøen) har opryddet hans paaboende Plads neden for Russe stien under Fjeldet der gaaer inden for denne Linie. Til 5te qv: joe som omspurgt. Til Slutning forklarede han end viidere for Tydeligheds Skyld at Grændse Linien gaaer liige fra Udløbet af Tennebekken i Tvette Vandet til Russe stien saaledes som paa Aastæden er anvist og paa Kartet betegnet.

1te Vidne Zacharias Danielsen Houckeland blev atter fremkaldet og under forhen aflagde Eeds Kraft forklarede eensstem/m/ig med 2det Vidne at Linien gaaer fra Tennebekkens Udløb til Russestien

Derpaa blev fremkaldet

3die Vidne Rasmus Johan/n/esen Øvre Træet, der eedfæstede den af ham forhen gjorde Forklaring og Anviisning under Opmaalings Forretningen, som blev ham forelæst og derunder tillige vandt til 2den qv: Omtrent for 30 Aar siden da Vidnet stode og huggede ved Tennebekken kom Ejeren af Slettebakken Frue Bispinde Borneman til ham og sagde at han ej maatte kom/m/e sør om Bekken. dernest blev det og Vidnet sagt i hans Barndom af Salomon Natland, som paa den Tiid var en gam/m/el Mand over 70 Aar at Grændse Skjellet for Landaas gik langs Tennebekken \og/ fra dens Udløb i Tvedte Vandet op efter til Russestien, hvilket ligeledes siden blev ham sagt af hans Broder Lars Johannesen for henved 30 Aar siden imedens at den/n/e hans Broder Lars var Forpagter paa Slettebakken hos Biskop Borneman. Til 3de qv: joe som omspurgt. Til 4de qv: nej har ej fornum/m/et at de inden den/n/e Grændse Linie har tilegnet sig eller udøvet nogen Ejendoms Ret førend for nogle Aar siden at Wossen Torger Olsen Kaalstøen har ryddet og ind-

1776: 295

hegnet noget der af til sin paaboende Plads. Til 5te qv: Vidnet har hørt det af andre men veed i Øvrigt intet derom.

4de Vidne Niels Andersen Natland eed fæstede den af ham gjorde Forklaring og Anviisning under Opmaalings Forretningen der blev ham forelæst og derunder forklarede tillige til 2den qv: har hørt det af hans Fader Anders Tollevsen Landaas. Til 3de qv: joe som omspurgt til 4de qv: ligesom 3die Vidne. Til 5te qv: jo som omspurgt og var Vidnet selv med at forbyde ham det og tilstænge dette Huus.

Mons Larsen Øvre Natland fremlagde in originali et ham meddeelt Skjøde af 11te April 1763 paa en Løb Smørs Leje i Gaarden Øvre Natland, hvorefter han formeente ubehindret at beholde de for Gaarden derudi fastsadte Grændser. Bemeldte Skjøde indtages her saalydende.

Pr: Randulff for sine Com/m/ittentere formeente at det fremlagde Skjøde i ingen Deel kunde gjøre nogen Forandring i Henseende producerede Situations Kart og Vidnernes Forklaring, i Øvrigt begjerede han Tings Vidnet sluttet og sig in forma beskrevet meddeelt, der af Retten blev bevilget.

8. Publ: et Skjøde udgiven af Erich Larsen Rølland til Hr: General Krigs Com/m/issaire Geelmeyden paa nogle Vaan og Udhuuser paa Gaarden Damsgaard for 120 Rdlr dateret 20de Maji 1776.

Da det allerede er silde ud paa Aftenen Kl: 7 Slet, udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 8de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Anledning af den Kongel: Resolution af 20de Februarii 1770 og det Kongel: Kam/m/er Collegii Decision af 24de Octbr: 1775 Almuens Efterretning indhentet om alle de her i Skibreedet befindende Qværner og Laug Rettens Skjøn om hvormeget eenhver af dem kand ansættes at svare udi aarlig Skat og Afgift til Hans Kongel: May:ts Casse, hvorefter blev opgiven følgende Qværner her i Skibreeder at befindes 1. paa Gaarden Rødland Matr: No: 1 1 liden {Flom} qværn til Opsiddernes Brug som blev ansadt for 4 s 2. Garden Borge No: 5 er 2 Qværner, der allene drives i Flom/m/ens Tiid, blev ansadt for 2 s hver. 3. No: 6 Gaarden Lohne 1 Qværn for 4 s 4. No: 7 gaarden Houge 2 Qværner á 2 s 5. No: 8 Gaarden \Næse/ 1 Qværn for 4 s. 6. No: 9 Gaarden Scholdahl 1 Qværn for 4 s 7. No: 10 Gaarden Unneland 1 for 4 s 8. No: 12 Houcheland 1 for 4 s. 9. No: 15 Gaarden Sølen 1 for 4 s 10. No: 19 Heldahl 2 á 4 s. 11. No: 21 Øvre Dyngeland 1 for 2 s 12. No: 22 Milleshoug 1 for 2 s. 13. No: 23 Ulsmøg 1 for 2 s. 14. No: 26 Nedre Totland 1 for 2 s. 15. No: 29 Helle 2 á 2 s. 16. No: 30 Gim/m/eland 1 for 2 s. 17. No: 31 Frøetved 2 hvoraf den eene paa Monses Brug for 4 s og den anden for 2 s. 18. No: 34 Lund 2 á 2 s. 19. No: 35 Hougsdahl 2 á 2 s 20. No: 36 Samdahl 3 á 2 s. 21. No: 38 Kirke Bierkeland 1 for 2 s 22. No: 39 Tvedt 1 for 2 s 23. No: 40 Smøraas 2 á 2 s 24. No: 45 Hornæs 3 á 8 s. 25. No: 55 Flesland 3 á 8 s. 26. \No: 58/ Aadland 1 for 2 s, 27. No: 61 Schage 2 á 2 s. 28. No: 62 Haaverstue 2 á 2 s 29. No: 66 Søraas 2 á 4 s. 30. No: 68 Schiold 1 for 2 s

1776: 295b

31. No: 69 Appelthun 1 for 2 s 32. No: 70 Nesthun 1 for 2 s. 33. No: 71 stoere Mithun 2 á 2 s 34. No: 72 Øfsthun 2 á 4 s 35. No: 73 Sandahl 1 for 2 s 36. No: 74 Tveteraas 1 for 2 s. 37. No: 78 stoere Tvedt 1 for 2 s 38. No: 79 Fiøsanger 2 á 4 s. 39. No: 81 Hoepe 1 for 4 s 40. No: 82 Steensvig 1 for 2 s 41. No: 87 Dolvigen 1 for 2 s. 42. No: 92 Nappen 2 á 2 s. 43: Byenæs No: 93. 2 á 2 s 44. No: 95 Sælen 1 for 4 s 45. No: 98 Øvre Fyllingen 1 for 4 s 46. No: 99 Bjørndahl 1 for 2 s 47. No: 100 Ladefjord 1 for 2 s 48. No: 121 Damsgaard 1 for 2 s. 49. No: 126 Houcheland 1 for 2 s. 50. No: 130 Tarlebøe 1 for 4 s 51. No: 132 Harrebakke 1 for 4 s 52. No: 134 Schaalevignæsset 1 for 4 s. 53. No: 147 Fane Præstegaard 1 for 4 s

Dernest belv publiceret

9. Et Skjøde udgiven af Niels Carlsen Nøtved til hans Søn Carl Nielsen paa 1 Pund Smør og ¼ Huuds Leje i Gaarden Nøtved, hvor foruden Kjøberens selv forhen ejer 9 3/5 Mark Smør og 7/10 Huud, for 90 Rdlr dateret 10de Maji 1776

10. En Bygsel Seddel udgiven af Niels Carlsen til Carl Nielsen paa 14 3/5 Mark Smør og 3/20 Huud i Gaarden Nøtved dateret 10de Maji 1776 med Revers.

11. Et Skjøde udgiven af Lars Nielsen Søre Aas til Jacob Olsen Dyngeland paa ½ Løb Smør ½ Tønde Malt og ½ Huuds Leje i Gaarden Søraas for 300 Rdlr dateret 8de Octbr: 1776

12. Et Vilkaars Brev udgiven af Jacob Olsen Søraas til Lars Nielsen Søraas paa aarlige Leve Kaar af nysbemelte hans tilkjøbte Jorde part i Søraas dateret 8de Octbr: 1776.

13. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Claus Blekingberg paa Solem til Hr: Biskop Friis stoer 250 Rdlr med 1te Pante Ret i endeel Vaan Huuse og Spesificeret Løsøre dateret 25de Maji 1772 og tinglyst den 5te Octbr: sam/m/e Aar, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 21de Maji 1776 er indfriet og betalt, hvor fore den mortificeres

14. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvartermester Haberdorff til Hr: Brandahl paa nogle Vaanhuuse paa Fane Præstegaard dateret 23de Februarii 1776.

Nye Sag

Tingsvidne ang: Gaarden Houcheland

Procurator Randulff mødte for DeH:rer Danckert & Wollert Krohn og fremlagde Stevnemaal af 2den Septbr: nestafvigte til Tings Vidnes Erholdelse betræffende Gaarden Houcheland og angrænsende med viidere efter bemelte Stevnemaals nærmere Indhold, hvorefter han begjerede vedkom/m/ende paaraabt. Bemelte Stevning indtages her og er saa lydende.

Alle de indstevnte \undtagen Conducteuren/ mødte og vedtoege lovlig *lovlig Varsel tilligemed et godvillig mødende Vidne navnlig Sirie Willums Dotter.

Pr: Jacob Preus Sisterede sig for Retten paa Hr: Justitz Raad Dam Laus, Sr: Jacob Tedenings og Jens Jensen Krohnstads Vegne, hvilke alle vedtoege lovlig Varsel efter Stevnemaalets Indhold, i Confrontation med Lovens 1 – 2 – 15 men considererer derhos Lovens Bydende i nest følgende 4 Cap: 1te art: p: 33 og 34 i Confrontation med 9 art: i Loven p: 123, da tvivles ingen lunde paa at den/n/e respective Dom/m/er efter Lovens Medfør seer derhen at selve Sagen efter sine Omstændigheder paa nærværende Tiid lovmessigen vorder plejet og tracteret; Thi skal Vidner føres uden for Aastædet, hvor Dom/m/er og Laug Rettet om

1776: 296

Tingen i selve Sagen skal granske om det omtvistede, da bør formeentligen saadan Rettens Behandling vorde effectuere efter Lovens Allernaadigste Forskrift, altsaa protesterede Comparenten Preus paa hans Principalers Vegne paa Citanternes udtagne Stevnings Afviisning fra *dennet Ret til Aastædet samt at Citanterne med sine opkrævede Vidners Førelse derhen afviises hvor da Comparentens Principaler vil give sig den Ære den/n/em at møde med vedbørlig Forsvar, dog herved reserverede sig alle beneficia juris og i sin Tiid og paa sit Stæd vedbørlig Satisfactions Indtale for formeentlig ulov beføyet paadrægen Rettergang og her udinden afvartede Comparenten denne respective Rettens vel døm/m/ende Eragtning til viidere messures Tagelse.

Pr: Sonderburg mødte for Hans Molle som Ejer af Aarestad og forestillede at den Anførsel som i Stevningen er gjort at han for sin Ejende Gaards Aarestads Udmarks Strækning ej under det af Citanterne optagne Situations Kart skulle kunde have gjort nogen Anviisning paa Kand og Mærker aldeles ikke medførte Rigtighed, men at den Anviisning som derom blev erbudet hverken blev hørt eller antaget haver tvertimod sin uimodsigelige Rigtighed, ligesom udi Aaret 1703 den 21de Maji er begyndt og viidere fuld ført en lovlig Aastæds Forretning over Aarestads Ejendom som indbefatter sam/m/es rette Tilliggende, den han nu i Retten anviiste og begjerede sig paategnet tilbageleveret. Viidere forestillede han at Citanterne ved den her paakrævende Forklaring af Vidner vil betage Molle for eendeel sin Ejendom udi Aarestad under at bekræfte det optagne Situations Kart, hvilket Molle formeente og paastoed tilligemed det som paa hans Siide til Oplysning om hans Ejendoms Strækning henhørede under Behandling paa Aastædet følgelig Lovens 1 B: 16de C: item 13de Capituls 9de art: og altsaa exciperede han imod saavel den i Rette førte Stevning som Vidners

Førelse efter sam/m/e saavidt ham bemelte Molle betræffer og paastoed Citanterne med deres agtende Vidners Førelse henviist til Aastæden.

Pr: Randulff for sine Principaler bemærkede at ingen af DeH:rer Excipientere havde considereret at her allene stevnes til Tings Vidne men ikke til Dom og for at fratage Contra Partierne deres Ejendom/m/e, men allene for at beviise og godtgjøre Citanternes Ejendom/m/e efter derover optagne Situations Kart, som Comparenten herhos in Originali producerede; I saadan Anledning formeente Comparenten at de gjorde Allegationer i dette Tilfælde ikke kunde hindre Tings Vidnets Fremgang, men Contra Parterne i fald de have noget derimod maatte paa lovlig Maade selv besørge saadant, altsaa imodsagde han de indlagde Exceptioner og paastoed Tings Vidnets Fremgang, hvorom han udbad sig Rettens Kjendelse.

Pr: Sonderburg for Molle replicerede at enten Citanterne vil have Dom eller et blot Tings Vidne, saa

1776: 296b

maae Vidnerne ligesaavel som de paagjeldende Parter kaldes til Aastædet for i Rettens og Parternes Overværelse at gjøre Anviisning om det de forklare naar sam/m/e som her skal angaae Ejendom og Grændse Strækninger og kunde derfor Sr: Randulffs repliqves 1te membrum ikke kom/m/e i nogen formeentlig Betragtning, det andet membrum af sam/m/e faldt af sig selv hen som uoverensstem/m/ende med den i Rette førte Stevnings intention; thi naar her ikke sigtedes til ved Vidners Førelse at tilvinde Citanterne saadan Strækning i Udmarken for deres ejende Gaard Houcheland med flere Gaarder, som det i Rette lagde Kart indbefatter, der er til præjudice for Molles Ejendom i Udmarken for hans Gaard Aarestad, havde det været uforholden at kalde enten Molle eller andre angrænsende som paagjeldende at anhøre Vidner og kunde da dette viise hvor ulovlig Stevning og Vidners Førelse var i nærværende Tiid uden at Comparenten behøvede at erindre de Fortredeligheder og enormiteter, som vil følge deraf naar Molle og de andre tilstevnte siden skulle ville oplyse deres Ejendoms Strækning og den præjudice som det i Rette lagde Situations Kart for dem indbefatter enten ved Stevning hertil Tinget eller til Aastæden; thi vedblev han sin Exception og protest og forventede Rettens biefaldelige Kjendelse for sam/m/e.

Pr: Preus paa sine Principalers Vegne henholdt sig til hans forhen fremsatte Procedure og Exception og øvrigens var eensstem/m/ig med Pr: Sonderburgs frembragte Procedure saavel anlangende det nu af Citanternes Fuldmegtig i Rette lagde Situations Kart som det viidere velbemelte Pr: Sonderburgs Procedure og derudinden i et og alt ville Comparenten afvarte Rettens retviise Kjendelse

Pr: Randulff replicerede at naar det considereres at de indstevnte alle have været kaldet ved Situations Kartet og det i saa Maade har alle vedbørlige Formaliteter, ligesom de derimod formerede ubeviislige Beskyldninger i ingen Maade kunde kom/m/e i Betragtning saa formeente han de nye derimod gjorde Indvendinger ikke kunde hindre Tings Vidnets Fremgang som han fremdeeles paastoed

Det af Sr: Sonderburg fremviiste Protocol Udtoeg blev ham med Rettens Anviisnings Paategning tilbageleveret.

Den fremlagde Opmaalings Forretning, hvortil Situations Kartet er hæftet indtages her og er saa lydende.

Derefter blev i Anledning de fremsatte Exceptioner af Dom/m/eren

Eragtet.

Lovens 1 – 13 – 9 og 1te B: 16de C: handler om de Ejendoms Tvistigheder som ved Dom skal adskilles eller Skade af Aavirke at begrænse og taxere, hvortil nødvendig udfordrer Rettens Syn og Granskning paa Aastæden førinden sam/m/e kand paakjendes, og derom er ikke qvæstioner i det her paastevnte Tings Vidne, hvor der ikkun intenderes Vidnernes Eedfæstelse og Forklaring om den af dem under fremlagde Opmaalings Forretning i de paagjeldendes Tilkaldelse paa Aastæden gjorde Anviisning, og da

1776: 297

Lovens 5 – 2 – 68 tillader saadant Vidne til Tinge ang: en paa Aastæden foregaaet Handling og Deeling af Jordegods imellem Arvinger og Samejere uagtet at de ej derom ere eenige men have Tvist om Jevnet og Fornærmelse derved, som de siden paa lovlig Maade maae forfølge, saa kand Citanterne i Overensstemmelse dermed ikke negtes de indstevnte Vidners Førelse herom, hvorimod det bliver alle vedkom/m/ende uformeent paa lovlig \Maade/ ved Søgemaal paa Aastæden at forfølge deres formeentlige Ret til Doms.

Pr: Randulff producerede skriftlige qvæstioner, hvorefter han bad Vidnerne examineret, hvilke er [af]? saadan Indhold.

1te Vidne Zacharias Danielsen Houcheland anførte den fremlagde Opmaalings Forretning sig forelæst og eed fæstede sin derudi gjorde Forklaring og Anviisning samt derunder lovede at udsiige tilliige Sandhed paa det omspurgte.

Efter at Opmaalings Forretningen var forelæst Vidnet og førinden at han derpaa blev tagen i Eed frem kom Pr: Sonderburg og ville have Protocollen noget tilført, men da Dom/m/eren ej ville udsætte derefter at antage Vidnets Eedfæstelse, skjød Pr: Sonderburg Laug Retten til Vidne om at ham blev negtet Tilførsel og det med en hidsig Mine. Saasnart Vidnet var eedfæstet admitterede Dom/m/eren Sonderburg at tilføre hvad han til den/n/e Sag agtede fornøden, og formanede ham derhos til meere søm/m/elig Adfærd for Retten. Pr: Sonderburg observerede for Molle at han ikke var bleven paraabt til at høre Rettens Kjendelse efterat Retten det moverede til Kjendelse havde optaget og

Comparenten imidler tiid og af Fornødenhed havde maattet begive sig bort under Kjendelsens Affattelse, thi var det han baade nu ligesom og strax at han om Rettens Kjendelses Afsiigelse var bleven viidende at han comparerede og reserverede Anke over den aflæste Kjendelse og hvad Følge deraf maatte blive forhandlet samt til den Ende i Rette leverede en Ort til stemplet Papiir og begjerede det passerede og passerende beskreven meddeelt, hvornest han igjen absenterede sig fra Retten uden at kunde tage nogen Deel i hvad Vidnerne maatte forklare, for Øvrigt formeente han ikke at have opført sig paa nogen usøm/m/elig Maade.

Pr: Preus for sine Principaler reserverede den/n/em i belejlig Tiid lovlig Paa-anke over Rettens aflæste Kjendelse og derudinden var sam/m/enstem/m/ig med Pr: Sonderburgs tilførte, men ikke destoemindre da Retten ved sam/m/e Kjendelse haver admitteret de indkaldte Vidner til eedelig Forklaring saa protesterede Comparenten fremdeeles paa attraaende Forklaring Aflæggelse og i Henseende forberørte Rettens Kjendelse Appel for Ober Retten indleverede Comparenten reede Penge til det stemplede Papiir og altsaa toeg hans Principaler alle Lovens Benaadninger reserveret, da og Comparenten sig

1776: 297b

derefter fra Retten absenterede.

Derpaa forklarede Vidnet til 2den qv: For 20 Aar siden saasart Vidnet kom til Houcheland blev Grændserne ham saaledes sagt af Naboerne, og et Par Aar derefter for 18 Aar siden fra nu af blev det Vidnet sagt af Cancellie Raad Danckertsen med det Tilføyende at naar Kronstads Creaturer kom paa den Østre Siide af Houchelands Vandet, havde Comparenten Frihed at drive dem tilbage paa den vestre Siide deraf. til 3de qv: joe som omspurgt. Til 4de qv: nej Vidnet veed ej at de angrændsende har tilegnet sig tilforn nogen Ejendoms Ret derudi, men da Udmarken er aaben og uindhegnet har *Creaturererne fra Naboe gaardene gaaet der ind paa. Til 5te qv: Vidnet veed ikke at Naboe gaardene deri nogensinde har fisket, men Houcheland har stedse brugt det allene. Til 6te qv: joe det er Vidnet bekjendt og blev ham sagt saasart han kom til Houcheland at boe for 20 Aar siden af forrige Beboere paa Gaarden og Naboerne saavel som et Par Aar derefter af Cancellie Raad Danckertsen. Til 7de qv: joe det er skeed jevnlig i de 20 Aar han der har boet hvert Aar nogle gange ja hver Maaned og Uge

2det Vidne Rasmus Johan/n/esen Øvre Træet anhørte sig forelæst den fremlagde Opmaalings Forretning og hans derunder gjorde Forklaring og Anviisning den han eed fæstede og derunder tillige forklarede til 2den qv: For nogle og 40 Aar siden da Vidnet tjente hos Mons Johan/n/esen Houcheland blev det ham sagt af bemelte hans Husbonde og saaledes bestandig har været holdt altiid siden i de 31 Aar derefter at Vidnet har boet paa Øvre Træet under Houcheland. Ligesom og sam/m/e blev ham sagt af Robert Houcheland der kom efter Mons, da Vidnet tillige forblev i bemelte Roberts Tjeneste. Til 3de qv: joe som omspurgt og har Houchelands Beboere i den Strækning gravet Rødder og deslige. Til 4de qv: ligesom 1te Vidne. Til 5te qv: ligesom 1te Vidne. Til 6te qv: joe det er Vidnet saaledes bleven \sagt/ i hans Barndom da han var Smale Gut paa Houcheland saavel af Beboerne der som Naboerne der under nogle og 60 Aar siden. Til 7de qv: joe det er stedse skeed saavel i den senere Tiid som i den ældre da Vidnet tjente hos Mons og Robert Houcheland

3die Vidne Sirie Willums Dotter Bendix Knudsens Hustrue mødte godvillig og blev antagen til Forklaring uden Eed, efter som hun ej tilforn paa Aastæden har gjort Anviisning, men blev formanet at gjøre saa sand færdig Forklaring som hun i Tiiden med Eed kand bekræfte og paa Aastæden gjøre Anviisning paa og derpaa forklarede til 2den qv: at for 29 Aar siden hørte hun af hendes da værende Fæstemand Jens i Træet, der siden er død, saavel som af hendes Sviger Moeder Anne i Træet der var en æld gam/m/el Koene over 100 Aar gam/m/el at Grændse Skjellet imellem Houcheland og Cron-

1776: 298

stad skulle gaaet fra Roukiøn/n/et i den sønderste Ende af Houchelands Vandet. Til 3de qv: joe som omspurgt og har Houchelands Beboere derudi gravet Rødder og deslige. Til 4de qv: har ej hørt det. Til 5te qv: joe Houchelands Ejere og beboere allene og har ej hørt at de angrændsende derudi har tilegnet sig nogen Ret. Til 6te qv: veed intet derom Til 7de qv: joe det er skeed stedse og jevnlig som omspurgt i de 29 Aar Vidnet har boet paa Nedre Træet.

Siden det var sildig paa Aftenen udbad Pr: Randulff at Tings Vidnet maatte udflyttes til i Morgen tiilig for at faae afhørt Vidnet Bendix Knudsen, som til den Tiid maatte paalægges at møde, hvilket blev bevilget og Vidnet Bendix paalagt til i Morgen at møde

Da det var sildig paa Aftenen Kl: 7 Slet, udsættes Sage Tinget til Morgen

Nestpaafølgende Dag den 9de Octobris vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret,

og blev da taget i Rette den af anbefalet Actor for Hans Næverman anlagde Sag imod Oberste v: Dietrichson efter forrige Kjendelse, og indtages her den Dommeren fra General Auditeuren udi Norge herom tilkomne Svar Skrivelse af 24de Augusti dette Aar, der er saa meldende. I den Anledning har Dom/m/eren tillige fra Stifet erholdet bekræftet

Gjenpart af det derudi paaberaabte Høy Kongel: Rescript af 19de Martii 1725, der liigeledes her indtages og er af saadan Indhold.

Derefter blev

Forafskeediget

Ligesom det i Forordningen af 7de Martii 1749 dens 3die articuls 2det membro er foreskrevet at Under Officierer og Gemeene ved Landmilitien for Værnetinget bør aflægge deres Vidnesbyrd uden i den Henseende at fastsætte noget om Ober Officiererne, hvilke der fore ansees for meere militaire ratione fori end de førstbenævnte og i personelle Sager at henhøre under Krigs Retten, saa synes og dette at være Aarsagen til at i den efterfølgende 5te articuls 2det membro, hvorved Under Officiererne i Klam/m/erie og injurie Sager henlægges under Krigs Retten, intet er nævnet om Ober Officiererne, og naar derhos hermed confereres den paafølgende 7de articul i samme Forordning, der byder at Lejermaals og andre Straf Bøder ved de militaire er skjænket Officier Enke Cassen og at deslige Sager ved Krigs Retten bør forhøres og paakjendes, er det klart at Ober Officiererne ved Land militien i Slagsmaals og Klam/m/erie Sager formedelst derfor foreskrevne Straf Bøder bør svare under Krigs Retten.

Dette Søgemaal rejser sig fra en Citanten af Obersten v: Dietrichson formeentlig tilføyet Overlast og real injurie, og eftersom den indstevnte første gang at Sagen faldt i Rette har exciperet Forum har denne Rett ingen Adgang at paadøm/m/e Sagen som den civile jurisdiction uvedkom/m/ende, men samme henviises til competente militaire Forum.

15. Publ: en Opmaalings Forretning holden af Hr: Conducteur Christie over Gaarden Landaases Grændseskjel begyndt den 6te Maji 1776.

16. En ditto af ditto over Gaarden Houchelands Grændser begyndt d/en 15de Maji 1776

1776: 298b

17. En Opmaalings Forretning holden af Hr: Conducteur Christie over Gaarden Fiøsanger Grændse skjel begyndt den 10de Junii 1776

18. En ditto af ditto over Grændserne for Gaarden Nordaas begyndt den 18de Juni 1776.

19. En ditto af ditto over Grændserne for Gaarden Soleim begyndt den 26de Junii 1776

20. En ditto af ditto over Grændserne for Gaarden Steen begyndt den 3de Julii 1776

derneft continuerede Tings Vidnet ang: Houchelands og den derover skeede Opmaaling.

Pr: Randulff mødte paa Citanternes Vegne og æskede Sagen i Rette efter Udsættelse fra i Gaar og begjerede Vidnet Bendix Knudsen, som nu møder afhørt

4de Vidne Bendix Knudsen Nedre Træet fremstoed og efter at den fremlagde Opmaalings Forretning var bleven oplæst eedfæstede Vidnet den derudi af ham gjorde Anviisning og Forklaring og derunder tillige vandt til 2den qv: For 26 Aar siden da Vidnet kom at boe i Nedre Træet blev ham sagt af Mons Olsen og Ole Olsen, hvis Fader Ole forhen havde boet i Træet over 20 Aar, at de havde hørt af deres Moeder Malene i Træet og deres Beste Moeder den gamle Anne i Træet at Grændse Skjellet imellem Houcheland og Cronstad gik fra Roukiønnet i den sønderste Ende af Houchelands Vandet langs bemelte Vand. Til 3de qv: joe som omspurgt og ved at rive Krat og *og brække Rødder. Til 4de Vidnet har ej hørt at de angrændsende Gaarder har tilegnet sig nogen Ejendom deri ...(?) da Udmarken er aaben og uindhegnet har Creatureerne iblant gaaet ind derpaa Til 5te Houchelands Ejer har allene kastet i disse Vand og Vidnet har ofte været med ved/ den Lejlighed, men ingen andre fra Naboe Gaardene. Til 6te qv: joe Vidnet har hørt det omspurgte liige fra den Tiid han kom at boe i Nedre Træet og det saavel af forbemelte Mons og Ole Olsen som af et gam/m/elt Fruentim/m/er navnlig Syneve der var en Datter af den gamle Anne i Træet. Til 7de qv: joe det omspurgte er skeet ofte og jevnlig i al den Tiid Vidnet har boet der og det saa ofte de har haft Lejlighed dertil da Vidnet i blant har været med ved saadan Lejlighed

De brugte Kaldsmænd Lensmanden Jaen Andersen Tveteraas og Hans Hansen Natland afhjemlede under Eed Stevningens Forkyndelse {for} \i/ Conducteur Christie Logi efter deres Paategning paa Stevnemaalet.

Pr: Randulff for sine Principaler begjerede derpaa Tings Vidnet sluttet og sig in forma beskrevet meddeelt der af Retten blev bevilget.

Pr: Saxe contra Madame Sinning

Procurator Randulff som anbefalet for Madame Sinning mødte og forestillede at han vel havde tænkt denne Gang at slutte Sagen fra sin Siide, men da det formedelst adskillige Forfald denne gang var blevet ham umuelig var han nødsaget at begjere Anstand til neste Som/m/er Ting, da han belovede at slutte Sagen til Dom.

Eragtet

Efter den indstevntes Begjering bevilges endnu eengang Sagens Anstand til neste Som/m/er Ting, til hvilken Tiid han fra sin Siide haver

1776: 299

at beslutte Sagen til Dom.

Derefter blev publiceret

21. Et Skjøde udgiven af Engel Torgulsen Brathuus til Joen Nielsen Østebøe paa 1 Løb Smørs Leje i Gaarden Østebøe for 310 Rdlr dateret 8de Maji 1776.
22. En Pante Obl: udgiven af Jon Nielsen Østebøe til Engel *Toriensen Brathuus stoer 250 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Østebøe skyldende 1 Løb Smør Skatte Skyld og i Landskyld 2 Pund Smør og 2/3 Huus dateret 8de Maji 1776
23. Et Skjøde udgiven af Erich Larsen Ulsmog og Niels Larsen Sandbreche til Magnus Iversen Høysæt paa Bierchelands Annex Kirke med ornamenten og inventarium for *for 100 Rdlr dateret 9de Octbr: 1776.
24. En Pante Obl: udgiven af Ole Olsen Østestad til Lars Olsen Helland stoer 190 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Samdahl skyldende 1 Løb Smør dateret 1te 8br: 1776
25. En Odels Lysning udgiven af Jacob Jacobsen Dolvigen til ½ Løb Smør og ½ Huuds Leje i Gaarden Byenæs, der beboes af Ole Jacobsen og et derfra afhendet Stykke Mark dateret 8de Octbr: 1776.
26. En Odels Declaration udgiven af Niels Andersen Apeltved ang: hans paaboende Anpart i Apeltved dateret 8de 8br: 1776.
27. Et Skjøde udgiven af Enken Berthe Anthonius Dotter Schiold til Ole Olsen Schiold paa 11 43/56 Marker Smør og 7 23/26 Kande Malt og 433/4992 Huuds Leje i Gaarden Schiold for 117 rd 2 s dateret 9de 8br: 1776
28. Et Skifte Brev forrettet efter Myndtlingen Daniel Pedersen Houge den 22de Decembris 1775.

Justits Sag contra Jorne Anders Dotter for ringe Tyverie.

Sr: Cort Kramer mødte paa Hr: Fogden Heibergs Vegne og æskede Sagen i Rette efter Udsættelse fra seeneste Extra [Ting]? og fremlagde en Skrivelse fra Sogne Præsten til Ous Hr: Consistorial Raad Geelmeyden dateret 15de Septbr: tilligemed indlagde attest betræffende Delinqventindens saa og en Skrivelse fra Fogden over Sundhordlehn Hr: Kam/m/er Raad Juel dateret 24de sam/m/e, der viiser at den ind kaldte Enke paa Sunds Præste Gaard Sirie Ols Dotter ej der er at finde, hvilke begge her efter hinanden indtages saa lydende. Endelig fremlagde Actor en Anmeldelse fra Lensmanden Jaen Tveteraas af 18de Julii dette Aar, som oplyser at Delinqventinden intet er ejende hvilken er af saadan Indhold. Til Slutning indloed Actor Sagen Dom med Paastand at da det er oplyst at Jorne Anders Dotter har udøvet de paastevnte Tyverier, hun derfor maatte tilpligtes efter Lovens 6 – 17 – 33 art: at miste Huud i Fængselet og den fremlagde Lensmandens Anmeldelse at hun intet er ejende, saa har ingen viidere Paastand Stæd.

Anklagede Jorne Anders Dotter var fremstillet for Retten uden Baand og Fængsel og mødte tillige den for hende beskikkede Defensor Lensmanden Jaen Tveteraas, der intet havde til hendes Forsvar at anføre da factum er hende overbeviist, men

1776: 299b

indstillede allene Sagen under Rettens Kjendelse.

hvorefter af Dom/m/er og Meddomsmænd i Sagen blev afsagt saadan

Dom

Anklagede Jorne Anders Dotter har selv inden Retten tilstaaet ved Pintse Dags Tiid dette [Aar]? at have bortstaalet paa Sunds Præstegaard og Gaarden Leerøen en guul Trøye, en nye Skjorte og et Forklæde, en Thee Dug, et Strye Drejels Hand Klæde og en Drejels Hals Dug samt en Skjorte, der alt hos hende er bleven Funden og Ejerne tilbage leveret, undtagen en Serviet eller Halsdug og den halve Thee Dug, hvilket tillige er stadfæstet ved de førte Vidners Forklaring og Ejernes Vedkjendelse af Kosterne og Beedigelse af sammes modvillige Fravendelse; og derefter er Kosterne inden Retten anviist og taxeret af dertil opnævnte uvillige Mænd tilsam/m/en for Een Rdlr.

Thi Kjendes hermed og Døm/m/es for Ret at bemelte Jorne Anders Dotter for dette begangne 1te ringe Tyverie bør miste Huud i Fængselet, og da hun intet er ejende kand Boes Lods Fortabelse med viidere ej finde Stæd, ligesom det ej heller af actor der formedelst er paastevnet. At fuldbyrdes 15 dage efter Forkyndelse

Efter at Dom/m/en var Jorne Anders Dotter forelæst gav hun tilkjende tilligemed hendes beskikkede Defensor Lensmanden Jaen Tveteraas at hun var fornøyet med strax at liide efter Dom/m/en og ej forlangte den appelleret.

Dernest blev oplæst Odelsmandtallet, som af Fogden blev fremlagt, hvorimod ingen Indsigelse skeede. Ligesaa blev og oplæst *Fortegne (Fortegnelsen) over den end nu ubetalte Magazin Havre, hvortil blev svaret at de allerfleeste ere saa aldeles arme og fattige at slet ingen Betaling kand ventes af dem og at eendeel deraf ere bort døde i Armod og bort fløttede.

Almuen blev tilspurgt om Vejens Længde i Henseende Sorenskriverens Ting Rejse fra Tingstædet Tøsøen til Møllendahl, hvortil blev svaret Een Trefierdedeel Miil.

Dernest blev fremlagt af Fogden til hans Regnskabs Belæg det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørmaale, hvorpaa blev svaret til 1te, 3die, 4de, 5te, 6te, 7de, 10de, 11te, 12te, 14de og 15de nej, til 2den, 16de og 17de joe, til 8de og 9de ikke andre de forrige, som tilforn svare Afgift og i Henseende 13de qv: forbeholder Sorenskriveren sig

med Designation til aarets Udgang at give nærmere Forklaring.

Viidere blev fremlagt af Fogden det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmåale ang: Fiske Voger, Sauger, stoere Qverner og Engesletter, hvortil blev svaret til 1te nej og til 2den at i Aar er af nye opbygget en liden Barke Mølle paa Møllendahl under Aarestad der blev ansadt for 2 s og i Øvrigt er ingen Forskjel fra forrige Aaringer.

Dernest blev opnævnet til Rettens Betjening som Laug Rettes for nest kom/m/ende Aar 1777 følgende nye Mænd 1. Gregorius Olsen Flesland 2. Hans Thomasen Søre Gielledstad 3. Lars Olsen Lønningen 4. Cornelius Erichsen Lieland 5. Niels Andersen Aadland, 6. Lars Hansen Espeland 7. Steffen Olsen Mellingsved, 8. Halvor Larsen Steensvig

1776: 300

End viidere loed Hr: Fogden fremlægge til Regnskabets Belæg Fortegnelsen over den efterstaaende Consumtion beløbende 149 Rdlr ? mrk, hvorhos blev anmeldet at Consumtions Mandtallerne ej fra Præsterne ere ind løbne, hvorfor Consumtionen ej med Vished kand beregnes og indfordres.

Fremdeeles blev i sam/m/e Henseende frem lagt Fortegnelse over de øvrige ubetalte henstaaende Høy Kongel: Contributioner, hvor efter de ordinaire Skatter beløber for dette Aar 747 Rdlr 2 mrk 5 s fra forrige Aaringer 308 Rdlr 15 s, den frievillige Afgift 37 Rdlr 3 mrk 4 s og Pro Cento Skatten 61 Rdlr.

Endelig og Aftags Tings Vidnet ang: Gaarden Unneland, hvor til blev svaret at den ej kand taale noget Paaleg at *at den virkelig nyder Godtgjørelse i Skatten for Aftaget efter Skatte Bogens Udviis.

Da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Alenfiths Skibreede 1776

1776 den 11te Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Alenfiths Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrømmen og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte 8 Laug Rettes mænd, som her foran f: 249 ere anførte undtagen at i Stæden for No: 2 Anders Schare sad Ole Hansen Næsse og i Stæden for Ole Olsen ytre Giervig sad Hans Larsen Nedre Tvedt og for No: 7 Siur Seim sad Einer Pedersen Møchisvold.

Ved Tinget var nærværende Hr: Foged Heiberg og meenige Tingsøgende Almue.

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved nest foregaaende Ting for Schiolds Skibreede de 2de om Vej Arbejdet undtagen.

Dernest frem kom til Publication følgende Almues Breve.

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Næsse efter afg: Hans Olsen begyndt den 11te Decembris 1775 og sluttet den 17de Aprilis 1776.
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Titland efter afg: Lisbeth Bastes Dotter begyndt den 24de Augusti 1776.
3. Et ditto paa Gaarden Odderaas efter afg: Ole Hemmingsen af 28de ejusdem
4. Et ditto forrettet paa Gaarden Ryeland efter Erich Olsen af 2den Apr: 1776.
5. En Deelings Forretning imellem de myndige Arvinger indbyrdes efter afg: Frue Cancellie Raadinde de Knagenhielm og deres Fuldmægtiger begyndt den 3de Xbris 1774 og sluttet den 24de Apr: 1775
6. Et Skjøde udgiven af Hr: Capitaine Hans de Knagenhielm til Aslack Knudsen Næpstad paa 9 Marker Smør 1/8 Tønde Malt og 1/4 Faars Leje i Gaarden Nepstad for 81 Rdlr dateret 16de Septbr: 1776 hvorhos fulgte Kjøbs Contract af 7de sam/m/e Maaned.
7. Et ditto udgiven af ditto til Hans Bastesen Næpstad paa liige Anpart i Gaarden Nepstad for 81 Rdlr af sam/m/e dato med hosfulgte Kjøbe Contract.
8. Et ditto udgiven af Frøken Abel Cathrine de Knagenhielm ved Sr: Danckert D. Heiberg til Johannes Olsen Nepstad paa 1/2 Løb Smør og 1/2 Tønde Malts Leje i Gaarden Nepstad for 174 Rdlr 3 mrk dateret 3de Februarii 1776.
9. Et ditto udgiven af Madame Maren (Maria?) Haaning fød Knagenhielm ved Sr: Danckert D: Heiberg til Lars Jacobsen paa 1 Løb Smør og 2 Mæler Malts Leje i Gaarden Øvre Tvedt for 296 Rdlr dateret 3de Octobris 1776

1776: 300b

10. Et Skjøde udgiven af Niels Larsen Myhr til Johan/n/es Larsen paa 18 Marker Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Halsteindahl dateret 20de Februarii 1776. for 55 Rdlr.

11. Et ditto udgiven af ditto til Knud Joensen paa liige Skyld i sam/m/e Gaard for liige Sum/m/a af sam/m/e dato.

12. En Pante Obl: udgiven af Michel Pedersen Mognstad til Hr: Wilhelm Friman stoer 100 Rdlr med 1te Pante

Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Mognstad skyldende $\frac{1}{2}$ Løb Smør og $\frac{1}{2}$ Tønne Malt dateret 16de Maji 1776.

13. En Bygsel Seddel udgiven af Madame Garman til Iver Nielsen paa 1 Pund 12 Marker Smør og 2 Mæler 6 Kander Malts Leje i Gaarden Storoxe dateret 10de 8br: 1776 med Revers af sam/m/e dato.

14. En Transport udgiven af Hr: Christopher Garman til Sr: Peder Tafteberg paa en af Erich Bergesen Seim til Sr: Johan Garman udgiven Pante Obl: stoer 127 Rdlr dateret 12te Febr: 1774.

15. Aflyst en Pante Obl: udgiven af {Knud} \Erich/ Bergesen Seim til Sr: Johan Garman stoer 127 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Seim af Skyld 2 Pund 6 Mark Smør og $\frac{3}{4}$ Huud dateret 12te Febr: 1772 og tinglyst den 16de Maji e: a., der nu efter paategnet Qvitering af Transport Creditor Tafteberg under 14de Xbr: 1775 er indfriet, hvorføre den herved mortificeres.

16. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Reigstad i Mielde Skibreede den 25de Junii 1776 efter Koenen Barbra Ellings Dotter.

Da ingen havde noget at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 12te Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev Publ:

17. Et Skjøde udgiven af Hr: Capitaine Henning de Knagenhielm til Anders Hansen Alver paa 1 Pund 8 Marker Smør og 32 Kander Malts Leje i Gaarden Alver for 168 Rdlr dateret 12te Septbr: 1776.

18. En Pante Obl: udgiven af Anders Hansen Alver til hans Myndtling Joen Joensen fra Hopland stoer 84 Rdlr med 1te Pante Ret i nys forbemeldte tilkjøbte Anpart i Gaarden Alver dateret 12te 8br: 1776.

19. En Pante Obl: udgiven af Lars Jacobsen Øvre Tvedt til Hr: Bergendahl stoer 100 Rdlr med 1te Pante *Pante Ret i hans halve Ejendeel i Gaarden Øvre Tvedt af Skyld $\frac{1}{2}$ Løb Smør og 1 Mæle Malt dateret 11te 8br: 1776.

20. En ditto udgiven af ditto sam/m/e dato til Mons Joensen Elsaas og Anders Arnesen Soltved stoer 99 Rdlr med 1te Pante Ret i hans andre halve Ejendom i gaarden Øvre Tvedt af Skyld $\frac{1}{2}$ Løb Smør og 1 Mæle Malt.

21. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden ytre Eide i Echangers Skibreede den 20de Martii 1776 efter afdøde Koene Brithe Tollefs Dotter.

22. Et Skjøde udgiven af Ole Olsen Espeland til Anders Olsen Sætre paa 18 Marker Smør og 9 Kande Malts Leje i gaarden Sætre for 60 Rdlr dateret 11te 8br: 1776

23. En Pante Obl: udgiven af Michel Pedersen Mognstad til Lars Monsen Storoxe stoer 21 Rdlr 2 mrk 4 s med 1te Pante Ret i Eendeel Specificeret Løsøre dateret 11te 8br: 1776.

24. En Pante Obl: udgiven af Erich Pedersen Mognstad til Hr: W: Friman stoer 100 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Mognstad af Skyld $\frac{1}{2}$ Løb Smør og $\frac{1}{2}$ Tønne Malt dateret 16de Maji 1776.

25. Et Skjøde udgiven af Ole Hansen og Michel Pedersen Isdahl og Anders Bastesen Møchelthun til Marthe Anders Dotter Steenestøen paa 1 Pund 3 $\frac{17}{32}$ Marker Smør og 1 Mæle 4 $\frac{9}{256}$ Kande Malts Leje i Gaarden Isdahl for 110 Rdlr dateret 11te 8br: 1776.

1776: 301

26. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Hansen Monstad til Joen Andersen Hopland stoer 60 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Isdahl af Skyld 19 $\frac{13}{32}$ Marker Smør og *og 10 $\frac{245}{256}$ Kander Malt dateret 9de 8br: 1772 og tinglyst den 10de ejusdem, der nu efter paategnet Qvitering af Værgerne for Creditors Arvinger under 11te 8br: 1776 er indfriet og betalt, hvorføre den herved mortificeres.

27. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Anders Olsen Steenestøen for hans Dotter Marthe Anders Dotter til Ole Hansen paa 1 Pund 3 $\frac{17}{32}$ Mark Smørs og 1 Mæle 4 $\frac{9}{256}$ Kande Malts Leje i gaarden Isdahl af 11te 8br: 1776 med Revers af sam/m/e dato.

Ole Larsen Hilland frem bragte en Pung hvorudi skal være 14 Rdlr 1 mrk 8 s skriver Fjorten Rigsdaler 1 mrk 8 s tilhørende hans Myndtling Lars Olsen Isdahl og ham arvelig tilfalden ved Skifte forrettet paa Gaarden Isdahl efter hans Fader Ole Erichsen den 8de Junii 1762, og da ingen efter Tilbud inden Retten ville antage samme til Laans imod Rente og godt Underpant blev Dom/m/erens Segl foresadt den frem bragte Pung efterat Tinglysningens Betaling deraf var udtagen og Comparenten tilbageleveret

Ligeledes loed Peder Larsen Alver frem bringe en Pung hvorudi skal være Sexten Rdlr, der tilhører hans Myndtling Ole Olsen og er ham arvelig tilfalden ved nys bemeldte Skifte Brev efter Faderen Ole Erichsen Isdahl og da ingen efter Anbud forlangede sam/m/e til Laans imod Rentes Svarelse og sikkert Underpant blev den af ham i Retten frembragte Poese af Dom/m/eren forsegle, efter at Tinglysningens Bekostning deraf var udtaget, og Comparenten tilbageleveret.

Niels Andersen ytre Fosse loed anvise en Poese hvorudi skal være Tie Rdlr tilhørende hans Myndtling Karie Ols Dotter Nedre Qvam/m/e, hvorføre nys afdøde Lensmand Knud Johannesen Storoxe var beskikket Værge, i hvis Sterboe disse Penge fandtes af Retten forsegle, men da intet Beviis derhos fandtes hvormeget sam/m/e skulle være, blev Seglet brækket og Pengene tiltalt Comparenten, han begjerede dem derfor nu atter opbuden til Rentes Svarelse imod

antagelig Sikkerhed, og da ingen ville antage samme blev Poesen af Dom/m/eren forsejlet og tilbageleveret Comparenten, efter at deraf var udtagen Tinglysningens Bekostning med 1 mrk 8 s.

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Anledning af den Kongel: Resolution af 20de Februarii 1770 og Kam/m/er Collegii Decision af 27de Octbr: 1775 Almuen tilspurgt om de her udi Skibreedet befindende smaa Qverner og Laug Rettens Skjøn om hvormeget eenhver af dem kand ansættes for til Aarlig Skat og Afgift til Hans Kongel: May:ts Casse hvorpaa blev opgiven 1. paa Gaarden Hilland Matr: No: 1 er 1 Qværn der blev ansadt for 2 s 2. Soltved No: 2 er 1 Qværn {for} som endnu ikke er kom/m/en i Brug 3. No: 3 Nore Soltved 1 for 2 s 4. No: 6 Øvre Tvedt 3 á 2 s 5. No: 7 Nedre Tvedt 2 for 2 s hver 6. No: 9 Øvre Qvam/m/e 1 for 2 s 7. No: 10 Nedre Qvam/m/e for 2 s 8. No: 12 Indre Fosse 3 á 2 s 9. No: 13 ytre Fosse 4 á 4 s. 10. No: 15 Søre Titland 1 for 2 s 11. No: 17 Smørdahl 1 for 2 s 12. No: 18 Houchaas 2 á 2 s 13. No: 20 Nore Fæste 1 for 4 s 14. No: 23 Schotsund 1 for 2 s 15. No: 27 Nedre Møcckesvold 2 á 2 s 16. No: 28 Lilleoxe 2 á 2 s \17./ No: 29 Møchelthun 1 for 2 s 18. No: 30 Walde 1 for 2 s

1776: 301b

19. No: 31 Storoxe 3 á 2 s 20. No: 32 Schare 2 á 2 s 21. No: 35 Lie 1 for 2 s 22. No: 36 Odderaas for 2 s 23. No: 37 Nore Elsaas 1 for 2 s 24. No: 38 Søre Elsaas 1 for 2 s 25. No: 40 Fischesæter 1 for 2 s 26. No: 41 Helleland 2 á 2 s 27. No: 42 Hopland 1 for 2 s 28. No: 43 Espeland 1 for 2 s 29. No: 44 Sletten 1 for 2 s 30. No: 45 Hielmtved 1 for 2 s 31. No: 46 Søre Kapperdahl 1 for 2 s 32. Nore Kapperdahl 1 for 2 s 33. Søre Echeland 1 for 2 s 34. No: 49 Nore Echeland 1 for 2 s 35. No: 50 Watne 1 for 2 s *35. No: 51 Seim 1 paa Erichs Brug for 8 s og 1 \ditto/ for 2 s 36. No: 52 Hopland 2 á 2 s 37. No: 53 Ryeland 1 for 2 s 38. No: 60 Søre Leivestad 1 for 2 s 39. No: 67 Houchaas 1 for 2 s 40. No: 68 Hanesdahl 1 for 2 s 41. No: 70 Mitgaard 1 for 2 s 42. No: 72 Nedre Mundahl 2 á 2 s 43. No: 73 Øvre Mundahl 1 for 2 s 44. Nepstad No: 74 2 á 2 s 45. Hofsdahl No: 75 3 á 2 s 46. No: 76 Grøtved 2 á 2 s 47. No: 77 Indre Giervig 2 á 2 s 48. No: 78 ytre Giervig for 2 s 49. No: 79 Søre Aase 2 á 2 s 50. No: 80 Nore Aase 1 for 2 s 51. No: 81 Isdahl 2 á 2 s

Nye Sag

Fogden Heiberg contra Hans Aslachsen Fosse og
Magdelie Halvors Dotter Namtved.

Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Cort Kramer anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet ind kalde Hans Aslachsen Fosse for i Ægteskab begangne Lejermaal med Enken Magdelie Halvors Dotter Namtved, som liigeledes er indkaldet, at liide Dom til Undgjeldelse og Processens Omkostning at erstatte.

Begge indstevnte mødte og vedtoege lovlig Varsel samt tilstoed at have begaaet til sam/m/en det paasøgte Lejermaal Actor producerede Sogne Præsten Hr: Bergendahls Attest om Lejermaalet samt Seqvestrations Forretningen holden hos ind stevnte Hans Aslachsen Fosse, der efter hinanden indtages af saadan Indhold. hvorefter actor indloed Sagen Dom med Paastand at Hans Aslachsen Fosse, der i Ægteskab har begaaet dette Lejermaal maae tilpligtes at betale dobbelte Lejermaals Bøder med 24 Rdlr og da den fremlagde Forretning viiser at han intet er ejende, hvoraf yderste Formue kand svares, saa kand ej sam/m/e paastaaes, liigeledes paastoed han og at Enken Magdelie Halvors Dotter Namtved vorder tilfunden at betale enkelte Lejermaals Bøder med 6 Rdlr samt een for begge at erstatte Processens Omkostning med 3 Rdlr

Begge de indstevnte havde intet fra deres Siide at fremføre men indloed liigeledes Sagen Dom, hvortil den optages at afsiiges den 23de hujus førstk: ved Herløe Skibreedes Ting, eftersom det nu var silde paa Aftenen og vare {alle} Parterne dermed tilfreds.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge til sit Regnskabs Belæg

1. Odels Mandtallet, der blev oplæst og ej imodsagt
2. Fortegnelse over dem som endnu staar skyldig for det af Hans Kongel: May:ts Almuen overladte Undsætnings Korn, der blev oplæst, og Almuen forklarede dertil at en Deel deraf ere bort døde i Armoed, andre betler og fast alle ere saa fattige at ingen Betaling derfor kand ventes.

1776: 302

28. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Johan/n/es Olsen Fyllingen til Hans Olsen Næsse stoer 20 Rdlr med 1te Pante Ret i 18 Mark Smør og 2 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Hopland dateret 24de 9br: 1749 og tinglyst den 19de 9br: 1750 der nu efter Paategnet Qvitering af Formynder for Transport Creditor Erich Ryelands Arvinger Ole Hansen Næse og Ole Baarsen Lie af 12te 8br: 1776 er indfriet og betalt, hvorfore den herved mortificeres.

29. Publ: et Skjøde udgiven af Ole Hansen Næse og Ole Baarsen Lie paa egne og øvrige Værger for Erich Olsen Ryelands Børn deres Vegne til Iver Johan/n/esen Hopland paa 18 Marker Smør og 2 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Hopland for 20 Rdlr dateret 12te 8br: 1776

30. Et Deele Brev udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvartermester Haberdorff paa ½ Løb Smør og 1 ½ Mæle Malt i Gaarden ytre Fosse efter afg: Helge Niels Dotter dateret 12te 8br: 1776.

Viidere frem lagde Hr: Fogden til sit Regnskabs Bielæg

3. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17de qvæstioner, hvortil blev svaret til 2den, 16de og 17de qv: joe og til alle de øvrige nej og i henseende det i 13de qv: omspurgte forbeholder Sorenskriveren sig ved Aarets Udgang ved Designation derover at gjøre nærmere Forklaring

4. det lille Tings Vidne bestaaende af 2de qv: ang: Fiske Voger, Qverner Sauger og Engesletter, hvor til blev svaret at det hermed forholder sig uden Forandring som forrige Aar.

5. Fortegnelse over de ubetalt henstaaende Høy Kongel: Skatter, hvorefter {sam/m/e} de ordinaire Skatte restancer beløber for dette Aar 296 Rdlr 2 mrk 14 s, fra forrige Aaringer 124 rd 3 mrk 15 s, og af den frievillige Gave 3 Rdlr 1 mrk 8 s

6. Restance Listen over Consumtions og Folke Skatten.

Dernest blev til Laug Rettesmænd for nestk: Aar 1777 opnævnet følgende nye Mænd 1. Ole Olsen ytre Giervig 2. Erich Aadsen Smedsdahl 3. Tosten Hansen Seim 4. Ole Ellevsen Mossevold 5. Ole Bottelsen Langenæs 6. gam/m/el Mand Jacob Jacobsen Erstad 7. Lars Monsen Storoxe og 8. Haldor Joensen Berrefjord.

Og da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Lindaas Skibreede 1776

Anno 1776 den 14de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Lindaas Skibreedes Almue paa Tingstædet Kiilstrøm/m/en og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte 8 Laug Rettes Mænd, som her foran f: 247 ere anførte. Ved Tinget var tilstæde Kongel: May:ts Foged og tingsøgende meenige Almue.

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved indeværende Høste Ting for Sartor og Schiolds Skibreede, som her foran f: 288 ere registrerede undtagen No: 8, 9 og 11.

Dernest frem kom til Publ: følgende Almues Breve

1. En Deelings Forretning efter afg: Frue Cancellie Raadinde de Knagenhielm paa Kopanger Gaard i Indre Sogn forrettet af de myndige Arvinger indbyrdes og deres Fuldmægtiger begyndt d/en 3de Xbr: 1774 og sluttet d/en 23de Apr: 1775

Da ingen havde noget at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 15de Octobris 1776 vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

2. Publ: et Skifte Brev forrettet paa gaarden Holmaas den 12te Aug: 1776 efter Koenen Ingebor Jons Dotter

1776: 302b

3. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Høyland i Echanger Skibreede den 9de Augusti 1776 efter afg: Johan/n/es Monsen.

4. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvartermester Haberdorff til Hr: Lieutenant Gerhard Christian Ravn paa 1 Pund Smørs Leje i Gaarden Wabøenæs afg: Postmester Brøchers Sterboe tilhørende for 25 Rdlr dateret 3de Julii 1776.

5. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Forstenberg (-borg) til Torbiørn Kiøngaard paa en Huusmands Plads under Qvalvogsnæs dateret 12te April 1776

6. En Bygsel Seddel udgiven af Lensmand Lars Fieldsende til *til Jacob Pedersen paa 20 17/21 Mark Smør og 2/7 Huuds Leje i Gaarden Fieldanger dateret 14de Octbr: 1776.

7. En Pante Obl: udgiven af Tron Colbeensen Sandnæs til Sr: Elling Møller i Bergen stoer 86 Rdlr med 1te Pante Ret i endeel Vaanhuuser paa Sandnæs dateret 6te Augusti 1771.

8. En Pante Obl: udgiven af Arne Monsen Nataas til Hr: Henning Friman Dahl stoer 25 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Nataas af Skyld 1 Pund Smør 1/3 Faar og 1/3 Mæle Malt dateret 4de Aug: 1775.

9. Et Skjøde udgiven af Hr: Capitaine Segelke til Lejlændingen Ole Monsen paa 1 Pund og 1 ½ Mark Smørs Leje i gaarden Tveteraas for 50 Rdlr dateret 16de Septbr: 1776.

10. Et Skjøde udgiven af Stephen Monsen Soelem til Gunner Larsen paa 1 Pund 7 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Soelem for 90 Rdlr dateret 28de Maji 1776

Nye Sag

Capitaine Brygger imod Joen Helgesen Monstad

Hr: Capitaine Brygger anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde hans Lejlænding paa Gaarden Monstad Joen Helgesen at liide Dom til Betaling af resterende Landskyld og de af Jorddrotten for ham udbetalte Kongel: Skatter samt at ryddiggjøre Gaarden og fraviige den som en uduelig Lejlænding og at oprette Søgemaalets Omkostning.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorføre de brugte Kaldsmænd Lensmanden Lars Fieldsende og Niels Goutesen Fieldsende eedelig afhjemlede Varselen at være skeed som meldt i Dag 14 Dage siden i den indstevntes egen Boepæl og Paahør.

Citanten indstillede at den udeblevne maatte forelægges til neste Ting.

Eragtet

Lovlig indstevnte Joen Helgesen Monstad gives Laug Dag til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

11. Publ: et Skjøde udgiven af Hr: Capitaine Hans de Knagenhielm til Johan/n/es Olsen Tverberg paa 1 B/ismer Pund Smør og 1 Faars Leje i Gaarden Tverberg for 160 Rdlr dateret 11te Septbr: 1776, hvorhos blev anvist den foregaaede skriftlige Contract herom af (ope rum) paa vedbørlig stpl: Papiir

12. Et ditto udgiven af Ole Størksen Schouge til Stephen Magnesen Ryche paa 1 Pund 14 ½ Mark Smør og 20 Kander Malts Leje i Gaarden Schouge for 96 Rdlr dateret 15de 8br: 1776.

13. Et ditto udgiven af Rasmus Olsen Indre Lyhren til Iver Ellingsen Udlyhren paa 22 ½ Mark Smørs Leje i Gaarden Udlyhren for 57 Rdlr dateret 15de 8br: 1776.

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestpaafølgende den 16de Octobris vedvarede Sage Tinget med samme Laug Ret og blev da publiceret

14. Et Skjøde udgiven af Lars Aschildsen Øvre Tvedt til Hr: Magister Daae paa 18 Mark Smør 2 Mæler og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Øvre Tvedt for 90 Rdlr

1776: 303

hvorunder er indbegreben den Andeel i Gaarden, som forhen ved Indførsels Forretning er udlagt for efterstaaende Kongel: Skatter {er bleven udlagt}, dateret 15de 8br: 1776.

15. Et Skjøde udgiven af Ole Aschildsen Kaalaas til Hr: Magister Daae paa 1 Pund 3 Mark Smør 1 Mæle og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Kaalaas for 49 Rdlr 3 mrk dateret 15de 8br: 1776

16. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Magister Daae til Anders Aslachsen paa 1 Pund 3 Mark Smør og 1 Mæle 6 Kander Malts Leje i Gaarden Kaalaas dateret 15de 8br: 1776 med hosfulgte Revers af sam/m/e dato.

17. En ditto udgiven af Hr: Magister Daae til Stephen Magnesen Rytkie paa 12 Mark Smør 1 Mæle Korn og 2 Kander Malts Leje i Gaarden Schouge dateret 1te 8br: 1776 med Revers af 15de sam/m/e Maaned

18. En Odels Lysning udgiven af Anders Østensen Schouge til 1 Pund 14 ½ Mark Smør og 20 Kander Malts Leje i Gaarden Schouge som af Stephen Magnesen beboes dateret 16de 8br: 1776.

19. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Aschildsen Kaalaas til Peder Tafteberg stoer 50 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Kaalaas af Skyld 1 Pund 3 Mark Smør 1 Mæle og 6 Kander Malt med viidere dateret 21de Maji 1773 og tinglyst den 22de sam/m/e, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 30te Septbr: 1776 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

Hospitals Tingsvidne

Halvor Monsen Andvig anmeldte at hans Søster Randie Mons Dotter med den spedalske Syge er befængt og er i den yderste Armod efter at hun i nogle Aar har betlet sit Brød, saa at hun ej er ejende det allerringeste hvoraf hendes Indlem/m/else i Hospitalet kand bekostes, som er den ganske Almue bekjendt, han begjerede derfor Almuen og Laug Rettens Forklaring herom ind hentet.

Laug Retten og Almuen svarede hertil at det rigtig nok forholder sig som anmeldt er.

Comparenten begjerede sig dette beskrevet meddeelt, der bevilges

Hr: Fogden Heiberg begjærede i Anledning af den Kongel: Resolution af 20de Febr: 1770 og Kam/m/er Collegii Decision af 27de 8br: 1775 Almuen tilspurgt om de her udi Skibreede befindende Qverner og Laug Rettens Skjøn hvormeget sam/m/e kand ansættes at svare udi aarlig Skat og Afgift til Hans Kongel: May:ts Casse.

hvorpaa blev anmeldt følgende 1. paa Gaarden Indlyhren Matr: No: 1 er 1 Qværn der blev ansadt for 2 s 2. {No: 5 Førland} No: 8 Lechvold for 2 s 3. No: 11 Hopland 1 for 2 s 4. No: 14 Rebnor 2 á 2 s 5. No: 28 Monsløb 2 á 2 s 6. No: 30 Tundenæs 2 á 2 s 7. No: 31 Leervog 1 for 2 s 8. No: 33 Monstad 1 for 4 s 9. No: 36 Loftaas 1

for 2 s 10. No: 38 Indre Kiilen 2 á 2 s 11. No: 39 Kiilgavlen 1 for 4 12. No: 40 Hoepe 1 for 3 s 13. No: 42 Riise 2 {for} \á/ 2 s. 14. No: 43 Schaarnæs 1 for 6 s. 15. No: 45 Weraas 1 for 2 s. 16. No: 46 Siurseter 2 á 8 s 17. No: 48 Nedre Syslach 2 á 2 s. 18. No: 50 Tykhelle 1 for 2 s 19. No: 51 Rosnæs 2 á 4 s. 20. No: 53 Sundsbøe 1 for 2 s. 21. No: 55 Fanebust 2 á 2 s. 22. No: 56 Holmaas 1 for 2 s. 23. No: 58 Fieldanger 1 for 4 s 24. No: 59 Waage 1 for 2 s. 25. No: 60 Fieldsende 2 hvor af den eene paa Larses Brug for 4 s og den anden for 2 s. 26. No: 63 Sæveraas 2 den eene paa Oles Brug for 4 s og den anden for 2 s 27. No: 65 Haandeland 1 for 4 s 28. No: 66 Hodneqvam 1 for 4 s. 29. No: 67 Hodne 4 á 2 s. 30. No: 70 Schouge 2 á 2 s

1776: 303b

31. No: 71 Sletten 1 for 2 s 32. No: 72 Tvedt 2 á 2 s. 33. No: 73 Wedefield 1 for 2 s 34. No: 74 Smørdahl 1 for 2 s 35. No: 75 Nævedahl 1 for 2 s 36. No: 76 Regeeraas 2 á 2 s. 37. No: 77 Øvre Tvedt 1 for 2 s. 38. No: 78 Nedre Tvedt 1 for 2 s 39. No: 79 Fam/m/estad 2 á 4 s. 40. No: 81 Wiig 2 á 2 s. 41. No: 82 Berge 1 for 2 s. 42. No: 85 Grimstad 2 á 8 s 43. No: 87 Tveteraas 1 for 2 s. 44. No: 89 Qvalvog 1 for 2 s 45. No: 91 Oenæs 1 for 2 s 46. No: 93 Hetlehovde 1 for 2 s 47. No: 94 Nedre Schodven for 2 s. 48. No: 95 Refsdahl 1 for 2 s. 49. No: 99 Løtved 1 for 2 s 50. No: 100 Gaulen 1 for 4 s 51. No: 105 Spieldnes 1 for 2 s 52. No: 107 Spiøtøen 1 for 2 s, 53. No: 111 Huusen 2 á 2 s 54. No: 113 Eide 1 for 2 s, 55. No: 134 Hougsdahl 1 for 2 s, 56. No: 135 Hetlevig 1 for 2 s, 57. No: 136 Ravneberg 1 for 2 s, 58. Lille Sliire No: 137 1 for 2 s, 59. No: 138 Tungedahl 1 for 2 s, 60. No: 139 Store Sliire 3 á 2 s, 61. No: 140. Bircheland 3 á 2 s, 62. No: 142 Løveide 1 for 2 s, 63. No: 143 Frøsæter 1 for 2 s 64. No: 144 Torsvig 1 for 2 s, 65. No: 145 Riisnæs 1 for 2 s, 66. No: 146 Hosteland 3 á 2 s, 67. No: 147 Duesund 1 for 2 s, 68. No: 148 Halsøen 1 for 2 s, 69. No: 149 Molland 1 for 2 s, 70. No: 151 Løvig 1 for 2 s 71. No: 152 Bergsvig 1 for 2 s, 72. No: 153 Hougsdahl 1 for 2 s 73. No: 154 Egemo 1 for 2 s, 74. No: 156 Kalhovde 1 for 2 s, 75. No: 157 Solem 1 for 2 s, 76. No: 159 Hoppen 1 for 2 s, 77. No: 160 Hougsværh 2 á 2 s, 78. No: 161 Troedahl 1 for 2 s, 79. No: 162 Stoere Matre 1 for 2 s 80. No: 163 Lille Matre 2 á 2 s, 81. No: 164 Hougsdahl 1 for 2 s 82. No: 165 Tverberg 1 for 2 s, 83. No: 166 Biørneklet 1 for 2 s 84. No: 167 Houcheland 1 for 2 s, 85. No: 168 Kietteland 1 for 2 s 86. No: 169 Stegelsvig 1 for 2 s, 87. No: 170 Skuggedahl 1 for 2 s 88. No: 171 Aadneqvame 1 for 2 s, 89. No: 173 Todtland 1 for 2 s 90. No: 174 Nørland 2 á 4 s 91. No: 176 Andvig 2 á 2 s, 92. No: 177 Sandnæs 1 for 2 s, 93. No: 178 Aamundsbotten 1 for 2 s, 94. No: 179 Qvamme 1 for 2 s 95. No: 180 Areklet 1 for 2 s, 96. No: 182 Hougsøen 1 for 2 s.

Dernest loed Hr: Fogden fremlægge til hans Regnskabs Belæg

1. Odels Mandtallet der blev oplæst og ej imod sagt,
2. Fortegnelse over det Almuen her i Skibredet overladte Undsætnings Korn, der endnu ej er betalt, af Beløb 848 Rdlr 1 mrk, der blev oplæst i Retten og hvor til Almuen svarede at største Deelen deraf var i yderlig Armoed til deels bort døde og tildeels fra Gaardene, hos hvilke slet ingen Betaling kand være at forvente.

Dernest blev bekendtgjort

20. En Bygsel Seddel udgiven af Laugmanden Hr: Stiftamtmand Bager til Niels Olsen paa \12 Mark Smør/ 12 Marker Fisk og 4 Kander Malts Leje i Gaarden Østrem dateret 24de Martii 1776 med Revers af sam/m/e dato. hvorved han tillige forbinder sig at svare udi aarlige Levekor til Formanden paa Bruget Aschild Olsen saa længe han lever 1 Tønne Havre Korn og Foster for 1 Koe, og Jorddrotten reserveres Landslod.

Nye Sag

Danckert D. Heiberg imod Østen Erichsen Rosnæs

Sr: Danckert D: Heiberg anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Østen Erichsen Rosnæs for begangne Tiende Sviig af den Sild han med fleere adskillige gange den/n/e Som/m/er

1776: 304

haver kastet udi Rosnæs Vogen, hvoraf Citanten ingen Tiende haver erhholdet, derfor at liide Dom til Undgjeldelse og dette Søgemaals Omkostning at oprette.

Indstevnte Østen Erichsen Rosnæs mødte og vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed at han indeværende Aars Som/m/er i Laug med de andre 2 Opsiddere paa Rosnæs og 3 Opsiddere paa Loftaas har kastet noget Sild i Rosnæs Vogen, hvoraf Comparenten paa hans Anpart bekom 4 Tønder Sild i Note Lod, hvoraf Citanten ingen Tiende har erhholdet.

Citanten anmærkede at da den indstevnte selv har tilstaaet paa 1/6 Part af Nøternes tilfaldende Andeel at have erhholdet 4 Tønder Som/m/er Sild, saa følger af Fornødenhed at dermed ved Landet, hvor den indstevnte boer og ejer, er fanget henved 48 Tønder Sild naar betragtes at Noten ikkun tager den halve Deel imod Arbejderne og Landet, hvoraf Citanten da i Tiende tilkom/m/er 3 1/5 Tønne, da ham tilkom/m/er at oppebære baade Kirkens og Præstens Tiende af al den Sild og Fisk som fanges i Lindaas Præstegjeld; beregnes nu 1 Tønne Sild til 4 mrk 8 s saa sees at den Simple Tiende beløber 2 Rdlr 2 mrk 6 s og det efter Forordningen tredobbelt, hvilket udgjør 7 Rdlr 1 mrk 2 s, naar nu hertil lægges

foranførte 48 Tønder Sild, som tillige formedelst Tiende Sviig er henfalden til Tiende Tageren, vurderet som forbemeldt til 4 mrk 8 s pr: Tønde, saa bliver der en Capital af 43 Rdlr 1 mrk 2 s, som den indstevnte som Hoved Mand for Noten bør at tilsvare Citanten saavel som den/n/e Processes forvoldte Omkostning med 3 Rdlr i alt 46 Rdlr 1 mrk 2 s og kunde Citanten ikke undlade at begjere at den indstevnte maatte tilfindes herforuden at betale en mulct til Sognets fattige til en Skræk for andre liige sindede.

Den indstevnte tilstoed at det rigtig nok forholder sig som Citanten har andraget at Noten har taget den halve Deel af Kastet, hvoraf Comparenten paa sin sjette Part af Noten tilfaldt som meldt 4 Tønder Sild foruden sin Andeel af den øvrige halve Part af Lands Lod og Mande Lod, dog var det ikke alt Som/m/er Sild men ikkun det eene Kast hvoraf han fik de 2 Tønder og det andet Kast Blad Sild, hvoraf han fik de sidste 2 Tønder, hvilken ikke er saameget værd som Som/m/er Silden. Ellers forestillede han at det ikke var hans Forsæt at forsvige Tienden deraf, men en blot Forsøm/m/else da han tænkte siden naar meere faldt at angive det naar Korn Aanden var forbie.

Citanten anmærkede først hvad Priisen anbelanger, da tilstaaer han gjerne at for den seeneste saakaldede Blad Sild er Priisen ansadt tem/m/elig høyt dog ikke paa en Tiid som denne da intet Sild for Penge er at bekom/m/e, men derimod hvad Som/m/er Silden angaaer, da er sam/m/e ikke ansadt for den halve Værdie, thi heele Augusti Maaned blev der givet for en Tønde saltet Som/m/er Sild udi Bergen 4 Rdlr, hvorfor han har anslaaet Priisen ikkun til 4 mrk 8 s over Hovedet, som er langt under dens rette Værdie. 2det angaaende Anmeldelsen da haaber Citanten at Retten selv indseer den indstevntes unyttige Udflugter, thi han blev ik-

1776: 304b

ke ind kaldet her for Retten af Citanten førend i Begyndelsen af Octbr: Maaned og boer ej længere end 1 ½ Miil fra Citantens Boepæl, har og mundtlig imidlertid talt med Citanten uden derom i mindste Maade at have udladt sig, ikke heller har han tilforn i de 7 Aar Citanten har oppebaaret Tienden erlagt det ringeste i Tiende eller anmeldt saadant, hvorfor Citanten reserverer sig Tiltale til ham i belejlig Tiid.

Den indstevnte tilstoed vel at have talt med Citanten imidlertid et Øjeblik, efter at dette Kast var skeed, men havde den gang ej Tiid at tale herom da han allene hilsede paa ham.

Citanten begjerede Sagens Anstand til neste Ting for imidlertid at faae indkaldet fornødne Vidner til viidere Oplysning i sam/m/e Sag.

Eragtet

Den af Citanten forlangte Anstand bevilges til neste Som/m/er Ting

Dernest loed Hr: Fogden til sit Regnskabs Belæg fremlægge

3. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmåale, hvorpaa blev svaret til 1te, 3de, 5te, 6te, 7de, 8de, 9de, 10de, 11te, 12te, 13de og 14de og 15de nej, til 2det, 16de og 17de joe til 4de dermed forholder sig ligesom forrige Aar uden nogen Forandring.

4. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmåale ang: Fiske Voger, Sauger, Qværner og Huusmands Pladser, hvortil blev svaret at det forholder sig hermed uden Forandring som forrige Aar.

5. Fortegnelse over de ubetalt henstaaende Consumption og Folke Skat beløbende 19 Rdlr 1 mrk 8 s, derhos anmeldte Fogden at Præstens Mandtal herom ej var ham tilhændekom/m/en, hvor fore denne Consumption og Folke Skat ej med Vished kand beregnes eller indfordres.

Da det var silde paa Aftenen ved 7 Slet udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 17de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

Nye Sag

Danckert D: Heiberg imod Salomon Salomonsen Kietelsnæs

Danckert Danckertsen Heiberg anmeldte med muntlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Salomon Salomonsen Kietelsnæs af Guulens Skibreede og ytre Sogns Fogderie til Tings Vidnes Anhørelse ang: et af ham paa Fediøe her i Skibrredet begaaet Tyverie, {ligesom og Vidnerne} og Kosternes Vurdering samt derved forvoldte Fiske Spilde, hvorom til Vidner under Lovens Falsmaal ere indkaldte Hans Christiansen Stuvén og Mons Knudsen Berge.

De indstevnte 2de Vidner mødte og vedtoege lovlig Varsel, men ikke paagjeldende Salomon Kietelsnæs efter 3de Paaraab, hvorfor de brugte Kaldsmænd Albert Skriver og Mons Hansen eedelig afhjemlede Varselen at være skeed for Salomon Kietelsnæs i gaar 4 Uger siden i hans Boepæl og Hustrues Paahør.

Citanten begjerede for de mødende Vidner fremsadt følgende Spørsmåale 1. hvormeget de ansee Lars Jensens bort staaende Fiske Touger at være af Værdie baade naar sam/m/e nye skal anskaffes saa og naar de et Aar ere brugte, men dog beqvem at bruges i Søen paa den Maade som Fediøe Bønderne

1776: 305

bruge det 2. hvormeget de ansee Lars Jensens Tab eller Fiske Spilde derved at have været i Aaret 1774 i Ligning med hvad de andre Bønder paa Fedjøe med saadane Liner eller Fiske Touger have fortjent 3. om Vidnet veed at bestaalne Lars Jensen havde Evne strax at anskaffe sig nye Liner i de bort komnes Stæd?

derpaa blev fremstillet som

1te Vidne Hans Christiansen Stuvén, der aflagde Eed og vandt til 1te Sp: Fradrægen double Tougerne, som bestaalne Hans Jensen beholdt, anseer Vidnet efter beste Skjøn at de omspurgte Line Touger af nye i det mindste er værd 3 Rdlr 3 mrk og {i den Stand de bortstaaende Toug} naar de ere brugte et Aars Tiid men dog tjenlige til det omspurgte Fiskerie anseer Vidnet dem at være værd 2 Rdlr 3 mrk. Til 2det Sp: Efter da værende høye Priis, hvorudi Fiske Vahrene vare anseer Vidnet den omspurgte Fiske Spilde i Liighed med hvad de andre Fedjøe Bønder fangede bemelte Tiid at maatte være værd i det mindste Aatte Rigsdaler naar det beregnes fra Bededags Tiid 1774 til Michaelis sam/m/e Aar at dermed kunde have været fisket. Til 3die Sp: nej Lars Jensen var ej i Stand dertil

2det Vidne Mons Knudsen Berge aflagde Eed og vandt til 1te Sp: ligesom 1te Vidne Til 2det Sp: eensstem/m/ig i alt med 1te Vidne og til 3die Sp: liigeledes eensstem/m/ig med 1te Vidne.

Comparenten begjerede {sig} Tings Vindet sluttet og sig in forma beskreven meddeelt.

Danckert D: Heiberg imod Enken Alit Johan/n/es Dotter Børilde

Citanten æskede Sagen i Rette efter Laug Dag som han fremlagde \med/ paategnet Forkyndelse.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab hvorfor de brugte Kaldsmænd eedelig afhjemlede Forkyndelsen i Relation til deres Paategning.

Da den indstevnte siden Sagens Begyndelse ikke haver indfundet sig hos Citanten for i Mindelighed at rette for sig saa nødes han hermed at begjere af Retten \at/ den indkaldte ved Dom maae tilpligtes at betale de 2de Aars Korn Tiende med Penge 2 mrk 11 s for begge Aar efter den Priis som Kornet da var udi samt at erstatte ham den/n/e af hende selv forvoldte Processes Omkostning i det mindste med 3 Rdlr 3 mrk, hvorefter han indloed Sagen Dom.

Derpaa blev saaledes for Ret Kjendt

Dømt og Afsagt

Indstevnte Alit Johan/n/es Dotter Børilde, som efter lovlig Stevning og Forelæggelse intet har haft imod Søgemaalet at indvende, tilpligtes at udrede til Citanten som Ejer af Østremes Kirke den paasøgte 2 Aars Kirke Tiende med Toe Mark og Elve Skilling og derhos oprette ham denne Rettergangs Omkostning med Toe Rdlr Tre Mark, hvilket bliver at efterkom/m/e inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Til Laug Rettens Mænd for nest kom/m/ende Aar 1777 blev opnævnt følgende nye Mænd 1. Ole Joensen Førland 2. Gullach Gievlesen Mon..?. (Monsløb?) 3. Jacob Pedersen Fieldanger 4. Arne Hansen Tvedt 5. Besse Fusesen Siursæter 6. Ole Iversen Øvre Tvedt 7. Ole Hansen Torsvig og 8. Lasse Siursen Frøsæter

1776: 305b

Dernest blev publiceret

21. En Odels Lysning udgiven af Ole Olsen Trodahl til 1 Pund Smør og 1 Faars Leje i Gaarden Trodahl der bruges af Lars og Knud Olsen dateret 17de 8br: 1776

22. Et Skjøde udgiven af Lars Wendelsen Sæverøen til hans Søn Lars Larsen paa {1 Pund 3 Mark Smør} ½ Vog Fisk og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Sæverøen for 36 Rdlr dateret 20de Maji 1776.

23. Et ditto udgiven af Lars Larsen Sæverøen til Faderen Lars Wendelsen paa 18 Mark Fisk og 3 Kander Malts Leje i Gaarden Sæverøen for 18 Rdlr dateret 17de 8br: 1776.

Viidere loed Fogden frem lægge til hans Regnskabs Bielæg

6. Fortegnelse over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter, hvorefter de ordinaire Skatter beløber for dette Aar 836 Rdlr 4 mrk 6 s og fra forrige Aar 285 Rdlr 2 mrk 4 s, den frivillige Afgift 22 Rdlr 4 mrk 6 s og Pro Cento Skatten 44 rd 1 mrk 11 s

7. Øde gaards Tings Vidnet, hvortil blev svaret 1. At {for} Gaarden Søre Fieldsbøe har ingen efter Opbydelse paa Som/m/er Tinget villet antage for Skatters Svarelse eller Afgift 2. At for Gaarden Bachebøe har ingen efter Opbydelse sam/m/e Tiid buden meere end 16 s og 3. at for Gaarden Øvre Tvedt er Skatterne tilsvaret efter Opbud, hvorefter Panthaveren Magister Daae har indfriet de efterstaaende samtlige Kongel: Skatter af Gaarden og derpaa erholdet Skjøde, som ved dette Ting er bleven publiceret.

8. Aftags Tings Vidnet, hvortil blev svaret at de aftagne Gaarder ej kand taale nogen Forhøyelse og at de rigtig have nydet Godtgjørelse for Aftaget.

Da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Radøe Skibreede 1776

Anno 1776 den 18de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Radøe Skibreede paa Tingstædet Alverstrøm/m/en og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte 8 Laug Rettesmænd, som her foran f: 245 ere anførte. Ved Tinget var overværende Kongens Foged og meenige tingsøgende Almue.

Først blev læst og bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved dette Høste Ting for Sartors og Schiolds Skibreeder og her foran f: ere registrerede undtagen No: 9 og 11.

Dernest fremkom fra Almuen til Publication

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Helleland den 20de Aug: 1776 efter afg: Johan/n/es Monsen
2. Et ditto forrettet paa Gaarden Olsvold den 24de sam/m/e efter Koenen Anne Niels Dotter.
3. Et ditto forrettet paa Gaarden Indre Sæbøe den 26de sam/m/e efter afg: Ole Nielsen
4. Et Skjøde udgiven af Capellanen paa Vos Hr: Edvard Mejer til Hr: Magister Ludvig Daae paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malts Landskylds Leje i Gaarden Insteboe for 90 Rdlr dateret 15de Julii 1776.
5. En Bygsel Seddel udgiven af Mangers Kirke Ejer Hr: Friman til Ole Johannesen paa 1 Pund 3 Mark Smørs Leje i Gaarden Indre Mørchen dateret 10de Julii 1776. med Revers af sam/m/e dato.
6. En ditto udgiven af Sæbøe Kirkes Ejer Sr: Jaen Jaensen Frøchen til Anders Hansen paa 1 Pund Smør og 24 Kander Malts Leje i Gaarden Søre Houcheland dateret 29de Januarii 1776 med Vilkaar at frastaae Bruget igjen naar Ejeren vil tiltræde, med Revers.
7. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Iver Johannesen paa 18 Mark Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Nordre Tiore med Vilkaar til Ejeren eller hans Com/m/itent at falholde hans Avl af Søde og Land dateret 18de Septbr: 1776 med Revers af sam/m/e dato.

1776: 306

Herman Monsen Halland Anmeldte at han været anordnet Formynder for Ole Bendixen, som ved Skifte efter hans Fader afg: Bendix Olsen forrettet paa Gaarden Nore Lie den 14de April 1749 er tilfalden udi Arv 6 Rdlr 1 mrk 14 s og da Comparenten paa Troe og Love havde gjort Rigtighed til Myndtlingen herfore for 13 á 14 Aar *Aar siden {uden} førinden Myndtlingen rejste udenlands uden derfore at have imodtaget vedbørlig Afkald, saa havde han nu til Beviis herom ladet indkalde hans Naboer Anders Olsen Kidesæter og Amund Andersen Halland, som derved vare nærværende da bemelte Ole Bendixen af Comparenten erholdt Rigtighed herfore derom at aflægge deres eedelige Vidnes byrd.

Derpaa blev fremstillet

- 1te Vidne Anders Olsen Kidesæter, der aflagde Eed og vandt at det rigtig nok forholder sig som af Citanten Herman Halland er andraget og var Vidnet nærværende paa Gaarden Haaland da Ole Bendixen som meldt for 13 á 14 Aar siden anam/m/ede den ham tilfaldne Arv hos Citanten.
- 2det Vidne Amund Andersen Halland aflagde Eed og vandt i et og alt eensstem/m/ig med 1te Vidne med det Tilføyende at Ole Bendixen da Afleveringen var skeed sagde til Vidnet at han havde bekom/m/et den ham tilfaldne Fæderne Arv, hvilket sidste tillige af 1te Vidne, der atter blev fremkaldet, under hans aflagde Eeds Kraft liigeledes blev bevidnet

Da ingen havde *viide at føre i Rette udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nestefter den 19de Octobris vedvarede Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret

8. Et Skjøde udgiven af Hans Olsen Kartved til Niels Erichsen paa 7 ½ Mark Smør og 5 Kander Malts Leje i Gaarden Kartved for 20 Rdlr dateret 18de Octobris 1776
9. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Consul Alexander Wallace til Jacob Magnesen paa 1 Pund Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Marøen med Vilkor at sælge til Ejeren hans Avl af Søde og Land for Markeds Priis dateret 16de Decembris 1775 med Revers af sam/m/e dato.
10. En ditto udgiven af Knud Nielsen indre Sæbøe til hans Søn Ole Knudsen paa 1 Pund 3 Marker Smør og 1/3 Faars Leje i Gaarden indre Sæbøe dateret 18de Octbr: 1776 med Revers af sam/m/e dato.

Hr: Fogden Heiberg loed fremlægge til sit Regnskabs Bielæg

1. Odelsmandtallet, der i Retten blev oplæst, uden at nogen Indsigelse skeede.
2. Fortegnelsen over det endnu ubetalte og Almuen af Hans Kongel: May:t overladte Undsætnings Korn, hvortil blev forklaret at en stoer Deel deels ere bortfløttede og deels bort døde og de øvrige ere alle i saa yderlig Armoed at slet ingen Betaling herfore kand ventes, og beløber sam/m/e 345 Rdlr 5 mrk.
3. Det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmale, hvor til blev svaret til 1te, 4de, 5te, 6te, 7de, {8de,} 9de,

10de, 11te, 12te, 13de, 14de og 15de nej, til 2den, 16de og 17de joe til 3die allene et Stykke Maste Træ, som paa Som/m/er Tinget dette Aar er angivet, til 8de intet uden Bøevogen og i Henseende det i 12te og 13de omspurgte forbeholder Sorenskriveren sig ved Designation ved Aarets Udgang at gjøre nærmere Forklaring

4. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmåale det 1te ang: Fiske Voger, hvortil blev svaret nej og det 2det ang: Qverner, Sauger og Huusmands Pladser, hvortil blev svaret intet uden ved Gaarden Villanger er Plads, der tilforn er skat lagt.

1776: 306b

5. Listen over den ubetalt Henstaaende Consumption og Folke Skat af Beløb 10 Rdlr 1 mrk 8 s og ang: Mandtallet blev gjort liige Anmeldelse som ved dette Høste Ting for Lindaas Skibreede er tilført

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Anledning af det Kongel: Rescript af 20de Februarii 1770 og Kam/m/er Collegii Decision af 27de Octbr: 1775 at Almuen maatte tilspørges ang: de her i Skibreedet befindende Qverner og Laug Rettens Skjøn om for hvormeget sam/m/e kand ansættes for til Aarlig Skat og Afgift til Hans Kongel: May:ts Casse, hvorefter blev opgivet 1. paa Gaarden Fieldsende Matr: No: 1 er 1 Qværn, som blev ansadt for 2 s 2. No: 2 Søre Wetaas 1 for 2 s 3. No: 3 Nore Wetaas 1 for 2 s 4. No: 10 Indre Sæbøe 3, hvoraf 1 paa Rasmus Andersens Brug for 4 s og andre 2 á 2 s 5. No: 11 ytre Sæbøe 2 á 2 s, 6. No: 13 Qvam/m/e 3 á 2 s 7. No: 14 Hoele 1 for 2 s 8. No: 15 Olsvold 2 á 2 s 9. No: 16 Tolleshoug 2 á 2 s, 10. No: 18 Aschelend 1 for 2 s, 11. No: 19 Indre Tougle 2 á 2 s, 12. No: 20 Lunde 2 hvoraf 1 paa Ole Andersens Brug for 4 s og den 2den for 2 s, 13. No: 21 Woxtoug 1 for 2 s, 14. No: 24 Frøtiold 1 for 2 s, 15. No: 25 Maraas 1 for 4 s, 16. No: 26 Hougstad 1 for 2 s, 17. No: 27 Kiedesæter 1 for 2 s, 18. No: 29 Halland 1 for 4 s, 19. No: 35 Ulvatten 2 á 4 s, 20. No: 36 Boge 1 for 2 s, 21. No: 37 Kaalstad 1 for 2 s/, 22. No: 39 ytre Mørchen 2 á 2 s, 23. No: 41 Søre Soleim 1 for 2 s, 24. No: 42 Nore Soleim 1 for 2 s 25. No: 43 Øvre Manger 1 for 2 s, 26. No: 44 Mangersnæss 1 for 2 s 27. No: 45 Bierchelend 1 for 2 s, 28. No: 48 Helleland 3, hvoraf 1 paa Mathiases og 1 paa Johan/n/es Enkes Brug hver for 4 s og den 3de for 2 s, 29. No: 49 Dalland 1 for 2 s 30. No: 50 Sætre 2 á 2 s, 31. No: 51 Møching 1 for 2 s, 32. No: 53 Indre Helle 2 á 2 s, 33. No: 54 Udhelle 1 for 2 s, 34. No: 55 Haaland 2 á 2 s, 35. No: 56 Nedre Wogenæs 1 for 2 s, 36. No: 58 Nedre Qvalem 1 for 2 s, 37. No: 59 Øvre Qvalem 1 for 2 s, 38. No: 60 Tvedt 1 for 2 s, 39. No: 61 Houglund 1 for 2 s, 40. No: 62 Bøe 2 á 8 s, 41. No: 64 Reigstad 1 for 2 s, 42. No: 69 Willanger 2 á 2 s, 43. No: 70 Strøm/m/e 1 for 2 s, 44. No: 72 Nordanger 2 á 2 s, 45. No: 73 Soltved 4, hvoraf 2 paa Nielses og Ivers Brug hver 6 s og de andre 2 á 2 s 46. No: 75 Ystebøe 1 for 2 s, 47. No: 80 Mangers Præstegaard 1 for 4 s

6. Fortegnelsen over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter, hvoraf de ordinaire beløber for dette Aar 426 Rdlr 3 mrk 14 s fra forrige Aar 71 rd 2 mrk 7 s, den frivillige Gave 10 Rdlr 1 mrk 2 s, og Pro Cento Skatten 28 Rdlr 4 mrk 14 s.

Hr: Fogden Heiberg begjerede Almuen tilspurgt om Enken efter afg: Clemet Rosnæs Karie Jacobs Dotter er af Bonde stand samt fattig eller ikke, hvortil blev svaret at hun baade er af Bonde Stand og ganske fattig.

Dernest blev til Laug Rettensmænd for anstundende Aar 1777 anordnet følgende nye Mænd 1. Lars Larsen Nore Wetaas 2. Knud Larsen Dahle 3. Anders Monsen Ulvatten 4. Sivert Olsen Tvedt 5. Ole Larsen Udhelle 6. Johan/n/es Christensen Wilanger 7. Niels Monsen Nordanger og 8. Stephen Bessesen Ystebøe,

og da ingen efter 3 Udraab havde noget ved Sage Tinget at udrette, blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

1776: 307

Høste Tinget for Herløe Skibreede 1776

Anno 1776 den 21de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Herløe Skibreedes Almue paa Tingstædet Alverstrøm/m/en og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte 8 Laug Rettensmænd som her foran f: 244 ere anførte. Ved Tinget var tilstæde Kongens Foged og meenige Tingsøgende Almue.

Først blev læst og bekendtgjort de selv sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved nest forrige Radøe Skibreedes Ting tillige med et

Stik Brev fra Stiftet under 8de 8br: 1776 efter en fra Tronhiem undvigst Tyvs Arrestant navnlig Johan/n/es Christophersen Blanche.

Dernest blev kundgjort følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Rogn efter afdøde Ole Olsen begyndt og sluttet den 15de Aprilis 1776.

2. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Raadmand Frich til Michel Olsen paa 2 2/? Jord skillings veller 16 Mark Smørs/ Leje i Gaarden Nedre Kleppe med det Vilkor at Fiskeriet forbeholdes Ejeren dateret 29de Januarii 1776.

3. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Niels Nielsen paa 15 Marker Smørs Leje i Gaarden Houland med Vilkor til Ejeren eller hans Com/m/ittent og ikke til nogen frem/m/et at falholde hans Avl af Søe og Land i Billighed samt at frem/m/ede som fiske ved Landet til Ejeren yde Lands lod dateret 10de 8br: 1776 med Revers.

4. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Johan/n/es Andersen paa Rydnings Pladsen Hanøen under Gaarden Tvedt imod 8 mrk aarlig Afgift foruden een ringe Villighed af Pligt Arbejde og at paapasse Ejeren Faar som gaar paa Øen og maae frem/m/ede ej tillades at rive Lyng eller kaste ved Landet, dateret 4de Januarii 1776 med Revers.

5. En Leje Contract imellem Hr: Krigs Raad Koren og Einer Monsen ang: 2 B/ismer Pund Jord i Gaarden Asch dateret 26de Apr: 1776.

Nye Sag

Ole Jansen og Søren Halvorsen Nødenæs imod Lejlændingen
paa sam/m/e Gaard Johannes Nielsen

Ole Jansen og Søren Halvorsen Nødenæs anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet ind kalde deres Lejlænding paa deres paaboende Gaard Nødenæs Johannes Nielsen, som ej for dem {ej} som Ejere har villet ryddig gjøre Gaarden efter Opsigelse, at liide Dom til sam/m/es Fraviigelse og Ryddiggjørelse og denne Rettergangs Omkostning at erstatte.

Den indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel og forestillede at efterat han \førinden/ sidstl: Juul var bleven udsagt til Fraviigelse for Citanterne som Ejere hans til Bygsel hafte Anpart i Gaarden Nødenæs blev ham af en til den/n/e Sag ustevnt Mand lovet at kunde erholde i Stæden tilbygset det Brug i Gaarden Hennøe som Citanten Ole Jaensen da fra flyttede, til hvilken Ende han havde leveret Søren Halvorsen 5 Rdlr, som nogle Dage derefter blev Comparenten igjen tilbage betalt da denne forventede Bygsel ej kunde erholdes, og som Comparenten desformedelst intet Brug havde vedblev han *Udsiigelselsen uagtet dette Foraar at spade og tilsaae hans paaboende Anpart i Gaarden Nødenæs

1776: 307b

Citanten benegtede den indstevntes Foregivende at ham var lovet noget Brug i Stæden paa Gaarden Hennøe der allene stoed i Ejeren Magt og var dem uvedkom/m/ende, men Søren Halvorsen tilstoed at have an/n/am/m/et af den indstevnte de ommeldte 5 Rdlr der skulle betales for den indstevnte til at tilbygse sig Ole Jansens Brug i Gaarden Hennøe, og da Ejeren heraf Hr: Consul Wallace ej ville igjen bort bygsle sam/m/e, blev disse 5 Rdlr nogle Dage derefter igjen tilbageleveret den indstevnte

Den indstevnte forestillede at Opsigelsen efter hans Hustrues Sigende allene er skeed fra Ole Jansen Nødenæs, men ikke fra Søren Halvorsen, endskjøndt \han/ nu siden i denne Sag er bleven stevnt af dem begge.

Citanterne fremlagde derpaa den af Lensmanden og med hafte Vidne under 2den Novbr: 1775 skeede Opsigelse for den indstevnte, som i Retten blev oplæst og er af saadan Indhold hvornest de indloed Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maae tilfindes strax for dennem at ryddiggjøre hans hidindtil lejlændings viis brugte Anpart i Gaarden Nødenæs og at oprette dem dette Søgemaals Omkostning med 6 Rdlr

Den indstevnte havde intet viidere fra sin Siide til Sagen at svare end hvad forhen er tilført og maatte derhos bemærke at Citanterne opskrue deres Regning og Paastand om Omkostningerne efter hvad de tillige paa de øvrige Lejlændinger have anvendt.

hvorefter Sagen optages.

Da det var ud paa Aftenen Kl: henved 7 udsættes Sage Tinget til i Morgen.

Dagen Nestefter den 22de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da udi nys foranførte Sag saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Den fremlagde Opsigelse viiser at Johan/n/es Nielsen Nødenæs den 2den Novbr: 1775 lovlig er bleven opsagt til Fardag dette Aar for Citanterne som Ejere at ryddiggjøre og fraviige hans hafte Brug udi Gaarden Nødenæs og den indstevnte har ej haft andet mod Søgemaalet at indvende end at ham ved en tredie Mand er lovet at erholde i Stæden det Brug i Gaarden Hennøe, som Citanten Ole Jansen havde haft til Leje og nu fraflyttede, og i Mangel deraf ej ville viige; Fra Citanternes Siide er dette benegtet undtagen at Søren Halvorsen havde annam/m/et hos den indstevnte 5 Rdlr for at anvende sam/m/e til denne Bygsels Erholdelse, og da den ej var at opnaae imodtoeg Johan/n/es Nielsen dem igjen af ham tilbage og dermed acqviescerede. Da nu Ejeren efter Loven er nærmest at beboe sin egen Jord og det paaberaabte Løfte om andet Brug i Stæden liigesaa lidet er beviist som denne Sag vedkom/m/ende saa kjendes hermed og Døm/m/es for Ret at indstevnte Johannes Nielsen Nødenæs bør efter den skeede Udsiigelse for Citanterne som Ejere ryddiggjøre og fraviige hans Lejemaal i Gaarden \Nødenæs/ og oprette dem Søgemalets Omkostning med 2 Rdlr 3 mrk, hvorimod begge Parter forbeholdes deres Ret til Bygselens Tilbage Betaling og viidere, der ej her har været at

paakjende eller bestem/m/e eftersom ingen Paastand derom er skeed.

1776: 308

Det idømte at fyldestgjøres inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Nye Sag

Mons Larsen Torsvig imod Anders Mathiasen Bragstad

Mons Larsen Torsvig anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Lejlændingen paa hans ejende Gaard Bragstad Anders Mathiasen for skyldige Landskyld at liide Dom til Betaling og denne Rettergangs forvoldte Omkostning at oprette

Den indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel samt tilstoed at være Citanten skyldig den paasøgte Landskyld for 5 Aar det indeværende indberegnet med 2 Rdlr 8 s aarlig, hvorom han og fremviiste sin Landskyld Bog, der viiser at han rigtig nok er sam/m/e skyldig

Citanten besværede over den indstevntes utilbørlige Forhold som Lejlænding ved at lade Huusene forfalde og foraadne samt at lade Høet paa Marken staae uslaaet.

Den indstevnte imodsagde saadant Foregivende da Huusene allerede vare forfaldne førend han kom til Gaarden og ej havde ladet Høet staae uslaaet uden det der var saa tynt og lidet at det ej er værd at slaae, men i Øvrigt bad han om Fordrag paa nogen Tiid da han ville see Citanten i Mindelighed afbetalt.

Citanten indloed derpaa Sagen Dom med Paastand at den indstevnte maae tilfindes at betale den paasøgte 5 Aars Landskyld med 10 Rdlr 2 mrk 8 s og 4de Penge derudaf samt oprette ham dette Søgemaals Omkostning med Fiire Rigsdaler.

Den indstevnte havde intet \viidere/ fra sin Siide til Sagen at svare og derfor blev derudi afsagt saadan

Dom

Lovlig indstevnte Anders Mathiasen Bragstad, som selv inden Retten har tilstaaet Kravet, tilpligtes at betale Citanten den efterstaaende Landskyld for 5 Aar med 10 Rdlr 2 mrk 8 s og 4de Forhøyelse for de 4 første Aar á 3 mrk aarlig tilsam/m/en Tolv Rigsdaler 2 mrk 8 sk og oprette ham denne Rettergangs Omkostning med Toe Rigsdaler. At efterkom/m/es 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under lovlig Adfærd.

Nye Sag

Mons Larsen Torsvig imod Ole Andersen Bragstad

Mons Larsen Torsvig anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde hans Lejlænding paa Gaarden Bragstad Ole Andersen for skyldige Landskyld og Brøstfældighed paa Huusene at liide Dom i Hoved Sag og Rettergangens Omkostning at erstatte.

Den indstevnte {og tilstoed} mødte, vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed at være skyldig til Citanten Landskyld for 3 Aar det indeværende iberegnet á 1 Rdlr 4 mrk 3 s aarlig, hvormed han begjerede Fordrag paa nogen Tiid for i Mindelighed at afbetale den, men hvad Huusene angaaer formeener han at de ere i liigesaa goed Stand som da han tiltrædede Gaarden, eftersom han derpaa har anvendt adskillig Bekostning til Reparation,

Citanten paastoed derimod at den indstevnte maatte tilfindes at betale 5 Aars Landskyld som han efter sin Landskyld Bogs Udviisende staaer skyldig á 1 rd 4 mrk 3 s \aar!:/ tillige med 4de Penge derudaf og oprette ham den/n/e Rettergangs

1776: 308b

Omkostning med 4 Rdlr.

Den indstevnte benegtede fremdeeles som forhen er meldt at være meere skyldig end for 3 Aar, da han til Citantens Fader for mange Aar siden har betalt 2 Aars Landskyld uden derfor af ham at faae Qvitering, hvilke Citanten desuagtet siden paa nye har taget betalt og der over er altiid fra den Tiid af bleven en Forskjel af disse 2 Aars Landskyld som Comparenten forhen har betalt men negtes af Citanten.

Citanten benegtede dette Foregivende og ind loed Sagen Dom fra sin Siide efter forrige Paastand.

Den indstevnte loed anvise sin Landskyld Bog, hvorudi er qviteret indtil for 1771 incl: og af Citantens Fader var qviteret til 1764 Aars Udgang og vedblev sit forrige.

Citanten imod sagde atter dette Foregivende som aldeles urigtigt da hverken derfor findes Qvitering eller tilforn {føres} er ommeldt strax efter hans Faders Død, men er et blot Paafund af den indstevnte som han først nu i disse 4 seeneste Aar har maatte formærke.

Den indstevnte havde ej viidere fra sin Siide til Sagen at svare, hvorføre den optages til Doms.

Niels Michelsen Holme anmeldte at hans Søn Haaver Nielsen er angrebet af den spedalske Syge og da baade Drengen og Comparenten er aldeles uformuende til at betale hans Indlem/m/else i Hospitalet, der er den ganske Almue bekjendt, saa begjerede han deres Forklaring herom indhentet.

Den ganske Almue svarede at det rigtig nok forholder sig som omspurgt at Niels Holme er af saa meget ringe Vilkor at han ingenlunde kand bekoste Søn/n/ens Indlem/m/else i Hospitalet og Drengen selv ej det ringeste ejende.

Comparanten begjerede sig dette beskrevet meddeelt, der blev bevilget.

Johannes Lassesen Fieldstad anmeldte at hans Søstermand Ole Johannesen Blom er befængt med den spedalske Syge og da han intet er ejende hvormed hans Indlem/m/else i Hospitalet kand bekostes, begjerede han Almuens Vidnesbyrd derom indhentet.

Almuen svarede dertil at bemelte Ole Johannesen Blom er saa yderlig fattig at han umuelig kand bekoste sin Indlem/m/else i Hospitalet eller noget dertil.

Comparanten begjerede sig dette beskrevet meddeelt, der blev bevilget.

Dernest blev publiceret

6. Et Skjøde udgiven af Christian og Rasmus Johansen med fleere til Niels Hansen Tosche paa 2 5/8 Mark Smør 1 1/6 Kande Malt 7/144 Faar og 1 3/4 Mark Fiskes Leje i Gaarden Tosche for 17 Rdlr 3 mrk dateret 14de Maji 1776

7. Et ditto udgiven af Joen Endresen og Stephen Christiansen Vigeboe til Sr: Cort Kramer og Peder Tafteberg paa 1/2 Løb Smør og 1/2 Tønne Malts Leje i Gaarden Vigeboe for 195 Rdlr dateret 22de 8br: 1776

8. Et Skjøde udgiven af Ole Hansen Øvre Tveten til hans Søn Ole Olsen paa 20 1/4 Mark Smør og 17 Kander Malts Leje i Gaarden Øvre Tvedt for 50 Rdlr dateret 14de Maji 1776.

9. Et ditto udgiven af Ole Isachsen med fleere til Jacob Jacobsen

1776: 309

paa 7 4/11 Mark Smør og 2 5/11 Kande Malts Leje i Gaarden Refsgaard for 20 Rdlr dateret 14de Maji 1776.

10. Et Skjøde udgiven af Christen Johan/n/esen Waagenæs med fleere til Poul Johannesen Tosche paa 4 1/2 Mark Smør 2 Kander Malt 1/12 Faar og 3 Marker Fiskes Leje i Gaarden Tosche for 30 Rdlr dateret 22de 8br: 1776.

11. En Pante Obl: udgiven af Niels Johannesen Myrtved til Anders Gripen og Hans Refsgaard stoer 30 Rdlr med 1te Pante Ret i 1 Pund 12 Mark Smør i Gaarden Myrtved dateret 13de Maji 1776.

12. Et Skjøde udgiven af Mons Monsen Aaseboe til Ole Hansen Houglund paa 6 3/4 Mark Smør, 3 3/8 Kande Malt 3/22 Huuds Leje i Gaarden Haatoft for 24 Rdlr dateret 22de 8br: 1776

13. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Consistorial Raad Geelmeyden til Hans Michelsen paa *paa 1 Pund Smør og 1/2 Tønne Kornes Leje i Gaarden Siurdahl dateret 19de Augusti 1776.

14. En ditto udgiven af Frue Falch til Mons Monsen paa 1 Pund Smør og 1/6 Tønne Malts Leje i Gaarden Echeland med Forbeholden af 1/5 Part Lands Lod af alt Fiske der kastes ved Landet, hvormed Lejlændingen paalægges Opsigt. dateret 2den Januarii 1776 med Revers af 22de 8br: s: a:

15. En ditto udgiven af Niels Olsen Søre Sæle paa egne og Med ejeres Vegne til Ole Olsen paa 5 5/7 Mark Fiskes Leje i Gaarden Hegøen dateret 22de 8br: 1776 med Revers

16. En ditto udgiven af Hr: Consul Wallace til Ole Rasmusen paa 8 Mark Smørs Leje i Gaarden Hennøe med Forbindtlighed til Ejeren eller hans Kjøbsven paa Hennøe at falholde hans Fiske Vahre og ikke til nogen anden samt Forbeholden af Lands Lod og lille Langøen dateret 13de April 1776 med Revers

17. En ditto udgiven af ditto til Mons Olsen paa liige Skyld udi Gaarden Hennøe med liige Vilkor af sam/m/e dato med Revers

18. En ditto udgiven af ditto sam/m/e dato til Mons Magnesen paa liige Skyld i sam/m/e Gaard med Revers

19. En ditto udgiven af Hr: Krigs Raad Koren til Joen Monsen paa *paa 18 Mark Smørs Leje i Gaarden Bratzhoug med Forbindtlighed til Ejeren eller hans Ordre for Markeds Priis at falholde hans Avl af Søre og Land dateret 12te Augusti 1775 med Revers.

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Anledning den Kongel: Resolution af 20de Februarii 1770 og Kam/m/er Collegii Decision af 27de 8br: 1775 at Almuen maatte tilspørgeres om de her i Skibreedet befindende Qværner og {Almuens} \Laug Rettens/ Skjøn om hvormeget de kand ansættes for at svare udi aarlig Skat og Afgift til Hans Kongel: May:ts Casse.

Derpaa blev opgivet 1. paa Gaarden Strushavn under Matr: No: 4. 1 Qværn, der blev ansadt for 2 s 2. No: 7 Erdahl 1 for 2 s 3. No: 8 Strømsnæs 1 for 4 s 4. No: 9 Asch 1 for 4 s 5. No: 10 Hanevig 1 for 2 s, 6. No: 11 Stien 1 for 2 s 7. No: 12 Aaseboe 2 á 2 s, 8. No: 15 Søre Houglund 1 for 4 s, 9. No: 17 Tvedt 3, hvoraf 1 paa Jacobs Brug for 4 s og de andre 2 á 2 s, 10. No: 19 Davanger 1 for 4 s 11. No: 20 Kierregaard 1 for 2 s, 12. No: 21 Fromereide 1 for 2 s, 13. No: 22 stoere Fuschanger 1 for 2 s, 14. No: 23 lille Fuschanger 1 for 4 s, 15. No: 26 Hegernæs 1 for 2 s, 16. No: 27 Berland 1 for 2 s 17. No: 32 Torsvig 1 for 2 s, 18. No: 34 Søre Sælle 1 for 2 s, 19. No: 36 Næsse

1776: 309b

1 for 2 s, 20. No: 37 Dahle 2 hvor af 1 paa Amunds Brug for 4 s og den anden for 2 s, 21. No: 38 Ohen 1 for 2 s, 22. No: 40 Brevig 2 for 2 s, 23. No: 42 Hegøen 1 for 2 s, 24. No: 44 Fieldstad 2 á 4 s, 25. No: 45 Alveim 2 á 2 s, 26. No: 46 Schiold 2 for 2 s, 27. No: 48 Hatten 2, hvoraf 1 paa Magnes Brug for 4 s og den anden for 2 s, 28. No: 56 Toschen 2 á 2 s, 29. No: 58 Schielanger 2 á 2 s, 30. No: 60 Bratzhoug 2 á 4 s, 31. No: 61 Koursbøe 2 á 2 s, 32. No: 62 Landsvig 3 á 4 s, 33. No: 64 Schurtved 1 for 2 s, 34. No: 72 Fløysand 1 for 2 s, 35. No: 73 ytre Bragstad 2, hvoraf den paa Monses Brug for 6 s og den anden for 2 s, 36. No: 75 Walde 1 for 2 s, 37. No: 76 Hiertaas 1 for 2 s, 38. No: 77 Holme 2 á 2 s, 39. No: 78 Øvre Tvedt 1 for 2 s, 40. No: 79 Nedre Tvedt 1 for 2 s, 41. No: 80 Rødsetter 1 for 2 s, 42. No: 81 Erstad 1 for 2 s, 43. No: 82 Mæland 1 for 2 s, 44. No: 83 Hopland 1 for 2 s, 45. No: 84 Øvre Dahle 2 á 2 s, 46. No: 85 Nedre Dahle 2 á 2 s, 47. No: 86 Fosse 1 for 2 s, 48. No: 87 Miaatved 1 for 2 s, 49. No: 89 Frechoug 1 for 2 s, 50. No: 90 Sunde 1 for 2 s, 51. No: 91 Moldeklev 2 for 2 s, 52. No: 92 Rasdahl 1 for 2 s, 53. No: 94 {Espetved} Hestenæs 1 for 2 s, 54. No: 95 Hesdahl 1 for 2 s, 55. No: 96 Haatoft 1 for 2 s, 56. No: 97 Gripsgaard 1 for 2 s, 57. No: 98 Myrtved 1 for 2 s, 58. No: 101 Goustad 1 for 2 s, 59. No: 102 Refsgaard 1 for 2 s, 60. No: 106 Hoepe 1 for 4 s

Da det var sildig paa Aftenen, udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen Nest paa følgende den 23de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret

og blev da udi Sagen anlagt af Mons Larsen Torsvig imod Ole Andersen Bragstad saaledes for Ret kjendt

Dømt og Afsagt

Lovens 3 – 14 – 44 foreskriver at Lejlændingen bør beviise at Landskylden er betalt eller i Mangel deraf betale hvis igjenstaaer og i Overensstemmelse dermed kand den indstevntes Foregivende at have betalt for 2 Aar af den paasøgte Landskyld ej komme i Betragtning imod Sagsøgerens Benægtelse, men hermed Kjendes og Dømmes for Ret at saggivne Ole Andersen Bragstad bør til Citanten udrede den paafordrede og efter Landskyld Bogens Udviisende tilbagestaaende Landskyld fra 1771 til 1776 á 1 rd 4 mrk 3 s aarlig med 8 Rdlr 2 mrk 15 s tilligemed 4de Penge for 2 Aar deraf 5 mrk tilsam/m/en Nie Rdlr 1 mrk 15 s og derhos oprette ham Søgemaalets forvolgte Omkostning med 2 Rdlr At fuldbyrdes 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Lovens Tvang.

Dernest blev udi Sagen anlagt af Kongens Foged imod Hans Aslachsen Fosse af Alenfiths Skibreede og Magdelie Halvors Dotter Namtved afsagt saadan

Dom

Efter fremlagde Præste Attest og egen Tilstaaelse inden Retten af begge de saggivne har Hans Aslachsen Fosse i Ægteskab

1776: 310

begaæet det paasøgte Lejermaal med Enken Magdelie Halvors Dotter Namtvedt, og da {ingen} yderste Formue ej kand tilsvares efter den Tilstand, hvorudi hans Boe befandtes ved den derover under 9de Apr: d: A: holdte Optegnelses Forretning tilfindes allene bemelte Hans Aslachsen Fosse herfore at udrede dobbelte Lejermaals Bøder med 24 Rdlr og Magdelie Halvors Dotter Namtved for enkelt Lejermaal 6 Rdlr samt een for begge at oprette Søgemaalets Bekostning med 2 Rdlr 3 Mark, At efterkom/m/es 15 Dage efter Forkyndelsen heraf under viidere lovlig Adfærd.

Derefter blev læst og bekjendtgjort

20. En Bygsel Seddel udgiven af Sr: Cort Kramer og Peder Tafteberg til Stephen Christiansen paa ¼ Løb Smør og ¼ Tønne Malts Leje i Gaarden Wiigebøe dateret 22de 8br: 1776 med Revers af sam/m/e dato.

21. En ditto udgiven af ditto sam/m/e Dag til Joen Endresen Wiigebøe paa liige Skyld i sam/m/e Gaard med Revers.

Derefter blev af Fogden fremlagt til hans Regnskabs Bielæg

1. Odels Mandtallet, der blev oplæst uden at derimod skeede nogen Indsiigelse
2. Fortegnelse over det Almuen af Hans Kongl: [May:t]? overladte Undsætnings Korn, der ej er betalt, hvortil af Almuen blev svaret at største Deelen der af betler og de øvrige ere i saa yderlig Armoed at slet ingen Betaling herfore kand ventes.
3. Det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmåale, hvortil blev svaret til {1ste} 3de, 4de, 5te, 6te, 7de, {8de} 9de, 10de, 11te, 12te, 13de, 14de 15de nej, til 1te qv: den Andeel af Gaarden Myrtved, hvorudi for Kongel: Skatter er skeed Indførsel, kom/m/er i Aar Jorde Bogen til Indtægt som Hans May:ts Ejendom; til 2den qv: joe med Tillæg af nysforanførte, til 8de qv: ingen uden de forhen skyld lagde paa Hennøe Hegøeholmen, Blomvog, \i/ Herløesund og Strudshavn, til 16de og 17de joe og til 12te og 13de forbeholder Sorenskriveren sig ved Designation at gjøre nærmere Forklaring ved Aarets Udgang.

4. Det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmåale, det 1te ang: Fiske voger hvor til blev svaret nej at sam/m/e ej gives og det 2det ang: Qverner og Engesletter, hvor til blev svaret at foruden Ryelands Qværn der er ansadt for 64 s, og de andre smaa ingen saadan/n/e gives ej heller Huusmands Pladser og Engesletter.

5. Tings Vidnet ang: Gaarden Myrtved, hvor til blev svaret at Haaver Espetved imod Høe sletten af Hans Kongel: May:ts Anpart derudi for i Aar svarer Skatten og Landskylden deraf og at ingen har villet antage sam/m/e til Bygsel efter Opbydelse til Som/m/er Tinget

6. Fortegnelse over den til bage staaende Consumption og Folke Skat av Beløb 104 Rdlr 5 mrk, hvorhos blev anmeldt at Mandtallerne derom ej fra Præsterne ere indløbne.

7. Fortegnelsen over de efterstaaende Høy Kongel: Skatter, hvoraf de ordinaire beløbe for dette Aar 533 Rdlr 4 s og fra forrige Aaringer 148 Rdlr 4 mrk 15 s, den frivillige Afgift 16 Rdlr 4 s og Rang Skat 45 Rdlr

Derneft blev opnævnet som Laug Rettesmænd for nestkommende Aar 1777. 1. Ole Hansen Søre Hougland 2. Anders Jacobsen Davanger 3. Jacob Andersen Søre Tvedt, 4. Ole Diederichsen Øvre Kleppe 5. Niels Michelsen Holme, 6. Johan/n/es Nielsen Røesetter 7. Johannes Hansen Ohen og 8. Thomas Friderichsen Ohen

og da ingen efter 3 Udraab havde viidere at udrette ved Sage Tinget blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

1776: 310b

Høste Tinget for Hosanger Skibreed 1776.

Anno 1776 den 25de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Hosanger Skibreedes Almue paa Tingstædet Bernestangen og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte 8 Laug Rettesmænd som her foran f: 251 ere anførte. Ved Tinget var tilstæde Kongens Foged og meenige tingsøgende Almue

Først blev bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved nest forestaaende Høste Ting for Herløe Skibreede det om Vej Arbejdet undtagen.

Derneft blev kundgjort følgende Almues Breve

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Kopanger i indre Sogn af de myndige Arvinger efter afg: Frue Cancellie Raadinde de Knagenhielm begyndt den 3de Xbr: 1774 og sluttet den 24de Apr: 1775

2. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Herland efter Wermund Monsen begyndt og sluttet den 17de Junii 1776.

3. Et ditto forrettet paa Gaarden Øvre Mundahl i Alenfiths Skibreede den 27de Augusti 1776 efter unge Karl Mons Halvorsen.

4. En Bygsel Seddel udgiven af Hr: Arentz til Hans Johan/n/esen paa den halve Part i Gaarden Kallevig dateret 19de Julii 1776 med Revers.

Nye Sag

Magne Olsen Grønaas imod Lars Iversen Fladaas

Magne Olsen Grønaas anmeldte med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet ind kalde Lars Iversen Fladaas for imod Citanten udsagde ærerørige Skiolds Ord at liide Dom til Undgjeldelse og denne Rettergangs Omkostning at oprette saavelsom derom at anhøre Vidnerne Stephen Magnesen Hatland og Dræng Sævre Olsen Kalleklev, hvilke under Lovens Falsmaal ere kaldede at aflægge deres Provemaal derom.

Den indstevnte mødte ikke efter 3de Paaraab, men vel begge Vidnerne hvilke vedtoege lovlig Varsel, hvorfor de brugte Kaldsmænd Lensmand Magne Steffensen Hatland og Søn Steffen Magnesen Hatland eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed for udeblevne Lars Iversen Fladaas for meere end 14 Dage siden i hans Boepæl og Hustrues Karie Lars Dotters Paahør.

Derpaa fremstillede Citanten som

1te Vidne Steffen Magnesen Hatland, der aflagde Eed og vandt at for 5 á 6 Uger siden kom Citanten Magne Grønaas i Vidnets [Huus]? og begjerede Natte Herberge hos Vidnet da han ej troede sig til at gaae *længer efterdie Lars Iversen Fladaas, der var i Følge med ham sam/m/e Tiid havde skieldet ham for en Tyv og igjentoeg tillige bemelte Lars Iversen Fladaas i Vidnets Paahør at Citanten var en Tyv med det Tilføyende at det skulle han passere \for/ naar han toeg Fladaas Dalen fra ham førend Retten tilsagde det, men første gang at Lars tilforn havde skjeldet Citanten for Tyv havde han ej tilføyet den/n/e Omstændighed

2det Vidne Sævre Olsen Kalleklev aflagde Eed og vandt i et og alt aldeeles eensstemmig med 1te Vidne.

Citanten begjerede den indstevnte lavdaget til neste Ting.

1776: 311

Eragtet

Paagjeldende Lars Iversen Fladaas gives Laug Dag til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Erich Olsen Tepstad imod Jørgen Aschildsen Tepstad

Citanten æskede Sagen i Rette efter Laug Dag.

Indstevnte Jørgen Aschildsen Tepstad mødte og gav tilkjende at være bleven forliget i Mindelighed med sin Vederpart imod at han her inden Retten tilbagekaldte sine ubetænksom/m/e Ord og ellers lovede i Fremtiden at leve fredsommelig med Citanten som Naboe og i Mangel deraf at have den/n/e Sag aaben staaende, hvormed Citanten var tilfreds stillet og derefter frafaldt det anlagde Søgemaal.

Da ingen havde viidere at føre i Rette udsættes *Sagen (Sage Tinget) til i Morgen

Dagen Nestpaafølgende den 26de Octobris vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret

5. Et Skjøde udgiven af Ole Ellingsen Toft til Niels Johannesen Øfsthuus paa 6 Marker Smør og 1 Kande Malts Leje i Gaarden Øfsthuus for 15 Rdlr dateret 25de 8br: 1776.

6. Et ditto udgiven af Anders Nielsen Grosvig med fleere til Simon Johannesen paa 4 ½ Mark Smør og 3 Kander Malts Leje i Gaarden Toschedahl for 10 Rdlr dateret 25de Octbr: 1776.

7. Et ditto udgiven af Hemming Iversen Kalsaas til Lars Siursen Reveim paa 3 9/10 Mark Smør og *0 4/5 Kande Malt i Gaarden Hougstved for 7 Rdlr 3 mrk dateret 25de 8br: 1776. (Merknad vedk. 0 4/5: 0-talet er skrive over eit anna tal)

8. Et ditto udgiven af Niels Nielsen Aasseim til hans Søn Niels Nielsen paa 1 Pund Smør og 16 Kander Malts Leje i Gaarden Fotland for 80 Rdlr af 26de 8br: 1776

9. En Pante Obl: udgiven af Anders Siursen Nordaas til Joen Michelsen Wevletvedt stoer 49 Rdlr med 1te Pante Ret i 1 Pund 6 81/112 Mark Smør 2 Mæler 1 137/224 Kande Malts Leje i Gaarden Nordaas dateret 26de 8br: 1776.

10. Aflyst en Pante Obl: udgiven af sam/m/e Debitor paa liige Sum/m/a til Baste Monsen Echangerlie med 1te Pante Ret i sam/m/e Ejendom dateret 20de Novbr: 1771 og tinglyst den 27de Maji 1772, der nu efter paategnet Qvitering af Steffen Hatland som Værge for Creditors Børn under 26de 8br: 1776 er indfriet.

11. Publ: en Bygsel Seddel udgiven af Ole Iversen Aschelant til Jacob Bertelsen paa 1 Pund Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Eide dateret 26de 8br: 1776 med Revers af sam/m/e dato med Vilkor at føde 3 Kjør og 6 Smaler samt yde 4 Tønder Korn til Bertel Haldorsen

12. En ditto udgiven af Niels Rasmusen Litland som Laug Værge for Enken Syneve Berges Dotter Hoshofde til Johannes Ellevsen Rachnes paa 1 Pund 3 Mark Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Hoshovde \med Vilkor/ af 25de 8br: 1776 med Revers

13. En ditto udgiven af Tørres Aschildsen Røsland som Værge for Guline Johan/n/es Dotter til Johannes Ellevsen Rachnes paa 13 ½ Mark Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Hoshovde dateret 25de 8br: 1776 med Revers

14. En ditto udgiven af Halvor Andersen Hoshovde til Baste Knudsen paa 18 Mark Smør og 18 Kander Malts Leje i Gaarden Øvre Kleppe af 26de 8br: 1776 med Revers

15. En ditto udgiven af Anders Nielsen Hoele til Ole Nielsen paa en Huusmands Plads kaldet Toskhellen under Gaarden Gammersvig dateret 25de 8br: 1776 med Revers imod 1 Rdlr aarlig Afgift.

16. En ditto udgiven af Hr: Consistorial Raad Geelmeyden til Rasmus Andersen Svennem paa 1 Pund 18 Mark Smør 1 Mæle og 2 Kande Malts Leje i Gaarden Fitie dateret 19de Augusti 1776.

17. En ditto udgiven af Sogne Præsten Hr: Schanche til Madame Smith paa en

1776: 311b

Huuse Tomt paa Gaarden Lille Ham/m/er dateret 14de Martii 1776.

18. En Bygsel Seddel udgiven af Niels Jørgensen Øftshuus til Ole Olsen paa 5 9/10 Mark Smør og 5 9/10 Kande Malts Leje i Gaarden Herland dateret 25de Octbr: 1776 med Revers af sam/m/e dato.

19. Et Skjøde udgiven af Knud Knudsen Grosvig til Iver Magnesen Essem paa 11 Mark Smør og 5 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Grosvig for 31 Rdlr 1 mrk 8 s dateret 30te Maji 1776.

20. En {ditto} \Bygsel Seddel/ udgiven af Iver Magnesen Esem til Knud Knudsen Grosvig paa 11 Mark Smør og 5 ½ Kande Malts Leje i Gaarden Grosvig dateret 26de 8br: 1776 med Revers av sam/m/e dato

21. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Høyland i Echangers Skibreede efter afg: Mand Johan/n/es Monsen begyndt og sluttet den 9de Augusti 1776

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Anledning den Kongel: Resolution af 20de Februarii 1770 og det Kongel: Kam/m/er

Collegii Decision af 27de 8br: 1775 at Almuen maatte tilspørgeres om de her i Skibreedet befindende Qværner og Laug Rettens Skjøn indhente om hvormeget kand ansættes for udi aarlig Skat og Afgift til Hans Kongel: May:ts Casse hvorpaa blev opgiven følgende 1. paa Gaarden Fieldanger Matr: No: 1 er 1 Qværn for 2 s. 2. No: 2 Øxendahl 1 for 2 s, 3. No: 3 Ladvig 1 for 2 s 4. No: 3 Ladvigshougen 1 for 2 s, 5. No: 4 Fladeqval 1 for 4 s 6. No: 5 Næsse 1 for 2 s, 7. No: 6 Lillejord 1 for 2 s, 8. No: 7 Høevig 1 for 4 s 9. No: 8 Egemo 1 for 2 s, 10. No: 9 Egefith 1 for 2 s, 11. No: 10 Eide 2 á 2 s 12. No: 11 Møgster 2 á 2 s, 13. No: 12 Leeraas 1 for 2 s, 14. No: 13 Brørvig 1 for 2 s, 15. No: 14 Hesiedahl 1 for 2 s, 16. No: 15 Kalland 1 for 2 s, 17. No: 16 Kallevig 1 for 2, 18. No: 17 Kallestad 1 for 2 s, 19. No: 18 Simenes 1 for 2 s, 20. No: 19 Millesdahl 1 for 2 s, 21. No: 20 Gam/m/ersvig 1 for 2 s, 22. No: 21 Grosvig 1 for 2 s, 23. No: 23 Moe 1 for 2 s, 24. No: 24 Elvig 1 for 2 s, 25. No: 25 Hiemvig 1 for 4 s, 26. No: 26 Kleveland 1 for 2 s, 27. No: 27 Tøssen 1 for 2 s, 28. Elvigsbotten 1 for 2 s, 29. No: 29 ytre Bernes 1 for 2 s, 30. No: 31 Bircheland 1 for 2 s, 31. No: 34 Nedre Kleppe 1 for 4 s, 32. No: 35 Løtved 1 for 2 s, 33. No: 36 Helleland 3 hvoraf de paa Johan/n/es Gudmundsen og Monses Brug for 4 s og den 3de for 2 s, 34. No: 37 Wahre 1 for 2 s, 35. No: 39 Galteland 1 for 2 s 36. No: 41 Miøs 1 for 4 s, 37. No: 42 Hoele 1 for 4 s, 38. No: 45 Aasseim 1 for 2 s, 39. No: 46 Tvedt 1 for 2 s, 40. No: 47 Nore Møching 2 á 2 s 41. No: 48 Søre Møching 1 for 2 s, 42. No: 49 Kalleklev 1 for 2 s 43. No: 50 (51?) Feti 1 for 2 s, 44. No: 52 Ladstad 3 á 2 s, 45. No: 53 Hatland 1 for 2 s, 46. No: 54 Lohne 1 for 2 s, 47. No: 55 Langeland 2 á 2 s, 48. No: 56 Hougstved 1 for 2 s, 49. No: 57 Grimstad 1 for 2 s, 50. No: 58 Svinnem 2 á 2 s, 51. No: 59 Grønaas 1 for 2 s, 52. No: 62 Nordaas 1 for 2 s, 53. No: 63 Giederem 2 á 2 s, 54. No: 65 Nore Bysem 1 for 2 s 55. No: 66 Litland 1 for 2 s, 56. No: 68 Nore Røsland 1 for 2 s, 57. No: 69 Heldahl 2 á 2 s, 58. No: 70 Hoshovde 1 for 2 s, 59. No: 71 Fieldschaal 1 for 2 s, 60. No: 72 Fieldschaalnæs 1 for 2 s, 61. No: 74 Øvre Rachnæs 1 for 2 s, 62. No: 75 Fugledahl 1 for 2 s, 63. No: 78 Børtved 2 á 2 s, 64. No: 80 Nore Haaland 1 for 2 s, 65. No: 81 Jelvig 2 á 2 s 66. No: 82 Biercheland 2 á 2 s, 67. No: 83 Tepstad 1 for 2 s, 68. No: 84 Nore Mielstad 2 á 2 s, 69. No: 85 Søre Mielstad 2 á 2 s, 70. No: 88 Tvedt 1 for 2 s, 71. No: 89 Blegelie 1 for 2 s, 72. No: 90 Hustrulie 1 for 2 s 73. No: 91 Sandahl 2 á 2 s, 74. No: 92 Echeland 3 á 2 s, 75. No: 93 Angelschaar

1776: 312

2 á 2 s, 76. No: 94 Qvam/m/e 2 á 2 s

Dernest frem lagde Hr: Fogden Heiberg til sit Regnskabs Bielæg

1. Odels Mandtallet, der i Retten blev oplæst uden at derimod skeede Indsiigelse.
2. Fortegnelse over dem som staar skyldig for det Almuen af Hans Kongel: May:t overladte Undsætnings Korn af Beløb 484 Rdlr 2 mrk 12 s, hvor til af Almuen blev svaret at største Deelen er i yderlig Armoed og at der hos faa eller ingen kand ventes nogen Betaling derfor.
3. Det stoere almindelige Tings Vidne bestaaende af 17 Spørmaale, hvor til blev svaret \til lte/ fra 3die til 15de incl: nej, til {lte} og 2den at Gaarden Litland som var den Tyske Kirke i Bergen benificeret efter Kongel: Tilladelse er solgt, og til 16de og 17de joe, ellers forbeholder Sorenskriveren sig i Henseende det i 12te og 13de qv: omspurgte at give Decignation ved Aarets Udgang.
4. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørmaale, det 1te ang: Fiske Voger hvortil blev svaret nej og det andet ang: Qværner og Engesletter, hvortil blev svaret at ingen andere af dette Slage gives end Fotlands qværner, der tilforn ere skyldsatte.
5. Ødegaards Tings Vidnet ang: Gaardene Egemo, Møgster og Ladstad hvortil blev svaret at de intet Tillæg i Skylden kand taale og at de nyder godtgjørelse for Aftaget efter deres Skatte Bøgers Udviisende.
6. Fortegnelsen over den udestaaende Consumption og Folke Skat af Beløb 8 Rdlr 1 mrk og var Mandtallet ej indløben fra Hosangers Sogne Præst.
7. Fortegnelse over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter, hvorefter de ordinaire beløber sig 268 Rdlr 2 mrk 14 s og fra forrige Aar 37 Rdlr 9 s, frievillig Afgift 10 Rdlr 3 mrk 14 s og Pro cento Skatten 9 Rdlr 5 mrk 4 s.

Dernest blev opnævnt til Laug Rettensmænd for nestkom/m/ende Aar 1777 følgende nye Mænd 1. Michel Torbiørnsen Fieldanger, 2. Knud Ellevsen Ladvigshougen, 3. Iver Torchildsen Lillejord 4. Iver Knudsen Lille Høevig, 5. Knud Monsen Kleveland, 6. Iver Johannesen Elvigsbotten, 7. Ole Olsen Herland og 8. Iver Siursen Tvedten.

Da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette bleve sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Echangers Skibreede 1776

Anno 1776 den 28de Octobris blev et almindeligt Høste Ting holden for Echangers Skibreedes Almue paa Tingstædet Bernestangen og Retten betjent af Sorenskriveren med tilnævnte 8 Laug Rets Mænd som her foran f: 252 ere anførte undtagen at i Stæden for No: 4 Lars Iversen Otterstad sad Niels Olsen Echnes og i Stæden for No: 8 Jacob Monsen

Øvre Aas sad Arne Larsen Toft.

Ved Tinget var overværende Kongens Foged og meenige tingsøgende Almue.

Først blev læst og bekjendtgjort de sam/m/e Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved nest forestaaende Høste Ting for Hosangers Skibreede,

dernest fremkom fra Almuen til Bekjendtgjørelse

1. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Egefith efter Koenen Anne Johan/n/es Dotter begyndt den 26de Junii og sluttet den 10de Augusti 1776.

2. Et ditto forrettet paa Gaarden Lille Urdahl efter Koenen Marthe Ols Dotter begyndt den 27de Junii og sluttet den 10de Augusti 1776.

1776: 312b

3. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Høyland efter Johan/n/es Monsen begyndt og sluttet den 10de Augusti 1776.

4. Et ditto forrettet paa Gaarden Reigstad i Mielde Skibreede efter Koenen Barbra Ellings Dotter begyndt og Sluttet den 26de Junii 1776

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Amund Olsen Søre Qvinge og
Piigen Lisbeth Michels Dotter Hougsdahl

Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Cort Kramer anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet ind kalde Amund Olsen Søre Qvinge og Piigen Lisbet Michels Dotter Hougsdahl for tilsam/m/en begangne Lejermaal at liide Dom til Bøders Udreedelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at erstatte.

Ingen af de indstevnte mødte efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Skyds skafferen Niels Olsen Echnes og Rasmus Andersen Echnes eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed sidstl: Fredag 14 Dage siden for Lisbeth Michels Dotter i eget Paahør og Boepæl og for Amund Olsen Søre Qvinge for hans Boepæl i hans Faders Ole Bertelsens Paahør.

Actor begjerede de udeblevne laug daget til neste Ting hvor paa af Retten blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Amund Olsen Søre Qvinge og Lisbeth Michels Dotter Hougstved gives Laug Dag til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Nye Sag

Fogden Heiberg imod Niels Larsen Kalhovde og Anne Lars Dotter Eenestrand.

Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Cort Kramer anmelde med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet ind kalde Niels Larsen Kalhovde og Anne Lars Dotter Eenestrand for til sammen begangne Lejermaal at liide Dom til Bøders Udreedelse og Søgemaalets Omkostning at op rette.

Indstevnte Anne Lars Dotter Eenestrand mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men ikke Niels Kalhovde efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Skyds skafferen Niels Olsen Echnes og Rasmus Andersen Echnes eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed for udeblevne Niels Kalhovde sidstl: Torsdag 14 Dage siden i hans egen Boepæl og Paahør.

Paagjeldende Anne Lars Dotter Eenestrand tilstoed at have begaaet det paasøgte Lejermaal.

Actor begjerede udeblevne Niels Kalhovde laugdaget til neste Ting. hvorefter af Retten blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Niels Larsen Kalhovde gives Laug Dag til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Anledning af den Kongel: Resolution af 20de Februarii 1770 og det Kongel: Kam/m/er Collegii Decision af 27de Octbr: 1775 at Almuen maatte tilspørges om de her i Skibreedet befindende Qværner og Laug Rettens Skjøn indhentet om hvormeget de kand ansættes for til Aarlig Skat og Afgift til hans Kongel: May:ts Casse, hvor paa blev opgiven følgende Qværner

1776: 313

1. paa Gaarden Elvig Matr: No: 1 er 2 qværner der blev ansadt for 2 s hver, 2. No: 2 Hope 2 á 2 s, 3. No: 3 Miøanger 2 á 2 s, 4. No: 4 Qvingedahl 1 for 2 s, 5. No: 5 Nore Qvinge 2 á 4 s, 6. No: 6 Søre Qvinge 1 for 2 s, 7. No: 12 Andaas 1 for 2 s, 8. No: 15 Gellesvig 3 á 2 s, 9. No: 17 Hølleland 1 for 2 s, 10. No: 18 Wælland 2 á 2 s, 11. No: 19 Øvre Aas 1 for 2 s, 12. No: 21 Rød 1 for 2 s, 13. No: 23 Søre Ascheland 3 á 2 s, 14. No: 24 Toft 2 á 2 s, 15. No: 26 Indre Hindenæs 1 for 2 s, 16. No: 28 Jordahl 2 (3?) á 2 s, 17. No: 30 Lie 2 á 2 s 18. No: 33

Houge 1 for 2 s, 19. No: 35 Svindahl 1 for 4 s, 20. No: 36 Høyland 1 for 2 s 21. No: 38 Hægernæs 1 for 2 s, 22. No: 39 Hægertved 1 for 2 s, 23. No: 40 Kalsaas 1 for 2 s, 24. No: 41 Hagesæther 1 for 2 s *35 (25). No: 43 Fyllingen 2 á 2 s, 26. No: 44 Hielmaas 1 for 2 s, 27. No: 45 Fyllingsnæs 2 á 2 s, 28. No: 46 Nedre Echanger 2 á 8 s, 29. No: 51 Washelle 1 for 2 s, 30. No: 52 Esem 1 for 4 s, 31. No: 54 Hellestved 1 for 2 s, 32. No: 57 Indre Eichenæs 2 á 2 s, 33. No: 58 Todtland 2 á 2 s 34. No: 60 ytre Eide 1 for 2 s, 35. No: 62 Storset 2 á 2 s, 36. No: 64 Hougsdahl 1 for 2 s, 37. No: 65 Schaar 1 for 2 s, 38. No: 66 Molvig 1 for 2 s, 39. No: 67 Padøen 1 for 2 s, 40. No: 70 Egefith 2 á 2 s, 41. No: 71 Sætre 1 for 2 s, 42. No: 73 Egemoen 1 for 2 s, 43. No: 75 {Store} Wiche 1 for 2 s, 44. No: 76 Lille Urdahl 1 for 2 s, 45. No: 77 Romereim 4 á 2 s, 46. No: 78 Stutedahl 1 for 2 s, 47. No: 81 Fosse Eterdahl 1 for 2 s, 48. No: 82 Nøtved 2 á 2 s, 49. No: 83 Moestrøm 1 for 2 s, 50. No: 84 Langedahl 1 for 2 s, 51. \No: 85/ Møs (Møe) (= Moe) 4 á 2 s 52. No: 86 Otterstad 4 á 2 s, 53. No: 87 Herland 1 for 2 s, 54. No: 88 Almelie 1 for 2 s, 55. No: 89 Farrestved 4 á 2 s, 56. No: 90 Øvre Helland 1 for 2 s, 57. No: 91 Num/m/edahl 1 for 2 s 58. No: 92 Strøm/m/e 4 á 2 s, 59. No: 93 Steensland 3 á 2 s, 60. No: 94 Nyegaard 2 á 2 s.

Dernest loed Fogden til sit Regnskabs Bielæg frem lægge

1. Fortegnelse over den Almuen af hans Kongel: May:t overladte Undsætnings Korn der ej er betalt af Beløb 609 Rdlr 3 mrk 4 s, der blev oplæst, hvor til Almuen svarede at den største Deel deraf er saa yderlig fattige at ingen Betaling derfor kand ventes.

2. det stoere Tings Vidne bestaaende af 17 Spørsmåale, hvor til blev svaret til 1te, 3de, 5te, 6te, 7de, 8de, 10de, 11te, 12te 13de, 14de, 15de nej, til 2den 16de og 17de joe, til 4de ingen uden {uden} Biørsvig Sauger som tilforn ere skyld satte, til 9de Echnes vogen hvor der ej drives anden Handel end det blotte Gjæstgiverie, og i Henseende det i 12te og 13de qv: omspurgte forbeholder Sorenskriveren sig at give nærmere Forklaring ved Designation der over ved Aarets Udgang.

3. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmåale ang: Fiske Voger, Qværner og Engesletter, hvortil blev svaret nej at ingen saadane gives hvoraf Skatter kand svares.

Brand skade Tings Vidne

Niels *Niels Øvre Helland, der bruger 18 Marker Smør Skatte Skyld og 9 Marker Smør 3 Kander Malt Landskylds Leje i bemelte gaard Øvre Helland Matr: No: 90, anmeldte at 14 Dage for St: Johan/n/is indeværende Aar opkom en ulykkelig Ilds Vaade paa hans paa boende

1776: 313b

Gaard Øvre Helland der formedelst da værende stærke Storm Vind i Hast lagde i Aske følgende Huuse 1 Høe lade, 1 Floer eller Fæhuus, 2de Smale Huuser og 1 Hæstestald, og da dette var meenige Almue vel bekjendt begjerede han deres Vidnes byrd herom indhentet

Almuen svarede hertil at det rigtig nok forholder sig som omspurgt, og i Betragtning af at Huusene paa et saa lidet Gaards Brug ere liige saa kostbare som paa de stoere og Skatte Eftergivelsen derimod uliige ringere skjøn/n/ede Laug Retten at denne Brandskade i Forhold dertil bør ansees for total.

5. Publ: et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Reg:ts Qvartermester Haberdorff til Johan/n/es Andersen Øvre Aas paa 1 Pund 3 Mark Smør og $\frac{3}{4}$ Faars Leje i Gaarden Øvre Aas for 71 Rdlr dateret 21de Aug: 1776

6. Et ditto sam/m/e Dag udgiven til Anders Halvorsen Aschevig paa liige Anpart i Gaarden Øvre Aas for liige Sum/m/a.

7. Et ditto under sam/m/e dato udgiven til Anders Michelsen paa 18 Mark Smør og $\frac{1}{2}$ Faars Leje i sam/m/e Gaard for 47 Rdlr 2 mrk.

8. En Bygsel Seddel udgiven af Kors Kirkens Værg Hillebrand Harmens til Ole Iversen paa 1 Pund Smør og 1 Mæle Malts Leje i Gaarden Eenestrand dateret 26de Febr: 1776.

9. En ditto udgiven af Erich Christiansen ytre Eide og Niels Olsen Møs til Lars Siursen paa 1 Pund 8 Mark Smør og 10 $\frac{1}{7}$ (1/2?) Kande Malts Leje i Gaarden ytre Eide med Vilkor for Udstæderen Erich ytre Eide at i 2 Aar 3 Smaler dateret 28de 8br: 1776 med Revers.

10. En ditto udgiven af Anders Monsen Romereim til Elling Monsen paa 11 $\frac{49}{64}$ Mark Smør og 2 $\frac{13}{64}$ Kande Malts Leje i Gaarden indre Eide dateret 28de 8br: 1776 med Revers af sam/m/e Dag.

11. Et Skjøde udgiven af Johannes Tollachsen Regeraas og Haldor Olsen Øvre Tvedt paa deres Myndtlingers Vegne til Ole Erichsen Helland paa 13 $\frac{1}{2}$ Mark Smørs Leje i Gaarden Lie for 13 Rdlr 3 mrk dateret 1te Junii 1776.

12. En Pante Obl: udgiven af Ole Erichsen Lie til Joen Rasmusen Qvam/m/e stoer 16 Rdlr med 1te Pante Ret i 1 Pund 3 Mark Smørs Leje i Gaarden Lie dateret 1te Junii 1776.

Johannes Andersen indre Eide og Tollev Larsen Indre Eide fremleverede en eedelig Angivelse over den Skur de siden seeneste Angivelse have haft paa deres ejende Flom Saug staaende paa Gaarden Schaar, hvilken for dem inden Retten

blev oplæst og er af saadan Indhold, hvorefter de med oprakte Fingre tillige inden Retten eedfæstede sam/m/e.

Da Dagen er forløben ved 7 Slet Aften udsættes Sage Tinget til i Morgen

Nestpaafølgende Dag den 29de Octbr: vedvarede Sage Tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret

13. Et Skjøde udgiven af Knud Johannesen Otterstad med fleere til Johan/n/es Johan/n/esen paa 14 47/77 Mark Smør og 4 67/77 Kande Malts Leje i Gaarden Otterstad for 60 Rdlr, hvorhos Kjøberen desuden tilforn ejer en Anpart; der hermed sam/m/enlagt udgjør 20 5/11 Mark Sm: og 6 9/11 Kde: Malt, dateret 28de Octbr: 1776.

14. Et ditto udgiven af Amund Magnesen Giellesvig til Anders

1776: 314

Amundsen paa 13 ½ Mark Smør og 6 Kander Malts Leje i Gaarden Giellesvig for 20 Rdlr dateret 28 Octbr: 1776.

15. Et ditto udgiven af Johannes Olsen Børtved til Anne Ivers Datters Høyland paa 6 Marker Smør og 4 Kander Malts Leje udi Gaarden Høyland for 18 Rdlr dateret 28de Octbr: 1776.

16. Et ditto udgiven af Niels Siursen Echanger til Lars Siursen Feten paa 3 Mark Smørs Leje i Gaarden Feten eller Egefith for 5 Rdlr, hvorhos Kjøberen selv forhen ejer 6 Mark Smørs Leje i sam/m/e Gaard, som hermed tilsam/m/enlagt udgjør 9 Mark Smørs Leje derudi, dateret 28de Octbr: 1776.

17. Et ditto udgiven af Ellef Aschildsen Fyllingsnæs til Siur Larsen paa ½ Løb Smør og ¼ Tønne Malts Leje i Gaarden Fyllingsnæs for 70 Rdlr og Vilkor til Sælgeren og Hustrue dateret 28de Octbr: 1776

18. Et Vilkors Brev udgiven af Siur Larsen Fyllingsnæs til Ellef Aschildsen Fyllingsnæs og Hustrue Rangele Ivers Dotter paa aarlige Leve Kor af nys bemeldte hans til købte Anpart i Gaarden Fyllingsnæs dateret 28de Octbr: 1776.

19. Et Skjøde udgiven af Anders Larsen Dyrkolbotten til Siur Nielsen Hiørnevig paa 6 Mark Smørs Leje i Gaarden Dyrkolbotten for 80 Rdlr dateret 28de Octbr: 1776.

20. Et ditto udgiven af Jon Olsen Fielde til Iver Bergesen Eidsnæs paa 2 3/8 Mark Smør og 2 ¼ Kande Malts Leje i Gaarden indre Eidsnes for 8 Rdlr 1 Mark 8 s dateret 28de Octbr: 1776.

21. Et ditto udgiven af Rasmus Johannesen Næsbøe til Knud Andersen paa 18 Mark Smør og 12 Kander Malts Leje i Gaarden Næsbøe for 20 Rdlr dateret 28de Octbr: 1776.

22. Et Vilkors Brev udgiven af Anders Olsen Hielmaas til *til Enken Anne Lars Datter Hielmaas paa aarlige Leve Kor dateret 28de Octbr: 1776.

23. En Bygsel Seddel udgiven af Siur Christensen Indre Eide med fleere til Jon Monsen paa 1 Pund Smør og 8 Kander Malts Leje i Gaarden Ytre Eide dateret 28de Octbr: 1776 med Revers.

24. En Odels Lysning udgiven af Ole Iversen Dyrdaahl for hans Myndtling Mons Olsen Hindenæs {paa} \til/ 1 Pund 3 Mark Sm: og 12 Kde: Malts Leje i Gaarden ytre Hindenæs der beboes af Anders Monsen dateret 28de Octbr: 1776.

25. En ditto af Tollef Larsen Eide for hans Myndtling Ole Andersen til 1 Pund 8 Mark Smør og 10 2/3 Kande Malts Leje i Gaarden ytre Eide, der ejes af Erich Christiansen med fleere, dateret 28de Octbr: 1776

26. En ditto sam/m/e Dag udgiven af Iver Nielsen Rød til 1 Pund 16 Mark Smørs Leje i Gaarden ytre Hindenæs der ejes af Iver Monsen.

Dernest frem lagde Fogden Heiberg til sit Regnskabs Bielæg

4. Odels Mandtallet, der i Retten blev oplæst uden at nogen derimod gjorde Indsigelse.

5. Tings Vidnet ang: de Hans Kongel: May:t tilhørende Gaarder Nedre Aas Weeland og Kleven, hvortil blev svaret at i Aar ingen anden Afgift derfor har været ydet end de blotte Høy Kongel: Skatter og ingen Landskyld.

6. Aftags Tings Vidnet ang: Gaardene Moe, Otterstad, Farrestved og Steensland hvortil blev svaret at de ej i mindste Maade have forbedret sig og altsaa intet Paalæg kand taale.

7. Fortegnelse over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter, der beløber den ordinaire Skat for dette Aar 303 Rdlr 2 mrk 14 s, og fra forrige Aar 92 Rdlr 1 s og den

1776: 314b

frivillige Afgift 4 Rdlr 3 mrk 12 s.

Dernest blev opnævnet til Laug Rettesmænd for nestkom/m/ende Aar 1777 følgende nye Mænd 1. Knud Larsen Hielmaas, 2. Ole Amundsen Washelle 3. Ole Olsen Biørge 4. Jacob Iversen Aasgaard 5. Amfind Jørgensen Næsebøe, 6. Erich Olsen Rødland, 7. Joen Endresen Biørge og 8. Johannes Holgersen Giellesvig.

Da ingen efter 3 Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Watzværens Ting laug 1776.

Anno 1776 den 18de Novembris blev Retten sadt paa Ting stædet Bolstadøren til et Almindeligt Høste og Sage Tings holdelse for Watzværens Ting laug og betient udj Sornskriveren Hr: Regements Qvartermæster Haberdorffs lovlige Forfald af hans Edtagne Fuldmægtig Peder Tafteberg og de samme 8te Laugrettes Mænd som ved seeneste Sommer Ting for dette Ting laug var tilstæde

Ved Tinget var nærværende Kongel: Mayestets Foged Hr: Christen Heiberg tillige med Lensmanden og øvrige Ting søgende Almue.

Først blev Publiceret de samme Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved nest foregaaende Høste Ting ved Echangers Skibreede er bleven læst tillige med 2de senere til Hr: Fogden Heiberg fra Stift amtmanden indløbne skrivelser,

det første af 5te hujus {hvorudi} ang: en fra Bergen undvigt Betler navnlig Ole Grønner

og det andet af 12te ejusdem hvorudi bekiendtgjøres en Kongl: befaling at ingen Bønder Stuer herefter paa

Landet maae Opføres uden derudj opsættes Skorsteen, under en Mulct af 4 rd.

dernest fremkom til Publication følgende Almues Breve.

1. Eet Skifte Brev forretted paa Gaarden Biørndahl efter afgangne Brynild Ingebrigtsen den 6te Junii 1776.

2. Een Bestalling udgiven af Hr: Stift Befalings mand de Schouboe til Biørne Brynildsen Møcheltvedt paa at være Lensmand i Watzværens Tinglaug dat: 26de 7br: 1776.

3. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Lars Storhsen Ædahl til Gullach Larsen Opheim stoer 80 rd mod 1te prioritets Pant i hans ejendom i gaarden Ædahl skyldende 1 Pund Smør, dateret 3de Novembr: 1769 og Ting lyst sam/m/e Dag, der nu efter qvittering af 18de Novbr: 1776 er indfriet og derfor herved mortificeres

4. Aflyst en ditto udgiven af Michel Ellefsen Axelberg til Erich Iversen Hydland stoer 150 rd mod 1te prioritets Pant udj hans ejende anpart i gaarden Axelberg af skyld 12 M/ark Smør, dateret 4de Novembr: 1766 og Ting lyst Dagen nestefter, der nu efter qvittering af Dags Dato er indfriet og derfor herved mortificeres.

5. Eet Skiøde udgiven af Niels Monsen Waage i Samnanger til Halsten Johannesen paa en Rydnings Plads under gaarden Stammæs, Stammæs Leiren kaldet for 66 rd, dateret 9de Junii 1775.

6. Eet Ditto udgiven af Capitaine von Holch til Ditto paa Rødnings Retten til forestaaende Plads med endeel derpaa staaende Huuser samt 4 Kiør, 6 geeder og 6 Smaler med viidere for 350 rd, dateret 10de Julii 1775.

7. Eet Skiøde udgiven af Michel Ellefsen Axelberg til Ole Johannesen paa 6 M/ark Smør i grd: Axelberg for 200 rd, dateret 3de Junii 1776.

8. Een Obligation udgiven af Ole Johannesen Axelberg til Claus Isachsen Grimstad paa Capital 99 rd imod 4 p:Cto: og 1te udj 6 M/ark Smør i gaarden Axelberg, dateret 3de Junii 1776.

Arne Tronsen Bolstad imod Johannes Bolstad efter forrige tiltale

Procurator Troe for Arne Tronsen Boldstad nu Rongen æskede Sagen i Rette efter forrige tiltale contra imod Lejlændingen Johannes Olsen Bolstad som paa sidstl: Sommer Ting begierede Sagen udsadt for at føre Vidner paa sin Side til Sagens Oplysning og dernest vilde afvarte hvad han nu kand have at forestille.

Knud Andfindsen Giere mødte for indstævnte Johannes Bolstad og Producerede et ham meddeelt Kongl: Allernaadigst Benefitium poupertatis saalydende: og dernest producerede et skriftlig Ind-

1776: 315

læg af 17de hujus saaleedes lydende: hvortil han sig Refererede.

Pro: Troe for Hoved Citanten anmerkede af det indkomne ej allene endnu som før hensigter til Sagens uddrag og Vidtløftighed og derfor har erholdet efter en vrang og usandfærdig foregivende{; liigesaa og det {indlæ} i Rette lagde Indlæg som med har erholdet} det Kongelig Allernaadigst Benefitium Poupertatis, hvilket alt af ham er ubeviist, liigesaa det af ham i Rette lagde Indlæg, som ike med fører nogen Sandhed, men alt af Hoved Citanten in totum benægtes, Altsaa paatrængende og urgerede Comparenten paa Dom.

Contra Citantens Fuldmægtig Knud Giære Replicerede: at han nok med Tiiden skal afbeviise at hans andragende er rigtig, naar ham allene af Dommeren maatte forundes den forlangte Anstand, den hand vedblev at begiære og protesterede imod overiilelse.

Pro: Troe ved blev sit forrige med dette tillæg om Dommeren finder nu for godt at henviise Sagen til Aastædet som han for har antaget til Tinget for ej at betyng Almuen at da det maatte Paalægges Contra Citanten at opfordre Retten til Aastædet, i øvrigt loed han det ankomme paa Dommerens Godt befindende

Contra Citantens Fuldmægtig Knud Giere Protesterede i kraftigste Maade imod Sagens henvisning til aastædet og i det øvrige ved blev sit forrige om udsættelse for at begiegne Sagen med Continuations Stevning og til den ende begiærede udskrift af alt hvad i Sagen til denne Tiid er passeret.

Eragtet

Efter Contra Citantens forlangende bevilges Sagen udsadt til nest kommende Sommer Ting for dette Ting laug for at i Rette føre det paa beraabte Continuations Stevning.

Johannes Johannesen Rongen imod Haldor Biørge

Procurator Troe for Citanten ædskede Sagen i Rette efter forrige tiltale, men som nu han har hørt siden han kom her til Tinget at Corporal Ole Halvorsen Øren paa Hr: Capitaine Brantes Vegne har forligt Sagen for Soldaten den indstævnte Haldor Biørge som Comparenten paa sin principals Vegne intet derimod havde at *rindre

Corporalen Ole Halvorsen Boldstadøren mødte for Retten og tilkiendegav at denne Sag er forligt og afgjort.

Nye Sag

Erich Nielsen Finne contra Ole Johannesen Axelberg

Citanten Erich Nielsen Finne tilkiendegav med mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Ole Johannesen Axelberg til at erstatte ham det forliis som han har haft ved een Hest de har kjøbt til sammen i Aaret 1775, samt at erstatte ham processens Omkostninger skadesløs.

Procurator Traa mødte for den indstævnte og vedtoeg lovlig Varsel, dernest ville afvarte hvormed Citanten vil beviise sin Fordring.

Citanten dernest Producerede et udtog af Wosse Fogderies Justits Protocoll over de i denne Sag der afhørte Vidners udsigende der er saaleedes lydende, hvortil han sig Refererede:

Pro: Troe for den indstævnte protesterede imod det *fremlage Extract af Protocollen og at Citanten bør afviises her fra Retten med sit urigtige Søgemaal indtil at han med Vidner eller et lovligt Tings Vidne beviiser sin Fordring og derom var begiærende den *Høystære Rettens Kiendelse

Citanten begiærede Sagens Anstand til neste Ting.

Eragtet

Efter Citantens forlangende bevilges den forlangte Anstand til neste kommende Sommer Ting for dette Ting laug.

og da ingen havde flere Sager at i rette føre udsættes Sage Tinget til i Morgen

Dagen nestefter den 19de Novembris Continuerede Sage Tinget for Watzværrens Tinglaug med foranførte Laug rett og blev da publiceret

9. Eet Skiøde udgiven af Niels Olsen Ladvig med flere Værger til Mons Olsen Hermundsdahl paa en Andeel i Stammæs Annex Kirke og underliggende gaard Hermundsdahl for 27 rd 1 mrk 11 s dateret 18de Novembr: 1776.

10. Eet Ditto udgiven af Lars Størchesen Ædahl til Ole Larsen paa 1 pund Smør i gaarden Ædahl for 80 rd dateret 18de Novembr: 1776.

11. Een Obligation udgiven af Gullach Gullachsen Aarhus til Andfind Hallesen Geiærstad paa Capital 99 rd imod 1te prioritet i ½ Løb Smør i gaarden Aarhus dat: 18de 9br: 1776.

1776: 315b

12. Een Obligation udgiven af Michel Ellefsen Axelberg til Erich Iversen Holland paa Capital 70 rd imod 1te prioritet i 6 M/ark Smør i gaarden Axelberg, dateret 18de Novbr: 1776

13. Een Ditto udgiven af Halvor Knudsen Rundseberg til Ole Knudsen ibid: paa Capital 72 rd og 1te prioritets Pant i 14 Marker Smør i Gaarden Rundseberg, dateret 18de Novbr: 1776

14. Eet Vilkaars Brev udgiven af Ditto til ditto og hustrue Karie Monsdatter dateret 18de Novembr: 1776.

15. Eet Auctions Skiøde udgiven af Sornskriveren Regements Qvarteermæster Haberdorffs Fuldmægtig Peder Tafteberg til Gotskalk Olsen Hatlestad paa 12 M/ark Smør i gaarden Rørbachen for 154 rd dateret 19de Novbr: 1776.

16. Een Obligation udgiven af Halvor Olsen Hernæs til Myndtlingen Anne Andersdatter Fannæs paa Capital 100 rd imod 1te prioritets Pant i 1 pd 6 M/ark Smør i gaarden Hærnæs, dateret 19de Novbr: 1776.

Krigs Raad Fleicher imod Erich Siuersen Hiørnevigen

Pro: Troe for Hr: Krigs Raad Fleischer Ædskede Sagen i Rette efter forrige tiltale og ellers anmeldte at den indstævnte sidste afvigte Sommer Ting begiærede Sagen udsadt for enten at afgjøre Sagen i mindelighed eller og nu at frem komme med Forsvar, alt saa vilde han nu afvarte hvad han \nu/ til sit Forsvar haver at søge.

indstævnte Erich Siuersen Hiørnevigen mødte ike efter 3de paaraab.

Pro: Troe paastoed Dom i Sagen til at udrede Bøder efter Loven med 24 rd som og sin halve Hovedlod med Processens Omkostninger i det Billigste med 3 rd.

Da Dommeren formeedelst mang foldige Embeds Forretninger her paa stædet ej faaer lejlighed at afsige Dom i denne Sag og den forestaaende Vinter ventelig kan Giøre Vejen upassabel ved Is her til Ting stædet optages denne Sag til Doms eller Kiendelse efter beskaffenhed til et udsættelses Ting for dette Ting laug paa Tingstædet Mieldegaard den 25de Novembris førstkommende at Afsiges.

Aschild Olsen Lie imod Endre Joh: Rongen

Jon Davidsen Gierstad for hans Svoger Aschild Olsen Lie efter forrige tiltale imod Endre Johannesen Rongen mødte for Retten og tilkiendegav at hans Svoger af forseelse har glemt at tage den for den indstevnte Contra Part og Vidner ved sidstleeden Sommer Ting givne forelæggelse beskrevet og derfor bedet Retten nu paa nye vilde igientage forelæggelsen til neste Rett:

Eragtet

Retten igientager og fornyer den for Endre Johannesen Rongen og Vidner Isach Tronsen Bolstad og Hustrue Elsebe Blomberg samt Johannes Knudsen Biørge og Hendrich Nielsen Jørnevigen ved sidstleeden Sommer Ting for dette Ting laug givne Forlæggelse at Endre *Johannes Rongen atter forelægges til nestk: Høste Ting for dette Ting laug at møde og sagen at tilsvare og de udeblevne Vidner forelægges under Lovens Falsmaal til sam/m/e Tiid at møde med deres Provemaal i Sagen. Hvilken Kiendelse Citanten haver at tage beskrevet og besørge sam/m/e i betimelig Tiid for vedkommende forkyndt.

Nye Sag

Hr: Foged Heiberg contra Jacob Exe, Engebrigt Gulbraae og Peder ibdm:

Hr: Fogden Heiberg ved Fuldmægtig Sr: Cort Kramer tilkiendegav at ved Mundtlig Varsel til dette Ting ere indkaldede Jacob Jonsen Exe, Peder Larsen og Ingebrigt Larsen Gulbraae for at anhøre Vidner om deres Modvillighed ej med de øvrige at ville Skydse Præsten paa hans Kirke vej til og fra Evanger samt derefter at modtage Dom til Bøders udrædelse og Processens Omkostningers erstatning. Til Vidner i denne Sag ere og under Lovens Falsmaal indkaldede til dette Ting Iver Olsen Skierven, Haldor Halvorsen Biørge, Knud Andersen Schorve og Jørgen Hendrichsen Elie for Deres eedelige Vidnesbyrd i denne Sag at aflægge.

Paagieldende Parter Jacob Jonsen Exe, Ingebrigt Larsen og Peder Larsen Gulbraae mødte ike efter paaraab; hvorfor de brugte Kalsmænd Lænsman Børne Brynnildsen Mycheltvedt og Haldor Olsen Hernæs eedelig afhiemlede Varselen at være skeed den 1te Novembr: sidstleeden i den førstes eegat paa-

1776: 316

hør og i de 2de sidstes Koners Paahør og Boepæl.

Vidnerne som alle ere nærværende begiærede Actor {efter at de ere} eedfæstede og hver for sig frem kaldet: der paa fremstoed

1te Vidne Iver Olsen Skierven som efter formaning til sandheds udsigende aflagde Eed og forklarede til den for ham af Actor fremsadte Qvestion: om det ike er Vidnet bekjendt at de indstævnte Exe og Gulbraaes beboere har nægtet og viist sig modvillig ej at ville Skydse deres Præst fra og til Evangers Annex Kirke: Vidnet svarede joe det forholder sig rigtig som omspurgt er og har Vidnet selv nogle gange maatted udlægge Skyds for de indstevnte da de ike har mødt efter tilsigelse.

og da Actor ej havde Vidnet meere at tilspørge blev han Dimitteret og fremstoed

2det Vidne Haldor Halvorsen Biørge som efter formaning til Sandheds udsigelse aflagde Eed og forklarede i et og alt som første Vidne, undtagen at han ej har udlagt nogen skyds for de indstevnte, men ofte tilsagt dem til Skyds uden at nogen af dem har indfunden sig

og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge blev han Dimitteret og fremstoed

3de Vidne Knud Andersen Schorve der efter formaning til Sandheds udsigende aflagde Eed og gjorde i et og alt liige Forklaring som 1te Vidne, hvor efter han blev Dimitteret.

Actor frafaldt det sidste Vidne og erindrede Om Laug Dag for de udeblevne Sag voldere.

Eragtet

Lovlig indstævnte men ej denne sinde mødende Jacob Jonsen Exe, Ingebrigt Larsen og Peder Larsen Gulbraae gives Laug Dag til nest kommende {Høste} \Sommer/ Ting for dette Skibreede at møde og til Sagen at svare.

Tingholderen Isach Tronsen Bolstadøren mødte for Retten og til kiendegav at han ej kand holde Øvrigheden med Kost og fornøden underholdning ved de 2de almindelige Tinge om Aaret for den betaling som af Almuen dertil aarlig ydes og des formeedelst fra sagde sig længere at holde Ting for Almuen men derimod tilbød dem at hans Huus og Meubler saavel som den opvartning der hidindtil har været gjort af ham for eftertiiden gjerne skulle være til Tieniste uden betaling, naar alleene Almuen vil bekoste anskaffet alt hvad til Øvrighedens underholdning i Ting Tiiden udfordres.

Anders Jonsen Mugaas contra Endre Johannesen Rongen

Efter Laugdag som hand indleverede paategnet lovlig forkyndt saalydende:

Indstævnte Endre Johannesen Rongen mødte og vedtoeg laug dagens lovlige Forkyndelse.

Citanten dernest fremstillede det nu til stæde mødende

2det Vidne Elling Brynnildsen Seim som efter formaning til Sandheds udsigelse aflagde eed og forklarede at han nogle Uger før sidstl: Paaske kom ind paa gaarden Evanger i følge med Gullach Berge, hvor Citanten Anders Mugaas

tilligemed lensmanden Biørne Brynildsen Mycheltvedt sad og taledede tilsammen, og kom der een liden Stund derefter Endre Johannesen Rongen og spurgte efter Piigen i Huuset, som ej var tilstæde, og uden at tale viidere gik tilbage, og da han vilde gaee ud af Dørren saae Vidnet at indstevnte Endre Johannesen Rongen sloeg Citanten Anders Mugaas i Ansigtet over Næsen saa han bløde meeget Stærk baade af Næse og Mund uden at han i forvejen havde Talet det allermindste til Endre Rongen

og da Vidnet ej vidste meere i denne Sag at forklare, blev hans forklaring ham forelæst og tilstoed sam/m/es rigtige tilførsel og derefter Demitteret.

Hr: Fogden Heiberg loed ved Fuldmægtig Sr: Cramer *amelde at da derved dette Vidnes afhørelse erfares det Endre Johannesen Rongen har slaget Anders Jonsen Mugaas paa Giestgiveriet Evanger og ventelig herom

1776: 316b

tilforn kan være ført flere Vidner som han ike Veed, saa maatte han forlange Sagens andstand til neste Ting, udtog af det tilforn passerede beskreven for derefter at kunde observere det fornødne til hans Majestets Bøders erholdelse om samme skulde kunde ved eftersyn erfares at tilfalde.

Endre Johannesen Rongen benægtede i et og alt sigtelsen og Vidnernes Udsigende og begiærede Sagens andstand til neste Rett.

Citanten Anders Jonsen Mugaas indlod Sagen Dom med saadan Paastand at indstevnte Endre Rongen maatte i overeenstem/m/else med Loven tilfindes \at/ udreede Bøder og oprette ham denne Sags Bekostning i det allermindste med 4 rd

Eragtet

Efter Hr: Fogden Heibergs forlangende bevilges Sagens anstand til nest kommende Sommer Ting for dette Ting laug

Jon Davidsen Gierstad for sin beslægte Tollef Schieldahlen *foremstoed for Retten og tilkiendegav paa bemelte Tollef Schieldahlens Vegne at den af ham imod Brithe Jørnevig ved sidstl: Sommer Ting incamminerede Sag nu i mindelighed er forliget og afgjort og derfor herved ophæves.

Hr: Fogden Heiberg i anledning af Sagen af Anders Mugaas imod Endre Rongen som af Fogdens Fuldmægtig Cramer er begiæret udsadt til neste Ting hvorved bemelte Endre Rongen yttrede eendeel uanstændige og høyst strafværdige udtrykke saaleedes nemlig: at han vilde forlige sig med Fogden og give ham Penge og derefter banke ham af paa det han ej skulde have betalt sine Penge forgieves, begiærede at den Respective Dommer nu vilde indhænte Laugrettens svar til Protocollen om det ej saaleedes forholder sig. Laugretten svarede eenstemmig at det forholder sig liige som omspurgt i et og alt med det tilføyende at Dommeren 3de gange tilforn uden for Protocollen havde advaret ham om Sømmelighed og Stilhed for Retten.

Hr: Fogden Heiberg som af Hans Majestet allernaadigst var beskiked til at hanthæve Justitsen og i Agttage sine Embeds Pligter kunde ike med ligegyldighed for en Offentlig Rett lade sig prostituere og true paa liv eller lemmer der var alt for meeget foragteligt baade for Kongens Rett og den Sikkerhed eenhver Kongelig Betient i særdeeleshed og enhver Undersaat i almindelighed af Hans Majestet er tilstaaet begiærede herom Udtog af Protocollen for tillige med Endre Rongen at afsænde til den Høye Øvrighed til viidere føyende Foranstaltning.

Hr: Fogden Heiberg begiærede i Anledning af den Kongl: Resolution af 20de Febr: 1770 og det Kongl: Kammer Colegii Decision af 27de 8br: 1775 at almuen maatte tilspørges om de her i Tinglauget befindende Qværner, og Laug Rettens Skiøn indhæntet om hvormeeget de kand ansættes for til aarlig Skatt og Afgift til hans Kongel: Majestets Casse, hvorpaa blev opgivet følgende Qværner, paa gaarden Øje Mat: No: 3 er 2 qværner der blev ansadt for 2 s hver, *Srømen/ (Strømmen) No: 4 2 á 2 s, No: 5 Dyvig 1 for 2 s No: 7 Dalsejde 1 for 2 s No: 9 Hermundsdahl 1 for 2 s, No: 10 Tøssen 2 á 2 s, No: 11 Øvre Aldahlen 2 á 2 s, No: 13 Mæland 1 for 2 s No: 14 Øfste Dahlen 2 á 2 s, No: 15 Førre 2 á 2 s, No: 16 Horvig 1 for 2 s No: 18 Horvey 1te Thun 3 á 2 s No: 19 Horvey 2dre Thun 2 á 2 s, No: 20 Rørgoe 1 for 2 s, No: 21 Geillen 1 for 2 s No: 22 Runseberg 2 á 2 s No: 23 Berstad 1 for 2 s No: 24 Fannæs 2de á 2 s, No: 25 Brundberg 1 for 2 s No: 26 Flansaas 1 for 2 s No: 27 Mæstad 3 á 2 s, No: 29 Toe 1 for 2 s No: 30 (navnet manglar) 1 for 2 s, No: 31 Sævelstad 2 á 2 s, No: 32 Langeland 3 á 2 s, No: 33 Teilandslie 1 for 2 s No: 34 Brehuus 4 á 2 s, No: 35 Aarhus 2 á 2 s, No: 39 Berge 1 for 2 s No: 40 Næssem 1 for 2 s No: 41 Bragstad 1 for 2 s No: 42 Træfald 1 for 2 s No: 43 Exe 1 for 2 s, No: 45 Axelberg 1 for 2 s

1776: 317

No: 46 Styve 3 á 2 s No: 47 Evanger 2 á 2, No: 48 Kidnæs 1 for 2 s, No: 49 Rongen(?) 2 á 2 s, No: 50 Elje 1 for 2, No: 51 Mugaas 1 for 2 s, No: 52 Biørgaas 1 for 2 s No: 53 Ædahlen 1 for 2 s No: 54 Steene 1 for 2 s, No: 55 Qvilequal 1 for 2 s, No: 56 Gietle 2 á 2 s, No: 57 Hosaas 1 for 2 s No: 58 Svange 1 for 2 s, No: 59 Schiervigen 1 for 2 s, No: 60 Øvre Schierven 1 for 2 s, No: 61 Nedre Schierven 1 for 2 s No: 63 Hylderaas 1 for 2 s, No: 64 Mycheltvet 1 for 2 s, No: 65 Wælle 1 for 2 s No: 66 Hernæs 2 á 2 s, No: 67 Nache 1 for 2 s, No: 68 Wiche 1 for

2 s No: 69 Lille Wig 1 for 2 s No: 70 Jørnevig 2 for 4 begge, No: 71 Wasenden 1 for 2 s, No: 72 Bolstad 3 á 2 s, No: 73 Nere Rasdahl 2 á 2 s No: 74 Øvre Rasdahl 1 for 2 s, No: 76 Rødland 1 for 2 s, No: 80 Berge 1 for 2 s, No: 81 Lie 1te Thun 1 for 2 s, No: 82 Lie 2det Thun 1 for 2 s, No: 83 Breche 2 á 2 s No: 84 Øye 1 for 2 s No: 85 Fosse 1 for 2 s, No: 87 Werpelstad 1 for 2 s No: 88 Ørevigen 1 for 2 s.

Dernest blev af Hr: Fogden Heiberg til sit Regnskabs Belæg frem lagt følgende

1. Odels Mandtallet som inden Retten blev oplæst og uimodsagt.
2. Fortegnelse over det til Almuen i dette Ting laug af det Kongel: Magasins Havre Crediterede hvor til Laugrettet og den tilstædeværende Ting søgende Almue enstemmig forklarede at alle de anførte Personer hvoriblandt eendeel er bort død, ere saa uformuende at der ej kand væntes ringeste betaling af dem.
3. Det store Tingsvidne bestaaende af 16 Qvæstioner hvortil blev forklaret til 1te, 2den og 16de qvæst: Joe, til 3de, 4de, 5te, 6te, 7de, 8de, 10de, 11te og 14de Nej, til 9de at her i Ting laug er 3de for Rejsende previligerede Giestgiver Stæder nemlig Bolstadøren, Evanger og Leiren. til 12te og 13de forbeholdt Sornskriveren sig at give nærmere Forklaring ved Decignation derover ved Aarets Udgang.
4. Aftags Tings Vidnet Angaaende de 2de gaarder Evanger og Wähle som Laugretten og Almuen Forklarede ej siden Aftaget ere blevne forbedrede.
5. Restance Register over de Kongel: Ordinaire Skatter som beløber for indeværende Aar 36 rd 5 mrk 12 s for forrige Aar 5 rd 4 mrk 1 s og Frivillig Gave 2 rd 1 s.

Dernest blev til Laug Rettes mænd for nest kommende Aar 1777 følgende nye mænd 1. Mons Olsen Hermundsdahl, 2. Knud Andersen Horvey, 3. Anders Johannesen Horvey, 4. Lars Siuersen Mæstad, 5. Simon Nielsen Næssem, 6. Berge Heliesen Styve, 7. Iver Gullichsen Schorve og 8. *Ander Nielsen Lie

Da ingen efter 3de Udraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette blev samme hermed sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Arne Skibreede 1776

Anno 1776 den 21de Novembris blev Retten sadt paa Tingstedet Mieldegaard til et almindeligt Høste og Sage Tings holdelse for Arne Skibreedes Almue og betient udj Sornskriveren Hr: Regements Qvartermester Haberdorffs lovlige Forfald af hans Edtagne Fuldmægtig Peder Tafteberg i overværelse af de 8te Edsorne Laug Rettes Mænd som herforan i Protocollen paa Fol: 258 ere anførte. Ved Tinget var nærværende Kongel: Majestets Foged Hr: Christen Heiberg; Bøygde Lensmanden Ole Taqvam og meenige Ting søgende Almue.

Derefter blev Kundgjort de samme Høy Kongel: Anordninger og Stifts Breve som ved Nest forestaaende Høste Ting for Watzværens Ting Laug er Publiceret.

Og da ingen havde noget ved Sage Tinget at udrette udsættes sam/m/e til i Morgen.

Dagen Nestefter den 22de Novembris vedvarede Sage Tinget og Retten blev betjent af Sorenskriveren med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret

1. En Declaration udgiven af Hr: Justitz Raad Ochen ang: Udmarken ved hans ejende Gaard Unneland dateret 4de Octbr: 1776.
2. En Pante Obl: udgiven af Ole Sivertsen til Magnus Magnusen med fleere Sødskende og Medarvinger efter Magnus Mosses Enke stoer 98 Rdlr 2 mrk 13 s

1776: 317b

med 1te Pante Ret i hans ejende Huuse paa Pladsen Hejen i stoere Sandvigen dateret 28de Augusti 1776.

3. Et Skifte Brev forrettet efter afg: Willum Jæger i stoere Sandvigen begyndt den 11te Julii 1775 og sluttet den 13de Augusti 1776.

4. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Wilhelm Jæger til Johan Lampes Arvinger stoer 30 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Huuser i stoere Sandvigen dateret 27de April 1774 og tinglyst den 2den Junii s: A: der nu efter paategnet Qvitering af Henrich Wulff paa egne og Medarvings Vegne dateret 22de Julii 1776 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

5. Aflyst en ditto udgiven af Rachel sal: Knud Knudsens Enke til Madame van Gullich stoer 40 Rdlr dateret 3de Septbr: 1765 og tinglyst den 29de Novbr: 1770 med 2den Pante Ret i hendes Huuser i stoere Sandvigen der nu efter Creditorindens paategnede Qvitering af 11te Aug: 1776 er indfriet og betalt og derfor herved mortificeres.

6. Publ: en Odels Lysning udgiven af Mons Fabiansen Herland til 3 6/14 Mark Smørs Leje i Gaarden Herland der bebos af Brynild Larsen, dateret 25de Maji 1767 og tinglyst sam/m/e Dag.

Nye Sag

Ole Hansen Thune imod Johan Garman med flere til Tings Vidne

Pr: Kragh i Rette lagde Stevning, som mod Hr: Fogden Heiberg Hr: Rgts: Qvartermester og Sorenskriver Haberdorff, Sr: Tafteberg samt Ole Sivertsen ligesom og Sr: Johan Garman, for hvilke alle han sagde at denne Stevning lovlig er vorden forkyndt foruden de i Stevnemaalet paaberaabte Vidner, hvorefter han begjerede at de stevnede maatte vorde paraabte for at viide om de møde eller ikke. Bemelte Stevnemaal er saa lydende.

Fogden Heiberg vedtoeg Varselen endskjønt den ikke i lovlig Tiid er vorden ham forkyndt, Tafteberg liigesaa. Johan Garman mødte og maatte for det første mod Stevnemaalet erindre dette at foruden \at/ han ej ansaae den Sag som omtvistet af det Slags hvor Hustrue bør vidne imod sin Mand er hans Koene endog kaldet til Vidne for et frem/m/et Ting nemlig Arne Skibreede, da hun dog boer i Mielde Skibreede, hvilket er imod Lovens 1 – 13 – 2, hvorefter han paa hendes Vegne exciperede herimod og i Øvrigt reserverede alt lovligt, men paa egne Vegne vedtoeg han lovlig Varsel. Ole Sivertsen mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Pr: Kragh svarede imod disse indkomne Exceptioner Hr: Fogden Heiberg har paategnet Stevningen at være lovlig forkyndt uden da at reservere nogen Exception, Sr: Tafteberg har og ladet Stevnemaalet oplæse for sig uden at give nogen Erindring for Stevne Vidnerne, ligesom og er skeed for Reg:ts Qvartermester Haberdorff, hvilken Stevnemaal skal nermere udviise at Stevne Vidnerne have tilbudet vedkom/m/ende at vilde for dem oplæse Stevningen, som de paagjeldende ikke ville imodtage, men imodtoeg Stevningen og læste den. Pr: Kragh svarede og imod Sr: Garmans Exception at vel er hans Koene boende paa Gaarden Mielde og derfor formeener han at ikke den Varsel som hans Koene har faaet, er lovlig, men da Tingstædet Mielde er just i hendes Kirke Sogn. Ole Hansen Thune og har vundet Høy Kongel: Bevilling at søge Vidner udi en Sag, som han for den Høy Kongel: Høyeste Ret har faaen anlagt imod Hr: Fogden Heiberg, Sr: Garman og flere saa var det fornøden paa Ole Hansen Thunes Vegne at intet Hinder maatte blive i det ham allernaadigste tillagde Bevilling at føre Vidner til Oplysning i den/n/e Sag, hvilket formoedentlig

1776: 318

Comparenten ikke venter at Madame Garman i Særdeleshed modstaaer, allerhelst hun boer digt ved Tinget og i sam/m/e Kirke Sogn og Loven tilholder at naar ingen Vidner faaes kand at vidne om det som er stevnt, da vidne hvo afveed, hvorefter Comparenten Kragh nest at forbeholde sin Ret i alle lovlige Tilfælde protesterede paa Ole Hansen Thune[s Vegne]? imod de i Dag i Rette komne Exceptioner og begjerede at de i Dag fra Ole Hansen Thune indstevnede Vidner som formoedentlig alle ere tilstæde i Dag for at møde maatte vorde paraabte for derefter at aflægge deres Provemaale.

Johan Garman refererede sig til sit forhen tilførte og ansaae Sr: Kraghs midt udsvævende af ingen Betydenhed.

Pr: Kragh svarede at han ansaae {vel} saavel Sr: Garmans i Dag tilførte som han og formoedentlig er autor til denne Sag alt uden Grund, hvorefter og Comparenten forventer ved endelig Dom i Sagen at Sr: Garman vil blive bedre oplyst.

Vidnerne Bærent Høgh, Petter Grung Helge Øijorden og Mons Myrdahl mødte og vedtoege lovlig Varsel men ikke Ole Taqvam, hvor fore de brugte Kaldsmænd Herman Rytter og Jens Johan/n/esen Hejen eedelig afhjemlede Varselen at være skeed for udeblevne Ole Taqvam i Relation deres Paategning.

Pr: Kragh i Rette lagde den ham tillagde Hr: Stift Befalingsmand de Schouboes Attest og Resolution at denne Sag er i Continuation af den som var tilforn sidste Som/m/er Ting for at faae \for/ Ole Hansen Thune et Tings Vidne udført efter ham Allernaadigst forundet Beneficium paupertatis at betale noget enten til stemplet Papiir, Rettens Gebyr eller noget for Brevskaber af Retten at faae beskrevet, hvilken Resolution er af følgende Indhold.

Derefter i Rette lagde Pr: Kragh qvæstioner for Bærent Høgh og Petter Grung, der lyder saaledes.

Derpa blev fremstillet som

1te Vidne Bærent Michael Høgh der aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe, til 2den qv: han vurderede Huuset efter dets Beskaffenhed uden Hensigt til enten det skulle blive staaende eller bort flyttes, til 3de qv: er ved nest forrige besvaret til 4de qv: refererede Vidnet sig til sit Svar paa 2den qv: med det Tilføyende at det var Huusets egen Værdie hvorefter han taxerede det da det ikke blev sagt enten det skulle bortflyttes eller ej; til 5te qv: Huusene blive vurderede efter deres Beskaffenhed enten de kand kom/m/e at staae eller falde; til 6te qv: Vidnet har ikkun boet der i nogle Aar og der kand have været adskilligt passeret førinden den Tiid som han ej veed noget om.

2det Vidne Petter Andreas Grung aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe, til 2den qv: han vurderede Huuset efter dets Beskaffenhed og vidste ikke enten det skulle blive staaende eller ikke, til 3de qv: er forhen besvaret, til 4de qv: nej naar han havde vidst at det skulle nedrives kunde han ej derfor vurdere Huuset; til 5te qv: \han/ har ej boet i Sandvigen meere end 5 á 6 Aar og derfor ikke kand viide det; til 6te qv: veed ej derom, og i Øvrigt ligesom 1te Vidne til denne qv:

Pr: Kragh fremlagde dernest qvæstioner til Helge Øijorden og Mons Myrdahl der er af saadan Indhold og fremstillede som

3de Vidne Helge Hansen Øijorden, der aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe den 1te halve Dag at Forretningen begyndte, til 2den qv: da Vidnet kom der paa Pladsen som Bygningsmand igjen af nye at opbygge Ole Sivertsens Huus

1776: 318b

laae der adskillige Steene adspredede paa Toften som bleve brugte til den nye Bygning, men \om/ de var de selv sam/m/e som havde været under den forrige nedrevne Bygning eller ej, kand Vidnet ikke saa liige viide; til 3de qv: refererede Vidnet sig til sit Svar paa nest forrige, til 4de qv: Vidnet har ikkun boet der kort Tiid og derfor ikke kand viide derom til 5te qv: joe det kom/m/er an paa om de bliver accorderet derom med Ejeren.

Paa Tilspørgende efter Johan Garmans Forlangende svarede Vidnet at naar de staae i accord om et Huus i stoere Sandvigen accorderer de {t} først med Ejeren om Grunden førend de slutte Kjøbet.

4de Vidne Mons Larsen Myrdahl aflagde Eed og vandt til 1te qv: joe de 2 første halve Dage {at} \ved/ Forretningens Begyndelse; til [2]den qv: ligesom nest forrige 3de Vidne, til 3die qv: ligesom nest forrige, til 4de qv: det veed han ikke til 5te qv: da Vidnet havde kjøbt det Huus i stoere Sandvigen som han beboer, fæstede han derefter Grunden dertil

Pr: Kragh begjerede Vidnet end viidere tilspurgt, om der imedens Ole Sivertsens Huus stoed i Bygning blev ført nogen Steen dertil, hvortil Vidnet svarede nej ikke imedens han dermed stoed i Bygning men uagtet at det nye Huus blev bygget 2 ½ Alen bredere end det forrige var der saamange Steene rundt omkring paa Marken at der var meere end de dertil behøvede.

Paa Tilspørgende efter Johan Garmans Forlangende svarede Vidnet at have hørt at andre naar de have staaet i Accord om et Huus i stoere Sandvigen have førinden at slutte Kjøbet derom accorderet med Grund Ejeren om Grunden dertil.

Da det eene Vidne Ole Taqvam ikke møder begjerede Citanten Sagen udsadt til i Morgen om han da til den Tiid kunde kom/m/e tilstæde, der blev bevilget.

Dagen Nestpaafølgende vedvarede Sage tinget med sam/m/e Laug Ret og blev da publiceret

7. Et Skjøde udgiven af Peder Tafteberg til Jacob Monsen paa et Vaanhuus i stoere Sandvigen for 53 Rdlr dateret 17de Apr: 1775

8. En Pante Obl: udgiven af Jacob Monsen til Myndtlingen Malene Lars Dotter Houchaen i Sundfiord stoer 80 Rdlr med 1te Pante Ret i nysbemelte hans tilkjøbte Huus i stoere Sandvigen dateret 3de Julii 1775

9. En Bygsel Seddel udgiven af Johan Garman til Jacob Monsen paa en Huuse Grund i stoere Sandvigen dateret 23de Novbr: 1775 med Revers

10. En ditto udgiven af Johan Garman til Fabians Monsen paa en Huuse Grund i stoere Sandvigen dateret 22de Novbr: 1776 med Revers

11. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Rgts: Qvartermester Haberdorff til Ole Monsen Hitland paa ½ Løb Smør og ½ Tønne Malts Leje i Gaarden Hitland for 203 Rdlr 3 mrk dateret 4de Maji 1776.

12. En Pante Obl: udgiven af Ole Monsen Hitland til Erich Danielsen Melcheraaen stoer 90 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Hitland af Skyld ½ Løb Smør og ½ Tønne Malt dateret 21de Novbr: 1776.

13. Et Auctions Skjøde udgiven af Sorenskriveren Rgts: Qvartermester Haberdorff til Rasmus Andersen paa ½ Løb Smør og ½ Tønne Malts Leje i Gaarden Hitland for 203 Rdlr 3 mrk dateret 4de Maji 1776.

14. Et Skjøde udgiven af Rasmus Andersen Hitland til Erich Andersen paa ½ Løb Smør og ½ Tønne Malts Leje i Gaarden Hitland for 221 Rdlr 1 mrk dateret 21de Novbr: 1776.

15. En Pante Obl: udgiven af Erich Andersen Hitland til Erich Danielsen Melcheraaen stoer 120 Rdlr med 1te Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Hitland af Skyld ½ Løb Smør og ½ Tønne Malt dateret 21de Novbr: 1776.

1776: 319

16. Et Skjøde udgiven af Torchild Knudsen Mithorvig med fleere til Aschild Knudsen paa 18 19/110 Mark Smør og 12 3/55 Kande Malts Leje i Gaarden Mithorvig for 70 Rdlr dateret 22de Novbr: 1776.

17. En Odels Lysning udgiven af Johannes Havre for hans Myndtling Johan/n/es Andersen Helleland ang: 18 Mark Smør og ¼ Huuds Leje i Gaarden Helleland dateret 21de Novbr: 1776.

18. Et Skifte Brev forrettet paa Gaarden Søre Melcheraaen efter afg: Iver Gudmundsen begyndt og sluttet den 2den Augusti 1776.

19. Aflyst en Pante Obl: udgiven af Ole Johan/n/esen Sundland til Johannes Monsen Thuenæs stoer 38 Rdlr 1 mrk 8 s med 2den Pante Ret i hans ejende Anpart i Gaarden Helleland af Skyld 2 Pund 6 Mark Smør af 24de Novbr: *1776 og tinglyst den 25de sam/m/e, der nu efter Creditors paategnede Qvitering af 21de Novbr: 1776 er indfriet og derfor herved mortificeres.

Pr: Kragh for Ole Hansen Thune mødte og nest at referere sig til hans Gaars Dags udførte Procedure begjerede Lensmand Ole Taqvam som et Vidne i Sagen maatte paaberaabes. Da Pr: Kragh maatte fornem/m/e at Ole Taqvam ikke møder, saa maatte han viidere erindre det fornødnere mod Sr: Johan Garman gjorde Gaars Dags Exception imod Stevnemalets Forkyndelse, hvorimod han sagde at da Stevnemalet blev forkyndet for Sr: Johan Garman samt hans Hustrue har Sr: Johan Garman vedtaget lovlige Forkyndelse uden nogen Paategning under Exception hverken for sig

eller sin Hustrue, som Loven tilholder, han og fik sam/m/e Tiid af Kaldsmændene Copie af Stevnemaalets Indhold, saa at Comparenten formeener at den fra Sr: Garman Gaars Dag gjorde Exception ikke kand have Sam/m/enhæng efter Lov at tilintetgjøre at hans Hustrue i Dag efter lovlig Varsel bør møde og i fald ej saadant skeer, da reserverede Comparenten det fornødne

Johan Garman vedblev sit forrige uden viidere at inklade sig i nogen Vedløftig{hed} Protocollation derom, men allene ville lade det ankom/m/e paa Rettens Eragtende.

Pr: Kragh nest at referere sig til sin forrige Paastand og reservation af sin Paaanke paastoed at Madame Garman maatte vorde paraabt om hun i Sagen vil vidne eller ej, heller har givet noget lovlig Forfald at hun hverken bør eller kand møde.

Pr: Kragh som mærkede at hverken Madame Garman eller Lensmanden Ole Taqvam ikke i Dag efter lovlig Varsel har mødet, saa maatte Comparenten begjere disse 2de Vidner under Lovens Falsmaals Bøder forelagt til neste Ret med viidere Ole Hansen Thune reserveres at paaanke mod disse Vidners Udeblivelse fordie at de har opholdet Tiiden til at faae dette Tings Vidne lovlig fuldført, som han egentlig behøver til en Sag for Høyeste Ret han har ind stevnt og allene bliver opholdet formedelst udfundne Veje at dette Tings Vidne ikke bliver da sluttet.

Derpaa blev af Dom/m/eren

Afskeediget

Lovens 1 – 13 – 2 byder at ingen er pligtig at vidne andenstæds end til sit Værneting som i foregaaende 1 – 2 – 4 bestem/m/es at være der hvor den indstevnte boer og opholder sig, og da Gaarden \Nedre/ Mielde, hvor indstevnte Madame Garman boer, er beliggende i et andet Tinglaug nemlig Mielde Skibreede, kand i Anledning den fra hendes Siide derom skeede Exception, som i Overensstem/m/else

1776: 319b

med Lovens 1 – 2 – 24 i rette Tiid er frem sadt, ingen Forelæggelse for hende finde Stæd da hun ej er kaldet til sit rette Værneting, men indstevnte Lensmand Ole Knudsen Taqvam forelægges under Lovens Falsmaal til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde med Provemaal i Sagen.

Pr: Kragh nest at reservere sig Anke over Rettens ergangne Kjendelse og vedblev at de udeblevne Vidner efter lovlig Varsel og det under Falsmaal vil finde sig villige til neste Ret at møde

Johan Garman imod Ole Ottesen Brevig

Johan Garman æskede Sagen i Rette efter Udsættelse fra forrige Ting og ville fornem/m/e om den indstevnte møder eller ikke

Pr: Kragh mødte for den ind stevnte og anviiste Contra Stevning af 20de den/n/e Maaned til nestk: Som/m/er Ting.

Johan Garman fremleverede et Indlæg af Dags dato tilligemed 2de derudi anførte Adkomster, hvilke sidste han begjerede sig med Rettens Paategning tilbageleveret saa vel som og en Attest fra Fogden Heiberg ang: Ejendom/m/ens Beliggenhed imod de angrændsende Gaarder Jordahl, Eidsvog og Øvre Eide og derefter paatrængede Dom i Sagen.

Pr: Kragh for Ole Brevig refererede sig til sit i Dag i Retten anviiste Contra Stevnemaal under Negtelse af alt derimod striidende og begjerede ellers Sagen udflyttet til nest holdende Som/m/er Ting.

Johan Garman observerede af Paategningen underskrevet af Niels Staman at det er et Indlæg og ingen Contra Stevning.

Pr: Kragh vedblev sit forrige og begjerede allene at hans i Dag anviisede Contra Stevning for Ole Brevigen maatte vorde af Retten paategnet at den er i Retten anviist og ellers begjerede han Sagen udsadt til nest holdende Som/m/er Ting; hvad ellers Sr: Johan Garman haver haft til at udsætte paa den Paategning paa Stevnemaalet af Varsel Mændene, da viiser Stevnemaalet udtrykkelig nok i sig selv at det er et lovligt Stevnemaal og ikke noget Indlæg.

Den af Pr: Kragh frem viiste Contra Stevning blev ham med Paategning tilbageleveret. Liigeledes blev Citanten tilbageleveret de ved hans Indlæg fremviiste 2de {originale} Adkomster med Rettens Paategning.

I Øvrigt refererede Citanten sig til sit forrige og paastoed Dom.

Eragtet

Efter den ind stevntes Forlangende bevilges Sagens Anstand til neste Ret.

Ole Siursen Mellingen fremviiste i Retten en Pung, hvorudi skal være Elve og en halv Rdlr hans Myndtling Peder Andersen Sætre tilhørende, som han nu inden Retten begjerede at maatte udbydes til Rentes Svarelse imod antagelig Sikkerhed, og da ingen efter Tilbud ville antage sam/m/e blev Pungen af Dom/m/eren forsegllet og Comparenten tilbageleveret, efterat deraf var udtaget 24 s for Publicationen

Liigeledes frem viiste bemelte Ole Siursen Mellingen en Pung hvorudi skal være Penge Tretten Rdlr 3 mrk nogle Skilling derover hans Myndtlinger Rasmus Tormosen og Guroe Tormoes Dotter indre Arne [tilhørende]?, hvilke efter hans Forlangende inden Retten blev udbuden til Laans imod Rentes Svarelse og godt Underpant, og da ingen efter Tilbud ville antage sam/m/e, blev Pungen af Dom/m/eren forsegllet og Comparenten tilbageleveret efterat deraf var

udtagen for Publicationen 24 Skilling

1776: 320

Fogden Heiberg imod Ole Bergesen Toschedahlen.

Fogden Heiberg tilkjendegav med mundtlig Varsel til dette Ting at have ladet indkalde Ole Bergesen Toschedahlen af stoere Sandvigen for forøvet Land og Forprang at liide Dom til Undgjeldelse og den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette og frem lagde han Stiftets Ordre til Actionen dateret 15de Octobris sidstl., der er af saadan Indhold.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvorfore de brugte Kaldsmænd Ole Sivertsen og Bærent Michael Høgh af stoere Sandvigen eedelig afhjemlede Varselen som meldt at være skeed for ind kaldte Ole Bergesen Toschedahl for hans Boepæl i stoere Sandvigen i hans eget Paahør den 6te Novembris sidstl:

Fogden fremlagde derefter et for Bergens Politie Kam/m/er Ret den 20de Junii d: A: begyndt og den 8de Augusti nestefter sluttet Forhør, som beviiser Søgemaalet, hvilket Forhør han i sin Tiid begjerede Acten vedhæftet og for den/n/e sinde udbad Laug Dag for den ind stevnte til neste Som/m/er Ting

Derpaa blev af Retten

Eragtet

Lovlig indstevnte Ole Bergesen Toschedahlen i stoere Sandvigen gives Laug Dag til nestk: Som/m/er Ting for dette Skibreede at møde og Sagen at tilsvare.

Mons Steffensen Hundham/m/er imod Johan/n/es Monsen Blindem

Citanten gav tilkjende at Laug Dagen er ham forkom/m/et og ej i rette Tiid besørget forkyndt, hvor fore han begjerede sam/m/e fornyet til neste Ret.

Eragtet

Retten igjentager hermed og fornyer den for indstevnte Johan/n/es Monsen Blindem givne Laug Dag derhen at han til neste Som/m/er Ting for dette Skibreede haver at møde og Sagen at tilsvare

Nye Sag

Johan Braag imod Christian Schneider af stoere Sandvigen

Johan Braag loed anmelde med skriftlig Stevning til dette Ting at have ladet ind kalde \Christian Schneider/ for skyldige 1 Rdlr 1 mrk at liide Dom til Betaling i Hoved *Hoved Sag saavel som den/n/e Rettergangs Omkostning at oprette efter Stevnemalets viidere Formeld der er af følgende Indhold.

Den indstevnte mødte ikke efter Paaraab, hvor fore Forkyndelsen eedelig blev afhjemlet af de brugte Kaldsmænd at være skeed den 4de denne Maaned i relation til deres Paategning

Citanten loed indstille at den indstevnte maatte lavdages til neste Ting.

hvorefter af Dom/m/eren blev

Eragtet

Lovlig indstevnte Christian Schneider gives Laug Dag til neste \Sommer/ Ting at møde og Sagen at tilsvare

Hr: Fogden Heiberg begjerede i Anledning af den Kongel: Resolution af *10de Febr: 1770 og det Kongel: Kam/m/er Collegii Decision af 27de Octbr: 1775 at Almuen maatte tilspørges ang: alle her udi Skibreedet be-

1776: 320b

findende Qverner og Laug Rettens Skjøn maatte indhentes om hvormeget de kand ansættes for udi aarlig Skat og Afgift til Hans Kongel: May:ts Casse, hvor efter blev anmeldt følgende 1. paa Gaarden ytre Brudvig under Matr: No: 1 befindes 2 Qværner som blev ansat hver for 2 s, 2. No: 2 Kirke Brudvig 1 for 2 s, 3. No: 8 Weaa 3 á 2 s 4. No: 10 Qvam/m/e 2 á 2 s, 5. No: 11 Qvadstad 1 for 2 s, 6. No: 12 Fyllingslid 1 for 2 s 7. No: 13 Dahle 4 á 2 s, 8. No: 14 Helle 4 á 2 s, 9. No: 15 Stanghelle 1 for 2 s, *9. No: 16 Fosmarken 2 á 2 s, 10. No: 17 Refskre 1 for 2 s, 11. No: 18 Jebne 1 for 2 s, 12. No: 19 Sæterdahl 2 á 2 s, 13. No: 20 Herfindahl 1 for 2 s, 14. No: 21 Waxdahl 2 á 4 s, 15. Indre Bouge No: 22 er 2 á 2 s, 16. No: 23 ytre Bouge 2 á 2 s, 17. No: 24 Langhelle 3 á 2 s, 18. No: 25 Sandvig 1 for 2 s, 19. No: 26 Stavenæs 1 for 2 s, 20. No: 27 Hane for 2 s, 21. No: 28 Rødberg 1 for 2 s 22. No: 29 Schullestad 1 for 2 s, 23. No: 30 Trengereide 2 á 4 s 24. No: 31 Riisnæs 1 for 4 s, 25. No: 32 Øvre Romsloe 1 for 4 s, 26. No: 33 Indre Sognstad 2 á 2 s 27. No: 34 Ytre Sognstad 2 hvor af den eene paa Monses Brug for 4 s og den anden for 2 s, 28. No: 35 Helleland 2 á 2 s, 29. No: 38 Ytre Taqvam 1 for 4 s, 30. No: 39 Thunestved 2 á 2 s, *41 (31). No: 40 stoere Thuenes 5 á 2 s, 32. No: 41 Lille Thuenes 1 á 2 s, 33. No: 42 Garnes 1 for 2 s, 34. No: 44 Seim 3 á 2 s, 35. No: 45 Indre Arne 2 á 4 s, 36. No: 46 Arnetvedt 2 á 2 s, 37. No: 47 Mioldem 3 á 2 s, 38. No: 48 ytre Arne 5 á 2 s, 39. No: 49 Nedre Qvam/m/e 2 á 2 s, 40. No: 50 Indre Qvam/m/e 1 for 2 s, 41. No: 51 Houglan 1 for 4 s, 42. No: 52 Goupaas 1 for 2 s, *42. No: *52 Breedsteenlie 2 á 4 s, 43. No: 55 Bruraas 2 á 2 s, 44. No: 56 Hetlebache 1 for 2 s 45. No: 57 Blindem 1 for 2 s, 46. No: 58

Hiorteland 2 {for} \á/ 2 s, 47. No: 59 Øvre Selvig 1 for 2 s, 48. No: 60 Nedre Selvig 2 {for} \á/ 2 s, 49. No: 61 Jordahl 3 á 2 s 50. No: 62 Øvre Eide 1 for 2 s, 51. No: 65 Aastved 1 for 2 s, 52. No: 67 Flachved 2 á 2 s, 53. No: 69 Søre Aas 1 for 2 s, 54. No: 72 Houchedahl 1 for 4 s 55. No: 73 Morvig 3 á 2 s og Tertnes 2 á 2 s, 56. No: 75 Nore Toppe 1 for 2 s, 57. \No: 76/ Melcheraaen 2 á 4 s, 58. No: 78 Hitland 1 for 2 s, 59. No: 79 Bougtved 1 for 2 s, 60. No: 80 Sætre 1 for 2 s 61. No: 82 Tellevig 2 á 2 s, 62. No: 83 ytre Horvig 2 á 2 s, 63. No: 84 Mithorvig 1 for 2 s, 64. No: 85 Indre Horvig 3 á 2 s og Steenestadtøen 1 for 2 s, 65. No: 86 Toft 2 á 2 s, 66. No: 87 Hylche 1 for 2 s, 67. No: 88 Almaas 3 á 2 s, 68. No: 89 Sæterstøl 2 á 2 s *68. No: 90 Houchaas 2 á 2 s, 69. No: 92 Espelie 2 á 2 s, 70. No: 93 Mellingen 2 á 4 s, 71. No: 94 Westerlie 1 for 4 s 72. No: 95 Angeltved 1 for 2 s, 73. No: 96 Bircheland 2 á 2 s, 74. No: 97 Øgaas 2 á 2 s

Hr: Fogden Heiberg fremlagde til sit Regnskabs Bielæg

1. Odels Mandtallet der blev oplæst og uimodsagt
2. Fortegnelsen over det af Hans Kongel: May:t Almuen overladte Undsætnings Korn der ej endnu er betalt af Beløb 509 Rdlr 5 mrk 8 s og forklarede Almuen at endeel deraf ere døde og største Deelen saa aldeles arme at ingen Betaling af dem kand ventes
3. det stoere Tings Vidne, hvortil blev svaret til 1te, 3de, 4de, 5te, 6te, 7de 8de {9de, 10de} 11te, 12te, 13de og 14 og 15de nej, til 2det Sp: Gaarden Hitland,

1776: 321

som tilforn var den Tyske Kirke beneficeret er nu efter Kongel: Resolution ved Auction bort solgt; til 9de Salhuus er et privilegeret Gjæstgiverstæd og dets Ejer driver ingen anden Handel; til 10de nej men efterfølgende have i Aar som tilforn falholdet drikkende Vahre Anders Olsen Steenestøen Johan Seehuus, Ole Holman og Mons Olsen i stoere Sandvigen, til 16de og 17de qv: joe.

4. det lille Tings Vidne bestaaende af 2 Spørsmåale ang: Fiske Voger og Qverner samt Huusmands Pladser og Enge Sletter, hvor til blev svaret at her ej gives Fiske Voger ey heller Huusmands Pladser og Engesletter fleere end de forhen skyldsatte.
5. Aftags Tings Vidnet ang: Gaardene Dahle og Sæterdahl, hvortil blev svaret at de intet Paalæg kand taale og at Skatte Bøgerne vil viise at Aftaget dem er godtgjort.
6. Fortegnelsen over den efterstaaende Consumption, hvorhos blev anmeldet at Mandtallerne ej ere indløbne undtagen fra Hr: Bergendahl og Hr: Arentz, og beløber sam/m/e 34 Rdlr 5 mrk 8 s
7. Fortegnelsen over de ubetalt henstaaende Kongel: Skatter, hvoraf de ordinaire beløbe for dette Aar 312 Rdlr 3 mrk 7 s, fra forrige Aar 29 Rdlr 2 mrk 11 s og den frievillige Afgift 7 rd 3 mrk 10 s

Dernest blev til Rettens medbetiening for nest kommende Aar 1777 opnævnt følgende nye Mænd: 1. Johannes Gregoriussen Mioldem, 2. Johannes Michelsen ibidm:, 3. Ole Olsen yttre Arne, 4. Anders Albrigtsen Kvamme 5. Johannes Johannesen yttre Arne, 6. Johannes Michelsen Thuenæs, 7. Iver Larsen Thuenæs Tvedt og 8de Ole Sivertsen Heien i Stoere Sandvigen.

Og da ingen efter 3de udraab havde videre ved Sage Tinget at udrette blev sam/m/e sluttet og ophævet.

Høste Tinget for Mielde Skibreede 1776.

Anno 1776 den 25de Novembris *belev Retten sadt paa Tingstædet Nedre Mieldegaard beliggende i Mielde Skibreede og Nordhordlehns Fogderie og betient udj Sornskriveren Hr: Regiments Qvarteermeister og Sornskriver Haberdorffs lovlige Forfald af hans Edtagne Fuldmægtig Peder Tafteberg i overværelse af de 8te eedsorne Laugrettes mænd som ved sidstl: Sommer Ting for dette Skibreede var tilstæde og som tilforn i Protocolen fol: 255 ere anførte. Ved Tinget var nærværende Kongel: Majestets Foged Hr: Christen Heiberg, Bøygde Lensmanden Niels Nielsen Reveim og meenige Tingsøgende Almue.

Dernest blev bekendtgjort de samme Høy Kongl: Anordninger og Stifts Breve som ved nest forestaaende Høste Ting for Arne Skibreede 1te Ting Dag er Publiceret.

derefter frem kom fra almuen følgende breve og Documenter.

1. Eet Skifte Brev forrettet paa gaarden Reigstad efter Barbro Ellingsdatter den 25de Junii 1776.

Og da ingen efter paaraab havde viidere ved Sage Tinget at udrette, udsættes sam/m/e til i Morgen.

Udsættelses Ting for Watzværens Ting Laug

Anno 1776 den 25de Novembr: blev et Udsættelses Ting holden for Watzværens Ting Laug paa Ting stædet Nedre Mielde og Retten betient udj Sornskriverens lovlige Forfald af mig Peder Tafteberg, som hans eedtagne Fuldmægtig tilligemed for anførte for Mielde Skibreede opnævnte 8 Laug rettes Mænd,

og blev da udj Sagen anlagt af Krigs Raad Fleischer imod Erich Siuersen Hjørnevigen afsagt saadan
Kiendelse

Foruden at Sergeant Lind der Sagen første gang falt i Rette paa Compagniets

1776: 321b

Vegne har ladet tilkiendegive at den indstevnte staaer i virkelig No: som Landværen Soldat ved det Wossiske Compagnie der ej er bleven modsagt, i hvilket Tilfælde Sagen henhører under Krigs Rettens Paadømme efter Forordningen af 7de Martii 1749 og Sagsøgeren er aldeles ubeføyet til dens Paatale, har Sagsøgeren ike i agt taget nogen af de Pligter, der paalegger ham som Actor i Følge de Kongelige Anordninger og Rettergangs Natur, thi hverken er der frem lagt vedbørlig Beviis om det forhen af den indstevnte begangne Lejermaal der er en vigtig Aggraverende Omstændighed, ej heller er corpusdilicti det nu paasigtende Lejermaal i Ægteskab oplyst med Præste Attest, ikke heller hos ham foregaaet nogen Optegnelse over hans Boes Formue som {ved} Forordningen af 6te Xbris 1743 foreskriver, uden hvilken der ingenlunde kand bestemmes ved Dom hvormeeget den paagiældende i yderste Formue bør udreede, men i den Stæd er ikkun gjort løselig Paastand over ham at have sin halve Hoved lod forbrudt; der ej har mindste Hiemmel af Loven. Det paaligger derfor Sagsøgeren paa vedbørlig lovlig Maade at gaae frem forinden denne Sag til Doms kand blive at befordre.

Hvorefter Udsættelses Tinget blev ophævet.

Dagen nestefter den 26de Novembris vedvarede Høste Tinget for Mielde Skibreedes Almue i overværelse af foran førte Laug Rett og frem kom da til Publication følgende:

2. Een Bygsel Seddel udgiven af Hr: Biskop Hagerup til Arve Thorsen paa 1 Pund 3 M/ark S: 9 K: Malt og 1/8 Hud i gaarden Nordre Reigstad, dateret 9de Maii 1776. uden Revers og blev af Lejlendingen fra Jorddrotten leveret 10 s til Manufactur Huuset i Bergen

3. Een Ditto udgiven af Sogne Præsten til Ous Hr: Giert Geelmeyden til Ole Michelsen paa 12 M/ark Smør og 12 Kander Malt i gaarden Gierstad, dateret 23de Junii 1776 med Revers og blev af Lejlendingen for Jorddrotten til Manufactur Huuset i Bergen leveret 8 s.

4. Een Ditto af Ditto til Mons Johannesen paa ½ Løb S: og ½ t:de Malt i gaarden Heggebøe med Revers, dateret 14de Septbr: 1776 og blev fra Jorddrotten leveret 8 s til M: Huset i Bergen.

5. Een Ditto udgiven af Ole Johannesen Helleland til Johannes Fabiansen paa 18 M/ark S: og 12 K: M: i gaarden Sundland No: 62. dateret 25de Novbr: 1776 med Revers og Vilkaar at Lejlendingen svarer aarlig til Ole Johannesen Helleland og Kone/ 1 t:de Korn, som først skal begynde naar en af dem ved Døden afgaaer og derfor betalt i Bygsel 16 rd

6. Een Ditto udgiven af Niels Jonsen Heldahl til Ole Andersen paa ½ Løb Smør Skatte skyld i gaarden Nore Reveim, dateret 6te Junii 1776 med Revers!

7. Een Ditto udgiven af Mons Michelsen Wiig som Laugværge for Ingeborg Olsdotter Reveim med fleere til Ole Andersen paa 9 ¾ M/ark S: og 4 4/5 Kande Malt Landskylds Leje i gaarden Nore Reveim, dateret 6te Junii 1776 med Revers.

8. Eet Skiøde udgiven af Hr: Christopher Garman for Hr: Schanche til Niels Olsen Blom paa 1 pd: 12 M/ark S: og 2 Mehler Malt i gaarden Blom for 168 rd 4 mrk, dateret 25de Novemb: 1776

9. Eet Ditto udgiven af Ditto for Ditto til Mons Helgesen paa 18 M/ark S: og 1 Mehle Malt i gaarden Blom for 85 rd 2 mrk, dateret 25de Novembr: 1776.

10. Een Obligation udgiven af Mons Helgesen Blom til Johan/n/es Monsen Thuenæs paa Capital 83 rd og 4 pros:to med 1te prioritets Pant i forestaaende andpart i gaarden Blom, dateret 25de Novbr: 1776.

11. Eet {Ditto} \Skiøde/ udgiven af Niels Olsen Blom til Niels Carlsen Wichne paa 1 pd 10 ¼ M/ark Smør i gaarden Wichne for 51 rd 3 mrk 12 s, dateret 25de Novbr: 1776.

12. Eet Ditto udgiven af Thomas Larsen Aasseim til Sønnen Lars Thomassen paa 1 pd 12 M/ark Smør i gaarden Aasseim for 130 rd, dateret 25de Novbr: 1776

1776: 322

13. Eet Skiøde udgiven af Aschild Larsen Hannesdahl til Johannes Olsen paa 12 M/ark Smør og 8 Kander Malt i gaarden Hannesdahl for 30 rd, dateret 25de Novembr: 1776.

14. Een Obligation udgiven af Ole Olsen Rivenæs til Faderen Ole Olsen Aschelund paa Capital 50 rd og 2den

prioritets Pant i ½ Løb Smør og 1 Faars Leje i gaarden Rivenæs dateret 25de Novbr: 1776.

15. Een Odels Lysning udgiven af Michel Jonsen Rønhofde paa Mons Iversen Loftaases Vegne til ½ Løb Smør og 1 Mehle Malt i gaarden Loftaas, dateret 25de 9br: 1776

16. Eet Skiøde udgiven af Johannes Johannesen Niaastad til Mons Erichsen paa 18 M/ark Smør og 9 Kander Malt i gaarden Niaastad for 62 rd 1 mrk 8 s dat: 25de Novbr: 1776

17. Een Contract imellem Mons Erichsen Niaastad og Johannes Johannesen ibidm: hvorved den sidste tillades at bruge sin paaboende part i gaarden Niaastad saa længe han lever, uden derfra at blive uddreven af Mons Erichsen som Odelsmand dateret 26de Novembr: 1776.

18. Een Freed Lysning udstæd af Hr: Fogden Heiberg for Opsidderne paa gaarden Watle hvorved fredlyses gaarden Watles Bøe, Ager og Udsletter. dateret 26de Novbr: 1776.

Nye Sag

Hr: Foged Heiberg imod Johannes Andersen Gierstad

Hr: Fogden Heiberg tilkiendegav at have med Mundtlig Varsel til dette Ting ladet indkalde Johannes Andersen Gierstad for Overfald og Slagsmaal i Drukenskab paa Ole Iversen Hartvedt og Skole Holderen Niels Olsen Mæhle den 19de Søndag efter Trinitates sidstl., derom at anhøre Vidnerne Ole Michelsen Kleppe, Johannes Johannesen Gierstad, Mons Erichsen Niaastad, Johannes Einersen Rongved og Jon Bastesen ibidm: samt Anders Johannesen Solberg som tillige under Lovens Falsmaal ere indkaldte at aflægge deres Eedelige Vidnesbyrd til et lovsirket Tingsvidnes erholdelse, \{og derom ....\}/

Den indstevnte Johannes Andersen Gierstad mødte ike efter paaraab, hvorfor de brugte Kaldsmænd Ingebrigt Aadsen og Siuer Johannesen Reveim {af} eedelig afhiemlede Varselen at være skeed i den indstevntes eeget paahør og Boepæl i gaaer 14 Dage siden den 10de Novembris

De samtlige indstevnte Vidner mødte og vedtog lovlig Varsel. derefter \blev/ fremstilt som

1te Vidne Ole Michelsen Kleppe der efter formaning til Sandheds udsigelse Aflagde eed og forklarede paa følgende Qvæstioner: 1. Om han ike sidstl: den 19de Søndag efter Trenitates var ved Gierstad Kirke. 2do Om han ike da samme Tiid saae at Johannes Andersen Gierstad overfaldt og slog Ole Iversen Hartvedt og Niels Olsen Mæhle og hvorleedes dette Slags Maal tildrog sig. 3de om ikke bemelte Johannes Gierstad var *megget Druken og beskienket samt larmede bante og Skielte. 4de Om ikke saadant passerede før, under og efter Prædiken \neml: at han larmede og Bandte./ Vidnet svarede til 1te qvt: joe, til 2den qvt: Vidnet saae at den indstevnte slog Ole Iversen Hartvet med knytted næve i Ansigtet 2de gange, men saae ike at han slog Niels Olsen Mæhle, og ved Vidnet ike hvor af denne Slagsmaal rejste sig da han ej hørte at Ole Hartvet talte til den indstevnte andet end at han skulde være stille og fare sagte ad, og forklarede Vidnet fremdeeles at Ole Hartvedt blødede meget stærk efter de 2de slag han havde faaet, og Hovnede meeget i Ansigtet derefter.

Fogden herunder begiærede Vidnet Tilspurgt om dette Slagsmaal skeede paa Aaben Mark eller i eget Huus. Vidnet svarede {af} at han slog ham {første} \anden/ gang ude paa Marken og {anden} \første/ gang i Johannes Olsen Gierstads Enkes Huus og dette skeede før Prædiken.

Til 3de qvt: svarede Vidnet At han ike var saa meeget Druken, som han bante {og} Skieldte og larmede meeget til. til 4de qvt: joe før Prædiken, men under og efter hørte Vidnet ham ike.

og da Actor ej havde Vidnet Videre at tilspørge blev han dimitteret og fremstoed derefter

1776: 322b

2det Vidne Johannes Johannesen Gierstad der aflagde Eed og forklarede til 1te qvt: joe, til 2den qvt: som 1te Vidne med dette tilføyende at Johannes Gierstad løfte Haanden imod Niels Mæhle i Vred Hue. Til den fremsadte Sub Qvt: som 1te Vidne har forklaret, hvorunder Vidnet tillige Forklarede at Ole Hartvedt blødede meget og Huden var afreven hans Næse paa begge Sidder. til 3de qvt: han var meeget Beskienket og Bante, Skielte og larmede meeget. til 4de qvt: som 1te Vidne i et og alt har forklaret.

{Actor} Actor begiærede dette Vidne for det 5te tilspurgt, om Vidnet ike saae at Skoleholderen Niels Mæhle kom fra Kirken {...} op til Johannes Olsens Enkes Huus og vilde faae den indstevnte med fleere at forføye sig i Kirken. 6te om ike Johannes Andersen Gierstad da overskieldede Skoeleholderen og rev ham i Haaret samt støtte ham til Marken. til 5te qvt: svarede Vidnet joe som omspurgt. til 6te qvt: svarede Vidnet joe som omspurgt og sagde Johannes til Skoelholderen Dievelen søke i Dig Mæhlerul og saae han at Johannes Gierstad mange gange rev Skoleholderen i Haaret og slængte ham til Marken og bad Skoeleholderen mange gange at Johannes skulde holde freed og lade ham blive, men det hialp ike da han dog \blev ved .../ løb efter ham paa Vejen til Kirken; og Erindrede Vidnet tillige at Johannes Gierstad Spente Skoeleholderen imedens de stoed paa Marken

og da ingen havde Vidnet Videre at tilspørge blev han dimitteret og fremsted

3de Vidne Mons Erichsen Niaastad der efter formaning til Sandheds udsigende aflagde eed og hvorefter Fogden begiærede at dette Vidne maatte gjøre en Historisk Forklaring over Johannes Andersen Gierstads Slagsmaale og øvrige Forhold ved Gierstad Kirke den 19de Søndag efter Trinit: sidstl: Derefter forklarede Vidnet at han den omspurgte Søndag var ved Gierstad Kirke og der saae indstevnte Johannes Gierstad at løbe efter Skoeleholderen Niels

Mæhle paa Vejen til Kirken \før Prædiken/, men saae ike at han slog Ole Hartvet; fremdeeles forklarede Vidnet at Johannes Gierstad paa den Tiid var meeget Druken og larmede stærk med Banden og Skielden og saae han tillige at Johannes Gierstad efter Prædiken vilde i færd med Skoeleholderen igien *med (men) blev derudj forhindret af andre. og da Actor ej havde Vidnet viidere at tilspørge blev han dimitteret og fremstoed

4de Vidne Johannes Einersen Rongved der aflagde Eed og forklarede at han sidstleeden 19de Søndag efter Trinitates var ved Gierstad Kirke og der efter Prædiken saae Johannes Andersen Gierstad med Knytted Næve \paa Kirke gaarden/ trude at ville slaae Skoeleholderen Niels Mæhle men kunde ike naae ham da han blev forhindret af 2de Mænd som holdte ham, men saae ike at den indstevnte slog Ole Hartvedt. Han forklarede fremdeeles at Johannes Gierstad ike var saameget Druken paa den Tiid eller gjorde saa stor allarm da han imedens de andre vare i Kirken havde for det meste udsovet Rusen.

Og da Vidnet ej vidste meere til Oplysning i denne Sag blev han Dimitteret. og fremstoed

5te Vidne Jon Bastesen Rongved der efter formaning til Sandheds udsigende Aflagde eed og forklarede i et og alt liige overensstemmende med nest forestaaende 4de Vidne.

og derefter blev han Dimitteret da han ej veed meere om denne Sag. hvorefter fremstoed

6te Vidne Anders Johannesen Solberg der efter formaning til Sandheds udsigende aflagde Eed og gjorde følgende forklaring at han sidstl: 19de Søndag efter Trenitates var ved Gierstad Kirke og der efter Prædiken, da indstevnte Johannes Andersen Gierstad vilde gaae fra sit Hiem \til Præsthun/ fulgte Vidnet ham tilligemed hans Verfader, og da de vare kommen paa Kirke Gaarden, hvor Vejen gaaer til Præsthun, Trude Johannes Gierstad Skoeleholderen Niels Mæhle med Knytted Næve og sagde Diævelen søke i Dig Mæhleruld og Mocheruld, men han kunde ike slippe fra dem da de holdte ham. Vidnet forklarede ellers at han ej saae at den indstevnte slog Ole Hartvedt og var Johannes Gierstad ej paa

1776: 323

den Tiid saa meeget beskienket.

og da Vidnet ej vidste viidere til Oplysning i denne Sag blev han Dimitteret.

Actor begiærede Laug Dag for den indstevnte Johannes Andersen Gierstad til nestkom/m/ende Sommer Ting
Eragtet

Lovlig indstevnte men ej denne sinde tilstædemødende Johannes Andersen Gierstad gives Laug Dag til nestkommende Sommer Ting at møde og til Sagen at svare.

Nye Sag

Hr: Foged Heiberg imod Anders Johan/n/esen Solberg og Tormoe Isachs: Mæhle

Hr: Fogden Heiberg anmeldte med Mundtlig Varsel til dette Ting at have indkaldet Anders Johannesen Solberg og Tormoe Isachsen Mæhle for forøved Slagsmaal med hind anden paa Gaarden Gierstad den 19de Søndag efter Trinitates sidstl: derom Vidner at Anhøre og Dom at liide til undgieldelse og denne Rettergangs Omkostninger at erstatte, til Vidner er under Lovens Falsmaal indkaldet Johannes Einersen og Jon Bastesen Rongved.

indstevnte Parter og Vidner mødte og Vedtog Lovlig Varsel. derefter blev fremstillet som {første V}

1te Vidne Johannes Einersen Rongved der efter formaning til Sandheds udsigelse aflagde Eed og forklarede at da han sidstl: 19de Søndag efter Trenitates var ved Gierstad Kirke, hørte han, efter at Præsten var Hiemrejst, at Anders Johannesen Solberg skielte Tormoe Mæhle for en Oprækker og bedrager, og derefter saae han at Anders Solberg stoed med een Hæste Bedsel den han surrede omkring Haanden og dermed Trude Tormoe Mæhle, hvorpaa de Greb hverandre i Fagn og kom paa Knæ til Jorden og Bed da Anders Solberg Tormoe i 3de Fingere saa de Bløde, derefter sloge de hverandre med Knytted Næve i Ansigtet og anden stæds paa Kroppen saa de Blødde begge, dog Anders mest da Huden paa Kinderne var ham paa adskillige Stæder afreven, ellers kunde ike Vidnet see at de paa den Tiid vare meeget *bekienked (beskienked).

og da ingen havde Vidnet videre at Tilspørge blev han Dimitteret og fremstoed

2det Vidne Jon Bastesen Rongved der efter at være formanet til Sandhed udsigende aflagde Eed og forklarede i et og alt som nest forrige Vidne.

og da ingen havde Vidnet viidere at Tilspørge blev han Dimitteret.

Hr: Fogden Heiberg efter de passerede Beviisligheder sluttede Sagen til Doms med Paastand at de indstevnte Anders Johannesen Solberg og Tormoe Isachsen Mæhle for deres forøvede Slagsmaal paa een Hellig Dag vorder tilfunden 1. hver at udreede Slagsmaals Bøder med 3de 6 Lod Sølv eller 9 rd og for det 2det Helligdags brøde hver med 3de 3 Lod Sølv eller 1 rd 3 mrk samt Anders Johannesen Solberg for at have Bidt Tormoe Mæhle desuden derfor at Bøde aparte Slagsmaals Bøder 9 rd i analogie med Lovens 6te Bogs 7de Cap: 14 art: og en for begge at erstatte Søgemalets Omkostninger med 3 rd.

De *indstevnt som var nærværende og anhørte den over dem gjorde Paastand {og} tilkiendegav at det af dem forøvede Slagsmaal allene af Begyndelsen var Spøg og at Anders af uforsigtighed og Vandvare beed Tormoe i Fingrene, hvilket og Tormoe nu inden Retten tilstoed og altsaa forventede \og indstillede de/ at samme maatte komme under betragtning ved Dom.

Sagen optages til Doms afsiigelse ved et Udsættelses Ting for dette Skibreede paa Tingstædet Møllendahl den 16de Decembris førstkommende.

Hr: Fogden Heiberg begiærede i anledning af den Kongel: Resolution af 10de Febr: 1770 og det Kongl: Kamer Colegii Decision af 27de 8br: 1775 at almuen maatte tilspørges ang: alle her udj Skibreedet befindende Qverner og Laugrettens Skiøn maatte indhentes

1776: 323b

om hvormeget de kand ansættes for udj aarlig Skatt og Afgift til Hans Kongl: Majestets Casse, hvorefter blev anmeldt følgende 1. paa gaarden Rønhofde No: 1 befinde 2de á 2 s, 2. No: 2 Eide 1 for 2 s, No: 3 Wallestrand 1 for 6 s, No: 6 Nore Reigstad 3 á 2 s, No: 10 Daltveit 2 á 2 s, No: 11 Loftaas 1 for 4 s, No: 12 Røscheland 2de á 2 s, No: 13 Burcheland 1 for 2 s, No: 14 Smaaland 2 á 2 s, No: 15 Halleland 1 for 2 s No: 16 Houge 2 á 2 s, No: 17 Kleveland 2 á 2 s, No: 18 Wefletvedt 2 á 2 s, No: 19 og 20 Søre og Nore Wefle 3 á 2 s, No: 25 Nore Reveim 2 á 4 s No: 26 Søre Reveim 2 for 6 s, No: 27 Schiestad 1 for 2 s, No: 28 og 29 Søre og Nore Solberg 2 á 2 s, No: 30 Anthun 1 for 2 s, No: 32 og 33, Nore og Søre Kleppe 1 for 2 s No: 34 Niaastad 2 á 2 s, No: 35 Hagenæs 1 for 2 s No: 38 Biercheland 1 for 2 s, No: 40 Gierstad 2 á 4 s, No: 41 Præsthun 1 for 2 s No: 42/ Hartvedt 2 á 2 s No: 43 Lit Thun 1 for 2 s, No: 44 Schierping 2 á 2 s, No: 45 Weeaae 3 á 2 s, No: 46 Tvetteraas 2 á 2 s, No: 47 Teigland 1 for 2 s, No: 49 Mæhle 3 á 2 s, No: 50 Espevold 2 á 2 s, No: 51 Rongvær 3 á 2 s, No: 52 Koppen ingen, No: 53 Hannesdahl 2 á 2 s, No: 54 Rødland 2 á 2 s, No: 56 Nore Weseter 2 á 2 s, No: 57 Søre Weseter 2 á 2 s, No: 58 Øfste Mielde 4 á 2 s, No: 59 Mit Mielde 2 á 2 s, No: 60 Nedre Mielde 2 á 4 s, No: 61 Hougberg 2 á 2 s, No: 63 og 64 Nore og Søre Ascheland 4 á 2 s, No: 65 Nore og Søre Watle 3 á 2 s, No: 66 Rivenæs ingen No: 67 Aasseim 2 á 2 s, No: 68 Wichne 2 á 2 s, No: 69 Hvidsteen 2 á 2 s, N: 70 Hundhamer 1 for 2 s, No: 71 Blom 2 á 2 s, No: 72 Havre 3de á 2 s, No: 73 Wemmelvig 1 for 2 s, No: 74 Stokke 1 á 2 s, No: 75 Schafthun 2 á 2 s, No: 77 yttre Brudvig 2 á 2 s.

Derefter blev af Hr: Foged Heiberg til sit Regnskabs belæg fremlagt følgende Documenter.

1. Odels Mandtallet der blev oplæst og uimodsagt.
2. Fortegnelse over det af Hans Kongl: Majestet Almuen overladte Undsættnings Korn der ej endnu er betalt av Beløb 288 rd 1 mrk 12 s og forklarede Almuen at eendeel deraf ere Døde og største deelen deraf saa yderlig fattige at ingen betaling hos dem kan ventes.
3. det stoere Tings Vidne hvortil blev svaret til 1te, 2den 3de, 4de, 5te, 6te 7de, 8de, 10de, 11te, 14de og 15de Nej, til 16de og 17de joe, til 9de Hougsvigen her i Skibreedet er et til Rejsendes fornødenhed Previligeret Giestgiverie og befatter Harbitz sig ej med anden Næring end det til Giestgiveriet fornødne og til 12te og 13de forbeholdt Sorenskriveren ved Aarets udgang at give den fornødne Oplysning.
4. det lille Tingsvidne bestaaende af 2de Qvæst: hvortil blev svaret at det forholder sig som forrige Aar.
5. Fortegnelse over den efterstaaende Consumption som beløber 12 rd 4 mrk,
6. Fortegnelse over de henstaaende og ubetalte Kongelige Skatter, hvoraf de ordinaire for dette Aar beløber 184 rd 1 mrk 9 s for forrige Aaringer 16 rd 3 mrk 12 s og den frie villige Afgift 3 rd 5 mrk 8 s samt Procento Skatt 8 rd 4 mrk 13 s
7. Een Specification over Sornskriverens Ting *Rejer (Rejser) her i Fogderiet frem og tilbage, der tilsam/m/en udgjør 41 Miile frem og tilbage.

Derefter blev til Rettens medbetiening for nest anstundende Aar 1777 opnævnt følgende nye Mænd 1. Arve Toresen Reigstad, 2. Michel Olsen Borge, 3. Siuer Olsen Borge, 4. Mons Johannesen Heggebøe, 5te Johannes Dagesen Oudestad, 6. Henrich Svendsen Windaas 7. Johannes Siuersen Nore Wefle og 8. Jens Hansen Mæhle.

Og da ingen havde viidere ved Sage Tinget at udrette, efter Paaraab, blev samme sluttet og ophævet.

Extra Ting for Schiolds Skibreede 1776

Aar 1776 den 16de Decembris blev et Extra Ting holdet paa Tingstædet Møllendahl og Retten betjent af Sorenskriveren med dertil opnævnte 8 Laug Rettesmænd for Schiolds Skibreede, som her foran f: 243 ere anførte undtagen *undtagen at i Stæden No: 5 afdøde

1776: 324

Lars Gim/m/eland sad Jens Jensen Kronstad.

Fogden Heiberg anmeldte med skriftlig Stevning af 4de nestl: M: til dette Extra Ting at have indkaldet Niels Nielsen Titlestad og Hustrue Anne Michels Datter, Niels Pedersen Titlestad og de flere som i Stevnemaalet ere benævnte til Doms Lidelse for grov og strafværdig Opførsel under den hos dem foranstaltede Udpantning for Bøder for Forsøm/m/else paa Vej Arbejde derom at anhøre de i Stevningen benævnte Vidner og Beviisligheder og liide Dom til vedbørlig Undgjeldelse og at erstatte denne Rettergangs Omkostning alt efter Stevningens nærmere Formeld som han i Rette lagde og er saa lydende. Dernest producerede Actor Stiftets Ordre til Action af dato 24de Septbr: sidstl: af saadan Indhold og derefter fremlagde han det udi høybemeldte Ordre paaberaabte Forhør med øvrige Bielag fra Lit: A: til G: incl: {hvilke} hvoraf han af Bielaget Lit: G: allene begjerede Acten tilført det indcirclede som allene er denne Sag vedkom/m/ende, hvilke her i Acten indtages af følgende Indhold.

Alle de indstevnte saavel paagjeldende som Vidner mødte og vedtoege lovlig Varsel undtagen Niels Nielsen Titlestad og Hustrue og Berthe Magnes Datter Soleimsvigen hvis Mand Jens Soleimsvigen anmeldte hendes Forfald og gav tilkjende paa hendes Vegne at ville tage til Gjenmele og {La} Lars Olstad mødte tillige for Christian Junghans; de brugte Kaldsmænd Niels Halvorsen og Ole Andersen Øfsthun afhjemlede under Eed Stevnemalets Forkyndelse for Niels Nielsen *Giellestad og Hustrue Anne Michels Datter efter deres Paategning paa Stevnemaalet.

Actor begjerede at de indstevnte Vidner maatte fremkaldes og for den/n/em forelæses deres ved Forhøret gjorde Forklaring og tilspørger om de ikke sam/m/e deres Forklaring under Eed vedstaaer.

Derpaa fremkom

1te Vidne Anders Iversen Soleim der aflagde Eed og vedblev i et og alt den af ham i det fremlagde Forhør af 12te Septbr: d: A: gjorde Forklaring der tydelig var ham forelæst p: 12, 13, 14, 18, 19 21 og 22 og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge og Vidnet ej vidste viidere at forklare til Oplysning blev han fra Retten afskeediget.

Imedens at dette Vidne blev afhørt kom Niels Nielsen Titlestad og Hustrue Anne Michels Datter tilstæde og vedtoege at være lovlige varslede.

derpaa fremstoed

2det Vidne Ole Andersen Nore Eide, der aflagde Eed, og vedblev den af ham forhen i Forhøret gjorde Forklaring p: 12, 13 og 14, der blev ham forelæst dog med den Forskjel at han ikke saae at Olstad var blodig og derpaa blev afskeediget.

3die Vidne Rasmus Endresen Grønnevigen aflagde Eed og vedblev den af ham forhen i Forhøret gjorde Forklaring p: 16 og 17; der blev ham forelæst med det Tilføyende at Jens Soleimsvigen tilligemed hans Hustrue Berthe Magnes Datter sagde til Lensmanden og medhavende Udpantningsmænd da de vare der at udpante for Forsøm/m/else paa Vej Arbejdet at det var ikkun Fjas de fare med og saaledes gjorde de med Extra Skatten, men de bleve Mænd deraf.

Actor fremlagde den af Lensmanden den 5te Julii 1776 holdte Udpantnings Forretning for Forsøm/m/else paa Vej Arbejdet, der er af saadan Indhold

Vidnet blev forelæst {...} den/n/e Forretnings Indhold som han tilstoed saaledes rigtig at være anført, men kand ikke nu erindre

1776: 324b

at Jens Soleimsvigen eller hans Hustrue sagde de derudi anførte Ord at dersom de ikke vare saamange skulle de vel see hvad de kunde gjøre.

Jens Soleimsvigen forestillede at han under den/n/e Udpantnings Forretning havde andraget at han ikkun var Forpagter paa den/n/e ringe Plads og en Tjener af Ejeren og derfor formeente han at Ejeren eller Husbonden burde besørge Vej Arbejdet og ikke han hvorom han begjerede Vidnets Forklaring indhentet; hvortil Vidnet svarede joe dette sagde han med det Tilføyende at han ej i Contract med Ejeren havde forbundet sig til at forrette Vej Arbejde.

derefter blev Vidnet fra Retten afskeediget og fremstillet

4de Vidne Ole Nielsen Bakken, der aflagde Eed og vedblev den af ham i Forhøret gjorde Forklaring der blev ham forelæst, dernest tilstoed han og hvad der er anført i den fremlagde og oplæste Udpantnings Forretning paa det nær at han nu ej kand erindre at Jens Soleimsvigen nævnede noget om Extra Skatten, men han neml: Jens sagde hvad kand een gjøre i mod saamange i Stæden for det i Udpantnings Forretningen anførte at dersom de ikke vare saamange skulle de see hvad han kunde gjøre. I Henseende Jens Soleimsvigens Andragende under Udpantningen forklarede dette Vidne eensstem/m/ig med nest forrige.

5te Vidne Mons Thorsen Solemslien aflagde Eed og vedblev den af ham forhen i Forhøret gjorde Forklaring p: 17, 18, 19, 20, 21 og 22 der blev ham forelæst og da Vidnet ej vidste viidere til Oplysning at forklare *bev (blev) han fra Retten afskeediget.

Paagjeldende Niels Nielsen Titlestad blev forelæst den af ham i Forhøret af 12te Septbr: d: a: gjorde Forklaring p: 10, 11, 14/ og 18, som han vedblev og tilstoed.

Ligeledes vedblev og paagjeldende Niels Pedersen Titlestad den af ham i bemelte Forhør p: 11 og 12 \og 15/ gjorde Forklaring der blev ham forelæst.

Ligesaa vedblev og paagjeldende Niels Svendsen Lund den af ham i bemelte Forhør p: 17 gjorde Forklaring.

\Dernest/ {Endelig} blev og paagjeldende Jens Andersen Soleimsvigen forelæst den af ham i Forhøret p: 15 og 16

gjorde Forklaring, som han vedblev og tilstoed

Endelig vedblev og Christopher Larsen Giellestad den af ham i Forhøret af 16de Septbr: d: A: p: 20, 22, 23 og 25 gjorde Forklaring der i Retten blev ham forelæst.

Niels Pedersen Titlestad anmeldte med mundtlig Varsel til dette Extra Ting at have contra stevnet Sr: Lars Olstad for at have brugt hans Hæst længere \Vej/ end den var lejet at liide Dom og anhøre Vidnerne Michel Olsen Schiold og Mons Olsen sam/m/estæds samt sin egen Søn Peder Nielsen Titlestad, Hans Hendrich Eliassen Titlestad, hvilke under Lovens Falsmaal ere kaldede deres Provemaal at aflægge herom saavelsom om at contrastevnte Lars Olstad har slaget Contra Citantens Søn Peder Nielsen ved sam/m/e Lejlighed, hvorføre bemelte Olstad tillige er contrastevnet

1776: 325

til Doms Lidelse.

contrastevnte Lars Olstad mødte og vedtoeg Varsel.

Fogden Heiberg forestillede at det Søgemaal som Niels Pedersen Titlestad efter Contra Stevning har imod Sr: Olstad er denne i mod ham anlagde Justitz Sag aldeles uvedkommende, og hvorføre Niels Pedersen ved det almindelige Ting bør søge og tiltale ham uden at blande et saa uvedkom/m/ende Søgemaal i denne for en Extra Ret af Fogden paa Justitiens Vegne {anlagde} og ikke af Olstad anlagde Sag, hvor fore han paastoed Contra Stevningen afviist saameget meere da han som Actor ingen Varsel dertil har faaet.

Contra Citanten Niels Pedersen gav tilkjende at Actor Fogden Heiberg ingen Varsel til dette Søgemaal haver erhholdet og i Øvrigt forventede at de mødende Vidner maatte vorde afhørte.

hvorpaa af Dommeren blev

Eragtet

Foruden at den Contra Citanten af Olstad \formeentlig/ tilføyede Fornærmelse er dette Søgemaal uvedkommende saa er ej heller Actor i denne Sag dertil lovligen bleven kaldet og derfor bliver denne Contra Stevning i Anledning den derimod fra actors Siide skeede Exception i Overensstem/m/else med Lovens 1 – 4 – 2 afviist og kand ingen Fremgang nyde, men i Øvrigt bliver hans Ret ham forbeholden til {Tiid} vedkom/m/ende Tiid og Stæd.

Actor begjerede Sagen udsadt paa nogle Uger for at frem kom/m/e med sin skriftlige Deduction til Doms Slutning; til hvilken Ende han udbad sig Udtoeg af det passerede.

Ingen af de indstevnte havde noget at tilføre og derpaa blev af Retten

Afskeediget

Efter Actors Begjering bevilges Sagen udsadt til Torsdagen den 16de Januarii førstk: atter her paa Stædet at behandles til hvilken Tiid alle vedkom/m/ende haver at møde hvilken Kjendelse i alle de tilkaldtes Paahør blev oplæst.

[Udsættelses Ting for Mielde Skibreede 1776]

Samme Dag Stæd (16. desember) blev et Udsættelses Ting holden for Mielde Skibreede og Retten betjent af Sorenskriveren med foranførte Laug Ret af Schiolds Skibreede hvor de udi Sagen anlagt af Kongens Foged imod Anders Johan/n/esen Soelberg og Tormoe Isachsen Mæle blev afsagt saadan

Dom

De afhørte 2 Vidner forklare eensstem/m/ig at den 19de Søndag efter Trinitatis dette \Aar/ har Anders Soelberg ved Gierstad Kirke efter at Guds Tjenesten var til Ende skjeldet Tormoe Mæle for en Oprækker og Bedrager, hvorpaa de kom i Slagsmaal sam/m/en og sloege hinanden Næve Pust hvorefter de begge vare blodige og den første beed tillige den sidste over Fingrene; At dette saaledes som de paagjeldende her under Sagen foregive skulle være blot Spøg har derimod ingen Rimelighed da Anledningen af Skjeldsord saavelsom Virkningen i de blodige Slag vidner om ganske alvorligt og vreed Hue.

Thi tilpligtes bemelte Anders Johannesen Soelberg for Næve Pust og Bid at udrede dobbelte Slagsmaals Bøder Atten Rdlr og for Hellig Brøde 1 ½ Rdlr og Tormoe Isachsen Mæle Tie Rdlr 3 mrk samt een for begge at oprette Søgemaalets Bekostning med Toe Rdlr 4 mrk. At fuldbyrdes 15 Dage efter den/n/e Doms Forkyndelse under lovlig Adfærd

1776

1777